

6. Anàlisi dels editorials d'*El Periódico*

Procedirem primer a sintetitzar el perfil ideològic del diari a partir dels 43 editorials que hem seleccionat per a la mostra de nivell 1. Una taula amb la síntesi per a cada editorial que ha fonamentat el perfil és el darrer apartat del capítol 6.1.

En la segona part, analitzarem un per un, els deu editorials de la mostra de nivell 2 amb graus de profunditat variable tal com hem explicat al capítol 4. Per aquest diari hem escollit el primer del deu editorials per a fer l'anàlisi de nivell 3. Es tracta d'un text sobre la manifestació contra la LOAPA que va ser publicat el dia que havia de tenir lloc.

6.1. El perfil ideològic d'*El Periódico* deduït de les proposicions centrals dels editorials

Les macroproposicions que expressen les tesis centrals dels 43 editorials escollits i les proposicions avaluatives que donen coherència semàntica global a les seves argumentacions mostren una línia ideològica bàsicament estable al llarg del període estudiat.

SÍNTESI: *El Periódico* és un diari d'àmbit català, com expressa el seu títol sencer: *El Periódico de Catalunya*. S'ha editat només en castellà des de la seva fundació fins el 1997 – una data que queda fora d'aquest estudi –, any que va iniciar l'edició simultània en castellà i català. És un diari d'esquerres, partidari de la moderació i el pacte polític i defensor de l'estabilitat social. És plenament favorable a l'Estat de les autonomies i de l'entrocament de Catalunya dins d'Espanya. És bel·ligerant contra el que entén que són visions deformades i negatives de la política de la Generalitat, especialment de la lingüística. Es pot afirmar que, encara que és crític amb la política de Jordi Pujol, no és antipujolista, però tampoc nacionalista català.

D'esquerra moderada i antidreta espanyola

El Periódico és un diari que podríem definir d'esquerra moderada, com mostren diversos exemples de la mostra. En un dels primers editorials analitzats del diari, "Jordi cumple" [les promeses electorals] (22.3.80) es palesa com *El Periódico* va rebre amb satisfacció la primera victòria electoral de Jordi Pujol. Aquest editorial posava de rellevància que els partits PSC i PSUC hi havien obtingut bons resultats, i que, per tant, encara que Pujol seria qui formaria govern, no podria governar sense tenir-los en compte.

Al llarg dels anys, ha mantingut amb constància una posició de defensa del pes de l'esquerra en els àmbits de govern de la Generalitat i de l'Estat, tal com mostren alguns editorials. Per exemple, quan el PSOE va vèncer en les eleccions de 1982, el diari va reclamar que el guanyador no governés amb el corró que li permetia la majoria absoluta, sinó que tingués bones relacions amb CiU i el PNB, sense menystenir –i aquí està la particularitat– la

col·laboració amb el PCE-PSUC, davant de l'evidència que centenars de milers de vots del 28 d'octubre procedien d'aquesta esquerra (31.10.82). Un altre cas va ser arran del congrés del PSUC, en què també defensava la línia favorable a la col·laboració de les esquerres, tal com es manifestava el març del 1985 en dir que el PSC i el PSUC havien de treballar junts si volien preparar l'alternativa a CDC (18.3.85).

El Periódico no entén la col·laboració entre socialistes i comunistes en el marc d'una combinació equilibrada d'actuacions derivada d'ambdós programes d'actuació, sinó com una col·laboració per portar a la pràctica les posicions més moderades i defensades pel PSOE. El juny del 1993, per exemple, mentre el PSOE tenia problemes per formar govern, el diari es mostra a favor d'un pacte PSOE-IU, sempre i quan IU accepti la política econòmica de Felipe González situada clarament a la dreta de la d'IU (26.6.93).

Davant de les diverses opcions de l'esquerra espanyola, *El Periódico* se situa sempre del costat de la més moderada. Per exemple, el diari havia parlat del PSUC amb motiu del VI Congrés per donar suport al corrent més moderat, perquè –manté– que la crisi del PSUC posa en perill l'estabilitat política a Catalunya i especialment a molts municipis (21.3.82).

La posició més favorable al PSOE, i, per tant, també la moderació en l'esquerranisme, es fa també palesa en l'actitud envers Julio Anguita quan, sent coordinador d'Izquierda Unida (juliol del 1994), va criticar durament el PSOE per pactar amb CiU. Anguita, en les seves declaracions, va retratar CiU com a representant de la burgesia catalana, '*la peor de las burguesías*'. El diari ho aprofita i presenta les crítiques d'Anguita fonamentalment com a anticatalanes, en lloc d'antisocialistes, com testimonia el fet que aprofitant que el Partit Popular (PP) també havia criticat el pacte PSOE-CiU, el titular de l'editorial és "Pacto anticatalán" (14.7.94). Deixant a part el sentit que Anguita volgués donar a la paraula "peor", un atac a la burgesia catalana no és el mateix que un atac anticatalà, a no ser que confonguem el tot amb alguna de les parts.

Conseqüentment a l'esquerranisme moderat que defensa, *El Periódico* combat la política de la dreta, en general, i de la catalana de CiU, en particular. L'oposició a la dreta espanyola no només es pot llegir en la defensa dels governs socialistes, sinó també en la desconfiança i les crítiques contra les posicions del PP. Particularment es posa de manifest en tres dels editorials

de la mostra (14.7.94, 28.3.96 i 28.4.96). En el primer destacarien les crítiques contra IU i el PP per pactar contra el PSOE. En el segon, contra el govern espanyol de José María Aznar, per endeutar-se políticament amb el govern català de Jordi Pujol. I en el tercer, també contra Aznar per deixar-se atrapar per Pujol amb el pacte de governació de 1996.

Així, doncs, el diari, sense ser antipujolista, deixa clar que és favorable a les esquerres i decantat cap als socialistes. Després de les autonòmiques de 1988, admet el triomf de Jordi Pujol, però li demana que no usi la majoria absoluta sense miraments sinó que recorri al consens amb l'oposició i el govern central (30.5.88) i no se n'està de criticar la política de Pujol perquè –interpreta– anteposa el nacionalisme a totes les altres raons, valors i arguments. L'endemà mateix completa l'anàlisi dels resultats electorals recomanant al PSC i IC que comencin a treballar a les zones on hi ha més abstenció en les autonòmiques, si volen prendre-li la majoria a CiU i que en particular el PSC demostrï que és un partit sobirà, no dependent del PSOE (31.5.88).

En torn de les dificultats de Felipe González per formar govern després de perdre la majoria absoluta (juny del 1993), *El Periódico* retreu a Pujol que no hagi volgut entrar en el govern perquè d'aquesta manera se'n beneficiarà del que vagi bé, però no serà responsable del que vagi malament. Segons el diari, González li ha donat totes les facilitats per entrar al govern i CiU demostra poca responsabilitat política al rebutjar-ho (27.6.93).

Durant les negociacions amb el PP per formar govern, aquesta vegada el 1996, els editorials escollits mostren un èmfasi particular en mostrar com Pujol té atrapat Aznar. En un s'assenyala que el pacte entre ambdues formacions no és bidireccional. Pujol deixa que Aznar s'endeuti políticament amb Pujol, però no a l'inrevés i, per tant, això significaria que Pujol no pensa pagar res (28.3.96), segons el diari. En l'altra se subratlla que el pacte durarà si Aznar governa tal com desitja Pujol (28.4.96).

Partidari de l'estabilitat i el consens

Ja hem esmentat un parell d'exemples de moderació i d'estima per l'estabilitat en la línia editorial d'*El Periódico*, atesos els consells que donen els editorialistes als governants tant a Espanya com a Catalunya (21.3.82, 31.10.82).

L'estima per l'estabilitat gairebé sempre ve acompanyada de l'estima per la moderació, el consens i les crides a ser "realista". En els primers consells, *El Periódico* recomana al llavors president Adolfo Suárez moderació i acostament a CDC i al PNB, en lloc d'un gir a la dreta, davant el panorama d'una presumpta radicalització caracteritzada per una oposició forta del PSOE i d'un electorat més autodeterminista a Catalunya i a Euskadi (3.3.79).

Com en el cas d'*El País*, *El Periódico* sempre es manifesta favorable a l'ordre establert, com demostra quan saluda, com a porta reoberta a l'estabilitat, diverses sentències judicials que posen fi –segons diu– a conflictes oberts: les del Tribunal Constitucional sobre la LOAPA (11.3.83) i sobre la Llei de Normalització Lingüística (22.6.86 i 24.12.94) o la de l'Audiència de Barcelona sobre Banca Catalana (22.11.86).

Cada vegada que hi ha una resolució del Tribunal Constitucional el diari manté que el que ha dit el Tribunal tanca les polèmiques que havien generat, perquè la democràcia espanyola necessita un poder arbitral inqüestionable.

En la mateixa línia de no trencar amb l'ordre establert, i per tant de favorable a la moderació i al consens, en podem trobar exemples en un altre editorial referit a quan CiU retira el suport al govern de Felipe González. En aquest cas, el diari insta CiU a donar suport als pressupostos per mantenir l'estabilitat i no posar en perill la recuperació econòmica.

Estat de les autonomies

El Periódico es va mostrar des de bon començament partidari de l'Estatut, fins al punt de sumar-se a les crides a la mobilització per exigir-ne l'entrada en vigor, front a les del govern

d'Alfonso Suárez (28.4.79). Coherentment es posiciona en contra de la LOAPA –com veurem amb més detall en l'apartat dedicat en exclusiva a l'editorial 'Manifestación contra la LOAPA–, encara que amb matisos (14.3.82). El diari entén que la LOAPA retalla els estatuts d'autonomia i que és hereva de l'intent de cop d'Estat del 23-F, en aquesta mesura la rebutja. Ara bé, el mateix editorial esmentat defensa que és necessària alguna mena d'harmonització de l'Estat de les autonomies sense arribar a concretar-hi més.

Durant l'any 1981, tenint en compte la seva vocació catalana –que no vol dir catalanista– i el rebuig al colpisme i a les maniobres que l'afavorien, el diari manté una disputa amb el director de *Diario 16*, el qual atacava la lectura de l'Estatut que feia la Generalitat, quan qüestionava la funció de les diputacions provincials a Catalunya. L'editorialista manté que el sentit de responsabilitat col·lectiva dels catalans és una plasmació del 'seny català', del qual parlen a la resta d'Espanya encara que no l'entenguin (10.3.81), el qual porta Catalunya per una via de moderació, prudència i mesura. Un exemple de la vocació autonomista del diari és la defensa dels arguments favorables a Catalunya i la seva autonomia, com demostra l'editorial del dia de Sant Jordi de 1981, en el qual el diari nega que la Generalitat sembri odis, discòrdia i insolidaritat contràriament al que –diu– alguns mitjans de comunicació de Madrid afirmen, amb la qual cosa afavoreixen la campanya colpista en curs (23.4.81).

El Periódico critica obertament els firmants del Manifiesto dels 2300 –en què es parlava de la persecució de la llengua castellana a Catalunya– qualificant-lo d'injust, sectari i fals. El diari nega que hi hagi enfrontaments basats en la llengua. Pronostica que el pragmatisme de la cultura política a Catalunya impedirà que hi hagi exclusions culturals i lingüístiques i manté que el Manifiesto satisfarà els colpistes (13.3.81)

Autonomista, però no autodeterminista ni independentista. El diari reclama que la defensa de la identitat, la llengua i la cultura ha de ser moderada (26.6.81). Encara dins de 1981, arran de l'acte cívic del dia de Sant Joan al Camp Nou, *El Periódico* lamenta una xiulada per una pancarta en castellà d'un grup de treballadors d'una empresa en crisi. En aquest mateix editorial, aprofita per fer una crítica a les posicions més acostades a l'independentisme, referint-se a Heribert Barrera el qual s'havia manifestat contrari a la presència del delegat del govern espanyol a Catalunya.

Un altre tret de moderació autonomista és palmari quan el maig de 1985 CiU trenca el consens parlamentari per, aprovar una llei que permet dissoldre el Parlament al Consell Executiu, fent servir la majoria absoluta de CiU. El diari ho veu com una amenaça a la convivència, la qual cosa se suma a una confrontació "incipientment violenta" al voltant de la llengua, els conflictes d'escolarització i la discriminació laboral.

El diari és partidari de la unitat d'Espanya. Defensa que Catalunya ha d'aportar les seves peculiaritats en el marc d'un Estat de les autonomies que no ha de negar les fortes diferències identitàries. És contrari a l'absoluta igualació de competències per a totes les comunitats i ho expressa en oposar-se a la dissolució de les peculiaritats de Catalunya en un "café comú" (15.3.83).

Arran de la celebració del Mil·lenari, manifesta que només una minoria insignificant s'ha oposat a la participació del rei i recorda que Catalunya és Espanya i ha de continuar contribuint a modernitzar-la (23.4.88).

No s'oposa al fet que alguns grups o partits polítics reclamin el dret a l'autodeterminació, encara que per al diari, Catalunya ja es va autodeterminar quan va votar la Constitució, la qual en l'article segon consagra la unitat d'Espanya (14.12.89). *El Periódico* reprova qui defensi que l'autodeterminació es pot exercir dins el marc constitucional. Catalunya, entén el diari, no necessita sobirania, sinó sobretot recuperar la llengua (11.9.91) [vegi's més endavant l'epígraf: Defensa de la llengua]

El Periódico és contrari a l'espanyolisme expressat en diverses ocasions per alguns dels socialistes de pes, com les declaracions proliferades el 1991 a propòsit de la comparació de Catalunya amb Lituània feta per Jordi Pujol. El diari manté que el problema consisteix a com articular Espanya, no a com prohibir o reglamentar els secessionistes (10.9.91).

Demència de visions desconsiderades respecte Catalunya

En diversos editorials de la mostra, *El Periódico* desdramatitza el que considera deformacions tant sobre la realitat catalana com sobre les posicions polítiques de Jordi Pujol que subministren alguns mitjans de comunicació de Madrid, especialment *Diario 16* (10.3.81). *El*

Periódico considera que està totalment fora de lloc dir que qüestionar les diputacions provisionals és posar en qüestió la unitat d'Espanya, tal com fa el director de *Diario 16*, i que és igualment exagerat afirmar que els excessos atribuïts al govern català són pitjors que els del govern basc.

De forma similar, troba que no té gaire sentit la polèmica sobre les banderes, la llengua i el protagonisme desencadenat arran de l'exposició "Catalunya, avui" que es va celebrar a la seu de la UNESCO a París (13.3.81). Diu que el fet que Catalunya, com qualsevol altra part o cultura d'Espanya, es projecti internacionalment és una activitat positiva.

Defensa de la llengua

El Periódico és un diari que es fa i es llegeix sobretot a Catalunya, però es va fer exclusivament en castellà fins a l'any 1997, en què es va començar a simultanejar amb una edició en català. A pesar de fer-se en castellà, la línia editorial del diari sempre s'ha mostrat favorable a nivells creixents de normalització de la llengua catalana.

El Periódico acull amb entusiasme les primeres emissions del tercer canal, que després seria TV3. Creu que es mereix la benvinguda perquè és íntegrament en català (10.9.83), malgrat que els espais que ha emès siguin com els de les altres televisions del món, o que el diari manifesti recels sobre els futurs informatius.

Per a *El Periódico*, Catalunya necessita sobretot recuperar la llengua. Com ja hem fet notar, saluda les sentències del Tribunal Constitucional a favor de la Llei de Normalització Lingüística del 1983 (28.6.86 i 24.12.94). Ho fa palès també a l'editorial del 11.9.91 – esmentat anteriorment –, al voltant d'unes declaracions en què Jordi Pujol havia comparat Catalunya amb Lituània.

Símbols: Jocs i Barça

Tant la concessió de l'organització dels Jocs Olímpics de 1992 a la ciutat de Barcelona com la victòria del Barça en la final de la Copa d'Europa de futbol de 1992 són dos fets aprofitats per remarcar la concepció d'Estat del diari. Presenta la designació olímpica de Barcelona com a una victòria del diari –una batalla en què s'hi havia implicat força–, dels lectors, de Barcelona, de Catalunya i d'Espanya. Assenyala que Barcelona és una ciutat líder de Catalunya i Espanya, instant-la a créixer en el liderat.

Quan el Barça va guanyar la Copa d'Europa a Wembley, el diari, que va ser escrit en el comentari, va alegrar-se que el club més representatiu de la ciutat i de Catalunya fos el millor d'Europa.

Es pot afirmar també que *El Periódico* no manifesta una visió essencialista dels símbols, tal com es posa de manifest amb motiu de la celebració de Sant Joan. En l'editorial que li dedica el 23.6.80, de to força poètic, parla d'una nacionalitat dels pobles de la mediterrània caracteritzada pel sol i la sorra, el culte a la lluna, la màgia del foc, l'exorcisme de la nit i la sensualitat del dia. Obvia així una apropiació més específica de la nit de Sant Joan a Catalunya o als Països Catalans. Projecta la festa en el marc de la modernitat en atorgar a la nit, dedicada al rite" i "el record del tòtem", un valor terapèutic per a la ciutat del plàstic i el cartró pedra.

No antipujolista

En la línia de moderació apuntada al començament d'aquest apartat, *El Periódico* ha estat crític amb la política duta a terme per Jordi Pujol, però no li ha estat hostil. Aquesta orientació ja es va posar de manifest –com hem apuntat més amunt– arran de les primeres autonòmiques (23.6.79).

L'atac contra les visions desconsiderades de la política de la Generalitat també són mostres de manca d'hostilitat envers Jordi Pujol o CiU (27.3.81, 24.3.81). Altres exemples d'aquest tractament poc hostil són la desdramatització de la comparació entre Catalunya i Lituània feta per Jordi Pujol, com abans hem esmentat.

Fins i tot, després de les autonòmiques del 1984, en què CiU va guanyar per una majoria absoluta de 72 escons, el diari elogia que, malgrat la querrela de Banca Catalana, Jordi Pujol es mostri dialogant amb les altres forces polítiques. I quan l'Audiència de Barcelona va decidir no processar-lo pel cas Banca Catalana, *El Periódico* va aconsellar que es deixés tancada la porta que clausurava l'Audiència i, tal com va dir Pujol –diu el diari–, recuperar "l'equilibri", "l'optimisme creador", "la convivència" i "la confiança en nosaltres mateixos" (22.11.86)

La manca d'hostilitat no implica absència total de crítica. Quan feia dos anys que Jordi Pujol era al govern, el diari ja parlava d'un doble discurs: per una part, nacionalista a Catalunya per competir amb Esquerra Republicana, i de dreta no nacionalista a Madrid, per la seva col·laboració amb el govern de la UCD (10.6.82).

Sobre les queixes dels andalusistes al voltant dels Fons de Compensació Interterritorial, prudentment recorda que CiU i PNB també es queixen, per la qual cosa demana que els comptes siguin clars per sortir de dubtes (2.8.82).

Una prudència afi es trasllueix de la posició de l'editorial relatiu a unes subvencions de la conselleria de Treball que podrien haver servit per contribuir a finançar la Crida. El diari diu que s'ha d'investigar si això és certament així i que si es comprova, llavors es tractaria d'un frau i d'un escàndol polític, però no deixa passar l'ocasió per assenyalar que aquestes pràctiques, de ser certes, també les exerceixen altres institucions (16.5.88).

Pel que fa a la televisió, el diari lamenta que la guerra que mantenen TVE i TV3 comporti un dispendi per a l'erari públic (8.3.86) i culpa a TV3 de malgastar faraònicament com va fer TVE en el seu moment i de ser una televisió centralitzada com TVE, en aquest cas a Barcelona (5.5.85).

Altres referències

Com en el cas dels altres diaris, ens hem circumscrit a dibuixar el mapa ideològic deduït dels editorials de la mostra. Per si algú vol revisar alguns episodis esmentats o el rol del diari pot consultar les obres que esmentem a continuació.

El llibre *Política de Paper* de Salvador CARDÚS (1995) comenta algunes de les incursions d'*El Periódico* en –segons els termes que ell fa servir– el conflicte entre el nacionalisme català i l'espanyol. Sobre TV3 es poden consultar la tesi doctoral d'Elisabet GARCIA (1990), *Conflictes de televisió a Catalunya* (GIRÓ, 1992) entre d'altres. Sobre la posició dels diaris en els editorials i els resultats electorals de 1996 es poden trobar elements a l'article "Baile de Máscaras" (GIRÓ, 1996).

Si es vol accedir a un resum de com *El Periódico* va veure quasi la meitat del període estudiat, es pot llegir *Diez años sin Franco. Destado y bien desatado* (1985), editat pel mateix diari.

Les macroproposicions dels editorials d'El Periódico

Data	Editorial	Macroproposició	Proposició de coherència global
3.3.79	Lo que nos espera	Suárez ha de ser realista i moderat. Evitar el gir a la dreta cap a Coalición Democrática i acostar-se a CDC i PNB	Hi ha un horitzó de radicalització: PSOE, més oposat, i un electorat molt més favorable a posicions autodeterministes que no a autonomies descafeïnades
28.4.79	Calle o no calle	Per demanar l'Estatut, no és incompatible la petició formal del consell que presideix Tarradellas amb la mobilització popular. És irònic que Tarradellas, que va tornar gràcies a la mobilització del carrer, ara s'hi oposi.	Quan tot són dilacions per part de govern central només queda l'ús pacífic del carrer
23.6.79	Sant Joan como seña de identidad	Existeix la nacionalitat dels pobles de la mediterrània que tenen en comú: sol i sorra, culte a la lluna, màgia del foc, exorcisme de la nit, sensualitat del dia	Deixar una nit per al rite, record del tòtem, l'alegria tribal, és una teràpia per a la ciutat del plàstic i cartró pedra
22.3.80	Jordi, cumple	Jordi Pujol ha guanyat les eleccions autonòmiques i ara ha de complir les promeses	Encara que hagi guanyat no pot fer el que vulgui perquè PSC i PSUC han obtingut molt bon resultat
10.3.81	Entender a Catalunya	<p>1. Els atacs del director de Diario 16 a la Generalitat de Catalunya per la lectura que aquesta fa de l'Estatut estan totalment fora de lloc, així com dir que es tracta d'excessos pitjors que els que fa el govern basc.</p> <p>2. La resta d'Espanya encara que parli del seny català, no ha entès que el seny es plasma en el sentit de la responsabilitat col·lectiva dels catalans</p>	<p>1. El qüestionament de les diputacions provisionals no posa en qüestió la unitat d'Espanya</p> <p>2. Catalunya va per una via de moderació, prudència i mesura, en el sí d'una Espanya sòlida</p>

13.3.81	Manifiesto con plumero	El manifiesto dels 2.300 és injust, apassionat, sectari i fals	1. No hi ha enfrontaments entre comunitats basats en la llengua. La cultura política pragmàtica imperant a Catalunya impedirà exclusions culturals i lingüístiques 2. El manifest satisfarà els colpistes
27.3.81	La exposición "Catalunya, avui"	La polèmica sobre banderes, llengua i protagonisme en la Quincena catalana a París és una bajanada	Que Catalunya, com qualsevol altra part o cultura d'Espanya, es projecti a l'exterior és una cosa bona
23.4.81	Sant Jordi 1981	És fals que la Generalitat sembri odis, discòrdia, discriminació i insolidaritat com alguns mèdia de Madrid afirmen	Qui diu que a Catalunya passa tot això participa de facto en una campanya colpista.
26.6.81	Los goles políticos del Camp Nou	1. L'acte civí del dia de Sant Joan al Camp Nou va ser positiu per: a) recuperar la unitat dels partits catalans en resposta a la mala acceptació de les autonomies i les reticències a l'equiparació del català amb el castellà i b) perquè va ser una festa. 2. Va ser negatiu per: a) la radicalitat d'uns que van protestar per una pancarta en castellà dels treballadors d'una empresa amb problemes i b) Barrera és va excedir al dir que el delegat del govern no hauria de ser a Catalunya	La protesta en defensa de la identitat, la llengua i la cultura ha de ser moderada
14.3.82	Manifestación contra la LOAPA	La manifestació contra la LOAPA està justificada en part perquè la llei neix del 23-F i pot ser un fre del procés autonòmic	El diari està a favor d'una altra harmonització dels processos autonòmics en el marc d'un procés diferent de generació de la norma harmonitzadora
21.3.82	Un Congreso interesante	El diari es mostra favorable al corrent més moderat dins del PSUC perquè si guanya seria més estabilitzador per a la situació política	La crisi del PSUC posa en perill l'estabilitat política a Catalunya, especialment a molts municipis

10.6.82	Dos años de "pujolismo"	Els anuncis de Pujol (Roca de cap de llista per a les generals i Trias, a les municipals) mostren absoluta continuïtat en la seva política	Pujol té un doble discurs: a Catalunya és nacionalista (en competència amb Esquerra Republicana) i a Madrid desenvolupa una col·laboració essencial per i amb la dreta (UCD)
2.8.82	La difícil solidaridad	Els comptes de repartiment del Fons de Compensació Interterritorial han de ser clars	El govern potser reparteix sense equitat els recursos del FCI o potser no. Els andalusistes diuen que s'afavoreix Catalunya i Galícia, però els nacionalistes catalans i bascos també és queixen. Tot plegat en un mar de confusió.
31.10.82	Gobernar y legislar con generosidad	El PSOE ha de tenir bones relacions [no governar amb el 'curró'] amb CiU, PNV i PCE-PSUC	Cal arribar a compromisos entre el govern central i els d'Euskadi i Catalunya (traspassos, terrorisme) i amb el PCE-PSUC perquè centenars de milers de vots dels 28-O del PSOE vénen d'allí
15.5.83	Explicar Catalunya	[Exposició a Madrid sobre Catalunya dins Espanya] Catalunya representa l'intent de fer possible una convivència dins d'Espanya respectant la identitat de cada poble	El repte que encara el poble català amb l'entrada a la CEE: a) aconseguir ser un sol poble malgrat la crisi, b) aportar una peculiaritat a l'Estat de les autonomies sense diluir-se en un cafè comú
11.8.83	Fin definitivo de litigio	Ara, després que el Tribunal Constitucional ha posat fi a la LOAPA, no té cap sentit parlar-ne més	És propi de la democràcia que el que ha sentenciat el TC no es posi en qüestió
10.9.83	Bienvenida al tercer canal	Sigui benvingut el tercer canal	Encara que, de mostra, només hagi programat espais com els de les TV de tot el món, sigui benvingut perquè és íntegrament en català. Qui més ànsia ha mostrat pel Tercer Canal ha estat el govern de la Generalitat, però està per veure com seran els informatius

30.5.84	Un Pujol dialogante	Pujol podria fer el que volgués amb la majoria absoluta que li donen els 72 diputats. Però Pujol es mostra dialogant, i ens sembla bé, malgrat la querella de Banca Catalana	El diàleg entre les forces polítiques és el que convé
18.3.85	La izquierda en Catalunya	A favor de la col·laboració entre PSC i PSUC	La col·laboració és l'única manera de preparar l'alternativa a CDC
5.5.85	Televisiones	1. TV-3 malgasta com va malgastar TVE: faraònicament i fent una TV centralitzada (a Barcelona) 2. TVE entorpeix el desplegament de la cobertura de TV3 i dels recursos del circuit català	En les guerres amagades entre TVE i TV3 acaba perdent l'erari públic i el públic-audiència en general
14.5.85	Convivencia	La ruptura del consens parlamentari per part de CiU, la confrontació incipientment violenta per la qüestió de la llengua, problemes d'escolarització i petites discriminacions laborals, amenacen la convivència	CiU hauria de continuar per la via dels consens, encara que la majoria absoluta li permet prescindir-ne
8.3.86	"Teles" en guerra	La 'guerra freda' entre TVE i TV3 és absurda i una irresponsabilitat que ja ens ha costat massa diners (a l'erari públic) que es podien haver estalviat	La cúpula socialista és partidària de posar fi a 'la guerra', només cal madurar una mica i trobar solucions de col·laboració
14.3.86	La victoria "moral" y la otra	Si tots volen estar contents pensant que ningú ha perdut, doncs, millor, un cop passat l'ensurt del referèndum	En el referèndum sobre la permanència a l'OTAN, el que realment compta és que ha guanyat el 'sí'
28.6.86	La Ley sigue siendo Ley	La sentència del TC només diu que dos apartats de la llei de normalització lingüística són anticonstitucionals, però la llei segueix sent vàlida	No s'han de posar en qüestió les decisions del TC perquè la supervivència de la democràcia espanyola necessita un poder arbitral inqüestionable i, a més, Catalunya necessita la democràcia espanyola

18.10.86	Lo hemos conseguido	Nosaltres (diari, lectors...Barcelona, Catalunya i Espanya) hem aconseguit l'organització dels Jocs Olímpics de 1992	Barcelona és una ciutat líder a Catalunya i Espanya i aquest repte ha de servir perquè creixi en si mateixa i en el liderat
22.11.86	Hay que mirar hacia el futuro	Hem de deixar tancada la porta a la incertesa i les confrontacions que l'Audiència de Barcelona ha clausurat amb la decisió de no processar Jordi Pujol pel cas Banca Catalana.	Tal com diu Pujol, a Catalunya li convé recuperar "l'equilibri", "l'optimisme creador", "la convivència" i "la confiança en nosaltres mateixos". A Catalunya li convé un clima distès
23.4.88	Cumpleaños ...¿feliz?	Són una minoria insignificant els que s'han oposat a la participació del Rei en la celebració del Mil·lenari	Catalunya és Espanya i ha de continuar contribuint a modernitzar Espanya
16.5.88	Sospechas sobre unas subvenciones	El govern ha d'investigar si dues subvenciones de la conselleria de Treball han servit per finançar la Crida.	Que una subvenció de Treball hagués servit per finançar la Crida seria un frau i un escàndol polític, encara que aquestes pràctiques també les exerceixen altres institucions
30.5.88	Una victoria que pide cambios	Pujol, que ha guanyat amb majoria absoluta, ha de cercar el consens amb les altres forces i amb el govern central	Ha guanyat Pujol i el que representa: un partit fet a mida i una doctrina que anteposa el nacionalisme a totes les altres raons, valors i arguments
31.5.88	Cuatro años para la izquierda	<p>1. PSC i IC haurien de començar a treballar en les zones urbanes on hi ha difícils condicions de vida i també a les zones rurals que només Pujol visita, si volen prendre la majoria a Pujol.</p> <p>2. El PSC ha de demostrar que és un partit sobirà no dependent del PSOE</p>	L'abstenció a les autonòmiques, - un 40%- sobretot concentrada a les zones urbanes difícils, perjudica especialment l'esquerra.

14.12.89	<p>Avantítol: <i>Propuesta del Parlament sobre autodeterminación</i></p> <p>Títol: Y todo a media luz</p>	<p>El que està malament no és reclamar l'autodeterminació, sinó dir que es pot exercir dins del marc constitucional</p>	<p>Catalunya es va autodeterminar votant la Constitució que a l'article segon consagra la unitat espanyola</p>
19.10.90	<p>A: <i>Discrepancia en el canal autonómico</i></p> <p>T: CiU y TV-3</p>	<p>Hi ha queixes contra la secció d'esports d'alguns membres de CiU del consell d'administració de la CCRTV que poden reflectir un malestar més general amb TV-3</p>	<p>Els ninots de Jordi Culé eren políticament incorrectes i la crisi vindria per una manca de control polític dels continguts</p>
8.9.91	<p>A: <i>La nueva polémica nacionalista</i></p> <p>T: De Madrid al cielo pasando por Lituania</p>	<p>És preocupant el nacionalisme espanyol anticatalanista que gasten alguns mitjans de comunicació de Madrid, ara que el govern central ja ha reaccionat amb tacte i realisme a les declaracions de Pujol en què comparava Catalunya amb Lituània</p>	<p>Pujol només demana el que ha demanat sempre: més competències, més diners i més protagonisme per al seu govern</p>
10.9.91	<p>A: <i>El debate nacionalista prende en el PSOE</i></p> <p>T: El nudo corredizo de la 'polémica lituana'</p>	<p>El govern de Madrid comença a entendre la pluralitat de l'Estat, però la reacció espanyolista dels barons del PSOE, especialment d'Ibarra, atrapa el PSC en un llaç corredís que multiplica les possibilitats de Pujol</p>	<p>El problema és com articular Espanya, no com prohibir o reglamentar els secessionistes</p>
11.9.91	<p>A: <i>Un Onze de Setembre marcado por la polémica</i></p> <p>T: La Diada Lituana</p>	<p>Feliçment Pujol, lluny de les declaracions en què va comparar Catalunya amb Lituània, ha moderat el discurs demanant simplement un millor tracte de Madrid</p>	<p>Catalunya no necessita sobirania, sinó sobretot recuperar la llengua</p>

21.5.92	<p>A: <i>El Barça ganó el mejor trofeo en el año de los Juegos</i></p> <p>T: La Copa olímpica</p>	<p>El Barça, l'equip més representatiu de la ciutat i de Catalunya, és el millor d'Europa i el diari se n'alegra</p>	<p>—</p>
26.6.93	<p>A: <i>La elección de Solchaga y los contactos PSOE-IU</i></p> <p>T: La posibilidad de un 'giro a la izquierda'</p>	<p>El diari es mostra a favor d'un pacte PSOE-IU, si IU accepta la política econòmica de Felipe</p>	<p>IU hauria d'acceptar la UE de Maastricht</p>
27.6.93	<p>A: <i>Una nueva situación política en España</i></p> <p>T: Pujol ha decidido</p>	<p>Felipe González ha donat totes les facilitats a Jordi Pujol per entrar al govern. Pujol té dret a rebutjar-ho, però no és una actitud beneficosa</p>	<p>La negativa de Pujol empeny cap dues possibles coalicions o bé PSOE-PP o bé PSOE-IU; la primera, dolenta per a l'autonomia i la segona, per a l'economia</p>
14.7.94	<p>A: <i>Fraga y Anguita coinciden en sus tesis</i></p> <p>T: Pacto anticatalán</p>	<p>IU i PP fan un pacte anticatalà</p>	<p>1. És indefensable que IU pacti amb el PP contra el PSOE, però no que el PSOE pacti amb CiU</p> <p>2. L'editorial focalitza la crítica d'Anguita al pacte PSOE-CiU no en la crítica que fa al PSOE sinó en la caracterització que Anguita fa de CiU --representant de la burgesia catalana, la 'peor de las burguesias--', que el diari interpreta com un atac a Catalunya</p>

24.12.94	<p>A: El Tribunal Constitucional y 'el catalán'</p> <p>T: Una sentencia sensata</p>	<p>1. El TC tanca la polèmica sobre la llei de Normalització Lingüística de 1983</p> <p>2. La Generalitat ara ha d'impedir radicalismes de professors per garantir l'ensenyament també del castellà</p>	<p>Si la Generalitat no garanteix l'ensenyament del castellà es trencarà la pau social. (Al final de l'EGB, els alumnes han de conèixer el català i el castellà)</p>
17.7.95	<p>A: CiU retira el apoyo global al Gobierno</p> <p>T: Mantener la estabilidad</p>	<p>El divorci entre González i Pujol té lloc de la forma més convenient possible: pactant un calendari electoral i assegurant l'estabilitat</p>	<p>És previsible i convé que CiU permeti, malgrat el divorci, que els pressupostos d'enguany passin perquè així no es posa en perill la recuperació econòmica</p>
28.3.96	<p>A: Constitución del Congreso y el Senado</p> <p>T: Aznar ya debe un primer favor a Pujol</p>	<p>Pujol ja pacta avantatjosament amb Aznar</p>	<p>CiU ja permet l'endeutament polític d'Aznar com demostra que no bloquegés l'elecció de Trillo com a president del Congrés. Però el pacte no és bidireccional, CiU no es deixa endeutar políticament amb el PP i per tant no pensa pagar res.</p>
28.4.96	<p>A: Lo escrito y lo no escrito del acuerdo PP-CiU</p> <p>T: ¿Durará cuatro años el pacto?</p>	<p>El pacte durarà si Aznar concedeix el pactat explícitament i governa Espanya tal com desitja Pujol</p>	<p>Encara que la realització d'alguns compromisos del PP està prevista per al final de la legislatura, Pujol té atrapat al PP, més que no a l'inrevés</p>

6.2. Anàlisi de nivell 3 de l'editorial: "Manifestación contra la LOAPA"

6.2.1. L'editorial

EL PERIÓDICO. 14 de marzo de 1982

Manifestación contra la LOAPA

[1]

[1.1] Con imágenes del histórico 11 de septiembre de 1977, se vuelve a convocar al pueblo catalán a manifestarse en el mediodía de hoy. [1.2] Se han exhumado las viejas fotografías en un intento de hacer renacer el espíritu de aquel momento. [1.3] El empeño es difícil. [1.4] En estos casi cinco años de duras realidades sociales y de confusas y ambiguas actitudes de los políticos –cuando no contradictorias–, se han apagado muchos de aquellos entusiasmos. [1.5] De ahí el peligroso reto de las comparaciones con que se enfrentan los convocantes, que no son ya todos los de entonces.

[2]

[2.1] Se convoca hoy al pueblo catalán a manifestarse contra el proyecto de Ley Orgánica de Armonización de los Procesos Autonómicos (LOAPA), que apoyan centristas y socialistas, en el que los sectores nacionalistas ven una peligrosa interferencia con el Estatut, al hacer prevalecer las normas del Estado sobre las de las comunidades autónomas, incluso en aquéllas que son de su competencia exclusiva.

[3]

[3.1] Un proceso racional y lógico del desarrollo constitucional hubiese sido que cualquier intento armonizador de la España de las autonomías, plenamente necesario aunque no obligadamente igual a la actual LOAPA, se hubiese aprobado antes que ningún Estatuto autonómico. [3.2] Pero no fue así. [3.3] Antes entraron en vigor las autonomías catalana y vasca, y surge después la ley armonizadora, que si no es una rectificación del camino emprendido, tiene, por lo menos, todas las apariencias de serlo. [3.4] Sobre todo porque se produce después del intento de golpe de Estado del 23 de febrero, que se inspiró, según declaran los propios encausados, en el temor a una *España rota*. [3.5] La LOAPA se observa, pues, más como una imposición, que como un proceso racional de desarrollo de la Constitución, aunque la norma armonizadora esté prevista en su texto.

[4]

[4.1] Y una ley que surge de los celos, tenía que causar recelo también. [4.2] Recelos en los que se inspira el acto de protesta convocado para el día de hoy, ante el temor de que la nueva ley pueda significar un recorte a las competencias reconocidas en el Estatut y un freno para el proceso autonómico de Catalunya.

[5]

[5.1] Se han exhumado las viejas fotografías de 1977, pero el clima es distinto. [5.2] Si aquel día se salió a la calle con ilusión y entusiasmo, hoy se vuelve a convocar, como en épocas pasadas, bajo el signo de la protesta.

6.2.2. Les macroestructures semàntiques

La macroproposició que resumeix el contingut de l'editorial és:

'La manifestació contra la LOAPA està justificada en part perquè la llei neix del 23-F i pot ser un fre del procés autonòmic'

La coherència global de l'editorial queda expressada en la següent proposició:

'El diari està a favor d'una altra harmonització dels processos autonòmics en el marc d'un procés diferent de generació de la norma harmonitzadora'

Tal com expressen les proposicions que resumeixen l'editorial, i hem pogut veure en una primera lectura, aquest text fluctua contínuament entre dues posicions, a favor i en contra de la manifestació, i ho fa amb moltes modulacions a l'hora de dir la seva opinió. El mateix títol escarrit, "Manifestación contra la LOAPA" no expressa si el diari hi està a favor o en contra. Vegem com es desenvolupa el cos del text.

6.2.3. Estructura i estratègies discursives

Temes, implicacions i pressuposicions al títol

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
"Manifestación contra la LOAPA"	Hi ha una manifestació contra la LOAPA		

Temes, implicacions i pressuposicions a [1]

Ir paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1] Con imágenes del histórico 11 de septiembre de 1977, se vuelve a convocar al pueblo catalán a manifestarse en el mediodía de hoy.	Es convoca el poble català a manifestar-se		L'11 de setembre de 1977 va ser històric
[1.2] Se han exhumado las viejas fotografías en un intento de hacer renacer el espíritu de aquel momento.	'S'han exhumat' <i>Les implicacions</i>	Els convocants han exhumat fotografies. Els convocants invoquen l'esperit de 1977, que era mort i pretenen fer renéixer	
[1.3] El empeño es difícil.	<i>Les implicacions</i>	A diferència de l'Onze de setembre de 1977, avui no tots els partits convoquen la manifestació. La manifestació no és unitària.	
[1.4] En estos casi cinco años de duras realidades sociales y de confusas y ambiguas actitudes de los políticos –cuando no contradictorias–, se han apagado muchos de aquellos entusiasmos.			Els polítics han tingut confuses i ambigües actituds. La realitat social ha estat dura.
[1.5] De ahí el peligroso reto de las comparaciones con que se enfrentan los convocantes, que no son ya todos los de entonces.			Algú ha establert una comparació

Estructura i estratègies discursives al paràgraf [1]

El primer paràgraf fa, en aquest cas, la funció de pròleg del discurs, aporta elements descriptius del context polític de la convocatòria de la manifestació i subministra ja alguns dels arguments avaluatius especialment visibles en la tria lèxica de "se han exhumado" per descriure el recurs a fotografies de 1977.

En síntesi diu:

'la manifestació d'avui no la convoquen tots els partits a diferència de l'Onze de setembre de 1977'

Hi diu més coses i ho veurem tot seguit, però aturem-nos ja en aquesta síntesi per mostrar que, en establir la comparació amb una manifestació unitària com la del 1977, l'editorial comença a presentar negativament la del dia en curs. Això és palès en el conjunt del paràgraf.

Cada una de les oracions mereix una atenció particular. Comencem:

[1.1] Con imágenes del histórico 11 de septiembre de 1977, se vuelve a convocar al pueblo catalán a manifestarse en el mediodía de hoy.

D'entrada, amb les primeres paraules comença a construir la comparació. Es remarca que l'Onze de setembre del 1977 va ser 'històric', la qual cosa es difícilment discutible en termes absoluts si es té en compte que entre un milió i un milió i mig de ciutadans es van manifestar en aquella data. Però aquí no es tracta d'una apreciació en termes absoluts sinó justament relatius. Segon, hi diu: "se vuelve a convocar", quan es podia haver escrit "se convoca". La perífrasi verbal "se vuelve a convocar" recorda que ja hi va haver una convocatòria anterior, pel mateix motiu, i fa així evident la dinàmica comparativa. I tercer, l'editorial ha despersonalitzat el subjecte convocant: no sabem qui convoca. Ens trobem davant d'una certa desresponsabilització de l'acció de la convocatòria. Sabem que hi ha uns convocants; i sabrem més coses d'ells immediatament en aquest paràgraf, però l'editorial omet la seva identitat precisa.

A la llum del perfil ideològic d'*El Periódico* que hem elaborat anteriorment, per una banda, el diari no és hostil als nacionalistes catalans de CiU que estan entre els convocants de la manifestació contra la LOAPA. D'altra banda, com diu més endavant, malgrat que està a favor d'una certa harmonització de les autonomies, no està per aquest projecte de llei. Per tant, és coherent que desresponsabilitzi suament el subjecte 'convocant' i 'exhumador' mitjançant formes impersonals dels verbs.

A [1.2.] i [1.3.] segueix la comparació:

[1.2] Se han exhumado las viejas fotografías en un intento de hacer renacer el espíritu de aquel momento. [1.3] El empeño es difícil.

Continua la despersonalització a "se han exhumado.." i a "el empeño es difícil" perquè les oracions no diuen ni qui les ha exhumat ni de qui és l'engatjament. No obstant, la imatge negativa dels convocants implícits comença a forjar-se en descriure l'ús per part

d'ells de fotografies de feia menys de 5 anys com un procés d'exhumació –s'exhumen normalment els cadàvers enterrats– de 'velles' fotografies.

El diari afirma que l'ús de les fotografies de 1977 és un intent de fer renéixer l'esperit de 1977 que, com es dedueix de [1.4] i [1.5.], es tractava d'un esperit d'entusiasme i unanimitat:

[1.4] En estos casi cinco años de duras realidades sociales y de confusas y ambiguas actitudes de los políticos –cuando no contradictorias–, se han apagado muchos de aquellos entusiasmos. [1.5] De ahí el peligroso reto de las comparaciones con que se enfrentan los convocantes, que no son ya todos los de entonces.

El diari, és clar, constata que aquell esperit està enterrat com a fruit de 'les dures realitats i de confuses i ambigües actituds dels polítics –quan no contradictòries–'. Diem que ho constata perquè es diu que alguns dels convocants de llavors no són entre els d'ara, la qual cosa confereix un esperit diferent al present.

Val la pena notar encara l'extensió i alhora difuminació de responsabilitats polítiques particulars pel període 1977-1982 que el diari executa a [1.4.]

[1.4] En estos casi cinco años de duras realidades sociales y de confusas y ambiguas actitudes de los políticos –cuando no contradictorias–, se han apagado muchos de aquellos entusiasmos.

El que hi diu és:

- (1) En aquests cinc anys hi ha hagut realitats socials dures i confuses
- (2) En aquests cinc anys els polítics han tingut actituds ambigües i, a vegades, contradictòries.
- (3) En aquests cinc anys s'han apagat els entusiasmes.

I ho diu en aquest ordre, per tant, és ineludible entendre, en particular, atesa la progressió temàtica que:

- (4) Les actituds dels polítics en aquestes realitats han apagat els entusiasmes.
i
- (5) Per culpa de les dures realitats i de les actituds dels polítics s'han apagat els entusiasmes.

Ara bé, no diu de quins polítics parla quan afirma que han tingut actituds confuses i ambigües i diu que en alguns casos han estat actituds contradictòries. En lògica estricta,

no hi ha res a objectar si entenem que parla de tots els polítics quan escriu "confusas y ambiguas actitudes de los políticos". Però pragmàticament, podem inferir que es refereix a 'la majoria' dels polítics i que si hagués volgut no excloure'n cap ni un, hauria dit explícitament 'tots'. Ara bé no s'acaba aquí el comentari, perquè si hagués volgut dir 'la majoria, però no tots', també ho hauria pogut explicitar. Com hauria pogut explicitar-ne el conjunt en un altre sentit, per exemple, identificant-lo alternativament en termes de: 'alguns polítics', 'un cert nombre de polítics', 'molts polítics', 'molts polítics, encara que no la majoria', 'nombrosos polítics', etc.

Com es pot veure hi ha múltiples alternatives. La qüestió radica a adonar-se que justament la imprecisió semàntica en la identificació del grup que es responsabilitza d'unes accions, que pot haver portat a terme només una part del grup, permet projectar-ne la responsabilitat a tot el grup. Això pot tenir dos efectes alternatius. Per una part, descarregar de responsabilitat al grup efectivament actor-agent de l'acció –però semiamagat per la forma "se han apagado muchos de aquellos entusiasmos"– i, per l'altra, carregar-la a tots els membres del grup i així difuminar-la. En definitiva, incorre en una sobregeneralització que produeix en el lector una confusió, però que es fonamenta i es reforça en la seva representació mental respecte els polítics. Aquesta confusió és possible en formular-se en un tòpic, perquè forma part del sentit comú establert que la classe política, això és, els polítics com a grup no vetllen pels interessos dels governats, sinó pels propis. Partint d'aquest tòpic compartit, i incomprovable perquè parteix d'una falsedat en la proposició de partida, és possible la sobregeneralització, sense que hi hagin d'haver proves del que s'està dient.

Recordem el fragment

[1.4] En estos casi cinco años de duras realidades sociales y de confusas y ambiguas actitudes de los políticos –cuando no contradictorias–, se han apagado muchos de aquellos entusiasmos. [1.5] De ahí el peligroso reto de las comparaciones con que se enfrentan los convocantes, que no son ya todos los de entonces.

per veure com, primer, en el conjunt dels polítics hi queden enquadrats convocants i no convocants de la manifestació; segon, les actituds confuses, ambigües i, a vegades, contradictòries del conjunt dels polítics queden excusades per les "dures realitats socials", i, tercer, s'implica que els convocants no són realistes perquè en voler

ressuscitar l'esperit del 1977 no tenen en compte les 'dures realitats socials' que el van enterrar.

Fixem-nos també com es parteix d'una proposició que pressuposa un canvi d'estat, "estaven encesos els entusiasmes, ara s'han apagat", per treure'n conseqüències a la segona oració, introduïda per "De ahí". Si aquest canvi d'estat apareix justificat de forma ambigua és difícil que la conseqüència que se'n derivi pugui ser legítima. Un dels arguments que reforcen que els entusiasmes s'han apagat és que centristes i socialistes no han convocat la manifestació. Per tant, una possibilitat que el diari no contempla en la comparació respecte a l'any 1977 es podria fonamentar en el fet que l'any 1977 van convocar tots els partits amb la mateixa voluntat autonomista que l'any 1982 es convoca contra la LOAPA, però ara els actors són diferents, perquè centristes i socialistes han perdut l'entusiasme, i –encara que ho amagui el diari– són els promotors d'una política contrària a aquell esperit que reivindicaven l'any 1977.

Per a un lector de 1999, la memòria històrica col·lectiva li aportarà les proves en la historiografia de la transició, des dels pactes de la Moncloa fins al cop d'Estat del 23 de febrer de 1981, passant per les discussions sobre reforma o ruptura. La memòria històrica també servirà per revisar les expectatives que va generar el contingut final de la Constitució i l'Estatut de Sau relacionat amb les expectatives presents en 1977.

Per acabar amb el paràgraf, notem que el 'perillós repte de les comparacions' és un repte construït pel diari, que encara que hagués estat plantejat per alguns dels convocants, presentat com està a [1.5],

[1.5] De ahí el peligroso reto de las comparaciones con que se enfrentan los convocantes, que no son ya todos los de entonces.

atorga un caràcter d'imprudents, negatiu per tant, als convocants, derivat del mot 'perillós'.

Tots aquests raonaments esdevenen encara més clars si no perdem de vista que en aquell moment era del domini públic que els convocants de la manifestació eren La Crida i tots els partits polítics menys la UCD i el PSC. El diari es trobava entre dos focs: per una

part, era prosocialista, però no estava d'acord amb la LOAPA; per l'altra, no era pro-nacionalista o proindependentista, però estava en contra d'aquesta proposta d'harmonització.

Temes, implicacions i pressuposicions a [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1] Se convoca hoy al pueblo catalán a manifestarse contra el proyecto de Ley Orgánica de Armonización de los Procesos Autonómicos (LOAPA), que apoyan centristas y socialistas, en el que los sectores nacionalistas ven una peligrosa interferencia con el Estatut, al hacer prevalecer las normas del Estado sobre las de las comunidades autónomas, incluso en aquéllas que son de su competencia exclusiva.	Es convoca la manifestació contra la LOAPA <i>La implicació</i>	La interferència que els nacionalistes hi veuen és subjectiva	Els catalans són un poble. Centristes i socialistes donen suport a la LOAPA Els sectors nacionalistes hi veuen una perillosa interferència amb l'Estatut La LOAPA fa prevaler les normes de l'Estat sobre les de les Comunitats Autònomes.

Estructura i recursos lingüístics i estilístics a [2]

El paràgraf [2], encara que només conté una oració, és ben complex. Mirem d'extreure les proposicions que abriga de forma aïllada:

- (1) Es convoca el poble català a manifestar-se contra el projecte de LOAPA.
- (2) Centristes i socialistes donen suport al projecte de LOAPA.
- (3) Els sectors nacionalistes veuen en el projecte de LOAPA una perillosa interferència amb l'Estatut.
- (4) La LOAPA fa prevaler les normes de l'Estat sobre les de les comunitats autònomes, incloses les normes que són de competència exclusiva de la comunitat autònoma.

Considerem-les ara una per una.

A (1) tornem a trobar un subjecte despersonalitzat. No es diu qui convoca el poble català.

A (2) s'afirma que centristes i socialistes 'donen suport' ("apoyan"), la qual cosa és certa perquè centristes i socialistes són els 'promotors' del projecte de llei, cosa que no s'esmenta. Rebaixa així la responsabilitat de centristes i socialistes en una llei valorada negativament pel diari, tant en aquest mateix paràgraf com en els següents. Amagant la qualitat de promotors de la Llei als centristes i socialistes, els atorga una certa legitimitat, ja que si no es fa palès sembla que siguin els que se'ls hagin apaivagat els ànims. Es tracta del mecanisme ja descrit d'amagar informació que et pugui generar un conflicte amb qui no en vols tenir cap.

A (3), en dir que els sectors nacionalistes 'veuen' ("ven") 'una' 'perillosa interferència' en l'Estatut, s'impliqua que la interferència és una apreciació subjectiva dels sectors nacionalistes, en tant que 'veuen' és un verb de judici, gràcies al qual les implicacions no seran atribuïbles a l'emissor –el diari–, sinó al subjecte de l'oració –els sectors nacionalistes. S'hi fa aquesta implicació perquè el verb 'veuen' situa la posició dels nacionalistes en ple subjectivisme en anar seguit de l'article indeterminat 'una' que posa en dubte l'existència de la interferència. Vegi's, altrament, com quedaria la frase si substituïssim 'una' per 'la' en el fragment de l'original:

[2.1.]' .. proyecto ... en el que los sectores nacionalistas ven la peligrosa interferencia con el Estatut ...

Clar, la frase hauria de continuar d'una altra manera a com ho fa en el text. Això és lògic i no afecta per a res el nostre raonament. Com es pot observar, doncs, a [2.1.] l'editorialista hauria afirmat que existeix la interferència i que, per dir-ho d'alguna manera, els nacionalistes tenen bona vista, 'la' veuen.

[2.1.] no és [2.1.] i per això podem afirmar que el diari posa en dubte la interferència. Encara més, no només la posa en dubte sinó que al qualificar-la de 'perillosa' recarrega el subjectivisme dels nacionalistes. Un factor que queda emfasitzat per l'ordre invers en què apareix l'adjectiu a "perillosa interferència", en lloc de "interferència perillosa" que seria l'ordre natural i que el fa més valoratiu..

La subjectivació de la visió dels nacionalistes contrasta només aparentment amb el que es diu al darrer fragment de [2.1.] que, recordem-ho, és:

(4) La LOAPA fa prevaler les normes de l'Estat sobre les de les comunitats autònomes, incloses les normes que són de competència exclusiva de la comunitat autònoma.

Una proposició assumida pel diari. Si li donéssim la forma d'acte de parla seria:

(4') El diari afirma la proposició (4).

"Fa prevaler" és un verb fàctic que permet accionar una pressuposició: les normes de l'Estat no haurien de prevaldre sobre les de la Comunitat Autònoma.

Si la LOAPA preval sobre les normes de les comunitats autònomes, fins i tot, sobre les que s'anomenen de competència exclusiva, es tracta d'una interferència i el diari ho reconeix. Ara entenem que la posada en qüestió de la visió dels nacionalistes –amb el 'veuen'– només és realment operativa si el terme 'interferència' va acompanyat de 'perillosa'. Sobre l'apreciació 'nacionalista' que la interferència és perillosa recau tot el subjectivisme si volem mantenir la coherència local semàntica del paràgraf. Ara bé, tal com han aparegut les oracions i els seus continguts ja hi ha hagut una subjectivització anterior de la visió dels nacionalistes que opera com un llast fins el final del paràgraf i s'acumula al llarg de l'editorial.

Resta encara una remarca a fer. Fins aquí hem deixat passar dues expressions que per ser tan comunes en el llenguatge polític dels anys vuitanta i també dels noranta gairebé mai criden l'atenció. El primer és el de competència exclusiva i el segon, el de comunitat autònoma. Recordem (4):

(4) La LOAPA fa prevaler les normes de l'Estat sobre les de les comunitats autònomes, incloses sobre les normes que són de competència exclusiva de la comunitat autònoma.

Pressuposa que existeixen 'comunitats autònomes' i 'competències exclusives'. Com en moltes altres idees, el diari no està sol. Es tracta d'una representació cognitiva compartida socialment de forma particular pels partits polítics que també usen aquesta terminologia. Però la terminologia està carregada d'ideologia, com demostra el fet que

s'anomeni comunitats autònomes a ens polítics, que com el cas de l'Estat espanyol, tenien una autonomia qüestionable, però, en canvi, són presentades com a descripcions definides.

Que tenen un cert grau d'autonomia? Cert. Que en alguns aspectes tenen competències exclusives? Cert. Però això no permet en rigor parlar de comunitat autònoma, perquè no és una comunitat que es governa per lleis pròpies; ni parlar de 'competències exclusives' en molts dels casos en què així es diu, per exemple, en ensenyament, perquè hi ha unes línies mestres marcades per l'Estat, o en sanitat en què la dotació pressupostària central condiciona les realitzacions a Catalunya i a d'altres Comunitats Autònomes. Tot això dit, no neguem que existeixi un marge d'autonomia i una responsabilitat de gestió dins d'aquests límits, però això és una cosa molt diferent.

Sobre els noms que reben altres diverses categories polítiques hi haurem de tornar necessàriament en l'anàlisi d'altres editorials. Quedi dit, per ara, que qui té la prerrogativa de posar els noms té a les seves mans una gran capacitat de legitimació política.

Temes, implicacions i pressuposicions a [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1] Un proceso racional y lógico del desarrollo constitucional hubiese sido que cualquier intento armonizador de la España de las autonomías, plenamente necesario aunque no obligadamente igual a la actual LOAPA, se hubiese aprobado antes que ningún Estatuto autonómico.	<i>Les implicacions</i>	Un 'intent harmonitzador' és 'plenament necessari'. La LOAPA no és un intent encertat	
[3.2] Pero no fue así.			

[3.3] Antes entraron en vigor las autonomías catalana y vasca, y surge después la ley armonizadora, que si no es una rectificación del camino emprendido, tiene, por lo menos, todas las apariencias de serlo.	<i>Ídem</i> <i>Les implicacions</i>	La LOAPA és una rectificació del procés autonòmic.	
[3.4] Sobre todo porque se produce después del intento de golpe de Estado del 23 de febrero, que se inspiró, según declaran los propios encausados, en el temor a una <i>España rota</i> .		La LOAPA respon a les pressions de sectors colpistes. És un intent de desfer un camí que, per als colpistes posa va en qüestió la unitat d'Espanya.	
[3.5] La LOAPA se observa, pues, más como una imposición, que como un proceso racional de desarrollo de la Constitución, aunque la norma armonizadora esté prevista en su texto.	<i>La implicació i la pressuposició</i>	La LOAPA és una imposició	La Constitució preveu una norma harmonitzadora

Estructura i estratègies discursives al paràgraf [3]

El tercer paràgraf es pot resumir en dues proposicions:

- (a) Va ser un error no fer una llei harmonitzadora, que és necessària, abans que l'Estat autonòmic.
- (b) La LOAPA neix del 23-F

Ambdues proposicions estan fortament modulades i fins i tot la segona apareix com a una insinuació i no es fa clara fins al paràgraf següent.

A [3.1.] es diu explícitament que l'intent harmonitzador és 'plenament necessari'. Per aquesta part no cal més comentaris, de moment. I que 'l'intent harmonitzador' 's'hauria d'haver aprovat' abans que l'Estat autonòmic. També és prou clar, però mereix ara sí un seguit de comentaris.

Primer, crida l'atenció la suavitat extremada amb què són introduïdes les idees essencials que conté el paràgraf. Això s'aconsegueix presentant com a 'racional i lògic' el que s'anomena 'intent d'harmonització' –ja no 'harmonització', sinó 'intent de ...'– de la

mateixa manera l'ús de temps verbals com "hubiese sido" o "se hubiese aprobado" recorren a la mateixa estratègia. Queda clar, però, gràcies al "plenamente necesario" que, segons el diari, cal una mena d'harmonització.

Cal remarcar que hi ha una manifesta presència de l'enunciat performatiu, segons el qual, el diari s'atorga la veritat de forma implícita "Yo digo que un proceso racional y lógico és...". En contrast, a aquesta observació la segueixen uns components verbals que es mouen en el terreny de la hipòtesi, fan referència a un món desconegut, improbable i inaccessible, i per tant, no verificable: "hubiese sido".

En [3.2] "Pero no fue así", el connector contrastiu 'però' indica no només un transcurs excepcional dels fets expressats a [3.1], sinó també que el fet que s'ha produït és o bé inesperat o bé no desitjat pragmàticament. Que no hagi estat com diu [3.1] s'expressa a [3.2] com una forma de manifestar la insatisfacció de condicions que eren possibles, probables i, segons el diari, necessàries. Perquè certament, com diu [3.2.] l'harmonització per llei no va precedir els estatuts i ens trobem com diu [3.3.] que:

[3.3] Antes entraron en vigor las autonomías catalana y vasca, y surge después la ley armonizadora, que si no es una rectificación del camino emprendido, tiene, por lo menos, todas las apariencias de serlo.

Un paràgraf que, a part de recordar els esdeveniments concrets, afirma que la LOAPA és una rectificació del camí fet fins aleshores, discutint implícitament amb qui ho nega. El diari torna a modular el que manté amb condicionals contrafactuals 'potser no ..., però ho sembla':

"que si no es una rectificación del camino emprendido, tiene, por lo menos, todas las apariencias de serlo"

És a dir, que posa en dubte el que diu qui nega que es tracti d'una rectificació i fer això amb el precedent d'haver afirmat com hem vist a [2] que:

(4) La LOAPA fa prevaler les normes de l'Estat sobre les de les comunitats autònomes, incloses les normes que són de competència exclusiva de la comunitat autònoma,

implica, com hem dit, afirmar que la LOAPA és una rectificació. Recordem que el que es posa en qüestió no és la necessitat de l'harmonització, sinó l'oportunitat política, temporalment equivocada segons l'editorial, perquè fa un pas endarrere.

Vegem l'explicació que hi afegeix [3.4.]

[3.4] Sobre todo porque se produce después del intento de golpe de Estado del 23 de febrero, que se inspiró, según declaran los propios encausados, en el temor a una *España rota*.

Es tracta d'una prova indicial amb la qual es suggereix que la LOAPA és rectificació d'un camí ja fet, que respon a les pressions de determinats sectors ja siguin els colpistes com els que comparteixen amb els colpistes "el temor" –podria haver dit "el rebuig", però no ho fa– a una "*España rota*". Noti's que la cursiva distancia el diari d'aquesta posició encara que hagi utilitzat també la paraula "temor". L'ús del connector "porqué" –que seveix per presentar un argument com a suficient per al raonament en curs– exposa l'argument que el segueix –les declaracions dels colpistes sobre l'intent de cop d'Estat– com a prova de la inspiració de la LOAPA. A més, està precedit per "sobre todo" que actua en reforç de la raó argumentada com un mecanisme de rellevància.

Trobem encara una nova despersonalització a la frase final del paràgraf:

[3.5] La LOAPA se observa, pues, más como una imposición, que como un proceso racional de desarrollo de la Constitución, aunque la norma armonizadora esté prevista en su texto.

Qui observa la LOAPA com a una imposició? El subjecte identitari torna a ser absent. Aquesta vegada són, almenys els convocants de la manifestació –fins ara identificats com a sectors nacionalistes i prou– els que no fan cap, però si tenim en compte l'anàlisi que el diari acaba de fer, ell mateix és un dels que observa la LOAPA com a una imposició i no com a un procés racional de desenvolupament de la Constitució, encara que en aquesta oració tampoc ell faci acte de presència. És, doncs, un cas de desresponsabilització del propi emissor. A l'oració anterior, els agents havien estat centristes i socialistes.

El dubte sobre les "apariencias" desapareix per l'editorialista en el paràgraf següent.

Temes, implicacions i pressuposicions a [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1] Y una ley que surge de los recelos, tenía que causar recelo también.	<i>La implicació</i>	La LOAPA sorgeix dels recels del colpistes Els recels generen recels.	
[4.2] Recelos en los que se inspira el acto de protesta convocado para el día de hoy, ante el temor de que la nueva ley pueda significar un recorte a las competencias reconocidas en el Estatut y un freno para el proceso autonómico de Catalunya.	<i>La implicació</i>	La manifestació s'inspira en el temor a possibles retalls de competències i a un fre del procés autonòmic	

Estructura i estratègia discursiva al paràgraf [4]

La prudència, és a dir, la modulació a través de l'ús de perífrasis verbals que apareixia en algunes de les línies anteriors de l'editorial sobre l'origen del projecte de llei s'esfumen en el rotund:

[4.1.] Y una ley que surge de los recelos,

Fins aquí l'únic recel ha estat "el temor a una *España rota*", per tant queda clar que era el recel dels colpistes. No ens quedem, però, a la meitat d'una oració com aquesta amb un paral·lelisme retòric tan particular:

[4.1] Y una ley que surge de los recelos, tenía que causar recelo también.

Primerament, qualifica de 'recels' la reacció dels opositants a la LOAPA, en contradicció amb el que el mateix editorial ha constatat en afirmar que el projecte de llei feia prevaler les normes de l'Estat sobre les de les comunitats autonòmiques. Segon, mitjançant el paral·lelisme construït al voltant de la paraula 'recels-recel', situa al mateix nivell l'origen de la llei –"surge de los recelos"– i la reacció a ella –"tenia que causar recelo también"–, la qual cosa degradada la reacció mateixa. I, tercer, estableix una relació de causalitat entre els 'recels' del colpistes –recordem: "el temor a una *España rota*"– i el

'recel' –forma degradada d'una certesa– dels opositants sense cap mena de justificació, tret del paral·lelisme esmentat. Una argumentació absolutament fora de la raó, que ni tan sols arriba a la categoria d'entimema.

A [4.2.] insisteix en arguments anteriors:

[4.2] Recelos en los que se inspira el acto de protesta convocado para el día de hoy, ante el temor de que la nueva ley pueda significar un recorte a las competencias reconocidas en el Estatut y un freno para el proceso autonómico de Catalunya.

L'acte de protesta –la manifestació– que s'inspirava en una certesa, ara s'inspira en recels, que consisteixen en el "temor" –observi's que ara torna a ser la mateixa paraula que per als colpistes– al fet que 'pugui significar' –observi's la modulació reductora del pes del que la segueix– un retall de les competències. De nou en contradicció amb la interferència demostrada més amunt.

Temes, implicacions i pressuposicions a [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1] Se han exhumado las viejas fotografías de 1977, pero el clima es distinto.	<i>Ídem</i>	Avui no hi ha il·lusió ni entusiasme.	
[5.2] Si aquel día se salió a la calle con ilusión y entusiasmo, hoy se vuelve a convocar, como en épocas pasadas, bajo el signo de la protesta.		Avui el clima és de protesta.	

Estructura i estratègies discursives al paràgraf [5]

L'últim paràgraf arrodoneix l'editorial en forma d'epíleg, amb una gran component emotiva. Reprèn la figura de l'exhumació, assenjala de nou alguna de les diferències entre 1977 i 1982 i estableix una comparació des de la qual s'implica que els convocants

actuen com en temps passats. Això darrer, de nou, sense esmentar-los, amb un "se vuelve a convocar".

Hem deixat que l'editorial arribés al final per comprovar que dins d'un anonimat general, els únics que han aparegut com a convocants de la manifestació han estat 'els sectors nacionalistes'. No només es tracta d'imprecisions sinó d'omissions rellevants perquè era notori que a part d'aquest sectors, hi ha havia entre els convocants pràcticament tots els grups a l'esquerra del PSC, des del PSUC fins a l'extrema esquerra.

Per acabar amb aquest paràgraf, assenyalem una última desaparició de subjecte a

"se salió a la calle",

el poble català és l'omès en aquest cas. Es podria argumentar que només és l'estil de l'editorialista que el porta a utilitzar tants verbs pronominals, i no deduirem, per tant, que les coincidències ideològicament identificades siguin suficients per parlar d'una difuminació voluntària –o desresponsabilització– de l'emissor, però no per això deixarem de tornar a constatar el seu efecte.

6.2.4. Els conflictes, els actors i el quadrat ideològic

Els conflictes que es tracten en aquest editorials giren al voltant de:

- (1) El projecte de LOAPA
- (2) La manifestació contra la LOAPA
- (3) El marge d'autonomia i les competències de les comunitats autònòmiques

Els actors són, per ordre d'aparició:

- (1) el poble català
- (2) els polítics
- (3) els convocants, sectors nacionalistes
- (4) centristes i socialistes

(5) colpistes

Vegem en síntesi quines posicions ha pres el diari i com ha retratat els actors rellevants del cas que ens ocupa.

El diari està en contra del projecte de la LOAPA, perquè és filla del 23-F. Creu que és necessària una harmonització, que presenta com a fruit d'un procés 'racional i lògic' i que està prevista com a possibilitat a la Constitució (article 150, apartat 3), encara que no diu com s'hauria de fer, i només apunta que tal com s'ha fet la LOAPA xoca amb els estatuts. El diari troba justificada la manifestació en la mesura que hi ha una coincidència ideològica amb l'objectiu fonamental.

Temps després, a l'agost del 1983 (vegi's els annexos cronològics amb els resums dels editorials), el Tribunal Constitucional va declarar que la part essencial de la LOAPA era inconstitucional, d'aquesta manera va fer que la llei quedés oblidada. Certament, la sentència del Tribunal Constitucional va confirmar que la LOAPA establia la preeminència gairebé total de les Corts Generals sobre els parlaments autonòmics, cosa que era anticonstitucional. [Encara que això no afecta l'essencial de l'anàlisi d'aquest editorial, corrobora amb rotunditat la valoració del contingut de la LOAPA.]

L'oposició només parcial del diari a la LOAPA, en tant que es mostra favorable a una certa harmonització no especificada, és coherent amb la posició editorial que va prendre en conèixer la sentència del Tribunal Constitucional. *El Periódico* va defensar en l'editorial de l'11.8.83 que després que el Tribunal Constitucional hagués posat fi a la LOAPA, no tenia cap sentit parlar-ne més.

Pel que fa als actors, ens trobem amb un editorial singular per l'acumulació de casos. Vegem-ho pas a pas.

El primer actor en aparèixer, el poble català, té el paper de pacient en estar convocat a manifestar-se i el seu esperit –no pot atribuir-se a ningú més– es veu retratat en dues ocasions històriques. En 1977 era un poble carregat d'il·lusió i d'entusiasmes ([1.4.] i

[5.2.] i en 1982 tenia alguns entusiasmes apagats fruit de les dures realitats i de l'actitud dels polítics, que és a qui es dedica més atenció en l'editorial.

Els polítics, considerats globalment només apareixen a [1.4.], no surten gaire ben parats, perquè són protagonistes de "confusas y ambiguas actitudes... –cuando no contradictorias–". El diari es distancia així del que s'anomena classe política, encara que disculpi parcialment la seva actitud pels "cinco años de duras realidades sociales". [Seria interessant en un estudi particular veure com els diaris caracteritzen el conjunt del que s'anomena la classe política.]

La posició distant en relació a tots els polítics s'ajusta amb la posició que manté amb els altres dos actors: nacionalistes i centristes i socialistes (aquest dos considerats conjuntament).

Sobre els convocants, els descrits com a nacionalistes *tout court*, el diari evita en la majoria dels casos esmentar-los ('s'han exhumat', 'es convoca', 's'observa'). Se'ls retrata negativament (també amb la càrrega de subjectivitat de 'ven una peligrosa interferencia'), però es mitiga la seva responsabilitat. ¿Per què, sent *El Periódico* un diari globalment afí als socialistes redueix la càrrega negativa dels errors dels que anomena nacionalistes entre els quals hi ha sens dubte CDC? No hem d'oblidar que *El Periódico*, com hem constatat en el seu perfil ideològic (a 7.1), és crític amb Pujol, però no es manifesta antipujolista.

Pel que fa als centristes, es beneficien d'anar de la mà dels socialistes, perquè el diari només diu que 'donen suport' a la LOAPA, quan en realitat en van ser promotors. El diari vol mitigar els errors dels amics. Aquesta caracterització, com les altres, inclosa la implícita dels colpistes (amb el temor a la *España rota*) s'ajusten al quadrat ideològic: emfasitzar els encerts propis (aquí no n'hi ha gaires) i els errors aliens, suavitzar els errors propis o dels amics (LOAPA) i els encerts dels poc amics.

6.2.5 Elements identitaris i criteris de valor

Acabem d'esmentar com l'editorial descriu el poble català en dos moments diferents. De la descripció se n'extreu una valoració positiva de l'entusiasme, la il·lusió i sobretot de la unanimitat. El diari no nega l'existència de divisions, però les valora negativament, com l'apagament d'entusiasmes.

És clar també que el diari és contrari a la sobirania de Catalunya. Planteja la conveniència d'una hipotètica harmonització prèvia als estatuts autonòmics i, per tant, un sostre competencial i, de fet, de sobirania que residiria en l'Estat espanyol. Dins d'aquest marc, és partidari de l'Estat de les autonomies i, fins i tot, contrari a aquesta LOAPA que imposaria les normes de l'Estat fins i tot en aquelles competències que anomena 'exclusives'.

El desacreditament que exerceix sobre els que anomena 'sectors nacionalistes' [exhumen', per exemple] és un element identitari en la mesura que descriu avaluativament un component de la comunitat política de referència: Catalunya.

6.3. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Un Pujol dialogante"

6.3.1 L'editorial

EL PERIÓDICO. Miércoles, 30 de mayo de 1984

Un Pujol dialogante

[1]

[1.1.] En su discurso de investidura de ayer, Jordi Pujol se refirió repetidamente a la obra hecha y a la obra ya iniciada por el equipo de gobierno de la Generalitat en la pasada legislatura. [1.2.] Pujol no oculta que su política será de continuidad, lo cual es obvio por dos razones elementales: porque él seguirá siendo el inspirador de esta política, que ahora podrá acometer con mayor comodidad parlamentaria, y porque esta política por él inspirada le ha dado grandes resultados electorales.

[2]

[2.1.] Discurso de continuidad con los últimos cuatro años, no sólo en el terreno de los hechos y de las realizaciones, sino de las palabras y de las ideas. [2.2.] El candidato y President en funciones, al recabar la colaboración de todos los grupos políticos y sociales, a los que proponía un diálogo, leía las palabras pronunciadas en el mismo acto hace cuatro años. [2.3.] La mayoría absoluta de 72 diputados no ha hecho variar a Pujol de la línea dialogante que ofrecía cuando su grupo disponía sólo de 43 representantes y precisaba de todos los apoyos.

[3]

[3.1.] Continuidad también en la idea de una Catalunya convertida en un factor de estabilidad y progreso para el conjunto de España. [3.2.] Una Catalunya que necesita de la innovación y de la modernización para afrontar los graves problemas derivados de la crisis, que sólo a largo plazo se podrán resolver y que, de momento, se tendrán que paliar con una política de equipamientos sociales para reducir en lo posible las frustraciones personales y las marginaciones. [3.3.] Jordi Pujol se ratificó en una política realista y como ha venido repitiendo a lo largo de su anterior mandato ha convocado colectivamente otra vez a la ilusión, la confianza y la esperanza, que han de «permitir un país de plenitud».

[4]

[4.1.] Nadie podrá sentirse defraudado por el hecho de que el discurso programático no contenga ninguna novedad. [4.2.] Por las ideas ayer expuestas, que inspiraron su anterior mandato, se ha votado mayoritariamente en Catalunya a la coalición que representa Jordi Pujol. [4.3.] Los defraudados podrían ser los electores si la coincidencia no fuera absoluta.

[5]

[5.1.] Un Pujol distendido, que no hizo ninguna alusión explícita a la querrela presentada por el fiscal general del Estado por su gestión en Banca Catalana, daba por supuesto que en Catalunya existe una buena convivencia en la calle, pero que se detectan odios entre la clase política. [5.2.] El de hoy puede ser un día decisivo para consolidar esta convivencia o para que se avance más en las diferencias –odios, según Pujol– entre los políticos. [5.3.] Dependerá en buena manera del grado de civismo de los que se han convocado en las puertas del Parlament. [5.4.] No habrán servido de mucho las palabras de moderación de Pujol si el civismo, del que Catalunya quiera ser modelo, no preside la concentración.

6.3.2 Les macroestructures semàntiques

L'editorial del dia després del discurs d'investidura de Jordi Pujol per a la seva segona legislatura conté una idea central:

Pujol podria fer el que volgués amb la majoria absoluta que li donen els 72 diputats.
Però Pujol es mostra dialogant, i ens sembla bé, malgrat la querella de Banca Catalana

O sigui, que malgrat algunes crítiques implícites i explícites que veurem amb una mica de detall en els següents apartats, el diari aprova l'actitud de Pujol. Hi ha almenys una raó de fons que guia –que dóna coherència global al text– aquesta aprovació i que expressarem amb la proposició:

El diàleg entre les forces polítiques és el que convé,
la qual contribueix a configurar el perfil polític general del diari. Vegem quines proposicions més detallades podem extreure de l'editorial.

6.3.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Un Pujol dialogante	<i>La implicació</i>	Pujol es mostra dialogant	

El sentit del títol s'ha d'implacar perquè en el text no hi ha cap verb. Tanmateix, un cop conegudes les macroproposicions, és clar que es tracta d'una afirmació com la implicada: 'Pujol es mostra dialogant'.

L'adjectiu 'dialogant' és descriptiu, però, donat el perfil ideològic del diari –i, per si hi ha dubtes, també el conjunt del text d'aquest editorial– és també valoratiu i positiu. D'altra banda, el determinant "un", que aquí actua com adjectiu, implica la possibilitat d'un altre de no dialogant, ateses les circumstàncies adverses al diàleg. Si diem "un Pujol dialogant" vol dir que Pujol té arguments per no mostrar-se'n, dels quals l'editorial donarà dos de fonamentals:

1. Té majoria absoluta.
2. Ha estat encausat pels odís de la classe política, segons Pujol.

Justament aquestes són les peces que podrem interpretar tot seguit analitzant l'editorial.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] En su discurso de investidura de ayer, Jordi Pujol se refirió repetidamente a la obra hecha y a la obra ya iniciada por el equipo de gobierno de la Generalitat en la pasada legislatura	Pujol va parlar del que va fer en la passada legislatura	Pujol diu que té proves de la seva capacitat de governar	
[1.2.] Pujol no oculta que su política será de continuidad, lo cual es obvio por dos razones elementales: porque él seguirá siendo el inspirador de esta política, que ahora podrá acometer con mayor comodidad parlamentaria, y porque esta política por él inspirada le ha dado grandes resultados electorales.	<p>Pujol anuncia una política de continuïtat.</p> <p>Pujol té majoria parlamentària</p> <p>Pujol serà l'inspirador de la seva política</p> <p>La política que ha seguit Pujol li ha donat grans resultats electorals.</p>	<p>Pujol és qui ha inspirat la política del seu govern.</p> <p>Pujol tindrà en compte els efectes electorals de la política que ha posat a la pràctica.</p>	

En dir que Pujol 'seguirà sent l'inspirador' de la política del seu govern, l'editorialista implica que ja ho ha estat abans i també insinua, per omissió del partit o d'altres instàncies polítiques, el caràcter presidencialista del govern Pujol del procés d'adopció d'una o altra política. Com que aquesta qüestió és només una insinuació per omissió hem preferit introduir-la només a tall de comentari, però no posar-la a la columna de les implicacions.

De forma similar, la constatació dels efectes electorals positius per a Pujol de la política menada, i l'aportació d'aquest element com a factor que explicaria la continuïtat en la política de Pujol, implica que Pujol tindrà en compte els efectes electorals de l'acció de govern. Sense arribar-ho a dir, l'editorialista insinua una actitud política electoralista, un adjectiu valoratiu negatiu.

Noti's que els dos arguments que explicarien la continuïtat de la política de Pujol són aportacions de l'editorialista, no afirmacions de Jordi Pujol.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Discurso de continuidad con los últimos cuatro años, no sólo en el terreno de los hechos y de las realizaciones, sino de las palabras y de las ideas.	Com fa quatre anys, Pujol tonar a demanar la col·laboració de tots els grups polítics i socials	Pujol no canvia d'idees	
[2.2.] El candidato y President en funciones, al recabar la colaboración de todos los grupos políticos y sociales, a los que proponía un diálogo, leía las palabras pronunciadas en el mismo acto hace cuatro años.			
[2.3.] La mayoría absoluta de 72 diputados no ha hecho variar a Pujol de la línea dialogante que ofrecía cuando su grupo disponía sólo de 43 representantes y precisaba de todos los apoyos.	Pujol manté una línia dialogant	Pujol és magnànim perquè els 72 diputats li fan menys necessari el suport d'altres, però els ofereix diàleg	

El segon paràgraf serveix per introduir el tema novel·lós i central del dia: Pujol manté una línia dialogant, encara que en podria prescindir atesa la seva folgada victòria electoral.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Continuidad también en la idea de una Catalunya convertida en un factor de estabilidad y progreso para el conjunto de España.	Pujol entén que Catalunya és factor d'estabilitat i progrés per a Espanya.		
[3.2.] Una Catalunya que necesita de la innovación y de la modernización para afrontar los graves problemas derivados de la crisis, que sólo a largo plazo se podrán resolver y que, de momento, se tendrán que paliar con una política de equipamientos sociales para reducir en lo posible las frustraciones personales y las marginaciones.	<i>Les implicacions</i>	Pujol ha de fer una política d'innovació i de modernització a llarg termini. I una política d'equipaments socials per pal·liar la crisi a curt termini.	La crisi només es pot resoldre a llarg termini.

[3.3.] Jordi Pujol se ratificó en una política realista y como ha venido repitiendo a lo largo de su anterior mandato ha convocado colectivamente otra vez a la ilusión, la confianza y la esperanza, que han de «permitir un país de plenitud».	Pujol continuarà fent una política realista. Els lemes de Pujol són: - la il·lusió - la confiança - l'esperança El seu objectiu: - "un país de plenitud"		Pujol ha fet fins ara un política realista
--	--	--	--

El tercer paràgraf és un resum de les paraules de Pujol que ocasionalment el diari fa seves com, per exemple, amb les implicacions de [3.2.].

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t. Paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] Nadie podrá sentirse defraudado por el hecho de que el discurso programático no contenga ninguna novedad.	La continuïtat era d'esperar		No hi ha novetats en el discurs
[4.2.] Por las ideas ayer expuestas, que inspiraron su anterior mandato, se ha votado mayoritariamente en Catalunya a la coalición que representa Jordi Pujol.	La majoria electoral està per les idees de Pujol		
[4.3.] Los defraudados podrían ser los electores si la coincidencia no fuera absoluta.	Els electors de Pujol esperaven la continuïtat		

Hi ha una certa ironia en el quart paràgraf que lliga amb la implicació de [2.1.]: 'Pujol no canvia d'idees'. Si la 'continuïtat' fins aquí era sobretot descriptiva, en palesar que no comporta cap novetat perd valor. En afegir que la majoria electoral ha votat per aquestes idees –ara tenyides de continuïtat– s'incrementa la pèrdua de valor –des del punt de vista d'un diari que no es té a si mateix per conservador–. I la ironia es consuma amb [4.3.]: "Los defraudados podrían ser los electores si la coincidencia no fuera absoluta". Globalment, doncs, la 'continuïtat' ha quedat tenyida amb valors negatius. [El lector d'aquest treball sabrà perdonar-nos que no ens estenguem més en l'anàlisi d'aquest editorial. Si ho féssim entrariem de ple en el nivell 3 i això –que si fem en un nombre reduït d'editorials–, com hem argumentat més amunt, quedaria fora de les dimensions prudentes de l'estudi].

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è. Paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] Un Pujol distendido, que no hizo ninguna alusión explícita a la querella presentada por el fiscal general del Estado por su gestión en Banca Catalana, daba por supuesto que en Catalunya existe una buena convivencia en la calle, pero que se detectan odios entre la clase política.	Pujol no va al·ludir explícitament a la querella per Banca Catalana	No està tan clar que a Catalunya hi hagi una bona convivència al carrer ni que es detectin odis entre la classe política. Implicitament, l'al·lusió de Pujol a la querella està en el terme "odis".	La querella de Banca Catalana ha estat presentada pel fiscal general de l'Estat.
[5.2.] El de hoy puede ser un día decisivo para consolidar esta convivencia o para que se avance más en las diferencias – odios, según Pujol– entre los políticos.	En el debat parlamentari d'avui es veurà si es consolida la convivència o no.	Pujol confon les diferències entre polítics amb els "odis" Està en mans dels polítics aprofundir o no en les diferències /odis	
[5.3.] Dependerá en buena manera del grado de civismo de los que se han convocado en las puertas del Parlament.	<i>La implicació</i>	La manifestació d'avui en suport a Pujol ha de ser cívica i és la responsabilitat dels convocants	Existeix el perill que a la concentració hi hagi comportaments incívics.
[5.4.] No habrán servido de mucho las palabras de moderación de Pujol si el civismo, del que Catalunya quiera ser modelo, no preside la concentración.		Catalunya hauria de voler ser model de civisme.	

Del context general –n'hi ha prou amb la lectura dels altres editorials sobre Banca Catalana– sabem que des de Convergència s'entén que la querella ha estat instada pel govern central i que és aquest qui així ha sembrat odis. Per aquest motiu hem posat en la columna de les pressuposicions de [5.1.] una afirmació que factualment no ofereix cap dubte: 'La querella de Banca Catalana ha estat presentada pel fiscal general de l'Estat'. Fem constar així que el diari emfasitza l'autoria fiscal de la querella en contraposició a la suposada inspiració del govern del PSOE.

És notori, com es dedueix de [5.1.] que quan Pujol al·ludia a 'odis entre la classe política' es refereia a la presentació de la querella de Banca Catalana. I és clar que l'editorialista

desqualifica el terme 'odis', que segons el diari, Pujol confon amb les 'diferències polítiques', tal com es dedueix de [5.2.].

Per acabar, retinguem que en aquest editorial el diari combina la lloança als aspectes positius de l'actitud dialogant de Jordi Pujol, amb un fons de valoració negativa del personalisme, l'electoralisme, de la continuïtat de la seva política, i de la presentació que Pujol fa de la querella de Banca Catalana. L'al·lusió a la querella, serveix al diari per defensar de pas i indirectament la imatge del govern del PSOE.

Considerat globalment, doncs, l'editorial és sobretot una crítica negativa a Pujol, contra el que pugui semblar el titular. En aquest marc, més que una lloança a l'actitud de Pujol, el diari insta el reelegit president de la Generalitat a actuar en la línia que el diari entén que és positiva i que extreu de les paraules del discurs de Pujol. En síntesi, l'editorialista fa una afinada aplicació del quadrat ideològic. Critica i insta Pujol, sense entrar en un enfrontament directe explícit.

6.4. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Hay que mirar hacia el futuro"

6.4.1. L'editorial

EL PERIÓDICO. Sábado, 22 de noviembre de 1986

Hay que mirar hacia el futuro

[1]

[1.1.] Catalunya acaba de vivir una jornada crucial, un día de aquellos que son capaces de modificar el futuro. [1.2.] Pero la jornada ya pasó y, como dice el president Pujol, "el futuro ha de pesar más que el pasado".

[2]

[2.1.] Lo cierto es que la incertidumbre de si el president de la Generalitat sería procesado o no por tres posibles delitos ha marcado la vida del país en los dos años y medio últimos. [2.2.] Y la ha marcado, cómo no, negativamente.

[3]

[3.1.] Vencida ahora esa incertidumbre con la decisión del pleno de la audiencia de Barcelona de no procesar a Jordi Pujol, llega el momento de recuperar "el equilibrio", "el optimismo creador", "la convivencia" y "la confianza en nosotros mismos". [3.2.] Y utilizamos deliberadamente las expresiones y los conceptos utilizados ayer por el propio President porque nadie está más legitimado que él, protagonista muy a su pesar de todo este asunto, para dar carpetazo a las pasiones encontradas, las heridas abiertas y los enconos revanchistas que hayan podido surgir con toda esta historia del *caso Catalana*.

[4]

[4.1.] Hay que pasar, pues, una página de la historia y empezar a escribir la próxima. [4.2.] Y la página que ahora se abre ha de estar limpia de mixtificaciones y rencores, de simbiosis mesiánicas y peligrosas entre el país y sus dirigentes y de situaciones que propicien el desgarramiento de la convivencia. [4.3.] Este es un país de espíritu amplio y horizontes intelectuales sin fronteras, capaz de desterrar la intolerancia, el fanatismo, la cerrazón mental y el linchamiento moral del adversario como normas de conducta cotidiana. [4.4.] Si en algún momento de nuestra historia reciente hemos estado cerca de caer en alguno de esos excesos, esta es la mejor ocasión para corregir el rumbo.

[5]

[5.1.] Más allá, por consiguiente, del carácter jurídico del auto dictado por la audiencia de Barcelona, éste es un hecho que debe sumarse a otros varios que últimamente han relanzado la esperanza de todo un pueblo en un futuro de convivencia en paz: el llamado *espíritu de Olot*, que surgió del diálogo de Pujol y Maragall y proyectó un clima más distendido en la política catalana; la repulsa unánime y angustiosa de Catalunya entera al mortal atentado de ETA en la barcelonesa plaza de España; la alegría exultante por la concesión a Barcelona de la organización de los Juegos Olímpicos del 92, y el acuerdo en las negociaciones sobre la financiación de las autonomías.

[6]

[6.1.] Hay motivos de sobra para creer en un futuro solidario e integrador, en el que Catalunya juegue un papel esencial. [6.2.] Más allá de cualquier otra consideración, ésta deber ser la lección última de la jornada vivida ayer por los ciudadanos de este país.

6.4.2. Les macroestructures semàntiques

La tesi central de l'editorial, que també expressa el titular, és:

Hem de deixar tancada la porta a la incertesa i les confrontacions que l'Audiència de Barcelona ha clausurat amb la decisió de no processar Jordi Pujol pel cas Banca Catalana.

La decisió amb què el diari pren aquesta posició es fa palesa amb la valoració negativa que atorga a l'episodi que es tanca amb l'expressió "toda esta historia del *caso Catalana*" (a [3.2.]). La combinació dels dos adjectius "toda esta" dóna l'efecte esmentat.

De fons, l'editorialista manté una idea sobre el clima que convé a Catalunya i que entén que ha estat enterbolit per la querella:

Tal com diu Pujol, a Catalunya li convé recuperar "l'equilibri", "l'optimisme creador", "la convivència" i "la confiança en nosaltres mateixos". A Catalunya li convé un clima distès.

Aquesta segona macroproposició ja aporta elements nacionalitaris, però només és un resum del que es diu a l'editorial. Hi ha un element important, que més avall comentarem, però que ja podem apuntar. Si bé Pujol va utilitzar les paraules entre cometes, no va dir mai que es tractés d'una 'recuperació'. Per tant, l'editorial tergiversa les paraules de Jordi Pujol.

Vegem doncs que s'hi diu més en detall.

6.4.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Hay que mirar hacia el futuro	<i>La implicació</i>	Tanquem l'assumpte 'querella Banca Catalana'	

Dins de la cultura catalana i, en general, occidental, el futur forma part de les màximes preocupacions dels ciutadans. Perquè la creença que el futur és important forma part dels

dipòsits de sentit més arrelats, al contrari que altres cultures, com l'hebrea, en què el passat és força més important. El present rarament compta. Per això, aquest titular se sosté sobre la base d'una de les representacions mentals compartides pel grup a qui va destinat, forma part, doncs, del seu sentit comú establert. De les realitats indiscutibles.

Certament hi ha un verb en el títol que dóna un sentit a la frase, però només el coneixement de l'editorial i el context permet inferir el que essencialment s'hi diu: la implicació.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Catalunya acaba de viure una jornada crucial, un dia de aquells que són capaços de modificar el futur.	Hi ha hagut un fet crucial	El futur seria diferent si el fet hagués estat diferent	El futur és modificable.
[1.2.] Però la jornada ja va passar, com diu el president Pujol, "el futur ha de pesar més que el passat".	<i>Les implicacions</i>	Hem de tancar l'assumpte 'querrela Banca Catalana' El diari està d'acord amb el que diu Pujol	

La tesi central es fa present ja en el primer paràgraf i es comença a mostrar la coincidència del diari amb les paraules de Jordi Pujol del dia precedent. Les afirmacions de Pujol destacades pel diari se situen també dins del terreny de les veritats inqüestionables, formen part del coneixement general fonamentat en els dipòsits de sentit.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Lo cierto es que la incertidumbre de si el president de la Generalitat sería procesado o no por tres posibles delitos ha marcado la vida del país en los dos años y medio últimos.	El passat immediat ha estat marcat negativament per la incertesa sobre el processament de Jordi Pujol	Sortir de la incertesa és positiu.	
[2.2.] Y la ha marcado, cómo no, negativamente.			

Noti's que l'editorialista no diu que "la querella" hagi marcat els dos anys i mig darrers negativament, sinó que 'la incertesa' sobre el processament del president de la Generalitat ha marcat negativament els dos anys transcorreguts. Tampoc, per tant, es pot inferir que implica que 'l'exculpació de Pujol hagi estat positiva', sinó que 'sortir de la incertesa és positiu'. Per molt que sense querella no hi hauria hagut incertesa, la querella no implicava la incertesa durant dos anys i, per tant, la responsabilitat no és transmissible. Però sí que hi ha una inferència, que posa de manifest que l'exculpació de Pujol ha estat positiva.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Vencida ahora esa incertidumbre con la decisión del pleno de la audiencia de Barcelona de no procesar a Jordi Pujol, llega el momento de recuperar "el equilibrio", "el optimismo creador", "la convivencia" y "la confianza en nosotros mismos".	<i>Les implicacions</i>	<p>Pujol va usar les expressions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'l'equilibri - 'l'optimisme creador' - 'la convivència' - 'la confiança en nosaltres mateixos' <p>Algú ha de recuperar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'l'equilibri' - 'l'optimisme creador' - 'la convivència' - 'la confiança en nosaltres mateixos' 	<p>Algú ha perdut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'l'equilibri - 'l'optimisme creador' - 'la convivència' - 'la confiança en nosaltres mateixos'

En el missatge institucional que va pronunciar Pujol el dia abans, en saber que estava exculpat, certament hi havia les paraules que l'editorialista posa entre cometes, tret d'una inexactitud poc rellevant. Pujol no va dir "... la confianza en nosotros mismos..." sinó "... la confianza en sí mismo y en sus hombres ...". La diferència no és rellevant –de moment– perquè en el missatge de Jordi Pujol¹ queda diàfanament clar que es refereix al poble català.

¹ Reproduïm a continuació íntegrament el text de la declaració de Jordi Pujol publicat per *La Vanguardia*. [Ho hem deixat en castellà tal com ho va publicar el diari]:

«Al conocer la resolución de la Audiencia de Barcelona, el presidente Pujol pronunció un mensaje institucional que transcribimos íntegramente:

"La Audiencia de Barcelona ha dictaminado que yo no debo ser procesado por el caso de Banca Catalana".

"En este momento, y en primer lugar, quiero recordar que siempre he dicho que estaba seguro de la honestidad de mi actuación que siempre he dicho también que confiaba en la independencia de los magistrados y que siempre he pedido que la decisión se tomara con criterios de justicia y no de conveniencia política".

"En segundo lugar, quiero dirigirme a todos los que han tenido confianza en mi, que me han defendido, que me han hecho llegar su solidaridad o que simplemente han sufrido conmigo. Hay mucha gente así en Cataluña, y también los ha habido fuera de Cataluña, en el resto de España. A todos ellos, muchas gracias".

"Quiero además felicitar al pueblo catalán porque, finalmente, su Presidente, la Generalitat, y, de hecho, toda Cataluña se liberan de una grave presión, que ha durado dos años y medio. Lo felicito y, a la vez, le expreso

En el text de l'editorial, però, encara que es pugui intuir, no queda clar 'qui' ha de 'recuperar' 'l'equilibri', 'l'optimisme creador', 'la convivència', 'la confiança en nosaltres mateixos' perquè es fa servir una metàfora gramatical –"el momento"–. Hem escrit 'recuperar' perquè això és el que es diu a l'editorial, però no en el missatge de Pujol. Si l'editorial diu 'recuperar' 'l'equilibri', això pressuposa que ha estat perdut. Però Pujol justament diu que " ... no nos ha desestabilizado..." i "quiero pedir simplemente al pueblo catalán que siga la línea de equilibrio, de optimismo creador, de convivencia, de confianza en sí mismo y en sus hombres, que le ha caracterizado durante estos últimos años". Per tant, Pujol implica justament el contrari, ja que dir que el poble català no s'ha desestabilitzat i demanar-li "que siga la línea..." vol dir que ja hi és, que està en equilibri.

Constatada la diferència és irrefutable que a la següent oració [3.2.] és comet una falta a la veritat perquè si bé el diari utilitza expressions de Jordi Pujol, no n'utilitza els conceptes sinó uns altres.

mi agradecimiento por la forma con que ha soportado esta situación. Le agradezco que haya sabido mantener la serenidad. Le agradezco que me haya hecho caso cuando, una y otra vez, le he pedido confianza y sentido de la responsabilidad".

"Una vez más, Cataluña ha dado un gran ejemplo de fuerza moral, de conducción ética, de capacidad de convivencia, de prudencia y de responsabilidad. Sólo gracias a esto, sólo gracias a esta forma de ser y hacer del pueblo catalán, una actuación política, que hoy no quiero calificar, no nos ha desestabilizado y no ha repercutido negativamente sobre toda España".

"Será preciso hacer algunos comentarios sobre todo lo que ha pasado. Ya se harán. Pero ahora quiero pedir simplemente al pueblo catalán que siga la línea de equilibrio, de optimismo creador, de convivencia, de confianza en sí mismo y en sus hombres, que le ha caracterizado durante estos últimos años. Será preciso hacer algunos comentarios más, y se deberá decir lo que haya que decir, pero el futuro debe pesar más que el pasado, y debe prevalecer la necesidad de preservar todas las posibilidades morales y materiales, políticas y culturales del país. Conservemos la paciencia, pero también la fortaleza y la honda convicción que hemos tenido. A todo esto me refería cuando, más de una vez durante estos últimos años, a veces en los momentos de más crisis económica y social, o de más tensiones políticas, he hablado de la fuerza serena y constructiva de Cataluña. Tenemos esta fuerza y es la garantía de nuestro futuro".

"Y pensemos, y que piense todo el mundo, que aquello que ha demostrado ser capaz de resistir la voluntad de la destrucción sale más fuerte de la prueba. Que es lo que ahora nos ocurre a nosotros, y pasa en Cataluña".

"A todos los catalanes, muchas gracias".»

(*La Vanguardia*, 22.11.86. P. 4)

<p>[3.2.] Y utilizamos deliberadamente las expresiones y los conceptos utilizados ayer por el propio President porque nadie está más legitimado que él, protagonista muy a su pesar de todo este asunto, para dar carpetazo a las pasiones encontradas, las heridas abiertas y los enconos revanchistas que hayan podido surgir con toda esta historia del <i>caso Catalana</i>.</p>	<p>El diari fa servir expressions i conceptes utilitzats pel president de la Generalitat.</p> <p>Les paraules de Pujol van en el camí de tancar definitivament el cas.</p>	<p>Pujol ha de tancar el cas i aturar les passions i els ànims revengistes (dels seus partidaris).</p> <p>El fet de ser el protagonista del cas Catalana, legitima Pujol per tancar l'assumpte, les passions, les ferides i l'ànim de revenja sorgits arran de la querella.</p> <p>El diari està d'acord amb les paraules de Pujol.</p>	<p>Entre els partidaris de Pujol hi ha passions i ànims revengistes.</p>
--	--	---	--

No discutim les paraules de Pujol, sinó el que diu el diari que va dir Pujol. No discutim si el poble català, "nosaltres", havia perdut o no l'equilibri i les altres característiques esmentades, sinó si aquests eren el conceptes usats per Pujol en el mateix sentit que els usa l'editorial. I com que no és així, la conclusió és que les paraules de Pujol estan tergiversades per l'editorialista.

Tampoc discutirem si entre alguns partidaris de Pujol hi havia o no ànims revengistes. Hem de constatar, no obstant, que el diari els adjudica aquestes "enconos revanchistas" perquè, ¿qui, si no ells, pot tenir ànims revengistes? Els que tenen ferides obertes que venjar. El text no ho diu explícitament, però és indubtable que qui està ferit és Pujol i els seus defensors² i, per tant, no hi ha dubte sobre la identitat dels ferits i revengistes. Ara bé, no és Jordi Pujol sinó el diari que descriu els "enconos" d'almenys una part dels defensors de Pujol i aconsegueix d'aquesta manera, posar en mans de Pujol la capacitat de tornar la calma a les seves files i la 'recuperació' de 'l'equilibri' global del poble català.

Arribats a aquest punt, és necessari aturar-se i fer dues reflexions. En aquest text hi ha un seguit de subjectes que són substancialment diferents. No és el mateix 'una part dels defensors de Pujol' que 'tots els defensors de Pujol'. Tampoc és el mateix conjunt el format pels (tots) defensors de Pujol que el poble català, encara que la majoria electoral del poble català hagi

² El text del missatge de Pujol confirma les ferides. Pujol hi diu: "...que han sufrido conmigo".

votat per les llistes de CiU. Entrem amb aquest tema en una discussió que reabordarem en els altres editorials dels quatre diaris sobre el cas Banca Catalana.

La segona té a veure amb la representativitat de Pujol. ¿En quina mesura la querella era una 'greu pressió' sobre el president de la Generalitat? ¿Sobre la Generalitat? ¿Sobre el poble català? ¿Sobre Catalunya? Encara que aquestes preguntes ara apareguin suggerides pel missatge institucional de Jordi Pujol tenen a veure amb el fragment subsegüent del present editorial i amb l'argumentació d'altres diversos editorials dels que ens ocupem.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] Hay que pasar, pues, una página de la historia y empezar a escribir la próxima.	Tanquem l'assumpte		
[4.2.]Y la página que ahora se abre ha de estar limpia de mixtificaciones y rencores, de simbiosis mesiánicas y peligrosas entre el país y sus dirigentes y de situaciones que propicien el desgarramiento de la convivencia.	<i>La implicació</i>	Pujol també ha de tancar l'etapa de la seva actuació que pressuposadament ha estat marcada per elements aportats per ell i descrits en l'oració.	En aquesta darrera etapa hi ha hagut: - mistificacions - rancúnies - simbiosis messiàniques i perilloses que identificaven la salvació de Pujol amb la de Catalunya - situacions que propicien l'esquinçament de la convivència.

[4.3.] Este es un país de espíritu amplio y horizontes intelectuales sin fronteras, capaz de desterrar la intolerancia, el fanatismo, la cerrazón mental y el linchamiento moral del adversario como normas de conducta cotidiana.	<i>Les implicacions</i>	En l'etapa anterior hi ha hagut intolerància, fanatisme, tancament mental i linxament moral de l'adversari	
[4.4.] Si en algún momento de nuestra historia reciente hemos estado cerca de caer en alguno de esos excesos, esta es la mejor ocasión para corregir el rumbo.		Els polítics han d'abandonar aquestes pràctiques	

La simbiosi messiànica a què fa referència l'editorialista no pot ser interpretada altrament que com la que identifica la salvació de Pujol amb la de Catalunya.

Inicialment, malgrat haver donat una certa raó a Pujol, el cúmul de crítiques sobre el bàndol dels seus partidaris progressa, encara que sigui implícitament. Perquè, ¿qui és, si no, l'autor o autors de les mistificacions (enganys o falsejaments amb la voluntat d'enganyar), les rancúnies, les simbiosis messiàniques i les situacions que propicien l'esquinçament de la convivència?

De nou, quedi clar que no discutim aquí la pressuposició de l'existència d'aquests fenòmens, sinó que expliquem la implicació que revela que l'editorialista entén els actors són els partidaris de Pujol o Pujol mateix. Alhora podem constatar –encara que això correspongui pròpiament a una anàlisi de nivell 3– que aquesta responsabilització està molt mitigada perquè en cap moment hi apareix explícitament, sinó que està camuflada darrera de metàfores gramaticals com 'mistificacions', 'simbiosis' o 'situacions' que nominalitzen processos i amaguen els agents que els porten a terme.

La posició estratègica ja esmentada d'*El Periódico* en relació amb els actors polítics catalans, el fet de ser prosocialista i alhora no antipujolista, explica les opcions político-textuals esmentades.

Fins i tot, la no identificació específica dels actors o la sobregeneralització dels subjectes els permet incórrer en insinuacions i negar-les acte seguit de tal manera que qualsevol actor es

pot sentir alhora al·ludit o no, segons li convingui. Les oracions [4.3.] i [4.4.] en són exemples.

A [4.3.] s'implica que hi ha hagut 'intolerància', 'fanatisme', 'tancament mental' i 'linxament moral de l'adversari'. S'hi impliquen aquest fenòmens perquè si no fos així no tindria sentit dir que 'aquest país' és 'capaç de desterrar-los'. Ara bé, com que l'agent no hi està identificat tant podria tractar-se d'uns com dels altres (partidaris o adversaris).

De fet, seria molt difícil, tenint coneixement del context, que la no identificació del subjecte fos aprofitada per adjudicar-ho només als convergents. Basta recordar que la querella va obrir un període de grans tensions entre socialistes i convergents; el forat de Banca Catalana era de 250.000 milions de pessetes (MISSÉ 1997, 217) i diversos dirigents socialistes espanyols no catalans van donar Pujol per culpable abans de la decisió del tribunal, la qual cosa es pot identificar amb un linxament moral. El fanatisme pot entendre's com una forma de 'simbiosi messiànica'. I el tancament mental es pot atribuir en algun moment a actuacions de les dues formacions polítiques enfrontades. O sigui, el diari barreja faltes d'un i d'altres i se situa *au-dessus de la mêlée*.

En l'oració següent es reprèn la implicació, ara ja, com una mera hipòtesi –'si en algun moment ... hem estat a prop d'alguns d'aquests excessos'– que no té un altre sentit que respondre implícitament a aquell que negui la implicació amb una mena de resposta de l'estil de: 'si li sembla que no hi ha hagut excessos, vostè mateix. Però tant si n'hi ha hagut com si no, doncs, serà millor que no n'hi hagin més'.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] Más allá, por consiguiente, del carácter jurídico del auto dictado por la audiencia de Barcelona, éste es un hecho que debe sumarse a otros varios que últimamente han relanzado la esperanza de todo un pueblo en un futuro de convivencia en paz: el llamado <i>espíritu de Olot</i> , que surgió del diálogo de Pujol y Maragall y proyectó un clima más distendido en la política catalana; la repulsa unánime y angustiosa de Catalunya entera al mortal atentado de ETA en la barcelonesa plaza de España; la alegría exultante por la concesión a Barcelona de la organización de los Juegos Olímpicos del 92, y el acuerdo en las negociaciones sobre la financiación de las autonomías.	<i>La implicació</i>	<p>Ha d'imperar l'esperit de diàleg entre convergents i socialistes i l'esperit caracteritzat per:</p> <ul style="list-style-type: none"> - repulsa dels atemptats d'ETA - l'alegria per la concessió dels JJOO-92 - l'acord de finançament de les autonomies 	<p>L'esperit d'Olot ha relançat l'esperança de convivència en pau.</p> <p>L'esperança de convivència en pau perillava</p>

El cinquè paràgraf serveix per dibuixar els eixos que han de marcar la nova etapa segons el diari i per introduir figures socialistes acompanyant la nova atmosfera positiva.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [6]

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] Hay motivos de sobra para creer en un futuro solidario e integrador, en el que Catalunya juegue un papel esencial.	<i>La implicació</i>	Hi ha un futur solidari i integrador en el marc d'Espanya i Catalunya hi té un paper.	Catalunya és part d'Espanya.
[6.2.] Más allá de cualquier otra consideración, ésta deber ser la lección última de la jornada vivida ayer por los ciudadanos de este país.		El més important per als ciutadans de Catalunya és el futur paper en el marc espanyol	

El sisè paràgraf per reblar l'editorial i emmarcar el paper de Catalunya a Espanya.

Com a resum del més destacable, tret dels elements nacionalitaris que ja comentarem en l'apartat pertinent, en aquest editorial hem detectat una tergiversació –una de les

manifestacions de les falsedats–, per tant, una vulneració de la màxima de qualitat, i una aplicació subtil del quadrat ideològic. Per una part, el diari s'autopresenta per sobre les baralles i, per l'altra, malgrat que saluda la fi de la incertesa pel cas Banca Catalana, no deixa de criticar l'actitud de Pujol a qui insta a canviar de rumb, tal com havia anunciat. Els socialistes, en un principi, inclosos implícitament en les crítiques, no apareixen explícitament fins que l'editorialista parla d'elements que valora com a positius –l'esperit d'Olot, els Jocs Olímpics, l'acord amb el govern central sobre les autonomies–.

6.5. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Cumpleaños ... ¿feliz?"

6.5.1. L'editorial

EL PERIÓDICO. Sábado, 23 de abril de 1988

Cumpleaños... ¿feliz?

[1]

[1.1.] Catalunya celebró ayer un cumpleaños simbólico: los mil años desde que en su territorio empezara a fraguarse una conciencia de identidad nacional. [1.2.] Un solemne acto en el Palau de la Generalitat hizo el papel de gran tarta colectiva. [1.3.] Fue un acontecimiento serio y recio, aunque algunos lo encontraran algo frío y carente de garra popular por las limitaciones de espacio, los protocolos y las drásticas medidas de seguridad.

[2]

[2.1.] El discurso del President de la Generalitat, Jordi Pujol, centrando la realidad actual catalana le dio, sin embargo, al acto el contenido adecuado. [2.2.] Y unas medidas palabras, oportunas y precisas, del rey Juan Carlos invitando a que continúe la aportación catalana a la búsqueda que está haciendo en estos momentos el conjunto de España de los nuevos horizontes moderno de Europa, elevaron la sesión a la categoría de jornada histórica.

[3]

[3.1.] Sin embargo, la celebración del Mil·lenari se ha visto empañada por múltiples tonterías. [3.2.] Para empezar, Esquerra Republicana de Catalunya, el partido que presentó en el Parlament la propuesta de esta conmemoración, tuvo después la cortedad de miras de quererla reducir a una especie de fiestecita mayor al oponerse a que, para que tuviera rango de celebración de Estado, fuese el rey de España quien presidiera el milenario.

[4]

[4.1.] Después, ese sentimiento fue recogido e instrumentalizado por la Crida y por algún grupo independentista radical que, al empezar a embadurnar paredes con pintadas y al ponerle como música de fondo una veces petardos de los de jugar – como ayer mismo por la mañana–, pero colocando en otros momentos auténticos explosivos peligrosos, como los que ya han causado alguna muerte hace no demasiado tiempo, han impregnado a todos los preparativos de un barniz de conflictividad que ni el conjunto de Catalunya ni la actitud que ha tenido el Rey hacia ella merecen.

[5]

[5.1.] Que conste, también, que la falta de seriedad no ha acabado ahí, en lo marginal. [5.2.] El intercambio de codazos protocolarios que se ha adivinado hasta el último momento de la celebración entre la esfera autonómica y la Administración central, que se ha concretado finalmente en la no invitación al Presidente del Gobierno, tampoco merece pasar precisamente a los libros de oro de la coherencia política.

[6]

[6.1.] Con todo, cabe preguntarse si al final esta celebración de cumpleaños ha sido feliz. [6.2.] Y pensamos que para todos los catalanes de buena voluntad, sí. [6.3.] Los catalanes de buena voluntad son conscientes de que su nación vive uno de los momentos de mayor plenitud de todo el milenario, creen en el futuro, agradecen a don Juan Carlos que haya venido a recordar la aportación catalana a la recuperación democrática de España, y están muy por encima de las frivolidades ya reseñadas.

[7]

[7.1.] Afortunadamente, habrá sido un mal cumpleaños infeliz, para quienes carecen de realismo imprescindible para valorar debidamente la actual situación de Catalunya, las posibilidades de un mejor entendimiento y colaboración con el resto de España y Europa que se abren ante nosotros, así como las lecciones de la historia. [7.2.] Para ellos, hoy también será una mala *diada* de Sant Jordi si todo transcurre en paz, sin violencias ni agresiones. [7.3.] Son, sin embargo, una minoría.

6.5.2. Les macroestructures semàntiques

L'editorial escrit arran de l'acte de celebració del Mil·lenari és dispers temàticament, per aquest motiu cal fer una tria d'entre les diverses proposicions principals i mirar de reagrupar-les. Dins de la dispersió es concedeix un volum substancial conjunt a criticar les posicions contràries a la visita de Joan Carles i el mateix títol dirigeix l'atenció cap a aquest extrem. Per tant, la macroproposició més destacada que podem extreure és:

Són una minoria insignificant els que s'han oposat a la participació del rei en la celebració del Mil·lenari

Aquesta crítica i la resta de l'editorial es fonamenten en una idea ja expressada en altres editorials del diari:

Catalunya és Espanya i ha de continuar contribuint a modernitzar Espanya

Vegem ara totes les proposicions rellevants.

6.5.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Cumpleaños... ¿feliz?	<i>La implicació</i>	En la celebració del Mil·lenari hi ha hagut elements infeliços	Els aniversaris han de ser feliços

El significat del títol ha esdevingut clar un cop conegut l'editorial.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Catalunya celebró ayer un cumpleaños simbólico: los mil años desde que en su territorio empezara a fraguarse una conciencia de identidad nacional.	Ahir es va celebrar el Mil·lenari amb un acte solemne.	Era una festa d'aniversari simbòlic.	Fa mil anys es va començar a forjar una consciència nacional catalana.
[1.2.] Un solemne acto en el Palau de la Generalitat hizo el papel de gran tarta colectiva.			
[1.3.] Fue un acontecimiento serio y recio, aunque algunos lo encontrarán algo frío y carente de garra popular por las limitaciones de espacio, los protocolos y las drásticas medidas de seguridad.	L'acte va ser seriós i de pes.	Les crítiques a l'acte per fred, sense atractiu popular per l'espai limitat, el protocol i les mesures de seguretat són del tot secundàries.	Les mesures de seguretat eren dràstiques. Segons alguns, la celebració del Mil·lenari havia de ser càlid i amb garra popular.

La prudència amb què es formula a [1.1] la fonamentació de la celebració no dona peu a cap discussió rellevant. Per una part, li confereix un caràcter simbòlic, per contraposició a una discussió sobre la fiabilitat de les dades històriques i, per l'altra, atesos els fets històrics provats, no hi cap problema en entendre que 'fa mil anys que es va començar a forjar una consciència nacional catalana' en el sentit definit per LLOBERA (1996) al qual hem al·ludit en un capítol anterior¹, i no en el sentit que existís una consciència de masses, en els termes que parla HROCH (1994).

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] El discurso del President de la Generalitat, Jordi Pujol, centrando la realidad actual catalana le dio, sin embargo, al acto el contenido adecuado.	<i>Idem.</i>	L'acte s'havia de centrar en la realitat actual.	

¹ El capítol de dedicat a l'anàlisi de nivell 3 de l'editorial "La fiesta nacional", d'*El País*

[2.2.] Y unas medidas palabras, oportunas y precisas, del rey Juan Carlos invitando a que continúe la aportación catalana a la búsqueda que está haciendo en estos momentos el conjunto de España de los nuevos horizontes moderno de Europa, elevaron la sesión a la categoría de jornada histórica.	El rei va estar encertat.	Catalunya ha de seguir contribuint a situar Espanya dins d'Europa.	Va ser una jornada històrica. Les paraules del rei van ser oportunes.
---	---------------------------	--	--

L'estil indirecte per reportar el que va dir el rei i la consideració de les seves paraules com a 'oportunes', permet inferir que el diari està d'acord que Catalunya 'ha de seguir contribuint a situar Espanya dins d'Europa'.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Sin embargo, la celebración del Mil·lenari se ha visto empañada por múltiples tonterías.	<i>Idem</i>		Múltiples actes crítics amb el Mil·lenari eren <i>bajanades</i> .
[3.2.] Para empezar, Esquerra Republicana de Catalunya, el partido que presentó en el Parlamento la propuesta de esta conmemoración, tuvo después la cortedad de miras de quererla reducir a una especie de fiestecita mayor al oponerse a que, para que tuviera rango de celebración de Estado, fuese el rey de España quien presidiera el milenario.	ERC proposava una mena de 'festeta' major per celebrar el Mil·lenari. Esquerra s'oposava que el rei presidís la celebració. <i>La implicació</i>	Oposar-se al fet que el rei presidís la celebració era reduir-la a una mena de 'festeta' major. ERC són uns babaus (tontos).	

En síntesi, el rei havia de presidir la celebració i ERC deia 'bajanades'. Es tracta d'un paràgraf que afecta, entre d'altres àmbits, la dimensió simbòlica. La posició proespanyola del diari és notòria en aquest aspecte. Ho fa palès el tipus de retrets que formula a ERC. Criticar –dir que són uns babaus (tonterías)– un partit que es declara republicà i independentista –a favor de la independència de Catalunya en relació a Espanya– per no estar d'acord amb la presència del rei en la celebració –simbòlica o no– d'un acte de sobirania territorial és absurd.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] Después, ese sentimiento fue recogido e instrumentalizado por la Crida y por algún grupo independentista radical que, al empezar a embadurnar paredes con pintadas y al ponerle como música de fondo una veces petardos de los de jugar – como ayer mismo por la mañana–, pero colocando en otros momentos auténticos explosivos peligrosos, como los que ya han causado alguna muerte hace no demasiado tiempo, han impregnado a todos los preparativos de un barniz de conflictividad que ni el conjunto de Catalunya ni la actitud que ha tenido el Rey hacia ella merecen.	<p>La Crida i algun grup independentista radical han instrumentalitzat el sentiment republicà (antimonàrquic).</p> <p>Les accions de protesta no es corresponen amb el que pensa la majoria de Catalunya.</p> <p>L'actitud del rei no mereix aquestes protestes.</p>	Les pintades antimonàrquiques no eren més que embrutar parets.	<p>Alguns dels petards eren autèntics explosius capaços de causar morts.</p> <p>Explosius com els que la Crida feia servir havien causat morts.</p>

La negativitat amb què queda descrita la posició dels independentistes és palesa. Sigui o no cert que alguns dels petards que van fer explotar eren perillosos com per causar una mort, fer aquesta afirmació carrega negativament els agents identificats: la Crida i els independentistes.

Noti's com la metàfora gramatical 'explosius' –a "... explosivos peligrosos, como los que ya han causado alguna muerte ..."– nominalitza un procés –la col·locació i esclat d'un explosiu, efectuada per algú, aquí, sense identificar amb precisió– i permet així fer una oració sense esmentar l'agent d'una acció que ha causat morts. Ara bé, en lloc desresponsabilitzar l'agent efectiu de l'acció que va causar 'alguna mort', traspasa la valoració negativa a la Crida, l'únic agent present a l'oració que fa una acció que el diari cataloga com a similar. El quadrat ideològic es mostra operatiu aquí incriminant els membres de la Crida i també operatiu en la primera oració del següent paràgraf.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] Que conste, también, que la falta de seriedad no ha acabado ahí, en lo marginal.	Hi va haver actes poc seriosos de estaments no marginals	Les pintades i els petards són actes marginals i no seriosos	

[5.2.] El intercambio de codazos protocolarios que se ha adivinado hasta el último momento de la celebración entre la esfera autonómica y la Administración central, que se ha concretado finalmente en la no invitación al Presidente del Gobierno, tampoco merece pasar precisamente a los libros de oro de la coherencia política.	<i>Les implicacions</i>	Ha estat un error del govern català no invitar el president del govern central a la celebració Si es convidava el rei calia convidar el president del govern	La invitació a González era un requisit protocol·lari.
---	-------------------------	---	--

El diari entén que era una qüestió protocol·lària invitar també el president del govern i, per tant, no entra en la dimensió simbòlico-política de no convidar-lo. La no invitació a González no responia a una manca de cadires, sinó a l'establiment directe de relacions entre la Generalitat de Catalunya i la monarquia, un vincle que faria menys dependent l'autonomia del govern central². De tota manera, la forma en què *El Periódico* entén la imbricació de Catalunya a Espanya ja ha quedat palesa en el paràgraf segon.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [6]

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] Con todo, cabe preguntarse si al final esta celebración de cumpleaños ha sido feliz.	(Tots) els catalans de bona voluntat hauran trobat que la celebració ha estat feliç.	Els catalans que consideren que la celebració ha estat infeliç no són catalans de bona voluntat.	Hi ha catalans que no tenen bona voluntat.
[6.2.] Y pensamos que para todos los catalanes de buena voluntad, sí.			

² En aquells moments es parlava d'acceptació de la monarquia com si fos la britànica i d'entendre l'Estat espanyol com si fos la Commonwealth, dins de la qual Catalunya podria ser-ne un dels membres.

<p>[6.3.] Los catalanes de buena voluntad son conscientes de que su nación vive uno de los momentos de mayor plenitud de todo el milenario. creen en el futuro, agradecen a don Juan Carlos que haya venido a recordar la aportación catalana a la recuperación democrática de España, y están muy por encima de las frivolidades ya reseñadas.</p>	<p>És propi de la bona voluntat tenir fe en el futur i agrair al rei que hagi participat en la celebració.</p>	<p>La plenitud és un valor.</p> <p>Creure en el futur és un valor.</p> <p>El diari està d'acord amb els catalans de bona voluntat.</p> <p>La bona voluntat es defineix per les característiques que li atorga l'enunciat [6.3.].</p> <p>Les accions discrepans anteriors són frívols.</p>	<p>Catalunya és una nació.</p> <p>Catalunya viu un moment de més gran plenitud del mil·lenni.</p> <p>Hi va haver una aportació catalana a la recuperació democràtica d'Espanya.</p>
---	--	---	---

Entre la primera i la segona oració es construeix una nova argumentació tautològica sobre els catalans de bona voluntat. [6.1.] i [6.2.] es poden integrar de la següent manera:

'Tots els catalans de bona voluntat hauran trobat que la celebració ha estat feliç'. Per tant, si algun català no ha trobat que fos així, implica que no era de bona voluntat, la qual cosa tanca perfectament el cercle, a part d'implicar que els independentistes i altres contraris a la invitació del rei no són gent de bona voluntat, ja que entre els requisits per ser de bona voluntat hi ha la consideració que Catalunya ha de formar part d'Espanya.

D'altra banda noti's que el subjecte sobregeneralitzat 'Catalunya' de la pressuposició 'Catalunya viu en un moment de la més gran plenitud del mil·lenni' aporta una visió idil·lica del país que no considera els catalans que passen necessitats. La visió idil·lica incrementa la magnificència de la celebració i de la visita del rei, que simultàniament redueix la importància de les posicions dels crítics amb l'estat de coses autonòmic.

De nou, la sobregeneralització 'l'aportació catalana a la recuperació democràtica d'Espanya', contribueix també a la visió idil·lica esmentada i deixa de banda que també hi va haver una aportació catalana al manteniment del règim franquista, tant de diversos sectors socials com de mitjans de comunicació.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [7]

7è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[7.1.] Afortunadamente, habrá sido un mal cumpleaños infeliz, para quienes carecen de realismo imprescindible para valorar debidamente la actual situación de Catalunya, las posibilidades de un mejor entendimiento y colaboración con el resto de España y Europa que se abren ante nosotros, así como las lecciones de la historia.	Cal ser realista: valorar les possibilitats d'una millor col·laboració amb la resta d'Espanya i Europa	Els discrepants no són realistes Els discrepants no han entès les lliçons de la història El realisme és un valor Pel discrepants ha estat una celebració infeliç	
[7.2.] Para ellos, hoy también será una mala <i>diada</i> de Sant Jordi si todo transcurre en paz, sin violencias ni agresiones.	<i>La implicació</i>	Els discrepants (els independentistes) desitgen violència per la diada	
[7.3.] Son, sin embargo, una minoría.	<i>Idem.</i>		

Com a molts editorials, el darrer paràgraf resumeix i reprèn la tesi central que ara resulta ampliada. Per una part, els discrepants, especialment els independentistes, són una minoria irrealista, fan tonteries i no tenen bona voluntat. Per l'altra part, Catalunya i la resta d'Espanya han de millorar la col·laboració. Com veiem en aquests fragments, aquest editorial és paradigmàtic del que observa VAN DIJK en elaborar el quadrat ideològic. En aquest cas, "nosaltres", el diari, som catalans de bona voluntat, realistes i feliços amb les expectatives de col·laborar en la projecció d'Espanya dins d'Europa. 'Ells', els independentistes, són babaus, catalans de mala voluntat, embruten parets i són irresponsables perquè posen petards capaços de matar gent.

És tal el resultat de mirar-se més d'aprop els temes, les implicacions i les pressuposicions, així com algunes dels recursos discursius efectius, que la tesi central que formulàvem en la macroestructura – 'Són una minoria insignificant els que s'han oposat a la participació del rei en la celebració del Mil·lenari' – resulta ser ara una visió edulcorada de la concepció que té el diari dels republicans i dels independentistes, encara que com a macroproposició central segueix sent vàlida.

6.6. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Sospechas sobre unas subvenciones"

6.6.1 L'editorial

EL PERIÓDICO. Lunes, 16 de mayo de 1988

Sospechas sobre unas subvenciones

[1]

[1.1.] La polémica sobre el destino final de unas subvenciones concedidas por el actual Gobierno de Convergència i Unió ha borrado de golpe toda la placidez que tenía hasta este fin de semana la campaña electoral catalana. [1.2.] Según algunas informaciones, aquellas subvenciones de la Generalitat han acabado en manos de la Crida a la Solidaritat. [1.3.] Se trata de un tema grave y espinoso porque afecta a dinero público, es decir a fondos que aportamos todos los ciudadanos con nuestros impuestos. [1.4.] La cuestión tiene dos caras: por un lado, quiénes son los verdaderos destinatarios de esa ayuda económica concreta; por otro, el mecanismo que se utilizó para conceder esas subvenciones.

[2]

[2.1.] Es evidente que la sensación de escándalo viene determinada por el destinatario: una subvención *pujolista*, hecha desde la conselleria de Treball dentro de su programa de estímulo a la creación de puestos de trabajo para jóvenes, podría haber acabado siendo utilizada para financiar actividades de la Crida. [2.2.] Tanto esta entidad como el Gobierno de Pujol lo niegan, pero debe abrirse una investigación aclaratoria. [2.3.] No es la primera vez que llegan a la opinión pública insinuaciones de este tipo, y la financiación de la Crida constituye un misterio por mucho que sus dirigentes expliquen una y mil veces que viven de las aportaciones que les dan los directivos de una serie de entidades catalanas (y ponen casi siempre el ejemplo de José Luis Núñez y la actual junta del FC Barcelona como ejemplo de ello).

[3]

[3.1.] A pesar de estos desmentidos, el mes pasado, sin ir más lejos, ya trascendió otra historia sospechosa: una entidad de Reus recibió, también de la conselleria de Treball, una subvención económica de las de fomento del empleo juvenil... cuando ni siquiera la había solicitado. [3.2.] La explicación oficial fue que se había producido una confusión, pero lo cierto es que también en ese caso la operación parecía dibujada como para hacer llegar ese dinero concedido por el Gobierno de Convergència i Unió a las arcas de la Crida.

[4]

[4.1.] El problema político no acaba con estas subvenciones concretas (a pesar de que sería muy significativo que el dinero hubiese pasado efectivamente desde el palacio de la Generalitat a la Crida). [4.2.] Se debe determinar también si la conselleria de Treball del actual Gobierno de Pujol concede las subvenciones sabiendo lo que realmente financia, si adopta las medidas cautelares indispensables para no ser engañada y si verifica después que el dinero que entrega ha sido empleado correctamente. [4.3.] En este caso, por los datos que han trascendido hasta este momento, la Generalitat dio más de dos millones de

pesetas a la Associació Catalana de Vexil·lologia para que pudiese contratar a tres jóvenes con el objeto de realizar unos estudios históricos sobre banderas. [4.4.] A pesar de lo que la pomposidad del nombre pueda dar a entender, dicha asociación parece tener como sede un simple domicilio particular; dos de los tres contratados son militantes de la Crida; entre la asociación y la Crida, que son entidades sociales legalmente diferentes, hay una circulación regular e inhabitual de dinero ... [4.5.] ¿Dio la conselleria de Treball la subvención sabiendo a quién la entregaba? [4.6.] ¿Estaba objetivamente justificada? [4.7.] Y que conste que en este terreno, en el de las subvenciones, estas mismas preguntas son generalizables, porque también las otras administraciones, regentadas desde otros colores políticos, se muestran en ocasiones muy poco cuidadosas al repartir dinero.

6.6.2. Les macroestructures semàntiques

L'editorial assumeix que hi ha sospites, però que no són fets confirmats, sobre les dues subvencions esmentades i com que aquest és l'assumpte principal podem formular la tesi central com a:

El govern ha d'investigar si dues subvencions de la conselleria de Treball han servit per finançar la Crida.

Una tesi que no tindria gaire sentit defensar sinó fos perquè el diari estima:

Que una subvenció de Treball hagués servit per finançar la Crida seria un frau i un escàndol polític, encara que aquestes pràctiques també les exerceixen altres institucions.

6.6.3. Temes implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Sospechas sobre unas subvenciones	<i>La implicació</i>	Hi ha sospites sobre dues subvencions de Treball	

Una vegada més és necessari conèixer el text per entendre el significat del títol

Temes implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] La polémica sobre el destino final de unas subvenciones concedidas por el actual Gobierno de Convergència i Unió ha borrado de golpe toda la placidez que tenía hasta este fin de semana la campaña electoral catalana.	La polémica sobre unas subvencions ha agitat la campanya electoral		La campanya electoral era plàcida
[1.2.] Según algunas informaciones, aquellas subvenciones de la Generalitat han acabado en manos de la Crida a la Solidaritat.	Unes informacions (d'altres mèdia) diuen que les subvencions han acabat en mans de la Crida	Podria ser que no fos així.	

[1.3.] Se trata de un tema grave y espinoso porque afecta a dinero público, es decir a fondos que aportamos todos los ciudadanos con nuestros impuestos.	És un tema greu perquè afecta diner públic		
[1.4.] La cuestión tiene dos caras: por un lado, quiénes son los verdaderos destinatarios de esa ayuda económica concreta; por otro, el mecanismo que se utilizó para conceder esas subvenciones.	Hi ha dues qüestions: - Qui és el veritable destinatari d'aquesta ajuda (les subvencions)? - Quin mecanisme es va usar per concedir les subvencions?	Hi ha un destinatari veritable i un de fictici que potser no són el mateix.	

D'[1.2.] se'n dedueix que no és *El Periódico* qui publica les primeres informacions sobre les subvencions esmentades. Certament va ser *El País* i l'editorial respectiu, així com l'anàlisi de nivell 2, es troba al capítol 5.8.- "Jugar a dos barajas". Els elements aportats allí, els tindrem en compte en l'anàlisi que ara ens ocupa.

D'[1.4.] s'extreu una reformulació de la sospita, a saber, que hi ha un destinatari veritable que no és el destinatari nominal de la subvenció.

La responsabilitat de l'afer, de moment es carrega sobre el govern de CiU.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Es evidente que la sensación de escándalo viene determinada por el destinatario: una subvención <i>pujolista</i> , hecha desde la conselleria de Treball dentro de su programa de estímulo a la creación de puestos de trabajo para jóvenes, podría haber acabado siendo utilizada para financiar actividades de la Crida.		Seria un escàndol que una subvenció <i>pujolista</i> acabés sent utilitzada per finançar activitats de la Crida. Estem en un cas hipotètic.	Una subvenció de la conselleria de Treball per crear ocupació juvenil és una subvenció <i>pujolista</i> .

[2.2.] Tanto esta entidad como el Gobierno de Pujol lo niegan, pero debe abrirse una investigación aclaratoria.	La Crida nega ser la destinatària veritable de la subvenció. El govern de Pujol també nega que la Crida sigui la destinatària final de l'esmentada subvenció. S'ha d'obrir una investigació.	No és suficient que la Crida i el govern Pujol ho neguin.	
[2.3.] No es la primera vez que llegan a la opinión pública insinuaciones de este tipo, y la financiación de la Crida constituye un misterio por mucho que sus dirigentes expliquen una y mil veces que viven de las aportaciones que les dan los directivos de una serie de entidades catalanas (y ponen casi siempre el ejemplo de José Luis Núñez y la actual junta del FC Barcelona como ejemplo de ello).	Hi ha hagut altres insinuacions. El finançament de la Crida és un misteri.	No hi ha proves fefaents que demostrin el que s'afirma a la informació. Les explicacions dels dirigents de la Crida no són satisfactòries.	La informació és una insinuació. La Crida diu que es finança amb les donacions de directius d'un seguit d'entitats, entre elles el Barça.

En la primera oració del segon paràgraf ([2.1.]) s'explicita el nucli d'inspiració de l'editorial. L'escàndol consistiria en el fet que una 'subvenció *pujolista*' acabés sent utilitzada per finançar activitats de la Crida. Era del domini públic, i queda constatat en l'editorial d'*El Periódico* sobre la celebració del Mil·lenari (23.4.88), que la Crida desenvolupava activitats contra la visita del rei i en general de tipus nacionalista i també activitats independentistes.

Del text de [2.1.] es pot inferir doncs una avaluació negativa de les activitats de la Crida. I també una avaluació negativa de la subvenció denotada amb el to menyspreador de l'adjectiu "*pujolista*".

D'altra banda, la resta del paràgraf deixa clar que per al diari es tracta d'insinuacions i per tant que no hi ha proves fefaents de l'eventual escàndol.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] A pesar de estos desmentidos, el mes pasado, sin ir más lejos, ya trascendió otra historia sospechosa: una entidad de Reus recibió, también de la conselleria de Treball, una subvención económica de las de fomento del empleo juvenil... cuando ni siquiera la había solicitado.	<p>Un entitat de Reus va rebre una subvenció de Treball que no havia demanat.</p> <p>Es va saber el mes passat.</p>		La història de la subvenció de Reus és sospitosa.
[3.2.] La explicación oficial fue que se había producido una confusión, pero lo cierto es que también en ese caso la operación parecía dibujada como para hacer llegar ese dinero concedido por el Gobierno de Convergència i Unió a las arcas de la Crida.	<p>L'explicació del govern: ha estat una confusió.</p> <p>L'operació semblava dibuixada per fer arribar diners del govern a la Crida.</p>		

Hi ha indicis, segons el diari, però no hem sortit del terreny de les aparences i les insinuacions.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] El problema político no acaba con estas subvenciones concretas (a pesar de que sería muy significativo que el dinero hubiese pasado efectivamente desde el palacio de la Generalitat a la Crida).	<p>Segona qüestió:</p> <p>- Sap la conselleria de Treball on van realment els diners?</p> <p>- Pren Treball mesures per evitar ser enganyada?</p>	<p>No és segur que els diners hagin anat a parar a la Crida.</p> <p>Seria greu si es confirma.</p>	
[4.2.] Se debe determinar también si la conselleria de Treball del actual Gobierno de Pujol concede las subvenciones sabiendo lo que realmente financia, si adopta las medidas cautelares indispensables para no ser engañada y si verifica después que el dinero que entrega ha sido empleado correctamente.	<p>- Verifica Treball el destí dels diners?</p>	La conselleria hauria de saber realment on van els diners.	

[4.3.] En este caso, por los datos que han trascendido hasta este momento, la Generalitat dio más de dos millones de pesetas a la Associació Catalana de Vexil·lologia para que pudiese contratar a tres jóvenes con el objeto de realizar unos estudios históricos sobre banderas.	La subvenció a l'Associació de Vexil·lologia (AV) era de més de 2 milions per contractar 3 joves.		
[4.4.] A pesar de lo que la pomposidad del nombre pueda dar a entender, dicha asociación parece tener como sede un simple domicilio particular; dos de los tres contratados son militantes de la Crida; entre la asociación y la Crida, que son entidades sociales legalmente diferentes, hay una circulación regular e inhabitual de dinero ...	La seu de l'AV és un domicili particular. Dos dels tres contractats militen a la Crida. La Crida i l'AV són entitats legals. Entre la Crida i l'AV hi ha circular regular i inhabitual de diners i altres coses (...).	És sospitós que la seu sigui un domicili particular.	
[4.5.] ¿Dio la conselleria de Treball la subvención sabiendo a quién la entregaba?	<i>Idem</i>		
[4.6.] ¿Estaba objetivamente justificada?	<i>Idem</i>		
[4.7.] Y que conste que en este terreno, en el de las subvenciones, estas mismas preguntas son generalizables, porque también las otras administraciones, regentadas desde otros colores políticos, se muestran en ocasiones muy poco cuidadosas al repartir dinero.	<i>Les implicacions</i>	La conselleria de Treball s'ha mostrat molt poc curiosa en concedir els diners. Les pràctiques poc rigoroses al concedir subvencions no són una exclusiva dels <i>pujolistes</i> , els altres partits també ho fan a vegades.	

Les dues primeres oracions són per retornar la responsabilitat a la conselleria de Treball. La tercera per aportar una dades concretes.

La quarta oració té una part especulativa en què posa en dubte que l'adreça de l'AV sigui un domicili particular, i una part amb dades que dona per bones:

- dos dels tres contractats eren militants de la Crida

- hi ha una circulació regular i inhabitual de diners entre l'AV i la Crida

No és possible saber en quin sentit afirma que la circulació de diners és regular i inhabitual. D'entrada perquè si és regular es pot considerar un hàbit i, en segon lloc, perquè donada la superposició semàntica dels dos conceptes caldria una explicació més detallada que no hi és. S'ha de dir que un argument similar sobre la circulació de diners es dona en l'editorial d'*El País* que ja hem comentat. *El País* afirma que

"Ha quedado demostrada la relación de vasos comunicantes (transferencias, préstamos) entre la contabilidad de la Crida y la de la Asociación de Vexilología, pantalla de la anterior".

Aquest editorial seria francament productiu a un nivell d'anàlisi 3, perquè podria posar en evidència quines són les estratègies que construeixen el rumor, sobre què es fonamenten i com vulneren globalment les màximes de Grice. Malauradament, supera les possibilitats d'aquest estudi que s'ha vist obligat a fer una tria selecta d'editorials a analitzar a un nivell 3.

Malgrat tot, no acabarem sense remarcar que el diari no ofereix cap prova fefaent de les especulacions a què s'aboca en aquest editorial. Com a resultat de les especulacions, apareixen valoracions negatives de la Crida, una organització ja ubicada fora de les sintonia ideològica del diari.

També apareix implicada l'administració de la Generalitat i valorada negativament, fins i tot amb independència del resultat de les eventuais investigacions sobre el cas que ens ocupa.

Sense necessitat d'aprofundir en el nivell 3, és palesa la vigència del quadrat ideològic malgrat l'apunt final del diari per situar-se per sobre dels uns i els altres quan diu a [4.7.] que les preguntes que suggereixen les sospites són aplicables a administracions públiques regentades des d'altres colors polítics –colors que no esmenta–.

La difusió d'aquest tipus de creences especulatives és una flagrant vulneració de la màxima de qualitat, segons la qual, s'espera que d'allò que es diu qui ho diu en tingui prou proves. La vulneració d'aquesta submàxima està en harmonia amb l'aplicació del quadrat ideològic.

6.7. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "De Madrid al cielo pasando por Lituania"

6.7.1. L'editorial

EL PERIÓDICO. Domingo, 8 de septiembre de 1991

La nueva polémica nacionalista

De Madrid al cielo pasando por Lituania

[1]

[1.1.] La última revolución rusa ha traído a nuestro país una desazón diferente a la de nuestros vecinos. [1.2.] Mientras ellos se preocupan por el nuevo esquema europeo que nos cae sobre los hombros, por la hegemonía cada vez más absoluta y menos contrapesada que ha logrado el poder norteamericano sobre nuestras vidas, o por los desequilibrios económicos que nos amenazan, aquí estamos hablando de nacionalismos. [1.3.] Y no es que por su rabiosa actualidad mediten sobre los países bálticos o sobre la funesto legado de Tito de Yugoslavia, sino que debaten una vez más sobre los nacionalismos propios.

[2]

[2.1.] Que conste que eso no tiene nada de malo y que todo el mundo tiene derecho a dedicar su tiempo a lo que mejor le parezca e, incluso a perderlo. [2.2.] Y conste también que los nacionalismos que conviven en España son un tema apasionante de tertulia y que siempre resulta sano dialogar sobre nuestros problemas reales. [2.3.] Pero el debate que engarzan algunos políticos nacionalistas catalanes y algunos periódicos nacionalistas españoles no va por ahí. [2.4.] Sacando fuera de su verdadero contexto lo que ha sucedido en los países bálticos –anexionados a la fuerza por un imperio, y liberados cuando ese coloso se ha desmoronado–, convierten a Estonia, Letonia y Lituania en una nueva arma arrojadiza de uso interior.

[3]

[3.1.] A los que les gusta escandalizarse por todo, les ha bastado que Pujol, que ahora vuelve a tener la vista puesta en una elecciones, haya hecho unas frases partidistas –quizá sibilinas y pérfidas, como pasa habitualmente en la política– posiblemente dedicadas a intentar frenar la emigración de posibles electores suyos hacia Esquerra (pero hechas con la cautela necesaria para no asustar a los votos convergentes que proceden del PP), para iniciar otra aburrida batida de cacerolas. [3.2.] Y como el Gobierno central esta vez ha reaccionado con bastante tacto y realismo, el desmadre lo están organizando algunos medios de comunicación de Madrid.

[4]

[4.1.] No se debe excusar a Pujol de nada: es responsable de lo que dice y de lo que insinúa, de lo que aplaca y de lo que excita. [4.2.] Pero esta vez lo único que ha dicho es lo de siempre: quiere más competencias, más dinero y más protagonismo para su Gobierno. [4.3.] Y se puede estar de acuerdo o no con él, pero a estas alturas de la vida lo que no se puede hacer es desconocer que la política casi todos la hacen así, por mal que nos pese a todos.

[5]

[5.1.] Es preocupante la hipersensibilidad de los abanderados del nacionalismo madrileño, de ese españolismo que considera cualquier diferencia como una agresión. [5.2.] Pero es lógica: basaban su verborrea en la tesis de que había llegado el final de todos los nacionalismos salvo el suyo, y ahora resulta que, por malos y conflictivos que sean, sobreviven a dictaduras como la franquista, la titista o la soviética. [5.3.] Pero a partir de ahora deberían preocuparse un poco menos del nacionalismo ajeno y buscar la manera de que el suyo sea algo más aglutinador y democrático. [5.4.] Aunque algunos obispos expliquen muy mal y sin oportunidad algunas tonterías obvias, Catalunya ya cuidará de que su nacionalismo no desemboque en una situación tan poco envidiable como la lituana o la croata. [5.5.] Pero una de las cosas que necesita para ello es que el nacionalismo español anticatalanista pierda precisamente esta última característica.

6.7.2. Les macroproposicions semàntiques

D'una manera un tant exhaustiva, l'editorial es pot resumir en:

'És preocupant el nacionalisme espanyol anticatalanista que gasten alguns mitjans de comunicació de Madrid, ara que el govern central ja ha reaccionat amb tacte i realisme a les declaracions de Pujol en què comparava Catalunya amb Lituània'

La comparació de Pujol no escandalitza *El Periódico* perquè el diari no entén que el president de la Generalitat pretengui pas la independència de Catalunya, sinó que:

'Pujol només demana el que ha demanat sempre: més competències, més diners i més protagonisme per al seu govern'

Aquesta segona macroproposició expressa per tant el punt de vista del diari que dóna coherència al conjunt de proposicions de l'editorial.

Temes, implicacions i pressuposicions

<i>Avantítol i títol</i>	Temes	Implicacions	Pressuposicions
AT: La nueva polémica nacionalista	<i>La implicació</i>		
T: De Madrid al cielo pasando por Lituania		Els mèdia madrilenys que han muntat la polèmica no hi toquen.	

Està clar que l'assumpte tracta d'una polèmica nacionalista i a la vista del text no hi ha dubte que es fa referència al fet que Pujol comparés Catalunya amb Lituània. Ara bé, que un dels temes versa sobre alguns mèdia madrilenys només és clar després de llegir l'editorial.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

Ir paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] La última revolución rusa ha traído a nuestro país una desazón diferente a la de nuestros vecinos.	La discussió sobre nacionalismes és secundària.		
[1.2.] Mientras ellos se preocupan por el nuevo esquema europeo que nos cae sobre los hombros, por la hegemonía cada vez más absoluta y menos contrapesada que ha logrado el poder norteamericano sobre nuestras vidas, o por los desequilibrios económicos que nos amenazan, aquí estamos hablando de nacionalismos.		L'important és: - el nou esquema europeu - l'hegemonia gairebé absoluta dels EEUU - desequilibris econòmics	
[1.3.] Y no es que por su rabiosa actualidad mediten sobre los países bálticos o sobre el funesto legado de Tito de Yugoslavia, sino que debaten una vez más sobre los nacionalismos propios.	És una discussió secundària sobretot perquè versa sobre els nacionalismes d'uns i altres (a Espanya).		

En síntesi el primer paràgraf és una lamentació per la mena de discussió que ha arrencat a Espanya. És pot inferir que és a Espanya (inclosa Catalunya) i no només a Catalunya perquè al títol ja apareix Madrid i perquè l'editorialista ha establert una comparació entre "nuestro país" i "nuestros vecinos", cosa que situa el rang de país en la dimensió espanyola perquè mai es referiria a la resta d'Espanya com a veïns de Catalunya dins del marc ideològic general d'*El Periódico*. El terme 'nacionalismos propios' denota el conjunt espanyol sense equívocs possibles.

Fixem-nos com a [1.2] "nosotros", el diari, els catalans, els espanyols, són els que estan parlant de nacionalismes, mentre que "ellos" serveix per parlar dels europeus, etc. En canvi, a [1.3] "nosotros" ha passat, miraculosament a ser "ellos", amb un intent de distanciar-se de les estratègies que els grups als que pertany el diari, els catalans i els espanyols, duen a terme quan ell no hi està d'acord.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Que conste que eso no tiene nada de malo y que todo el mundo tiene derecho a dedicar su tiempo a lo que mejor le parezca e, incluso a perderlo.	<i>La implicació</i>	La discussió és una pèrdua de temps.	
[2.2.] Y conste también que los nacionalismos que conviven en España son un tema apasionante de tertulia y que siempre resulta sano dialogar sobre nuestros problemas reales.	<i>La implicació</i>	Val la pensa discutir sobre nacionalismes a Espanya si la discussió enfoca el problema real.	Els nacionalismes a Espanya són un problema real. Els nacionalismes són converses poc serioses, de tertúlia. Però... (la implicació).
[2.3.] Pero el debate que engarzan algunos políticos nacionalistas catalanes y algunos periódicos nacionalistas españoles no va por ahí.	Tal com està plantejada la discussió està desenfocada La polèmica la fan alguns nacionalistes catalans i alguns diaris nacionalistes espanyols.		Hi ha diaris nacionalistes espanyols.
[2.4.] Sacando fuera de su verdadero contexto lo que ha sucedido en los países bálticos – anexionados a la fuerza por un imperio, y liberados cuando ese coloso se ha desmoronado–, convierten a Estonia, Letonia y Lituania en una nueva arma arrojadiza de uso interior.	Uns i altres usen fora de context els fets als països bàltics per discutir sobre els nacionalismes a Espanya.		

El que s'afirma a [2.2] pressuposa que els nacionalismes a Espanya són un problema real, però del conjunt del paràgraf es dedueix que l'editorialista manté que tal com està enfocada la discussió és una pèrdua de temps. I en responsabilitza tant a alguns nacionalistes catalans com a diaris nacionalistes espanyols.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] A los que les gusta escandalizarse por todo, les ha bastado que Pujol, que ahora vuelve a tener la vista puesta en una elecciones, haya hecho unas frases partidistas –quizá sibilinas y pèrfidas, como pasa habitualmente en la política– posiblemente dedicadas a intentar frenar la emigración de posibles electores suyos hacia Esquerra (pero hechas con la cautela necesaria para no asustar a los votos convergentes que proceden del PP), para iniciar otra aburrida batida de cacerolas.	La base per muntar l'escàndol és una sèrie de frases electoralistes. L'escàndol és exagerat	Amb intenció electoral, Pujol ha dit unes frases que possiblement eren per conservar vots que podrien anar a ERC. Les frases de Pujol eren potser sibilines i pèrfides : enigmàtiques i malignes.	La discussió és avorrida
[3.2.] Y como el Gobierno central esta vez ha reaccionado con bastante tacto y realismo, el desmadre lo están organizando algunos medios de comunicación de Madrid.	Els que han muntat tot l'escàndol han estat alguns mitjans de comunicació de Madrid.		El govern central ha reaccionat amb tacte i realisme

A [3] repeteix algunes idees contingudes ja a [2], però el més notori és que ni aquí ni en cap altre fragment de l'editorial apareixen les paraules de Pujol, base per a la polèmica, en què comparava Catalunya amb Lituània. El lector pot tornar al capítol dedicat a l'editorial d'*El País* "Nacionalismos y fronteras" (6.9.91) per trobar fragments significatius de les declaracions de Jordi Pujol a *El Observador* i a la conferència de premsa del dia 3.9.91. En aquella anàlisi ja hem deixat clar en quins termes Pujol feia la comparació i també que en les mateixes ocasions reclamava, entre altres punts, una millora del finançament autonòmic.

En segon lloc, a la vista de les declaracions de Pujol, no cal buscar cap contingut implícit per trobar-hi les reivindicacions al·ludides que presumptament podrien ser sibilines, enigmàtiques o malignes. L'editorialista, però, adjudica a Pujol intencionalitat electoralista i pèrfida, i habilitat 'sibilina' en la formulació de les 'frases partidistes', modulats per un 'quizá' i mitigats en atribuir aquesta mena de costums al món genèric de la política. Però per molt mitigat que aparegui, pel fet de ser gratuït constitueix bàsicament una construcció negativa de la imatge de Pujol.

Seguint en el terreny de l'especulació, Pujol va dir les frases 'possiblement' per intentar frenar l'emigració de 'possibles electors seus cap a Esquerra'.

Ara bé, la que fins aquí era una responsabilitat compartida per la polèmica, passa a ser sobretot una responsabilitat dels mèdia madrilenys que han muntat l'escàndol. Noti's que *El Periódico* fa notar que el govern central no ha fet cap escarafall.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] No se debe exculpar a Pujol de nada: es responsable de lo que dice y de lo que insinúa, de lo que aplaca y de lo que excita.	<i>Idem</i>		
[4.2.] Pero esta vez lo único que ha dicho es lo de siempre: quiere más competencias, más dinero y más protagonismo para su Gobierno.	El que Pujol ha dit equival a demanar: - més competències - més finançament - més protagonisme.	Comparar Catalunya amb Lituània no vol dir demanar la independència.	
[4.3.] Y se puede estar de acuerdo o no con él, pero a estas alturas de la vida lo que no se puede hacer es desconocer que la política casi todos la hacen así, por mal que nos pese a todos.			Hi ha una forma de fer política no gaire ortodoxa, que segueix la majoria.

El diari lamenta la forma en què Pujol entén que ha demanat més competències, finançament i protagonisme, però estima que és –com ha dit abans– una manera de fer habitual en política.

A [4.2.], en dir que 'l'únic que ha dit ha estat ...', el diari implica que la demanda de més competències, diners i protagonisme és la traducció de la comparació de Catalunya amb Lituània, atorgant així una intencionalitat a Pujol de la que no en pot tenir proves –com mai es poden tenir en fer un judici d'intencions– derivada d'una segona lectura artificial, del tot innecessària perquè les demandes són al text de l'entrevista i de la conferència de premsa posterior.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] Es preocupante la hipersensibilidad de los abanderados del nacionalismo madrileño, de ese españolismo que considera cualquier diferencia como una agresión.	L'espanyolisme dels 'nacionalistes madrilenys' és preocupant		L'espanyolisme d'aquells mitjans identifica qualsevol diferència amb una agressió.
[5.2.] Pero es lógica: basaban su verborrea en la tesis de que había llegado el final de todos los nacionalismos salvo el suyo, y ahora resulta que, por malos y conflictivos que sean, sobreviven a dictaduras como la franquista, la titista o la soviética.	Els espanyolistes esmentats són hipersensibles perquè predeien l'enterrament de tots els nacionalismes, tret del seu i la història els ha desmentit		
[5.3.] Pero a partir de ahora deberían preocuparse un poco menos del nacionalismo ajeno y buscar la manera de que el suyo sea algo más aglutinador y democrático.	<i>La implicació</i>	Es preocupen massa del nacionalisme perifèric i poc del propi El nacionalisme espanyol (dels esmentats implícitament) és excloent i antidemocràtic	
[5.4.] Aunque algunos obispos expliquen muy mal y sin oportunidad algunas tonterías obvias, Catalunya ya cuidará de que su nacionalismo no desemboque en una situación tan poco envidiable como la lituana o la croata.	<i>La segona implicació</i>	El <i>Full</i> diocesà de Vic, Tarragona i Solsona és inoportú i diu bajanades òbvies. No hi ha perill que Catalunya vagi a parar a situacions com la lituana o la croada Les situacions de Lituània i Croàcia són poc envejables	
[5.5.] Pero una de las cosas que necesita para ello es que el nacionalismo español anticatalanista pierda precisamente esta última característica.	Sí que hi ha nacionalisme espanyol que no sigui anticatalanista	El nacionalisme espanyol anticatalanista empeny Catalunya cap a la independència	Els no-especificats mitjans de comunicació madrilenys professen nacionalisme espanyol anticatalanista.

El cinquè paràgraf és el més carregat de proposicions per a la nostra elaboració del mapa ideològic del diari.

Tampoc aporta l'editorial una explicació del contingut del *Full* diocesà com no ho ha fet de les paraules de Pujol.

Abans d'acabar la càrrega contra l'espanyolisme anticatalanista, l'editorialista esmenta a [5.4.] implícitament el *Full* diocesà de Vic, Tarragona i Solsona, per dir que els bisbes diuen 'bajanades òbvies'. Ho fa amb una manca de precisió palesa. [Fem un comentari en detall en l'anàlisi de nivell 3 dedicat a l'editorial de *La Vanguardia* "¿Dónde vamos?" del 7.9.91]. L'article editorial del *Full* diocesà contenia una crida a favor de l'autodeterminació i estava firmat per 'la redacció' del *Full* i no pels bisbes. És una opció dir que el contingut del *Full* eren "tonterías obvias".

En la mateixa oració, lliga el que se suposa que diuen els bisbes amb la situació de Lituània i Croàcia. La manca de precisió i generalitzacions gratuïtes permet a l'editorialista posar en el mateix cistell ambdós països, malgrat les diferències evidents. N'hi ha prou a dir que a Lituània no hi havia guerra i a Croàcia sí.

A [5.5.] l'editorialista demana que el nacionalisme espanyol anticatalanista deixi de ser anticatalanista com a condició perquè Catalunya no vagi a la mateixa situació que Lituània i Croàcia. Aquesta situació només potser entesa com a independència, però alhora aquesta independència ve tenyida per la situació de guerra de Croàcia, encara que només sigui com una possibilitat entre dues (Croàcia i Lituània). Per altra part, Lituània no estava en guerra, però la situació econòmica heretada de l'ensorrament de l'URSS no la feia certament gaire envejable.

El quadrat ideològic impregna de nou tot l'editorial. Per una part hi ha una rotunda desqualificació dels mitjans que s'han aferrat a la polèmica *lituana*, però en el seu camí la imatge de Jordi Pujol també queda malparada. De passada, els posicionaments independentistes són associats a situacions no envejables com Croàcia o Lituània, i el que diuen els partidaris de l'autodeterminació és qualificat de 'bajanades òbvies'.

El diari no cita amb precisió ni les paraules de Pujol ni aporta proves del que afirma sobre el *Full* dominical, d'aquesta manera pot argüir el que desitgi sense comprometre la coherència del text. Un text on ell, amb l'ajut dels pronoms, es va situant sempre entre els actors encertats.

6.8. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: " El nudo corredizo de la 'polémica lituana'"

6.8.1 L'editorial

EL PERIÓDICO. Martes, 10 de septiembre de 1991

El debat nacionalista prendre en el PSOE

El nudo corredizo de la 'polémica lituana'

[1]

[1.1.] La polémica sobre los nacionalismos se enmaraña. [1.2.] La falta de sentido común de algunos políticos que se han lanzado a hacer declaraciones complica progresivamente las cosas, hasta el punto de que parece olvidarse que el problema de fondo es cómo estructurar una España que interese, convenga y resuelva los problemas de todos sus ciudadanos, y no cómo prohibir o reglamentar los secesionismos.

[2]

[2.1.] Algunos se resisten a aceptar que la unidad de España sólo dejará de ser un tema polémico cuando sea una unidad aceptada libremente y que convenga a todos. [2.2.] Hasta el momento –los resultados electorales lo demuestran– las cosas no pasan de ahí: el independentismo no gana terreno ni en Catalunya ni en Euskadi. [2.3.] Lo que si gana terreno es la idea de que el actual modelo de Estado de las autonomías tiene muchas imperfecciones. [2.4.] Con lo del *café para todos* Adolfo Suárez encontró una salida oportunista para capear a corto plazo algunos problemas, pero cada vez parece más claro que tal vez acabó de complicar irreversiblemente las cosas.

[3]

[3.1.] Felipe González intuyó hace unos cuantos meses la urgencia de rehacer los pactos autonómicos. [3.2.] Antes del verano, cuando todavía no se había producido la disgregación de la URSS, ya situó este tema en su agenda para abordarlo este último trimestre del año junto a Narcís Serra. [3.3.] El *acelerón* independentista de las repúblicas bálticas, unido al tradicional oportunismo de Pujol y el PNV, así como a las reacciones viscerales de los *barones* del PSOE y el Partido Popular que desean demostrar más españolidad que nadie, han cambiado el escenario. [3.4.] El debate propuesto por el President está desequilibrado antes de nacer.

[4]

[4.1.] El Gobierno tenía un proyecto concreto, mejorar los niveles de descentralización de las autonomías de *via lenta* y pactar un redondeo de las transferencias así como un reconocimiento de fondo político superior de las nacionalidades históricas. [4.2.] La pequeña politiquería amenaza ahora con impedir que una cuestión tan delicada pueda empezar a discutirse con la seriedad imprescindible.

[5]

[5.1.] En este contexto desazonado cualquier cosa, por nimia que sea, encuentra una repercusión tremendista. [5.2.] Ayer, una rueda de prensa de Ángel Colom en Madrid fue tratada por los medios de comunicación estatales como un *acontecimiento mayor* pese a no suponer ninguna modificación con respecto a lo que ya se sabía. [5.3.] Colom es independentista y tiene dotes especiales para llamar la atención, como lo había demostrado en la Crida. [5.4.] Hay que atribuir a los afanes anticatalanistas el que la intervención de este representante de un partido minoritario tuviese el eco que correspondería a una declaración de Jordi Pujol. [5.5.] Eso no es ni sería justo para Catalunya.

[6]

[6.1.] La situación promete nuevas tensiones por los líos entre el PSOE y el Gobierno, que atrapan psicológicamente más que nunca a los socialistas catalanes. [6.2.] Rodríguez Ibarra y otros líderes del PSOE se desmarcan de la actitud prudente del Gabinete, lo que genera más anticatalanismo. [6.3.] Todo es como un diabólico nudo corredizo, porque ese anticatalanismo español multiplica en Catalunya las bazas de Pujol como árbitro único aunque en esta polémica él no esté situado exactamente en el centro.

6.8.2. Les macroproposicions semàntiques

La macroproposició que resumeix l'editorial, que ensenya el cap en el títol, però no apareix sencera fins a l'últim paràgraf, és:

'El govern de Madrid comença a entendre la pluralitat de l'Estat, però la reacció espanyolista dels barons del PSOE, especialment d'Ibarra, atrapa el PSC en un llaç corredís que multiplica les possibilitats de Pujol'.

I la macroproposició que expressa des de quin punt de vista, des de quina coherència el diari aborda la qüestió és:

'El problema és com articular Espanya, no com prohibir o reglamentar els secessionistes'.

Estem davant d'un nou editorial ric en proposicions en l'àmbit nacionalitari, mirem, doncs, pausadament com es desenvolupa.

6.8.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Titulars	Tema	Implicacions	Pressuposicions
<i>Avantítol:</i> El debate nacionalista prende en el PSOE	<i>La implicació</i>	El PSC està atrapat en la 'polèmica lituana'.	
<i>Títol:</i> El nudo corredizo de la 'polèmica lituana'			

De la combinació del títol i l'avantítol es podria intuir que el llaç corredís és el debat nacionalista i que té atrapat el PSOE, però certament només és una intuïció. Com hem dit fa unes línies, fins que no s'arriba al darrer paràgraf no es fa clar el significat dels titulars. Qui el diari estima que està atrapat és el PSC.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] La polémica sobre los nacionalismos se enmaraña.	<i>Idem</i>		Hi ha polèmica sobre els nacionalismes.
[1.2.] La falta de sentido común de algunos políticos que se han lanzado a hacer declaraciones complica progresivamente las cosas, hasta el punto de que parece olvidarse que el problema de fondo es cómo estructurar una España que interese, convenga y resuelva los problemas de todos sus ciudadanos, y no cómo prohibir o reglamentar los secesionismos.	<p>Alguns polítics han parlat amb manca de sentit comú.</p> <p>El problema de fons és com estructurar Espanya.</p> <p>L'estructura política d'Espanya que s'adopti ha de convenir i interessar tots els ciutadans.</p>	No és de sentit comú plantejar-se com s'han de prohibir o reglamentar els secesionismes.	A alguns polítics els falta sentit comú.

Encara que no s'assenyali l'adscripció dels polítics esmentats en el primer paràgraf, queda clar que als que, segons el diari, els falta sentit comú són els que han plantejat com prohibir o reglamentar els secesionismes. Noti's que 'secessionisme' és una variació del terme 'independentisme' que pressuposa una unitat prèvia, que almenys en alguns aspectes els independentistes qüestionen. "Secessionisme" té connotacions negatives, perquè implica ruptura d'unitat preexistent. Mentre que "independentisme" està menys connotat negativament, perquè el seu ús no comporta la consideració positiva de la unitat precedent, sinó més aviat el contrari.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Algunos se resisten a aceptar que la unidad de España sólo dejará de ser un tema polémico cuando sea una unidad aceptada libremente y que convenga a todos.	<i>Idem</i> La unitat d'Espanya és un tema polèmic. <i>Les implicacions</i>	La unitat d'Espanya és un tema polèmic perquè no està acceptada lliurement per tots. La unitat d'Espanya hauria de ser acceptada lliurement per tots. Alguns pretenen imposar la unitat d'Espanya. La unitat d'Espanya ha de ser convenient per a tothom.	La unitat d'Espanya no està acceptada lliurement i convenientment. [Pressuposició accidental. Vegi's comentari]
[2.2.] Hasta el momento –los resultados electorales lo demuestran– las cosas no pasan de ahí: el independentismo no gana terreno ni en Catalunya ni en Euskadi.	<i>Idem</i>	Els resultats electorals mostren el terreny que ocupa l'independentisme. L'independentisme no guanya terreny ni a Catalunya ni a Euskadi.	
[2.3.] Lo que si gana terreno es la idea de que el actual modelo de Estado de las autonomías tiene muchas imperfecciones.	<i>Idem</i>	L'Estat de les autonomies té moltes imperfeccions.	
[2.4.] Con lo del <i>café para todos</i> Adolfo Suárez encontró una salida oportunista para capear a corto plazo algunos problemas, pero cada vez parece más claro que tal vez acabó de complicar irreversiblemente las cosas.	El ' <i>café para todos</i> ' va complicar l'estructuració d'Espanya de forma irreversible.		El <i>café para todos</i> va ser una sortida oportunista. El <i>café para todos</i> va resoldre problemes a curt termini.

L'oració [2.1.] planteja un problema. D'una interpretació literal se'n podria implicar la proposició 'la unitat d'Espanya no ha estat acceptada lliurement', però aquesta formulació, que és legítima en sentit estricte, dona una idea errònia del significat implicat. Perquè ¿qui és l'agent que no accepta lliurement la unitat d'Espanya? El text no respon a la pregunta i lògicament tampoc la implicació provisional que acabem de fer. Ara bé, les oracions que segueixen en el mateix paràgraf identifiquen els independentistes com a corrent contrària a la

unitat d'Espanya i, per tant, com a la part dels 'tots' que no l'accepten. Per aquest motiu no fem una interpretació literal de la formulació *desafortunada* de [2.1.] sinó que inferim que:

'La unitat d'Espanya és un tema polèmic perquè no està acceptada lliurement per tots'.

És interessant notar com aquest editorial de 1991 mostra una crítica tan explícita del "*café para todos*", una posició distant de la precedent de 1982 sobre l'harmonització del procés autonòmic.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Felipe González intuyó hace unos cuantos meses la urgencia de rehacer los pactos autonómicos.	<i>Idem</i>	González té intuició política.	
[3.2.] Antes del verano, cuando todavía no se había producido la disgregación de la URSS, ya situó este tema en su agenda para abordarlo este último trimestre del año junto a Narcís Serra.		La disgregació de l'URSS feia preveure conseqüències en els nacionalismes d'Estat.	
[3.3.] El <i>acelerón</i> independentista de las repúblicas bálticas, unido al tradicional oportunismo de Pujol y el PNV, así como a las reacciones viscerales de los <i>barones</i> del PSOE y el Partido Popular que desean demostrar más espanyolidad que nadie, han cambiado el escenario.	Estem en un escenari nou: - independència dels països bàltics - oportunisme tradicional de Pujol i PNB - els barons del PSOE i el PP competeixen per demostrar més espanyolitat.		Pujol i el PNB són oportunistes. Les reaccions dels <i>barons</i> del PSOE i del PP són viscerales. Hi ha competència per demostrar qui és més espanyol.
[3.4.] El debate propuesto por el President está desequilibrado antes de nacer.	<i>Les implicacions</i>	És un mal escenari per refer els pactes autonòmics. L'escenari fa malbé el projecte de González	

A [3.4.] es fa referència a un debat proposat pel President [de la Generalitat], però no hi ha cap altra dada dins del text que precisi a quin debat fa al·lusió. Hem de suposar que es refereix als punts amb què feia dos dies l'editorialista havia descrit les demanades de Jordi Pujol arran de la comparació entre Catalunya i Lituània. Recordem que l'editorial deia que allò que Pujol demanava era: més competències, més finançament i més protagonisme per al seu govern. La nostra suposició sobre el contingut del debat que proposa Pujol encaixa perfectament amb el paràgraf següent on s'expliquen els punts del projecte de González i queda comprovat el terreny comú de discussió –encara que situat en un escenari, que segons el diari, està 'desequilibrat abans de néixer–.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] El Gobierno tenía un proyecto concreto. mejorar los niveles de descentralización de las autonomías de <i>via lenta</i> y pactar un redondeo de las transferencias así como un reconocimiento de fondo político superior de las nacionalidades históricas.	<p>El projecte del govern:</p> <ul style="list-style-type: none"> - més descentralització per les autonomies de <i>via lenta</i>. - arrodonir transferències per les nacionalitats històriques - fer un reconeixement polític superior a l'existent de les nacionalitats històriques. 		
[4.2.] La pequeña politiquería amenaza ahora con impedir que una cuestión tan delicada pueda empezar a discutirse con la seriedad imprescindible.		<p>L'escenari creat per simples declaracions (oportunistes o mancades de sentit comú) impedeixen avançar en la línia del govern.</p> <p>Al diari li sembla bé la línia empresa pel govern.</p>	Les propostes del govern són delicades.

Com que l'editorialista diu que el govern es proposa 'millorar' la descentralització, 'arrodonir' transferències i fer un reconeixement polític 'superior' de les nacionalitats històriques, queda clar que fa una descripció valorativa positiva de la proposta del govern i que la remata amb la

qualificació negativa de 'pequeña politiquería' per als obstacles que impedeixen fer avançar una qüestió 'tan delicada'.

En síntesi, al diari li sembla bé la proposta de González i continua dins de les línies generals del seu quadrat ideològic.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] En este contexto desazonado cualquier cosa, por nimia que sea, encuentra una repercusión tremendista.	<i>La implicació i la pressuposició.</i>	La reacció davant la conferència de premsa de Colom a Madrid va ser <i>tremendista</i> . La importància de la conferència de premsa de Colom era nimia.	Colom no va dir res de nou.
[5.2.] Ayer, una rueda de prensa de Ángel Colom en Madrid fue tratada por los medios de comunicación estatales como un <i>acontecimiento mayor</i> pese a no suponer ninguna modificación con respecto a lo que ya se sabía.			
[5.3.] Colom es independentista y tiene dotes especiales para llamar la atención, como lo había demostrado en la Crida.	<i>Idem</i>		
[5.4.] Hay que atribuir a los afanes anticatalanistas el que la intervención de este representante de un partido minoritario tuviese el eco que correspondería a una declaración de Jordi Pujol.		Els anticatalanistes han exagerat: li han donat tanta importància a Colom com si fos Pujol.	Hi ha afanys anticatalanistes.
[5.5.] Eso no es ni sería justo para Catalunya.	<i>Les implicacions</i>	Colom no és tan important com Pujol L'independentisme de Colom no és un reflex just de Catalunya.	

De forma congruent amb l'editorial anteriorment analitzat reapareixen els mitjans de comunicació encara que aquesta vegada caracteritzats com a 'mèdia estatals'. Però la referència és als mateixos que l'editorial anterior perquè a [5.4.] els atribueix "afanes anticatalanistas" que explicarien una actuació desproporcionada –segons el diari– dels mitjans madrilenys.

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] La situación promete nuevas tensiones por los lios entre el PSOE y el Gobierno, que atrapan psicológicamente más que nunca a los socialistas catalanes.	<i>La implicació</i>	Les discrepàncies entre el Govern central i alguns líders del PSOE bloquegen psicològicament (i políticament) els socialistes catalans. Els socialistes catalans no pensen com Ibarra i altres líders del PSOE.	Els socialistes de l'Estat causen problemes als socialistes catalans.
[6.2.] Rodríguez Ibarra y otros líderes del PSOE se desmarcan de la actitud prudente del Gabinete, lo que genera más anticatalanismo.	Ibarra i altres líders del PSOE es desmarquen del govern. El desmarcatge d'Ibarra i els altres genera més anticatalanisme.	L'anticatalanisme s'incrementa amb els desmarcatges d'Ibarra.	El govern té una actitud prudent
[6.3.] Todo es como un diabólico nudo corredizo, porque ese anticatalanismo español multiplica en Catalunya las bazas de Pujol como árbitro único aunque en esta polémica él no esté situado exactamente en el centro.		El beneficiari del bloqueig dels socialistes catalans i de l'increment de l'anticatalanisme és Pujol. Pujol apareix en el centre entre l'independentisme de Colom i l'anticatalanisme espanyol. Pujol no està al mig. Està més apropo de Colom que d'Ibarra.	

Fent operativa la coherència global que es pot pressuposar al text, cal entendre que les declaracions de Rodríguez Ibarra i altres líders del PSOE –no explicitades en aquest paràgraf– eren les que competien amb les dels líders del PP en espanyolitat ([3.3.]) i discutien sobre la conveniència de prohibir o regular els 'secessionismes' ([1.2.]).

El sisè paràgraf dóna sentit al titular: el PSC està atrapat en el nus corredís i Pujol se'n beneficia i mostra de part de qui està el diari. Les valoracions negatives explícites i implícites han anat per a CiU i per als barons del PSOE. Qui és més lloat és Felipe González i la víctima de tot plegat, el PSC.

És també interessant notar que el diari és contrari a un estat autonòmic que iguali les competències per a totes les comunitats en sintonia amb la línia que proposa Felipe González.

6.9. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Pujol ha decidido"

6.9.1. L'editorial

EL PERIÓDICO. Domingo, 27 de junio de 1993

Una nueva situación política en España

Pujol ha decidido

[1]

[1.1.] Tras la negativa de Jordi Pujol a entrar en un Gobierno de coalición con el PSOE, hay que subrayar que tiene derecho a adoptar esa postura. [1.2.] En su literalidad, empieza a aplicar el *Ara decidirem*, aunque sea decidiendo un *no*. [1.3.] Cuando el gobierno socialista haga cosas que no nos gusten, pensaremos que quizá CiU podría haberlo evitado. [1.4.] Pero la responsabilidad de la acción de Gobierno será de **Felipe**, no de **Pujol**.

[2]

[2.1.] El mundo empresarial que apostaba por esa coalición, gruñe preocupado. [2.2.] Las bolsas también han reaccionado mal, con caídas, al *no*. [2.3.] Convergència había publicitado tanto y tan bien los beneficios de esa *cultura del pacto* que anunciaba cuando pedía el voto, que ahora da más miedo que nunca un Gobierno monocolor minoritario. [2.4.] Y sobre todo en Catalunya, donde no se cree que lo mejor para la autonomía es que apliquen esa *cultura del pacto* PSOE y el PP, y donde mayoritariamente tampoco se considera óptimo para el relanzamiento económico que la *cultura del pacto* la ejerciten el PSOE e Izquierda Unida.

[3]

[3.1.] Pero, contra lo que dicen algunos, no estamos donde estábamos. [3.2.] Si **Felipe** hubiese optado libremente por el Gobierno en solitario, sí que estaríamos igual: con la prepotencia socialista clavada en nuestra frente. [3.3.] Pero **Felipe** apostaba por otra cosa. [3.4.] La culpa de lo que pase no es de CiU: nadie puede exigirle que se acueste con quien no quiere. [3.5.] Pero si al Gobierno minoritario le falta fuerza, la culpa tampoco será del PSOE, que ni siquiera ha puesto como condición previa a sus interlocutores que acepten hasta la última coma su programa electoral.

6.9.2. Les macroproposicions semàntiques.

Que Pujol 'hagi decidit', com diu el títol, no suposa cap presa de posició per part de diari. Però si es llegeix l'editorial es pot extreure una implicació derivada del conjunt de l'argumentació i que expressa la tesi central:

'Felipe González ha donat totes les facilitats a Jordi Pujol per entrar al govern. Pujol té dret a rebutjar-ho, però no és una actitud beneficosa'

Tot seguit, tindrem oportunitat de comprovar que aquesta és la síntesi de l'editorial, així com, el fet que l'editorial es basa en una estimació analítica que li dona coherència:

'La negativa de Pujol empeny cap dues possibles coalicions o bé PSOE-PP o bé PSOE-IU; la primera, dolenta per a l'autonomia i la segona, per a l'economia'

7.2.8.3. Temes, proposicions i pressuposicions

Titulars	Temes	Implicacions	Pressuposicions
<i>Avantítol</i> Una nueva situación política en España		La situació política ha canviat.	
<i>Títol</i> Pujol ha decidido	<i>Ídem</i>	Pujol s'equivoca	

Temes, proposicions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Tras la negativa de Jordi Pujol a entrar en un Gobierno de coalición con el PSOE, hay que subrayar que tiene derecho a adoptar esa postura.	<i>Les implicacions</i>	Pujol té dret a no entrar en un govern de coalició.	
[1.2.] En su literalidad, empieza a aplicar el <i>Ara decidirem</i> , aunque sea decidiendo un <i>no</i> .	Pujol decideix	Pujol decideix.	

[1.3.] Cuando el gobierno socialista haga cosas que no nos gusten, pensemos que quizá CiU podría haberlo evitado.	<i>Idem</i>	Si CiU fos al govern podria evitar mesures que no ens semblesin bé. El govern de l'Estat podria fer coses que no ens agradin.	
[1.4.] Pero la responsabilidad de la acción de Gobierno será de Felipe, no de Pujol.	<i>Idem</i> <i>I la implicació</i>	La responsabilitat política per accions de govern estimades com a errònies serà de Felipe González. Pujol no vol carregar amb reponsabilitats que es pot estalviar.	

No tindria cap sentit 'subratllar' que Pujol té dret a negar-se a entrar al govern si no fos perquè, com a continuació argumentarà l'editorial, el diari no entengués que Pujol s'equivoca. Per aquest motiu en el procés de construcció i descartament d'hipòtesis sobre les implicacions del text també hauríem pogut inferir que el diari implica amb [1.1.] que 'Pujol s'equivoca'. Tant [1.2.] com [1.3.] abunden en la mateixa idea.

A [1.4.] es diu que la responsabilitat de l'acció de govern serà de González i no de Pujol, la qual cosa entra en col·lisió amb el que s'acaba de dir a [1.3.]: que si CiU acceptés la coalició podria evitar mesures desencertades del govern de l'Estat. Veure'm al final del text que la contradicció aparent es resol deixant la negació de responsabilitat de Pujol en purament retòrica i, per tant, ja podem avançar, contra el que en aparença diu [1.4.], que la responsabilitat per accions de govern errònies serà també de Pujol.

Temes, proposicions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] El mundo empresarial que apostaba por esa coalición, gruñe preocupado.	La decisió de Pujol contraria el món empresarial i borsari	El que pensa el món empresarial i borsari és important.	
[2.2.] Las bolsas también han reaccionado mal. con caídas, al no.			

[2.3.] Convergència havia publicitado tanto y tan bien los beneficios de esa <i>cultura del pacto</i> que anunciaba cuando pedía el voto, que ahora da más miedo que nunca un Gobierno monocolor minoritario.	<i>Les implicacions</i>	Un govern monocolor minoritari no és una bona solució. Convergència no és coherent amb la campanya electoral que va fer. El que feia Pujol a la campanya era publicitat enganyosa.	
[2.4.] Y sobre todo en Catalunya, donde no se cree que lo mejor para la autonomía es que apliquen esa <i>cultura del pacto</i> PSOE y el PP, y donde mayoritariamente tampoco se considera óptimo para el relanzamiento económico que la <i>cultura del pacto</i> la ejerciten el PSOE e Izquierda Unida.	<i>Les implicacions</i>	La negativa de Pujol empeny o a un pacte PSOE-PP o PSOE-IU. Seria dolent per l'autonomia de Catalunya un pacte PSOE-PP. Seria dolent per al relançament econòmic un pacte PSOE-IU.	La cultura del pacte PSOE i PP o IU no es creu bona per a Catalunya.

El segon paràgraf és una acumulació de factors que assenyalen el desencert de la posició de Pujol per acabar, en la darrera oració, presentant negativament dues possibles coalicions com a fruit de la negativa de Pujol. Fixem-nos també que a [2.4] es parla de Catalunya com un tot, –gràcies a l'ús d'un impersonal darrera del qual s'amaga el diari– de manera que sembla que només una *cultura no pactista* pot beneficiar-la, desconsiderant, per tant, els interessos dels catalans del PP i d'IU, per exemple.

Temes, proposicions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Pero, contra lo que dicen algunos, no estamos donde estábamos.		El no de Pujol modifica la situació política.	
[3.2.] Si Felipe hubiese optado libremente por el Gobierno en solitario, sí que estaríamos igual: con la prepotencia socialista clavada en nuestra frente.	González apostava per el govern de coalició.	Felipe González ha deixat la prepotència anterior.	El govern socialista havia estat propotent.
[3.3.] Pero Felipe apostaba por otra cosa.			

[3.4.] La culpa de lo que pase no es de CiU: nadie puede exigirle que se acueste con quien no quiere.	<i>Idem</i>	[Cancel·lada per la darrera implicació: la derivada de [3.5.]]	
[3.5.] Pero si al Gobierno minoritario le falta fuerza, la culpa tampoco será del PSOE, que ni siquiera ha puesto como condición previa a sus interlocutores que acepten hasta la última coma su programa electoral.	La culpa no és del PSOE perquè no ha posat precondicions al pacte.	Si el govern no és sòlid la culpa és de CiU. CiU ha posat com a condició que el PSOE accepti fins a l'ultima coma del programa electoral convergent.	

De [3.5.] podem inferir no només que la solidesa del govern està en mans de CiU, sinó que CiU ha fet allò que el diari diu que no ha fet el PSOE. Per dos motius. Primer, entre totes les coses que González no ha fet no té sentit que el diari n'esculli una de qualsevol. I segon, només amb la lectura dels altres editorials es comprova que –i era del domini públic– la mena de crítica que feien els partidaris del govern de coalició a CiU era fer justament el que diu *El Periódico* que no va fer el PSOE. [Acusant a CiU de voler fer passar tot el seu programa, 'una política del *'trágala'*].

L'última frase de l'últim paràgraf és l'última paraula. Aquí, a [3.5.] s'exculpa González (PSOE) i es culpa Pujol (CiU) de la nova situació política. Les desresponsabilitzacions anteriors de CiU han estat retòriques.

6.10. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Pacto anticatalán"

6.10.1 L'editorial

EL PERIÓDICO. Jueves, 14 de julio de 1994

Fraga y Anguita coinciden en sus tesis

Pacto anticatalán

[1]

[1.1.] Hasta **Manuel Fraga** tuvo que bajar ayer a la arena de la dialéctica para justificar el pacto andaluz del Partido Popular con Izquierda Unida. [1.2.] El presidente gallego se vio obligado, en declaraciones radiofónicas, a desandar toda la cultura antipacto que en los últimos meses han sembrado en paralelo las huestes de **José María Aznar** y de **Julio Anguita** para desacreditar el entendimiento entre el PSOE y CiU. [1.3.] Fraga puso toda su energía para explicar que en todas las democracias es "normal" que dos partidos distintos se pongan de acuerdo para sumar una mayoría que les convenga y permita imponer sus tesis en el Parlamento. [1.4.] "Es lícito", repetía **Fraga** para rechazar el ataque del PSOE al pacto de la derecha andaluza y los ex-comunistas. [1.5.] Preguntado sobre por qué el PP ha *demonizado* la alianza PSOE-CiU, **Fraga**, puesto contra la pared, señalaba que eso era diferente ya que la presencia catalana comporta contrapartidas secretas y sospechosas que perjudican al resto de España.

[2]

[2.1.] Así estamos: lo malo de los pactos políticos ya no es que suponga cesiones o renunciadas de las partes –lo que ahora harán PP e IU– sino en la perversidad intrínseca que comportan si uno de los que tira o afloja es catalán. [2.2.] Son las pautas del nuevo anticatalanismo. [2.3.] **Anguita**, que pacta con la burguesía derechista y señorita de Andalucía, explica que eso es soportable para Izquierda Unida y que lo malo es lo que hace el PSOE, que pacta con la "peor" de las burguesías, la catalana. [2.4.] Una burguesía que a diferencia de aquella –añadimos nosotros–, es empresarial e industrial además de ser bastante más civilizada.

Nota: la negreta és a l'original.

6.10.2 Les macroproposicions semàntiques

La tesi central del diari és la que expressa ja el títol:

IU i PP fan un pacte anticatalà

La macroproposició que expressa la tesi central es completa amb una altra, a partir de la qual té sentit la conclusió de l'editorial:

'És indefensable que IU pacti amb el PP contra el PSOE, però no que el PSOE pacti amb CiU'

El coneixement global del text permet veure que, a l'hora de carregar contra el coordinador d'IU, l'editorial no focalitza la crítica d'Anguita al pacte PSOE-CiU en la crítica que Anguita fa al PSOE, sinó en la caracterització que fa de CiU –representant de la burgesia catalana, la 'peor de las burguesías'–, que el diari interpreta com un atac a Catalunya.

Encara hi ha més proposicions en aquest relativament curt editorial.

6.10.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Titulars	Temes	Implicacions	Pressuposicions
<i>Avantítol</i> Fraga y Anguita coinciden en sus tesis	<i>La implicació</i>	Fraga i Anguita fan un pacte anticatalà	
<i>Títol</i> Pacto anticatalán			

L'avantítol dóna prou elements com perquè es pugui inferir la implicació que, a més, es corrobora pel text de l'editorial.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Hasta Manuel Fraga tuvo que bajar ayer a la arena de la dialéctica para justificar el pacto andaluz del Partido Popular con Izquierda Unida.	Fraga va intentar justificar ahir el pacte PP-IU a Andalusia	El pacte andalús PP-IU no té una justificació vàlida A Manuel Fraga no li pertocava justificar el pacte PP-IU.	

El diari està en contra del pacte andalús PP-IU tal com es dedueix del conjunt del paràgraf, però ja en la primera oració s'hi fa palès. En emfasitzar que 'fins i tot' Manuel Fraga va haver d'entrar en el debat per 'justificar'-lo, comporta considerar que fins a aquell moment encara no hi havia hagut una 'explicació' –aquest és el sentit en què s'usa aquí el terme 'justificar'– satisfactòria. I, tal com està narrada, l'explicació de Fraga a continuació –«"Es lícito", repetia Fraga...», 'obligat', 'posat contra la paret', etc.– l'editorialista no deixa dubte sobre el valor que el diari atorga a la 'justificació' de Fraga, a qui pretesament –diu el diari- no li correponia fer aquesta justificació.

[1.2.] El presidente gallego se vio obligado, en declaraciones radiofónicas, a desandar toda la cultura antipacto que en los últimos meses han sembrado en paralelo las huestes de José María Aznar y de Julio Anguita para desacreditar el entendimiento entre el PSOE y CiU.	<i>La implicació</i>	Per defensar el pacte andalús PP-IU Fraga va contradir les idees antipacte genèriques d'Aznar i Anguita	Aznar i Anguita han sembrat en els últims mesos una cultura antipacte. Aznar i Anguita han sembrat una cultura antipacte per desacreditar els acords PSOE-CiU
[1.3.] Fraga puso toda su energía para explicar que en todas las democracias es "normal" que dos partidos distintos se pongan de acuerdo para sumar una mayoría que les convenga y permita imponer sus tesis en el Parlamento.		Fraga manté que el pacte PP-IU a Andalusia és una pràctica "normal" i "lícit".	
[1.4.] "Es lícito", repetía Fraga para rechazar el ataque del PSOE al pacto de la derecha andaluza y los ex-comunistas.	El PSOE ataca el pacte PP-IU		IU són excomunistes.

A aquest editorial li dediquem una anàlisi de nivell 2 i, per tant, no abordarem la comprovació d'algunes pressuposicions. Tal és el cas de les dues pressuposicions que hem assenyalat com a derivades de l'oració [1.2.]. Fer-ho comportaria una extensió desbordant per a aquest nivell d'anàlisi.

No és el cas, però, de la derivada de [1.4.]. Descriure IU com a excomunistes és pel cap baix una manca de precisió perquè era notori i del domini públic que el corrent polític fonamental d'IU, en aquell moment almenys, estava constituït per membres del Partit Comunista d'Espanya¹. El qualificatiu no té la funció de descriure políticament les idees d'IU, ni les de la militància, sinó una funció de valoració negativa.

<p>[1.5.] Preguntado sobre por qué el PP ha <i>demonizado</i> la alianza PSOE-CiU. Fraga, puesto contra la pared, señalaba que eso era diferente ya que la presencia catalana comporta contrapartidas secretas y sospechosas que perjudican al resto de España.</p>	<p>Fraga manté que el pacte PSOE-CiU té contrapartides secretes i sospitoses que perjudiquen la resta d'Espanya (fora de Catalunya)</p>	<p>És una contradicció atacar el pacte PSOE-CiU i defensar el pacte PP-IU</p> <p>Fraga atorga a la presència catalana en el pacte un contingut secret i sospitós i perjudicial per a la resta d'Espanya.</p>	<p>El PP ha <i>demonitzat</i> l'aliança PSOE-CiU</p>
---	---	--	--

Com a efecte destacat del primer paràgraf, Fraga i, a través d'ell, el PP es veuen en la contradicció –com assenyalava l'expressió "puesto contra la pared"– d'atacar un pacte aparentment *contra natura* i defensar-ne un **altre** aparentment encara més *contra natura* dins d'un esquema clàssic de dretes i esquerres.

D'altra banda, pel que fa a aquesta oració, tampoc podem comprovar si en les declaracions radiofòniques, el que va dir Fraga s'ajusta al que es reporta a [1.5.]. Notem, en tot cas, que, dels arguments de Fraga, el diari destaca que ell va dir que l'un i l'altre pacte eren diferents 'ja que la presència catalana comporta contrapartides secretes i sospitoses que perjudiquen la resta d'Espanya'. [Òbviament les cometes simples les posem perquè fem una traducció del text del diari, no perquè el diari digui que Fraga va dir textualment això.]

És important notar que el diari posa en veu de Fraga una causalitat entre 'la presència catalana' i l'existència de 'contrapartides secretes i sospitoses'. És important també notar com el diari atorga un raonament totalment especulatiu a Fraga, per no dir quasi absurd. Especulatiu perquè infereix implícitament que si hi ha contrapartides secretes és perquè les volen amagar, amb la voluntat que ningú sàpiga que són perjudicials per Espanya –d'aquí la inferència de 'secretes' a 'sospitoses'–. Quasi absurd perquè si són secretes, ¿com pot saber quin n'és el contingut?

Ens interessa remarcar la imatge negativa que el diari construeix de Fraga en el relat sobre la seva intervenció radiofònica basant-se tant sols en una narració **indirecta** del que va dir. No podem, en aquests moments, comprovar les paraules de Fraga com tampoc si hi havia clàusules secretes en el pacte PSOE-CiU.

Volem fer notar encara una cosa més. El lector d'aquest treball haurà ja percebut que a [1.5.] es parla de 'presència catalana' i això és congruent amb –i permet a l'editorialista parlar de– l'anticatalanisme. Fixem-nos, no obstant, que no s'hi diu 'presència catalanista' la qual cosa convertiria el discurs de Fraga en 'anticatalanista', cosa, no per moralment reprobable –seguint simplement la línia d'editorials anteriors del mateix diari– igual a 'anticatalà'. 'Anticatalà' va dirigit contra qualsevol català i 'anticatalanista' va dirigit contra qualsevol 'catalanista'. Ens trobem de nou en un joc de conjunts desiguals.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Así estamos: lo malo de los pactos políticos ya no es que suponga cesiones o renunciaciones de las partes –lo que ahora harán PP e IU– sino en la perversidad intrínseca que comportan si uno de los que tira o afloja es catalán.	Fraga manté que el pacte PSOE-CiU és dolent perquè és pervers ja que una de les parts negociadores és catalana.	Els pactes lògicament suposen cessions o renunciacions de les parts	El pacte PP-IU suposa renunciacions de les parts
[2.2.] Son las pautas del nuevo anticatalanismo.	<i>La implicació</i>	El nou anticatalanisme té com a pauta considerar un pacte dolent si una de les parts és catalana.	

¹ Per un comentari suplementari vegi's l'anàlisi de nivell 2 dedicat a l'editorial de *La Vanguardia* del 6.7.94 titular "Anguita y Cataluña" que ja hem esmentat com a exemple en la fonamentació teòrica.

Les dues primeres oracions estan dedicades a explicitar el significat que el diari vol donar a la darrera oració del paràgraf anterior i a enllaçar la posició de Fraga amb la d'Anguita.

[2.3.] Anguita, que pacta con la burguesia derechista y señorita de Andalucía, explica que eso es soportable para Izquierda Unida y que lo malo es lo que hace el PSOE, que pacta con la "peor" de las burguesias, la catalana.	Anguita manté que IU pot suportar el pacte amb la burguesia dretana i de 'señoritos' andalusa. Anguita manté que el pacte PP-IU és bo. Anguita manté que el pacte del PSOE amb CiU és dolent perquè CiU és la pitjor de les burguesies, la catalana.	Anguita també practica l'anticatalanisme. Anguita pacta amb la burguesia dretana i senyoreta d'Andalusia, perquè per a ell és millor com a classe social que la burguesia catalana.	Anguita pacta amb la burguesia dretana i de 'señoritos'.
[2.4.] Una burguesia que a diferencia de aquella –añadimos nosotros–, es empresarial e industrial además de ser bastante más civilizada.	<i>Idem</i>	La burguesia catalana és millor que l'andalusia perquè és empresarial, industrial i més civilitzada.	

Certament en la crítica que Anguita va fer del pacte PSOE-CiU va implicar que la burguesia catalana era la pitjor de les burguesies. En el cas de les declaracions d'Anguita tenim la fortuna de comptar amb un fragment més complet que el simple relat indirecte i un "peor" entre cometes.

L'editorial de *La Vanguardia* sobre els mateixos fets (6.7.94) cita Anguita amb cometes:

«Según Anguita, "no pueden criticar nada los que han pactado con la peor burguesia, la catalana".»

És fàcilment perceptible que Anguita responia a la crítica del PSOE al pacte IU-PP a Andalusia. I és també fàcilment perceptible que el focus de la crítica cau sobre el PSOE per pactar amb una burguesia que ell –Anguita– entén que és la pitjor, la catalana. Òbviament les paraules d'Anguita impliquen que considera a la burguesia catalana com a la pitjor de les burguesies de l'Estat.

Ara bé, en quin sentit s'ha d'interpretar un adjectiu contrastiu i valoratiu com 'pitjor' si no en funció dels valors de qui el pronuncia. Els valors d'Anguita –coordinador general d'IU i secretari general del PCE, i, per tant, no excomunista– presumiblement no són els empresarials i industrials als quals el diari al·ludeix en la darrera oració de l'editorial. Encara que potser sí els civilitzadors.

Sota moltes perspectives les paraules d'Anguita és poden considerar desencertades, però el desencert és molt menor des de la seva perspectiva ideològica. No obstant, encara queden alguns comentaris per afegir-hi que no són menors.

En primer lloc, contra el que implica l'argumentació del diari, atacar la burgesia catalana no és atacar Catalunya i per tant no és un atac anticatalà.

En segon lloc, l'atac d'Anguita a la burgesia catalana –implícit en l'atac al PSOE pel seu pacte amb CiU– no es pot interpretar com un atac en funció de la nacionalitat de la burgesia sinó contra aquesta com a classe social. Per tant parlar d'anticatalanisme d'Anguita o implicar-lo és més que una confusió, és una tergiversació i per tant una falsedat.

En conjunt l'editorial ha construït una imatge negativa, en un cas dubtable, i en l'altre falsejada, dels dos objectius del seu atac. Tots dos crítics amb els pactes subscrits pel partit del govern central al qual el diari dona suport. Una actuació política congruent amb el quadrat ideològic del diari i vulneradora del seu compromís implícit amb els lectors.

6.11. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Una sentència sensata"

6.11.1. L'editorial

EL PERIÓDICO. Sábado, 24 de diciembre de 1994

El Tribunal Constitucional y 'el catalán'

Una sentència sensata

[1]

[1.1.] Con la sentencia del Tribunal Constitucional, la Llei de Normalització Lingüística que aprobó el Parlament en 1983 logra el respaldo de la más alta instancia jurídica del Estado. [1.2.] Se zanja la polémica, así como las dudas que expresó el Supremo sobre algún punto. [1.3.] Y agota sus pasos, también, el recurso interpuesto por la Coordinadora de Afectados por la Defensa del Castellano (Cadeca). [1.4.] La ley se convierte en inapelable. [1.5.] Pero en aras del juego limpio, ahora es cuando resulta más sagrada la obligación de la Generalitat de extremar su celo para que se cumpla en todos los sentidos, para no consentir radicalismos de profesores sean del signo que sean, y para garantizar junto a la enseñanza del catalán la del castellano.

[2]

[2.1.] Pensamos que es un buen día para Catalunya. [2.2.] Creemos en la conveniencia de un único circuito escolar (para que todos los estudiantes reciban la misma enseñanza, flexibilidades aparte, y sin crear guetos lingüísticos), en la inmersión, en la condición de lengua propia de Catalunya que tiene el catalán, en el bilingüismo real de la calle y en la necesidad de conservar la paz social que hay actualmente en Catalunya respecto de este tema.

[3]

[3.1.] El fallo coincide con la postura de casi todos los grupos políticos: al acabar EGB todos los estudiantes deberán conocer el catalán y el castellano. [3.2.] El tribunal dice que **"este modelo de conjunción lingüística es constitucionalmente legítimo en cuanto responde a un propósito de integración y cohesión social en la comunidad autónoma, cualquiera que sea la lengua habitual del cada ciudadano"**. [3.3.] Estamos de acuerdo.

6.11.2. Les macroproposicions semàntiques

Que el Tribunal Constitucional emeti una sentència sobre una llei no té perquè ser el final de la discussió sobre l'adequació, la benevolència o moltes altres dimensions debatibles. Per aquest motiu és rellevant notar que una de les tesis centrals de l'editorial és que:

'El Tribunal Constitucional tanca la polèmica sobre la Llei de Normalització Lingüística de 1983'

La segona tesi és la que reclama una acció per part de govern català:

'La Generalitat ara ha d'impedir radicalismes de professors per garantir l'ensenyament també del castellà'

I la raó de fons perquè s'hagi de considerar tancada la polèmica sobre la llei i que el diari demani l'esmentada actuació per part de la Generalitat és que:

'Si la Generalitat no garanteix l'ensenyament del castellà es trencarà la pau social'.

Tot això en el benentès de garantir el compliment de la llei en el sentit que al final de l'EGB – en el 1994 era ja 'Primària' – els alumnes han de conèixer el català i el castellà.

7.5. 3. Elements discursius

Temes, implicacions i pressuposicions

Titulars	Temes	Implicacions	Pressuposicions
<i>Avantítol</i> El Tribunal Constitucional y 'el catalán'	<i>La implicació</i>	La sentència del Tribunal Constitucional sobre la Llei del català és sensata.	
<i>Títol</i> Una sentència sensata			

Pel fet de considerar sensata la sentència el diari mostra que hi està d'acord. La càrrega positiva de l'adjectiu 'sensata' ho palesa.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Con la sentencia del Tribunal Constitucional, la Llei de Normalització Lingüística que aprobó el Parlament en 1983 logra el respaldo de la más alta instancia jurídica del Estado.	<i>La implicació</i>	El dubtes del Suprem sobre la constitucionalitat de la Llei de Normalització Lingüística queden definitivament descartats.	Hi havia dubtes de constitucionalitat de la Llei.
[1.2.] Se zanja la polémica, así como las dudas que expresó el Supremo sobre algún punto.			
[1.3.] Y agota sus pasos, también, el recurso interpuesto por la Coordinadora de Afectados por la Defensa del Castellano (Cadeca).	És la fi també del recurs de Cadeca contra la llei.		
[1.4.] La ley se convierte en inapelable.	<i>Idem</i>		La llei era apel·lable
[1.5.] Pero en aras del juego limpio, ahora es cuando resulta más sagrada la obligación de la Generalitat de extremar su celo para que se cumpla en todos los sentidos, para no consentir radicalismos de profesores sean del signo que sean, y para garantizar junto a la enseñanza del catalán la del castellano.	<p>La Generalitat no ha de consentir radicalismes de professors.</p> <p>La Generalitat no ha de permetre actituds radicals de professors.</p> <p>La Generalitat ha de garantir que s'ensenyi també castellà.</p>	<p>La llei està assegurada.</p> <p>La Generalitat no ha de permetre actituds extremistes de professors que s'oposin a l'ensenyament del castellà.</p>	<p>La Generalitat ja garanteix l'ensenyament del català.</p> <p>Hi ha radicalismes.</p>

Des del començament del text fins a [1.5.] l'editorialista manifesta que està d'acord amb la sentència i amb la llei i deixa per tancada la polèmica ([1.2.]), a part de constatar que la llei és inapel·lable jurídicament, un fet dependent de la normativa.

A [1.5.] planteja, un 'però'. Així és com comença [1.5.], amb un adversatiu 'però' que insta la Generalitat a evitar, diu:

- (1) 'radicalismes de professors del signe que siguin' i
- (2) 'per garantir juntament a l'ensenyament del català i el del castellà'.

A (2), que és l'expressió literal de la segona part, es pressuposa que la Generalitat ja garanteix l'ensenyament del català. De fet, la Llei de Normalització va en aquest sentit. Per tant el que

(d) que s'ha de tendir cap un bilingüisme real del carrer.

Al capítol 5.12. dedicat a l'editorial "En favor del bilingüisme" d'*El País* del mateix dia que aquest, hem fet una breu discussió sobre el concepte de bilingüisme i la seva inadequació per descriure la situació lingüística a Catalunya. Aquest editorial mostra dins de l'ambigüitat de [2.2] que es mou entre (c) que comportaria una defensa del status quo i (d) que comportaria, en la millor de les lectures, un desig ideal en el que l'estructura física de la societat coincidís amb les comunitats lingüístiques en què tots els individus fossin bilingües complets. En tots dos casos, però, es tracte de visions estàtiques, allunyades de la dinamicitat del conflicte lingüístic –almenys en termes sociolingüístics– en presència.

Ens trobem a [2.2.], a més, amb un mecanisme de progressió temàtica ineludible. Si el diari creu en la necessitat de conservar la pau social en l'àmbit lingüístic, implica que algunes actituds o mesures la podrien posar en perill. Quines? Coherentment amb el que l'editorialista ha dit i implicat en el paràgraf anterior es tractaria del radicalisme que no garantís l'ensenyament del castellà. D'aquí la macroproposició que dona coherència global a l'editorial i que hem assenyalat més amunt.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] El fallo coincide con la postura de casi todos los grupos políticos: al acabar EGB todos los estudiantes deberán conocer el catalán y el castellano.	<i>Idem</i>	És bo que gairebé tothom estigui d'acord. Hi ha qui no hi està d'acord.	
[3.2.] El tribunal dice que " este modelo de conjunción lingüística es constitucionalmente legítimo en cuanto responde a un propósito de integración y cohesión social en la comunidad autónoma, cualquiera que sea la lengua habitual del cada ciudadano ".	La immersió és legítima: està d'acord amb la Constitució.	La Constitució confereix legitimitat.	La immersió té com a objectiu: la integració dels immigrants, independentment de la seva llengua habitual, i la cohesió social.
[3.3.] Estamos de acuerdo.	El diari està d'acord amb el Tribunal Constitucional.	El diari també hi està d'acord amb tot.	

Cal remarcar que el Tribunal Constitucional entén (coherentment amb el seu paper) que la Constitució confereix legitimitat. La legitimitat de la Constitució forma part de les veritats irrefutables dins del sentit comú establert d'aquells que formen part de l'Estat sense qüestionar-ne la unitat. Però la legitimitat a què al·ludeix el diari no ho és tant per a un conjunt de ciutadans, entre els quals n'hi ha que pensen que la Constitució va ser fruit d'una conjuntura política difícil i que ara, ja no tindria sentit un redactat en el termes en què va ser promulgada.

En síntesi, l'editorial, seguint la sentència del Tribunal Constitucional, advoca per la normalització i la immersió lingüística i es mostra partidari de tancar definitivament la polèmica i conservar la pau social. Coherentment, insta la Generalitat a impedir 'radicalismes', perquè presenta els radicals com a amenaces a la pau social. En tot aquesta argumentació, el diari s'ha situat en el punt mig de moderació amb el Tribunal Constitucional, entre Cadeca i el 'radicalisme', beneficiant-se de la connotació positiva que això comporta.

<p style="text-align: center;">Independenisme</p>	<p>23.4.88 Els discrepans (independentistes) desitgen violència per la diada.</p>	<p>16.5.88 Seria un escàndol que una subvenció <i>pujolista</i> acabés sent utilitzada per finançar activitats de la Crida.</p> <p>El finançament de la Crida és un misteri. Les explicacions dels dirigents de la Crida no són satisfactòries.</p>		
---	---	---	--	--

Tesi de doctorat

ANÀLISI CRÍTICA DEL DISCURS SOBRE
NACIONALISME I IDENTITAT ALS EDITORIALS DE LA
PREMSA DIÀRIA PUBLICADA A CATALUNYA DES DE
LA TRANSICIÓ FINS AL GOVERN DEL PP (1977-1996).

Xavier Giró Martí

Directors: M. Teresa Turell Julià
Joan Manuel Tresserras Gaju

Volum II

7. Anàlisi dels editorials de *La Vanguardia*

Procedirem primer a sintetitzar el perfil ideològic de *La Vanguardia* prenent com a base els 41 editorials que hem seleccionat per a la mostra de nivell 1. Una taula amb la síntesi per a cada editorial que ha fonamentat el perfil és el darrer apartat del subcapítol 7.1. Les síntesis han estat extretes tal com hem explicat al capítol metodològic.

En la segona part, analitzarem individualment els nou editorials de la mostra de nivell 2 amb graus de profunditat variable. Per a l'anàlisi de nivell 3 hem escollit el sisè editorial que tracta de *Full* dominical de les diòcesis de Vic, Tarragona i Solsona publicat arran de l'Onze de setembre de 1991, en plena polèmica sobre la comparació de Catalunya amb Lituània.

7.1. El perfil ideològic de *La Vanguardia* deduït de les proposicions centrals dels editorials

Les macroproposicions centrals i les més significatives i també les proposicions avaluatives dels 41 editorials de *La Vanguardia* estudiats no mostren variacions substantives pel que fa a la posició ideològica del diari.

SÍNTESI: *La Vanguardia* és un diari que es fa a Barcelona en castellà, tret d'alguns articles esporàdics, i es ven sobretot a l'àrea metropolitana. És marcadament de dretes, molt moderat i molt poc procliu a la mobilització. És un ferm partidari de la monarquia i de la unitat d'Espanya. Reconeix especificitats polítiques, econòmiques i simbòliques de Catalunya, però, de forma particular, no simpatitza amb cap reconeixement del dret a l'autodeterminació. És també antiindependentista i ha donat suport en general a la política desplegada per Jordi Pujol. El diari no considera que a Catalunya hi hagi discriminació del castellà.

Extremadament moderat i partidari de l'estabilitat

Gairebé només arrencava la Generalitat provisional i *La Vanguardia* ja es mostrava contrària a la mobilització de multituds com a expressió reivindicativa per reclamar l'Estatut d'autonomia (10.9.78). Tal com deia Tarradellas en aquell moment, al diari no li sembla necessària perquè els acords Estat-Generalitat s'han acomplert sense estridències, amb rigor i serenitat.

Els resultats de les eleccions del 79 són motiu de satisfacció per al diari. La victòria d'Adolfo Suárez a escala estatal demostra la força dels grups moderats, una qualitat que ha de compartir amb CiU i PNB a Catalunya i Euskadi com queda manifest a l'editorial del 2.3.79. L'estabilitat i la moderació es palesen igualment en la idea que dóna coherència a aquest editorial, a saber, que "ens" convé continuar en aquest camí, lluny de radicalismes, d'aventurerismes, de provocacions a la sedició i d'altres provocacions que intenten desequilibrar el sistema.

Al cap d'un any, les eleccions autonòmiques catalanes tornen a ser motiu de satisfacció per a *La Vanguardia*. És bo, estima el diari, que les hagi guanyades Jordi Pujol, perquè és pragmàtic, negociador i pactista. Pujol no és d'esquerres i convé tranquil·litat social i política per als durs temps que vénen (2.3.79). [Vegi's més endavant el subapartat '*Pujolista*'].

Encara no hi havia passat un any, que l'intent de cop d'Estat del 23-F sotragava la vida política. Aquesta vegada sí que el diari crida a participar a la manifestació de rebuig al cop, però també aprofita per remarcar que, a més de l'atemptat a les institucions que comporta el cop, hi ha altres elements que posen en perill la llibertat: el terrorisme d'ETA, "demagògiques reivindicacions", les ruïnoses pèrdues de jornades de treball i l'oposició política sistemàtica (27.2.81). Tots plegats debiliten el sistema polític ja debilitat per la crisi econòmica.

La reduïda inclinació per la mobilització hi torna a ser reflectida amb motiu de l'Onze de Setembre de 1983. *La Vanguardia* troba que la Diada ha de ser de festa i commemoració perquè ja "estem" en una situació política normal (11.9.83).

La mateixa manera d'enfocar l'ingrés d'Espanya a la Comunitat Europea i de com Catalunya ho ha d'aprofitar defineix força bé políticament l'orientació de *La Vanguardia* (1i 2.1.86). Catalunya, diu, té una situació privilegiada per aprofitar el repte que representa entrar a la CE, el col·lectiu supranacional més privilegiat del món.

Fins a quin punt *La Vanguardia* és moderada ho demostra l'atenció que presta al protocol. En el debat d'investidura de Jordi Pujol de 1984, subratlla que malgrat la querella de Banca Catalana, ningú ha trencat les formes durant la discussió parlamentària, tal com ha de ser (31.5.84).

És, sense dubte un diari proatlantista, fins al punt d'afirmar que el referèndum no s'hauria d'haver convocat mai perquè –com deia Miquel Roca Junyent– ja hi havia majoria parlamentària a favor de romandre-hi (13.3.86).

L'estabilitat és la gran preocupació de fons que es mostra, almenys, en tres dels últims editorials escollits. Quan el PSOE va perdre la majoria absoluta, *La Vanguardia* estima que

Pujol no fa bé negant-se a entrar en un govern presidit per González, perquè el que cal és un govern sòlid (24.6.93).

Una situació similar es palesa tres anys després, quan el PP guanya però sense majoria absoluta i necessita el suport d'altres forces parlamentàries. L'editorialista desaconsella noves eleccions perquè entén que complicarien la governació de l'Estat i demana temps i calma perquè sigui possible arribar a pactes de "governabilitat" (10.3.96). La mateixa idea torna al cap d'un mes quan repeteix que cal donar temps a CiU/Pujol i al PP/Aznar per plasmar un pacte de govern, ja que l'estabilitat és prioritària.

Autonomia i especificitat de Catalunya

Des de la transició, *La Vanguardia* s'ha mostrat sensible a algunes de les particularitats de Catalunya i del seu desenvolupament i ha acceptat l'Estat de les Autonomies. Poc després d'instaurada la Generalitat provisional, el diari saludava la intenció de Josep Tarradellas de reequilibrar econòmicament el territori català i exposava que si l'administració fos eficaç en revigoritzar les comarques pobres, això ja justificaria l'autonomia (2.7.78).

Pocs mesos després, es palesa la percepció de l'especificitat de Catalunya arran de la fusió de diverses caixes d'estalvis, amb una mena de declaració de catalanisme econòmic. El diari planteja que cal que hi hagi caixes fortes catalanes perquè són instruments financers necessaris per al desenvolupament econòmic i industrial de Catalunya, sobretot en vistes dels fracassos bancaris catalans (21.12.78).

L'assumpció de l'Estat de les autonomies es plasma en el rebuig a la LOAPA expressat tant en els moments de concepció de la Llei com en la salutació de la sentència negativa del Tribunal Constitucional. En el primer cas, *La Vanguardia* ja esmenta que la LOAPA ha estat concebuda sota la pressió del 23-F i, per tant, és inadequada (14.3.81). A més no hi ha cap motiu de preocupació per la unitat d'Espanya, perquè CiU i el PNB ja van demostrar que la garantien quan van estar a favor de l'ingrés a l'OTAN, argumenta. En el segon cas, el diari troba que el Tribunal Constitucional ha fet bé rebutjant-la, perquè era un intent de fer marxa enrere en l'Estat de les autonomies.

De tota manera, el reduït entusiasme mobilitzador abans esmentat es conjumina amb els postulats dretans del diari en argumentar que la manifestació contra la LOAPA del març de 1982 no tenia valor, perquè la convocaven grups polítics amb interessos diversos. I qualificava els independentistes i comunistes convocants d'oportunistes (14.3.82).

L'autodeterminació, entén, és innecessària perquè els ciutadans s'han autodeterminat en votar partits que no parlen d'autodeterminació (14.12.89) i també votant la Constitució, l'Estatut i l'entrada a la Comunitat Europea (7.9.91). Per cert, en l'editorial al voltant del *Full* dominical que va distribuir les diòcesis de Solsona, Vic i Tarragona, en què es deia que el poble català té dret a l'autodeterminació, es defensa la idea que l'Església no s'ha d'immiscir en política (7.9.91). Justament el contrari –que l'Església pot prendre posicions polítiques– es va defensar en un altre editorial sobre la LOAPA, en referència al País Basc i els bisbes (27.7.82).

Arran de la comparació de Catalunya amb Lituània (1991), el diari estima que els independentistes són una minoria, encara que n'hi hagi algun dins de CDC, i que tant els PSC com CDC han d'impedir que des de les seves files se secundin mocions dels independentistes als municipis a favor de l'autodeterminació (5.9.91).

És més, *La Vanguardia*, deixa nítidament clar que entén que Catalunya és Espanya i que està a favor de la unitat d'aquesta segona.

Unitat d'Espanya

Després del 23-F, en la presa de possessió del nou capità general de Catalunya, el diari es congratula que totes les autoritats civils hagin assistit a l'acte perquè –afirma– l'amor i el servei a Espanya és tasca de tots (27.2.81).

El diari considera que la disputa sobre els termes 'nació' i 'nacionalitat' és absurda, perquè la qüestió clau és acceptar si Espanya és o no una nació, si es vol de nacions. Ara bé, com que –argumenta– la convivència entre els pobles d'Espanya la regula la Constitució, és a ella que

ens hem de referir (8.8.82) [O sigui, ja està tot dit a l'article segon, que diu que Espanya és una nació].

Del fet que l'aposta per *La Vanguardia* està en l'encaix de Catalunya a Espanya difícilment se'n pot dubtar. Després de les segones eleccions autonòmiques, el diari renova el suport a Jordi Pujol perquè, entre altres coses, és el millor conductor de l'encaix de Catalunya dins d'Espanya (31.5.84). I encara queda més clar quan lloa la invitació de Jordi Pujol al rei per presidir la celebració del Mil·lenari i sentència que Catalunya és Espanya, encara que alguns no els agradi (4.2.88) i ho repeteix dos mesos després (23.4.88) quan subratlla que el Mil·lenari ha de servir per afavorir la renovada integració de Catalunya a Espanya.

Monàrquica sense complexos

A part de les múltiples referències al rei en qualitat de símbol de la unitat d'Espanya ja esmentades arran del Mil·lenari, Joan Carles I mereix múltiples elogis per parts de l'editorialista de *La Vanguardia*. N'és una mostra l'editorial escrit amb motiu de la visita que el rei va fer a Catalunya el 1985, en el qual el diari subratlla que la visita la fa en tant que monarca del catalans i que si el rei no visita més sovint Catalunya és perquè té molta feina com a cap d'Estat (13.5.85).

Deu ser en tant que cap d'Estat que el diari ja va aprofitar la formació del primer gabinet de Felipe González per referir-s'hi com al "gobierno de Su Majestad" (30.9.82).

Llengua

Tret d'algun suplement i algun article que esporàdicament ha publicat en català, *La Vanguardia* es fa en castellà. El 1981, arran de la publicació del Manifiesto dels 2300, el diari nega que hi hagi cap mena de discriminació dels castellanoparlants (14.3.81) i ho manté tretze anys després amb motiu de la sentència del Tribunal Constitucional a favor de la Llei de Normalització lingüística (24.12.94). El diari diu que el Tribunal Constitucional està encertat en emetre una sentència favorable a la immersió, i en aquesta mesura *La Vanguardia* pren

posició a favor del català i afegeix que no hi ha marginació del castellà i s'ha d'evitar que n'hi hagi.

De tota manera, amb motiu de l'aprovació de la Llei de Normalització Lingüística de 1983, el diari demana que es desenvolupi sense trencar la convivència (9.4.83) i reclama que si el català avança no ho faci a costa del castellà. Accepta que hi ha d'haver una certa política de suport a la presència del català, però subratlla que la protecció de les edicions i les activitats culturals en català no ha d'arribar a perjudicar les expressions de "vida catalana en castellà, des de les indústries editorials als mateixos mitjans de comunicació sotmesos a una economia de mercat"¹.

Símbols

En les diverses referències que hem fet a editorials relacionats amb el Mil·lenari (4.2.88, 23.4.88) es demostra que el diari reconeix l'oportunitat de la celebració, encara que simultàniament l'encaixi en l'univers simbòlic d'Espanya.

Amb el Barça no hem registrat una transferència de representativitat. Quan el 1985 el club guanya la primera lliga des de feia 11 anys, el diari afirma que el Barça i Catalunya es mereixen el títol (25.3.85). És diàfan en la consideració del Barça com a símbol de Catalunya. Quan el 1992, el club guanya la Copa d'Europa, recorda que "és més que un club" i que havia estat símbol de la lluita per la democràcia a Catalunya i ara ho és de Catalunya (21.5.93).

Encara en el terreny simbòlic, val la pena subratllar que *La Vanguardia* dona un fort valor a la religió com demostra que s'oposi a una eventual suspensió de la visita del Papa a Montserrat (30.4.82). El diari en reclama la prioritat per sobre d'altres actes previstos, ja que Montserrat és símbol de la fe cristiana de Catalunya.

Pujolista

La moderació política que caracteritza *La Vanguardia* es palesa, com ja hem vist, en el suport continuat que dispensa a Jordi Pujol i a la política que CiU desplega. Ho és en els consells que l'editorialista dóna sense esmentar nominalment Jordi Pujol ni la formació que llavors encapçalava arran de les generals de 1977 (18.6.77). *La Vanguardia* constata que a Catalunya ha guanyat la coalició PSC-PSOE i recomana que "algú es plantegi la necessitat de revisar tota una política catalanista" perquè entén que no n'hi ha prou a parlar de Catalunya "només amb els sentiments, amb la mateixa passió i la mateixa tècnica que els literats i els polítics que van saltar de la Renaixença al modernisme i després al noucentisme".

Ho veiem de nou l'endemà de les primeres autonòmiques (21.3.80), en què CiU va ser la força més votada, i de les segones (31.5.84), en què va obtenir majoria absoluta. El suport es torna a mostrar en avaluar com a justa i conciliadora la decisió de l'Audiència de Barcelona de no processar Jordi Pujol pel cas Banca Catalana (22.11.86), un editorial en què el diari mostra de nou l'estimació per l'estabilitat. Si la decisió hagués estat a favor del processament, hauríem entrat en una forta crisi política de conseqüències terribles, afirma.

L'any 90, el diari elogia parcialment un document d'estratègia política que circulava pels rengles del govern, perquè proclama com a objectiu el liberalisme i la supremacia de la societat civil; i el critica parcialment perquè –entén– és intervencionista en voler situar nacionalistes en llocs de responsabilitat d'institucions clau de la societat catalana (universitats, gremis, patronals, mèdia, etc.) (4.11.90). No obstant, de fet, el missatge de l'editorial es concentra a elogiar que s'hagi negat oficialment que era un text oficial (4.11.90).

Arran de la comparació de Catalunya amb Lituània, *La Vanguardia*, rebaixa el to dels escarafalls d'altres diaris quan diu que l'alarma per la comparació que va fer Pujol és injustificada i que el president de la Generalitat fa bé de recordar que Catalunya vol consolidar l'autogovern en el marc d'una Espanya solidària i democràtica (5.9.91).

Pujol és retratat com l'hereu de les Bases de Manresa i de la moderació del catalanisme (27.3.92). De la mostra escollida, només una vegada un editorial afirma que Pujol no ho fa bé. El diari recomana que Pujol entri en un govern de coalició amb el PSOE, cosa que

¹ La traducció és de l'autor.

comportaria un executiu sòlid i permetria al catalanisme influir en la política de l'Estat (24.6.93).

Les crítiques d'Anguita al pacte del PSOE amb CiU, expressades en clau de crítica a la burgesia catalana, són interpretades com un atac a Catalunya per part del diari (6.7.94) i acompanyades de la desqualificació d'Anguita com a polític del passat.

Quan les dificultats per trobar suport parlamentari són del PP, l'editorialista reclama que es doni temps a CiU i al PP per arribar al pacte. CiU ha de donar suport a Aznar i Aznar ha d'aixecar el sostre competencial i financer de Catalunya (22.4.96).

Les macroproposicions centrals

	Editorial	Macroproposició	Proposició de coherència global
18.6.77	Revisión de la política catalana	Pujol ha de renovar el missatge polític.	El PSC ha guanyat perquè no n'hi ha prou amb els sentiments, la passió i la tècnica dels antics polítics catalanistes.
2.7.78	Las diversas Cataluñas	Està bé que la Generalitat (Tarradellas) es comprometi a revigoritzar les comarques pobres	Si l'administració és eficaç a reequilibrar el territori, ja estarà justificada l'autonomia.
10.9.78	El sentido de otra diada	Ja no és necessària la mobilització de multituds com a expressió reivindicativa	Com diu Tarradellas, s'han acomplert els acords Estat-Generalitat sense estridències amb rigor i serenitat
21.12.78	Las Cajas de Ahorros catalanas	Les crítiques als projectes de fusió de diverses caixes catalanes no tenen fonament	Les caixes fortes catalanes són instruments financers necessaris per al desenvolupament econòmic i industrial de Catalunya. Sobretot a la vista de tants fracassos bancaris catalans o d'absorcions de bancs catalans per part d'entitats estatals
2.3.79	Responsabilidad y serenidad	Els resultats (provisionals) de les eleccions generals demostren la força dels grups moderats. Suárez-UCD ha tret molt bons resultats a tot l'Estat, tret de Catalunya i País Basc on la moderació és compartida amb CiU i PNB respectivament.	Ens convé continuar en aquest camí lluny de radicalismes (ni aventurerismes ni provocacions a la sedició) i provocacions que intenten desequilibrar el sistema
21.3.80	Victoria de la Cataluña reflexiva	És bo que hagi guanyat Pujol perquè és pragmàtic, negociador i pactista	Pujol no és d'esquerres i la tranquil·litat social i política convé per als temps durs que vénen

27.2.81	Defensa de la paz social, en libertad	La llibertat ha estat a punt de desaparèixer i continua en perill	El que posa en perill la llibertat, a més de l'atemptat a les institucions [el cop] són: - el terrorisme d'ETA; - demagògiques reivindicacions; - ruïnoses pèrdues de jornades de treball; - oposició sistemàtica que debilita el sistema polític i que es veu agreujada per la crisi econòmica
	Palabras de lealtad en Capitanía	El nou Capità General de Catalunya transmet tranquil·litat en el discurs de presa de possessió	Ha estat bé que hi anessin totes les autoritats civils perquè l'amor i el servei a Espanya és tasca de tots, no només dels que volien monopolitzar-la [els colpistes]
14.3.81	Convivencia y libertad	El Manifiesto dels 2.300 no diu la veritat sobre la "supuesta discriminación lingüística" dels castellanoparlants i, sobretot, ataca la Generalitat	S'ha de fer costat a la Generalitat perquè és Estat, Estat espanyol i garantia d'estabilitat i vertebració d'Espanya
23.12.81	Los nacionalismos, la OTAN y la LOAPA	Aquesta LOAPA, feta sota la pressió del 23-F, és inadequada	CiU i PNB ja garanteixen la unitat d'Espanya, ho van demostrar en estar a favor de l'OTAN i per tant no cal la LOAPA
14.3.82	La manifestación de hoy [anti-LOAPA]	La manifestació no té valor perquè la convoquen grups diferents amb objectius diferents	Els independentistes i els comunistes que hi convoquen són oportunistes
30.4.82	La visita del Papa	El Papa ha de visitar Montserrat, encara que això implica suspendre altres actes	Montserrat és símbol de la fe cristiana a Catalunya
24.6.82	La LOAPA, arma electoral	1. Podria ser que el govern de la UCD i el PSOE hagin enviat al Constitucional la LOAPA (abans d'entrar en vigor) per evitar que sigui utilitzada contra ells en les properes eleccions (previsiblement a la tardor). 2. Els nacionalistes de CiU i PNB utilitzaran igualment la LOAPA com a arma electoral	No és que PSOE i UCD dubtin de la constitucionalitat de la LOAPA, sinó que només pretenen endarrerir-ne l'aplicació per evitar l'erosió electoral previsible.

27.7.82	La violencia no ha cesado	<p>1. Els bisbes bascos s'equivoquen en dir que la LOAPA problematitza la pacificació del poble basc</p> <p>2. S'equivoquen al qüestionar la Llei al·legant que el fet que tingui majoria numèrica [parlamentària] no la legitima èticament</p>	Els bisbes bascos tenen dret a opinar en política, però aquesta vegada estan equivocats en el que diuen.
8.8.82	Evitar la discordia	Les declaracions del nou president d'Andalusia, el senyor Escuredo, dient que hi ha un greuge econòmic [en relació amb Catalunya] a propòsit dels fons interterritorials, són lamentables perquè sembren la discòrdia entre els pobles d'Espanya	La disputa sobre el termes 'nació' i 'nacionalitats' és absurda. La disputa està a acceptar si Espanya és una nació [de nacions, si es vol] o no. I com que la convivència entre els pobles d'Espanya la regula la Constitució, és al seu text que ens hem de referir.
30.9.82	Preparando los cien primeros días	Deixada enrere la campanya electoral, el realisme ha de guiar el nou govern [de sa Majestat] de Felipe González. I la seva màxima prioritat ha de ser la crisi econòmica.	No li cal més suport parlamentari perquè té majoria absoluta, però li cal el treball de tothom. Esperarem els cent primers dies per fer-ne un primer balanç.
2.2.83	El tercer canal	Calviño i els socialistes del govern central no tenen res a dir sobre el tercer canal	El tercer canal ha de ser competència exclusiva de la Generalitat, i no exclusiva (manipulada) del govern de la Generalitat
9.4.83	La ley del catalán	Està bé que s'aprovi la llei del català, però s'ha de preveure que es desenvolupi sense trencar la convivència	<p>1. El català no ha d'avançar a expenses del castellà.</p> <p>2. La protecció a les edicions i activitats culturals en català no ha d'arribar a perjudicar les expressions de vida catalana en castellà, des de la indústria editorials als mitjans de comunicació, sotmesos a una economia de mercat</p>

11.8.83	El fin de la LOAPA	El Tribunal Constitucional ha fet bé de rebutjar la LOAPA	La LOAPA era producte del 23-F i un intent de fer marxa enrere en l'Estat de les autonomies cap a una mera descentralització
11.9.83	Entre la fiesta en paz y la jornada de protesta	<p>1. Seria absurd que qui governa a la Generalitat convoqués una manifestació reivindicativa per l'Onze de setembre, després de 3 anys de govern amb la majoria dels serveis transferits</p> <p>2. Igualment absurd seria que hi convoqués el partit que governa a Espanya per barrejar-se amb els que reclamen la independència o els que protesten contra la política econòmica o de defensa del govern</p>	L'Onze de setembre ha de ser diada de festa i commemoració perquè ja estem en una situació normal
31.5.84	A la altura de un pueblo	Pujol ho fa bé i li donem suport	<p>1. Pujol és la persona més adequada per dirigir Catalunya i el seu encaix dins d'Espanya</p> <p>2. Malgrat la querella de Banca Catalana ningú ha trencat les formes en el debat d'investidura, tal com ha de ser</p>
25.3.85	En la hora de la euforia [el Barça feia 11 anys que no guanyava la Lliga]	El Barça i Catalunya es mereixen el títol	L'important és que el Barça ha atès el futbol base i les altres seccions. Els més de 100.000 socis del Barça testimonien la importància de la victòria
13.5.85	El Rey, en Catalunya	Agraïm la visita del rei i si no visita més Catalunya és perquè té molta feina com a cap de l'Estat	El rei visita Catalunya com a monarca dels catalans

1-2. 1.86	En Europa, de nuevo	Espanya torna a l'Europa de les llibertats i la situació geopolítico-cultural i econòmica de Catalunya és privilegiada per saber aprofitar el repte que representa la integració a la CE	La integració a la CE és l'oportunitat d'entrar en el col·lectiu supranacional més privilegiat del món
13.3.86	Un pueblo razonable	El diari s'alegra del 'Si' a l'OTAN en el referèndum i es mostra a favor d'un consens parlamentari en política exterior	El referèndum no s'hauria d'haver convocat mai perquè ja hi havia majoria parlamentària a favor de romandre-hi
18.10.86	La generación del 92	Tothom ha de donar suport als Jocs Olímpics a Barcelona que ahir el COI va adjudicar	L'èxit dels Jocs requereix el consens entre les forces polítiques, en lloc dels enfrontaments precedents i actuals [OTAN, Banca Catalana]
22.11.86	Decisión justa y conciliadora	La decisió de l'Audiència Territorial de Catalunya de no processar Jordi Pujol pel cas Banca Catalana és justa i conciliadora	Si Pujol no hagués estat exculpat hauriem pogut entrar en una forta crisi política de conseqüències terribles
4.2.88	El Rey y el Milenario	Pujol fa bé demanant al rei que accepti presidir la comissió d'actes per celebrar el Mil·lenari	Catalunya és Espanya, encara que a alguns no els agradi
23.4.88	Las vocaciones de Cataluña	El Mil·lenari ha de servir per remarcar que Catalunya és europeista, espanyola, mediterrània i integradora, tal com han dit Pujol i el rei.	Catalunya és Espanya i el Mil·lenari i aquests discursos han de servir per afavorir la renovada integració de Catalunya a Espanya
14.12.89	Diez años de Estatut	Està bé que se celebrin els 10 anys d'Estatut, però no calia parlar d'autodeterminació	Els ciutadans s'han autodeterminat en votar partits que no parlen d'autodeterminació

4.11.90	La primacia de la sociedad civil	Ara que és oficial que no es tracta d'un text oficial, els dirigents nacionalistes sabran eliminar els objectius desafortunats que es marcava el document de treball que es va filtrar a la premsa.	<p>1. El text sobre estratègia política elaborat per prohoms nacionalistes --que ha circulat pels rengles del govern, en lloc, dels del partit-- té de positiu que proclama com a objectius el liberalisme, la primacia de la societat civil i el principi de subsidiaritat</p> <p>2. Té de negatiu l'objectiu intervencionista de situar nacionalistes en els llocs de responsabilitat d'universitats, gremis, patronals, mèdia, etc.</p>
5.9.91	La hora de la coherencia	<p>1. Pujol fa bé de recordar que Catalunya vol consolidar l'autogovern en el marc d'una Espanya solidària i democràtica</p> <p>2. L'alarma per la comparació de Catalunya amb Lituània que va fer Pujol era injustificada</p>	Els independentistes són una minoria, encara que n'hi hagi algun dins de CiU. Tant CiU com el PSC han d'impedir que des de les seves files se secundin mocions independentistes als municipis.
7.9.91	¿Dónde vamos?	Els bisbes són responsables del full diocesà sobre l'autodeterminació	<p>1. L'Església no s'ha d'immiscir en política, com diu el Concili Vaticà II.</p> <p>2. No cal l'autodeterminació. Ja s'ha fet amb la Constitució, l'Estatut i l'ingrés a la CE.</p>
11.9.91	La Diada del 91	Catalunya sempre ha avançat econòmicament malgrat els entrebancs polítics i ho ha de continuar fent	Catalunya va bé i ha de continuar així sense sotracs
27.3.92	Las Bases de Manresa	Pujol és l'hereu de Les Bases i de la moderació del catalanisme	Això és el que convé: estar dins del marc constitucional. L'independentisme està fora de lloc
21.5.92	La cumbre de Wembley	El Barça (més que un club) mereix guanyar la Copa d'Europa i l'homenatge que això comporta	El Barça va ser símbol de la lluita per la democràcia a Catalunya i ho és ara de Catalunya

25.6.93	<i>El no de Pujol</i>	Pujol no fa bé negant-se a entrar en un govern de coalició amb González que permetria al catalanisme influir en la política de l'Estat	En aquests temps de dura crisi econòmica cal un govern sòlid
6.7.94	<i>Anguita y Cataluña</i>	Anguita no hi toca; és un anticatalanista i un polític del passat	Atacar la burgesia catalana és atacar Catalunya
24.12.94	<i>La lengua, absuelta</i>	El Tribunal Constitucional està encertat en la sentència a favor de la Llei de Normalització i del Decret d'Immersion Lingüística	No hi ha marginació del castellà i el govern de la Generalitat ha d'evitar que n'hi hagi
10.3.96	<i>Ante todo calma</i>	Unes noves eleccions complicarien el problema de la governació. Cal temps i calma per arribar a pactes de "governabilitat"	Cal temps perquè sedimenti i s'oblidi l'enemistat generada durant la campanya, especialment la de la base electoral de CiU que veu en el PP la seva bèstia negra
22.4.96	<i>El sentido de Estado</i>	S'ha de donar temps a CiU-Pujol i al PP-Aznar per plasmar el pacte de govern	L'estabilitat és prioritària. Pujol ha de donar suport a Aznar i Aznar ha d'aixecar el sostre competencial i financer

7.2. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "El fin de la LOAPA"

7.2.1. L'editorial

LA VANGUARDIA, JUEVES, 11 AGOSTO 1983

El fin de la LOAPA

[1]

[1.1.] La jornada de ayer puede quedar inscrita en los anales de nuestro tiempo como una de las más significativas en el proceso de maduración de la democracia española. [1.2.] El Tribunal Constitucional del que, en esta misma columna, hemos alabado la eficacia y el rigor jurídico, ha dictado un[a] sentencia de carácter histórico que, ante todo, acredita su independencia y –al propio tiempo– consolida el sistema democrático. [1.3.] Magistrados propuestos en su mayoría por los dos grandes partidos gobernantes, son los que acaban de pronunciarse contra una ley consensuada esencialmente entre ambas fuerzas políticas, contra el parecer de los partidos nacionalistas periféricos. [1.4.] La decisión del alto tribunal ha dado la razón a estos últimos, poniendo fin así al largo pleito. [1.5.] Por eso mismo, además de la satisfacción que a catalanes, vascos, gallegos, andaluces, canarios y demás afectados produzca la noticia, la primera reflexión que cabe hacer es la de comprobar el buen funcionamiento de la institución arbitral encargada de controlar y, en definitiva, garantizar la constitucionalidad de las demás instituciones.

[2]

[2.1.] La oposición que, desde un primer momento, se originó en Cataluña contra la LOAPA, está ahora sobradamente demostrado que tenía sólidos fundamentos jurídicos. [2.2.] Con absoluto respeto a las normas constitucionales, pese a fuertes presiones populares, los partidos nacionalistas y el Consell de la Generalitat optaron [por] recurrir por los cauces legales, convencidos de que esa ley no resistiría la prueba de una estricta justicia. [2.3.] Pero si la prudencia apoyada en una justa razón, fue la norma de actuación de los políticos catalanes, por encima de lógicos estados anímicos, pensando en la común voluntad democrática de la mayoría de los españoles, se era también consciente de que la decisión del Parlamento era producto de una inacabable incomprensión del problema de Cataluña.

[3]

[3.1.] En rigor, la LOAPA –como bien dijo el señor Roca Junyent– tenía dos principales destinatarios: vascos y catalanes, la devolución de cuyos estatutos fue la que originó, como medida neutralizadora, la idea de crear el Estado de las autonomías. [3.2.] Iniciativa loable y ambiciosa en sí misma, pero expuesta al fracaso debido a las intenciones igualitarias que hacían abstracción de una larga e irreversible tradición histórica. [3.3.] Sólo la firme voluntad de no malograr el proceso de normalización democrática contuvo los ánimos en aquel entonces. [3.4.] Pero, aceptado finalmente el modelo de Estado acordado en la Constitución, era lógico que se acogiera el invento de la LOAPA como un nuevo intento de frenar el proceso autonómico refrendado a través del Estatut de Sau.

[4]

[4.1.] Recapitulemos los hilos principales del proceso. [4.2.] El 26 de febrero de 1982, al cumplirse el primer aniversario del Gobierno Calvo-Sotelo, surgido de la intentona golpista del 23-F, se da fin al último redactado de la llamada «Ley Orgánica de Armonización del

Proceso Autonómico», fruto de un acuerdo UCD-PSOE. [4.3.] Comenzaba entonces una de las causas más sonadas de nuestra historia moderna y había gran tensión militar. [4.4.] Recordemos que el fallido golpe de Estado trataría de justificarse como «golpe de timón» a la proliferación autonómica. [4.5.] La LOAPA, tras la que se ocultaba en realidad el problema de la propia concepción del Estado –de autonomías o simplemente descentralizado– empezaría a considerarse como fruto del propio golpe por algunos y como estrategia para privar de argumentos a las esferas golpistas, por el propio gobierno y por el PSOE.

[5]

[5.1.] La sentencia del Tribunal Militar se publicó el 3 de junio de 1982. [5.2.] El día 30 de mayo España había suscrito su carta de intenciones para adherirse a la NATO –medida en la que el Gobierno veía sobre todo sus efectos normalizadores sobre el estamento militar–.

[5.3.] Se empezaba a hablar ya del «final de la transición» hasta el punto de que el propio gobierno recurriría la sentencia y Roca Junyent pronunciaría su discurso anti-LOAPA en el Congreso. [5.4.] El creciente optimismo daría vuelo a los recursos de anticonstitucionalidad.

[5.5.] El Parlament tuvo listo el suyo el 2 de agosto y el día 4 estaba ya admitido por el Tribunal. [5.6.] La sentencia se ha hecho esperar un año y seis días.

[6]

[6.1.] El recurso paralelo ante el Supremo –y ya en jurisdicción civil– de los militares golpistas quedó visto para sentencia el día 8 de abril de este año, y en la misma fecha la LOAPA era recibida a estudio por el Tribunal Constitucional. [6.2.] Cuando, el 28 de abril se publicaron las sentencias definitivas volvió a escribirse que la transición política era ya un hecho y que España acababa de superar un trauma gravísimo. [6.3.] Mientras tanto la LOAPA había perdido su original valedor –la UCD, disuelta en febrero de 1983, a los dos años del intento golpista– y su defensa quedaba exclusivamente a cargo del partido vencedor en las elecciones, el PSOE, un partido con vocación federalista y con apoyos autonómicos en Cataluña, en el País Vasco y en Andalucía, decididamente opuestos a la LOAPA.

[7]

[7.1.] Son, todas ellas, vicisitudes que pasan a la historia. [7.2.] Ahora, la sentencia del Tribunal Constitucional pone fin a las dudas y vacilaciones sobre el alcance real de las autonomías consagradas por la Constitución. [7.3.] Es un buen momento para llegar a acuerdos más tangibles y definitivos en los que Cataluña encuentre el camino firme de su participación plena en las tareas del Estado democrático, al amparo de la Constitución y protegidos todos contra eventuales arbitrariedades por un Tribunal digno del máximo respeto.

7.2.2. Les macroestructures semàntiques

La tesi central de l'editorial és que

'El Tribunal Constitucional ha fet bé de rebutjar la LOAPA'

i la raó exposada per argumentar que el diari està d'acord amb el que el Tribunal ha decidit, i que, per tant, dona coherència semàntica a l'editorial, és que:

'La LOAPA era producte del 23-F i un intent de fer marxa enrera en l'Estat de les autonomies cap a una mera descentralització'

Vegem quines altres proposicions rellevants aporta l'editorial.

8.2.1.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
El fin de la LOAPA	<i>La implicació</i>	La sentència del Tribunal Constitucional liquida la LOAPA.	

El títol pren sentit amb la implicació derivada del coneixement del conjunt del text.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] La jornada de ayer puede quedar inscrita en los anales de nuestro tiempo como una de las más significativas en el proceso de maduración de la democracia española.		Ahir va ser un dia històric. La democràcia espanyola encara no és madura.	La democràcia espanyola està en procés de maduració.
[1.2.] El Tribunal Constitucional del que, en esta misma columna, hemos alabado la eficacia y el rigor jurídico, ha dictado un[a] sentencia de carácter histórico que, ante todo, acredita su independencia y –al propio tiempo– consolida el sistema democrático.	La sentència del TC és històrica. La sentència acredita la independència del TC. La sentència consolida el sistema democràtic.	La sentència consolida el Tribunal Constitucional.	El TC és eficaç El TC opera amb rigor jurídic.

[1.3.] Magistrados propuestos en su mayoría por los dos grandes partidos gobernantes, son los que acaban de pronunciarse contra una ley consensuada esencialmente entre ambas fuerzas políticas, contra el parecer de los partidos nacionalistas periféricos.	<i>La implicació</i>	UCD i PSOE s'han posat en evidència. Que magistrats proposats per UCD i PSOE es pronuncien contra una llei promoguda per UCD i PSOE i donin la raó a als partits nacionalistes perifèrics	
[1.4.] La decisión del alto tribunal ha dado la razón a estos últimos, poniendo fin así al largo pleito.	El plet s'ha acabat.	acredita la independència i la solidesa del TC.	
[1.5.] Por eso mismo, además de la satisfacción que a catalanes, vascos, gallegos, andaluces, canarios y demás afectados produzca la noticia, la primera reflexión que cabe hacer es la de comprobar el buen funcionamiento de la institución arbitral encargada de controlar y, en definitiva, garantizar la constitucionalidad de las demás instituciones.	El diari està satisfet que el TC faci la feina que ha de fer.		Tots els ciutadans dels pobles amb voluntat autonòmica se n'alegraran.

El primer paràgraf està dedicat a lloar el bon funcionament del Tribunal Constitucional. Noti's, però, que el mecanisme de lloança funciona de la sentència cap al Tribunal Constitucional. És a dir, la bondat de la sentència –bondat apreciada pel diari– és el punt de referència per judicar la bondat i ratificar la independència del Tribunal Constitucional.

Encara a [1.3.] *La Vanguardia* utilitza la metàfora grans partits governants, referint-se a la UCD i el PSOE, per posar en evidència que han pactat una Llei inacceptable, amb el greuge que els membres del Tribunal Constitucional han estat escollits per aquests grups, i per tant, han fet una interpretació política de la Llei afi als ideals de centristes i socialistes. D'aquesta manera, *La Vanguardia* aconsegueix destacar els errors aliens. Cal fer notar que la sobregeneralització de [1.5.] no té en compte la pretesa insatisfacció d'almenys alguns centristes i socialistes d'aquestes nacionalitats.

D'altra banda, la sentència, fa notar el diari, dóna la raó als nacionalistes perifèrics, amb els quals el diari hi està d'acord.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] La oposició que, desde un primer momento, se originó en Cataluña contra la LOAPA, está ahora sobradamente demostrado que tenía sólidos fundamentos jurídicos.	L'oposició a Catalunya contra la LOAPA tenia raó.		Algú pensava que l'oposició a la LOAPA no era prou fonamentada.
[2.2.] Con absoluto respeto a las normas constitucionales, pese a fuertes presiones populares, los partidos nacionalistas y el Consell de la Generalitat optaron [por] recurrir por los cauces legales, convencidos de que esa ley no resistiría la prueba de una estricta justicia.	<i>La implicació</i>	Els partits nacionalistes i el Consell van preferir recórrer contra la LOAPA pels camins legals	Hi havia fortes pressions populars perquè els partits nacionalistes i el Consell combatessin la LOAPA fora dels camins legals. Els partits nacionalistes estaven convençuts que la Llei no resistiria la prova de constitucionalitat.
[2.3.] Pero si la prudencia apoyada en una justa razón, fue la norma de actuación de los políticos catalanes, por encima de lógicos estados anímicos, pensando en la común voluntad democrática de la mayoría de los españoles, se era también consciente de que la decisión del Parlamento era producto de una inacabable incomprensión del problema de Cataluña.	L'aprovació de la LOAPA al Parlament espanyol és producte d'una inacabable incomprensió del problema de Catalunya		L'estat anímic advers a la LOAPA estava justificat. El Consell i els partits nacionalistes van actuar amb prudència. Al Parlament espanyol mai s'acaba d'entendre el problema de Catalunya. Existeix un problema de Catalunya

A [2.1.] *La Vanguardia* mostra una actitud clarament contrària a la LOAPA, en dir que ara "está sobradamente demostrado", cosa que podria implicar que abans no estava prou demostrada la inconstitucionalitat. La implicació, però, és en aquest cas un reforç de la

legitimitat de l'oposició contra la LOAPA, que per als seus impulsors no estava prou fonamentada, tal com diu la implicació.

Com a pressuposició de l'oració [2.2.] hem extret que 'els partits nacionalistes estaven convençuts que la Llei no resistiria la prova de constitucionalitat' per fer notar que es tracta d'una creença totalment gratuïta. Si l'editorialista no pretenia fer una asserció sobre el convenciment dels partits nacionalistes podria haver optat per escriure, per exemple, que
 'el partits nacionalistes van dir/es van mostrar/ que estaven convençuts que ...'.

Hi ha dues diferències entre l'una i l'altra opció. En primer lloc, com hem dit, en el primer cas el diari assumeix la responsabilitat de l'afirmació, cosa que no passa en l'opció alternativa. En segon lloc, la primera maximitza la bondat de la presentació dels nacionalistes –reforçada acte seguit per l'estimació sobre la seva prudència–, mentre que la segona la relativitza.

De [2.3.] se n'extreuen pressuposicions pertinents per al mapa ideològic.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] En rigor, la LOAPA – como bien dijo el señor Roca Junyent– tenía dos principales destinatarios: vascos y catalanes. la devolución de cuyos estatutos fue la que originó, como medida neutralizadora, la idea de crear el Estado de las autonomías.	Roca tenia raó en dir <i>la implicació</i>	L'Estat de les autonomies va ser creat per neutralitzar la devolució dels Estatuts basc i català.	
[3.2.] Iniciativa loable y ambiciosa en sí misma, pero expuesta al fracaso debido a las intenciones igualitarias que hacían abstracción de una larga e irreversible tradición histórica.	L'Estat de les autonomies era una iniciativa lloable i ambiciosa.	L'Estat de les autonomies està exposat al fracàs si s'aplica erròniament de forma igualitària. L'Estat de les autonomies s'ha d'aplicar tenint en compte que hi ha comunitats que tenen una història particular (Catalunya i el País Basc, sobretot).	

[3.3.] Sólo la firme voluntad de no malograr el proceso de normalización democrática contuvo los ánimos en aquel entonces.		Convergència i PNB (i aquells a qui no els semblava bé aquest concepte de l'Estat de les autonomies) van deixar passar l'Estat de les autonomies per no posar en perill la normalització democràtica.	
[3.4.] Pero, aceptado finalmente el modelo de Estado acordado en la Constitución, era lógico que se acogiera el invento de la LOAPA como un nuevo intento de frenar el proceso autonómico refrendado a través del Estatut de Sau.	L'oposició a la LOAPA era del tot previsible.	La LOAPA aprofundeix en la línia de neutralitzar l'Estatut de Sau.	La LOAPA era un invent.

El tercer paràgraf és ric en proposicions que descriuen la concepció del diari sobre l'Estat de les autonomies i les particularitats de Catalunya i el País Basc. A més, el diari fa notar que amb qui està d'acord és amb (Miquel) Roca Junyent. No esmentem Galícia perquè el diari no ho fa i sí que addueix específicament que l'Estat de les autonomies tenia com a objectiu neutralitzar els estatuts basc i català.

Després d'avaluar el naixement de l'Estat de les autonomies i desaconsellar-ne una aplicació igualitària —el que en altres textos se'n va dir "*café para todos*"—, és especialment significativa l'oració [3.3]. Recordem-la:

[3.3.] Sólo la firme voluntad de no malograr el proceso de normalización democrática contuvo los ánimos en aquel entonces.

Traduïda a una forma congruent vol dir:

Convergència i PNB (i aquells a qui no els semblava bé aquest concepte de l'Estat de les autonomies) van deixar passar l'Estat de les autonomies per no posar en perill la normalització democràtica.

Es tracta d'una constatació no banal sobre la fragilitat de la democràcia durant la transició i de les pressions a què van estar sotmesos els polítics i l'opinió pública, per acabar acceptant la

Constitució tal com es va redactar, i en particular l'Estatut de les autonomies. Sobre aquest àmbit tornarem en l'anàlisi de l'editorial que *La Vanguardia* dedica al *Full* diocesà de Vic, Tarragona i Solsona el dia 7.9.91., i amb motiu del qual l'editorialista no té en compte per a res l'esmentada constatació.

El distanciament temporal de la transició, ha permès un enfocament més fred –menys motivat políticament– del període i donat com a fruit estimacions com la selecció que oferim a continuació.

Relacionant la democràcia i l'exèrcit:

"No se puede negar que la democracia que surge en España en el 1975 hasta los años ochenta es una democracia inicialmente frágil". (FUSI 1997, 43)

"la neutralidad política del ejército en la transición era en parte engañosa, porque ocultaba un ejército que hasta los años ochenta fue un ejército franquista, conservador, receloso de la democracia y todavía convencido de su papel como columna vertebral de la patria". (FUSI 1997, 44)

"sin duda alguna, todavía muchos capitanes generales, generales de alta graduación con nombres conocidos, son parte de este ejército franquista, ultraconservador, muy recelosos de la democracia y que en todo caso obedecen y mantienen esa neutralidad por lealtad al Rey y al concepto abstracto de España, no al ordenamiento democrático y a la Constitución, y siguen siendo muy sensibles no sólo a cuestiones como ETA: también, en conmemoraciones militares, en la prensa y en discursos públicos, de enorme distanciamento y hostilidad a todo el proceso autonómico. Por lo tanto, el ejército seguirá siendo un factor extrapolítico, sino desestabilizador, amenazante o condicionante" (FUSI 1997, 44-45).

Sobre el discurs polític durant la transició:

"De hecho, la búsqueda del consenso, el espíritu del compromiso, la voluntad de prescindir de intereses partidistas de corto plazo en atención a la construcción de un marco duradero de política democrática y la disponibilidad a concretar pactos son algunas de las características más notables de la transición española. Connotaciones semánticas tales como *reconciliación, concordia, tolerancia, acuerdo, pacificación, convivencia*, aparecen una y otra vez en el discurso político de la transición democrática, en discursos de campaña, así como en debates parlamentarios. La necesidad inmediata de defender una transición aún amenazada por el peligro de un golpe militar y por el terrorismo de la derecha y de la izquierda explica en parte la voluntad de llegar a un compromiso mostrado por la mayoría de las fuerzas políticas. Pero sólo el trasfondo más remoto de la memoria colectiva acerca de la experiencia negativa de la guerra civil y del sistema de exclusión que la siguió puede explicar el hecho de que la política de consenso llegase a ser casi un fin en sí mismo". (CASANOVA 1994, 45)

"Es cierto que el poder constituyente no era totalmente un *pouvoir constituant* dado que tenía que aceptar las tres limitaciones externas mencionadas arriba: la monarquía, la unidad territorial y la integridad del Estado español y la legalidad constitucional de la transición que imposibilitaba una justicia política retroactiva. En este sentido delimitaba la soberanía del pueblo. Naturalmente, la ficción de un «pueblo soberano» se vio aún más limitada por el hecho de que el pueblo no ejercitaba este poder directamente, sino a través de sus representantes elegidos en un cuerpo legislativo". (CASANOVA 1994, 46)

Des de la teoria a la síntesi:

"Para una reconstrucción breve de lo ocurrido, habría que empezar resaltando que la experiencia acumulada en el estudio de las transiciones políticas por politólogos de diversas escuelas ha ido llenando a los más honestos de una prudencia creciente. Porque si en algo están de acuerdo es en que la anormalidad y el principio de incertidumbre predominan en aquéllas sobre cualquier plan preconcebido, precisamente porque lo que se vive es un proceso de cambio y, por tanto, su desenlace depende de la acción humana colectiva, de su opción práctica ante escenarios hipotéticos en función de las también cambiantes relaciones de conflicto y/o negociación que se van estableciendo entre los distintos actores sociales" (PASTOR 1995, 70)

"Para evitarla [l'eventual *caiguda en calent* del règim], para anticiparse a su maduración, surge el proyecto de Reforma Política de Suárez, que acaba dotándose de apoyo social gracias a un referéndum cuyo desarrollo se da ya en condiciones de una *dictablanda* capaz de lograr la participación de una parte significativa de la población frente a la amenaza magnificada del *búnker*" (PASTOR 1995, 72)

"Vistas las cosas a una mayor distancia temporal, se puede concluir que la recuperación de iniciativa política de fracciones burguesas, por un lado, y las limitaciones de los movimientos sociales, por otro, condujeron a un equilibrio inestable que fue aprovechado por las primeras para, utilizando el chantaje del golpismo ante la población, arrastrar a la oposición a una mesa de negociaciones que ponía como condición previa la desmovilización social" (PASTOR 1995, 74)

I sobre la duració del període:

"Parlem d'una transició a l'entorn de la mort del dictador, el 20 de novembre de 1975, i fins ben bé quan tots perdem la percepció que hi pot haver un cop d'estat, i crec que això és quan superem els efectes del 23-F de 1981, i fins i tot quan gaudim dels avantatges d'un procés de normalització democràtica militar que en certa manera es pot atribuir al govern del PSOE". (RIBÓ 1997, 88).

En resum, doncs, no es pot oblidar que la Constitució i els Estatuts d'autonomia van ser aprovats sota condicions pròpies de xantatge polític i, per tant, en aquesta mesura la seva legitimitat processual és qüestionable.

Però l'editorial de *La Vanguardia* no ho veu d'aquesta manera. De fet, l'editorialista cancel·la pràcticament el contingut de [3.3.] ja a [3.4.] amb un "Pero aceptado finalmente el modelo de Estado acordado en la Constitución, ..." i es converteix així en defensor de l'Estat de les autonomies.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] Recapitulemos los hilos principales del proceso.	<i>Idem</i>		
[4.2.] El 26 de febrero de 1982, al cumplirse el primer aniversario del Gobierno Calvo-Sotelo, surgido de la intentona golpista del 23-F, se da fin al último redactado de la llamada «Ley Orgánica de Armonización del Proceso Autonómico», fruto de un acuerdo UCD-PSOE.	<i>La implicació</i>	L'acord UCD-PSOE de la LOAPA està lligat a les restes del cop d'Estat.	
[4.3.] Comenzaba entonces una de las causas más sonadas de nuestra historia moderna y había gran tensión militar.			Hi havia gran tensió militar
[4.4.] Recordemos que el fallido golpe de Estado trataría de justificarse como «golpe de timón» a la proliferación autonómica.			Els colpistes van al·legar que el cop intentava un "cop de timó" autonòmic.
[4.5.] La LOAPA, tras la que se ocultaba en realidad el problema de la propia concepción del Estado –de autonomías o simplemente descentralizado– empezaría a considerarse como fruto del propio golpe por algunos y como estrategia para privar de argumentos a las esferas golpistas, por el propio gobierno y por el PSOE.	Alguns veien la LOAPA com a fruit del cop d'Estat, altres com a intent de frenar un nou cop d'Estat	La LOAPA deixava l'Estat de les autonomies en un Estat tan sols descentralitzat. En tots dos supòsits la LOAPA és una concessió als colpistes (passats o eventuais futurs).	

El repàs de la història recent permet a l'editorialista constatar versions consolidades sobre aquesta i mostrar-se contrari a una mera descentralització de l'Estat.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

Sè paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] La sentència del Tribunal Militar se publicò el 3 de junio de 1982.	<i>Idem</i>	La sentència del 23-F i els tràmits per a l'entrada a l'OTAN, mostren que l'estament militar entra en vies de normalització democràtica.	El govern entenia que entrar a l'OTAN normalitzaria l'exèrcit.
[5.2.] El dia 30 de mayo España había suscrito su carta de intenciones para adherirse a la NATO –medida en la que el Gobierno veía sobre todo sus efectos normalizadores sobre el estamento militar–.			
[5.3.] Se empezaba a hablar ya del «final de la transición» hasta el punto de que el propio gobierno recurriría la sentencia y Roca Junyent pronunciaria su discurso anti-LOAPA en el Congreso.	<i>La implicació</i>	El govern va perdre por al perill colpista. Es va deixar de percebre la LOAPA com una necessària concessió als militars no normalitzats.	Existia por al perill colpista.
[5.4.] El creciente optimismo daría vuelo a los recursos de anticonstitucionalidad.	<i>La implicació</i>	Quedava oberta la via d'atac a la LOAPA.	
[5.5.] El Parlament tuvo listo el suyo el 2 de agosto y el dia 4 estaba ya admitido por el Tribunal.	El Parlament de Catalunya va recórrer contra la LOAPA		
[5.6.] La sentencia se ha hecho esperar un año y seis días.	<i>Idem</i>	La sentència hauria d'haver trigat menys.	

Fins i tot en el supòsit d'haver fabricat la LOAPA per por a un nou cop d'Estat, la desaparició d'aquest perill –sempre segons l'argumentació del diari– fa innecessària la llei esmentada.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [6]

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] El recurso paralelo ante el Supremo –y ya en jurisdicción civil– de los militares golpistas quedó visto para sentencia el día 8 de abril de este año, y en la misma fecha la LOAPA era recibida a estudio por el Tribunal Constitucional.	<i>La implicació</i>	La història de la LOAPA corre paral·lela a la del procés pel cop d'Estat del 23-F.	
[6.2.] Cuando, el 28 de abril se publicaron las sentencias definitivas volvió a escribirse que la transición política era ya un hecho y que España acababa de superar un trauma gravísimo.	Les sentències definitives pel 23-F completen la transició política.		
[6.3.] Mientras tanto la LOAPA había perdido su original valedor –la UCD, disuelta en febrero de 1983, a los dos años del intento golpista– y su defensa quedaba exclusivamente a cargo del partido vencedor en las elecciones, el PSOE, un partido con vocación federalista y con apoyos autonómicos en Cataluña, en el País Vasco y en Andalucía, decididamente opuestos a la LOAPA.		L'únic valedor de la LOAPA, el PSOE, deixava de tenir motius per defensar una llei que ni ell mateix creia convenient o al menys parts significatives d'ell.	

La història paral·lela de la LOAPA, la dissolució de la UCD i el procés als colpistes abunda en la idea que el projecte de LOAPA deixava de tenir sentit.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [7]

7è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[7.1.] Son, todas ellas, vicisitudes que pasan a la historia.	<i>La implicació</i>	Interpretin vostès, lectors, aquesta història paral·lela. Una cosa va lligada a l'altra.	
[7.2.] Ahora, la sentencia del Tribunal Constitucional pone fin a las dudas y vacilaciones sobre el alcance real de las autonomías consagradas por la Constitución.	<i>La implicació</i>	El TC enterra la LOAPA i consolida l'Estat de les autonomies.	

[7.3.] Es un buen momento para llegar a acuerdos más tangibles y definitivos en los que Cataluña encuentre el camino firme de su participación plena en las tareas del Estado democrático, al amparo de la Constitución y protegidos todos contra eventuales arbitrariedades por un Tribunal digno del máximo respeto.	Cal acords tangibles i sòlids que permetin a Catalunya participar en l'Estat democràtic (amb Constitució i TC que la defensi).	Catalunya ha de participar en les tasques de l'Estat democràtic.	Catalunya no ha trobat encara un paper ferm de participació de l'Estat democràtic.
--	--	--	--

El que ja hem apuntat en comentar el tercer paràgraf i es va posar de manifest en l'anàlisi del perfil ideològic del diari es palesa de nou en el darrer paràgraf. *La Vanguardia* és partidària de l'Estat de les autonomies i de la integració en el seu si de Catalunya.

L'aplicació del quadrat ideològic seguint els paràmetres constatats en el perfil ideològic del diari és palès en tot l'editorial.

7.3. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "A la altura de un pueblo"

7.3.1 L'editorial

LA VANGUARDIA. Jueves, 31 MAYO 1984

A la altura de un pueblo

[1]

[1.1.] El debate de investidura ha terminado. [1.2.] La Generalitat restaurada comienza una nueva legislatura. [1.3.] Jordi Pujol es de nuevo el president. [1.4.] Ha expuesto su programa que ha sido discutido por los diversos grupos parlamentarios y por una amplia mayoría de votos ha sido investido presidente de la Generalitat. [1.5.] Sólo los socialistas y los comunistas han dejado de apoyarle. [1.6.] Sobre la mayoría absoluta de que disponía ya la coalición CiU, que le llevó como cabeza a las elecciones, ha contado con los votos de la Coalición Popular y de Esquerra. [1.7.] Y esta mayoría amplia ha quedado subrayada por la magna manifestación popular de apoyo al president y a las instituciones de la Generalitat, que le ha acompañado hasta el mismo palacio histórico de la plaza Sant Jaume.

[2]

[2.1.] La normalidad institucional se ha querido que no quede turbada por la emoción suscitada por la querrela contra Jordi Pujol, sino que, al contrario, haya un subrayado tanto parlamentario como popular a la reafirmación de su presidencia para los próximos años. [2.2.] Su ambición política para la legislatura que empieza encuentra así un respaldo impresionante. [2.3.] Esa ambición es la que expuso el presidente de la Generalitat en su discurso programático de 65 folios. [2.4.] El objetivo es un despliegue de todas las capacidades del país y a él quiere contribuir el Gobierno de la Generalitat con los recursos a su alcance. [2.5.] Cataluña, concluía precisamente el presidente en su discurso de investidura, está creando un modelo de sociedad civil con su complejidad, tolerancia, equilibrio y operatividad.

[3]

[3.1.] Tema fundamental del discurso del candidato ha sido la voluntad de buscar la colaboración de las fuerzas sociales en todos los ámbitos. [3.2.] La mayoría absoluta es un instrumento que, sin duda, permite afrontar con decisión la persecución de los objetivos políticos propuestos. [3.3.] Pero una sociedad como la catalana en un momento de crisis es algo, en definitiva, sumamente complejo y por eso el propósito de buscar acuerdos y establecer consensos es una señal de sensatez.

[4]

[4.1.] No se presentan, en efecto, fáciles las cosas para el gobierno que va a constituir Jordi Pujol. [4.2.] En primer lugar, el modelo de autonomía no queda todavía en España suficientemente claro. [4.3.] Si hay textos inequívocos para mantenerlo y defenderlo, las actitudes se muestran fluctuantes, la novedad desconcierta a unos y molesta a otros. [4.4.] Esta cuestión la planteó Jordi Pujol hace poco al presidente del Gobierno y ha querido reafirmar públicamente las preguntas esenciales. [4.5.] ¿Qué clase de autonomía va a haber en España? [4.6.] ¿Cuál va a ser la autonomía catalana? [4.7.] No todo depende de la Generalitat. [4.8.] La posición del Gobierno es importante, como lo es la legislación que

se haga en el Congreso de los Diputados. [4.9.] Para profundizar en la autonomía, además, las finanzas son básicas. [4.10.] El presidente Pujol apuntó la aspiración a algo parecido al concierto económico que rige las relaciones con Euskadi. [4.11.] La ley de financiación de las autonomías, la LOFCA, entiende que es mala y no está, por otra parte, determinado el porcentaje de participación de las comunidades autónomas en los presupuestos generales del Estado. [4.12.] Y existe, además de todo eso, lo que puede llamarse el centralismo de las burocracias.

[5]

[5.1.] No faltan, pues, dificultades en la andadura del nuevo gobierno, como en la del país mismo. [5.2.] Pero el debate parlamentario ha resultado un buen augurio. [5.3.] El presidente Pujol dio las gracias a los que le habían votado y a los que no le habían votado. [5.4.] El presidente de la Cámara, señor Coll Alentorn, elogió la conducta de todos los diputados como "ejemplar". [5.5.] Mayoría y minorías, gobierno y oposición han sabido mantenerse en los dos días del debate de investidura a la altura que las circunstancias requerían. [5.6.] Todos están al servicio del mismo pueblo y cuanto más delicadas las circunstancias y más ambiciosos los proyectos más se necesita del concurso de todos, pues todo el mundo tiene su papel. [5.7.] Unos aplaudieron al nuevo presidente –antiguo y nuevo ya, en la sucesión de dos legislaturas henchidas de contenido histórico– y otros se pusieron deferentemente en pie: todos sentían la responsabilidad de representar a un pueblo, recientes aún las elecciones.

[6]

[6.1.] Este pueblo es el que a través de los hombres y de los años ha de encontrar los hábitos políticos que le permitan gobernarse de una manera auténtica y eficaz. [6.2.] Sólo así podrá responder de forma fecunda y positiva a la pregunta que el mismo presidente de la Generalitat planteaba al presidente del Gobierno, y que reprodujo en el discurso de investidura: ¿cómo puede Cataluña incrementar su aportación al quehacer común español? [6.3.] Al comenzar la nueva legislatura el propósito de todos deber ser ir a más. [6.4.] A más en entendimiento, en eficacia de servicio, en cooperación. [6.5.] Hubo una palabra ayer en el Parlament que sonó como síntesis de unas impresiones de dos días y como propósito decidido ante los que van a sucederle: superación. [6.6.] El Parlament ha estado a la altura del pueblo que representa.

7.3.2. Les macroproposicions semàntiques

Encara que explícitament al títol i en el darrer paràgraf el diari faci lloances del Parlament i del comportament dels diputats, el més destacat, i per tant la tesi central rellevant, és:

Pujol ho fa bé i li donem suport

I d'ell se'n fan les millors lloances. A ell i al programa, del que se'n donen detalls per demostrar que l'editorialista l'ha tingut a les mans (65 folis d'extensió), se li para la major atenció per considerar que

'Pujol és la persona més adequada per dirigir Catalunya i el seu encaix dins d'Espanya', proposició que dona base i coherència a la tesi central.

El tema secundari gira al voltant del comportament formal del Parlament, però fins i tot aquí la figura central és Pujol, per això podem formular una segona proposició de coherència global:

'Malgrat la querella de Banca Catalana ningú ha trencat les formes en el debat d'investidura, tal com ha de ser'

7.3.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Tema	Implicació	Pressuposició
A la altura de un pueblo	Pujol ho va fer bé i li donem suport.	Pujol ho va fer molt bé.	Catalunya és un poble.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] El debate de investidura ha terminado.	Pujol ha estat reelegit president de la Generalitat amb una ampla majoria.		
[1.2.] La Generalitat restaurada comienza una nueva legislatura.			
[1.3.] Jordi Pujol es de nuevo el president.			
[1.4.] Ha expuesto su programa que ha sido discutido por los diversos grupos parlamentarios y por una amplia mayoría de votos ha sido investido presidente de la Generalitat.			
[1.5.] Sólo los socialistas y los comunistas han dejado de apoyarle	Pujol ha tingut un suport aclaparador, amb ERC i CP.	Socialistes i comunistes havien d'haver donat suport a Jordi Pujol.	Abans, els socialistes i els comunistes donaven suport a Pujol.
[1.6.] Sobre la mayoría absoluta de que disponía ya la coalición CiU, que le llevó como cabeza a las elecciones, ha contado con los votos de la Coalición Popular y de Esquerra.			
[1.7.] Y esta mayoría amplia ha quedado subrayada por la magna manifestación popular de apoyo al president y a las instituciones de la Generalitat, que le ha acompañado hasta el mismo palacio histórico de la plaza Sant Jaume.	La magna manifestació ha subratllat l'èxit de Pujol.		La manifestació era de suport a les institucions de la Generalitat.

A [1.5.] es diu que socialistes i comunistes 'han deixat' de donar suport a Pujol, la qual cosa podria pressuposar que 'abans n'hi donaven'. De fet, com que això seria fals, pragmàticament és impensable que pogués estar en la ment de l'enunciador l'intent de fer passar per certa aquesta pressuposició. Aquí "han dejado de apoyarle" té una implicació inferida, han deixat de fer allò que els pertocava, per ser, a l'entendre del diari, el més lògic, el més correcte, etc. Però com que no ho pot manifestar tan contundentment utilitza aquesta perífrasi verbal que en principi sembla de canvi d'estat: fer una cosa, i deixa de fer-la, per fer-ne un ús fàctic. De fet [1.5.] el que fa és posar en evidència l'alt grau de suport del diari a Pujol i la baixa consideració en què té a socialistes i comunistes.

A [1.7.] s'afirma que la manifestació era de suport al president i a les institucions. Que la manifestació era de suport a Jordi Pujol està fora de dubte, que fos de suport a Pujol, líder de Convergència Democràtica de Catalunya, tampoc no ho posa ningú en dubte. Que fos en suport a Jordi Pujol en tant que president és discutible i de la mateixa manera és discutible que fos en suport de les institucions de la Generalitat. El suport hauria de ser en aquest cas de tots aquells que reconeixen en Pujol al seu president, en tant que el prefereixen a un altre. A saber, les institucions de la Generalitat són el Parlament, el Tribunal de Cassació i el consell executiu. Fins i tot acceptant que la manifestació fos en suport del president de la Generalitat, es podria transferir el suport al consell executiu, però difícilment a tota la Generalitat. De tota manera, és clar que la interpretació més popular del terme Generalitat es refereix al consell executiu, això és, al govern.

La resta d'inferències no ofereixen cap problema interpretatiu.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] La normalidad institucional se ha querido que no quede turbada por la emoción suscitada por la querrela contra Jordi Pujol, sino que, al contrario, haya un subrayado tanto parlamentario como popular a la reafirmación de su presidencia para los próximos años.	<i>Les implicacions</i>	(a) Hi ha hagut normalitat institucional, malgrat la querrela de Banca Catalana. (b) El resultat de la votació aclaparadora i la manifestació subratllen l'èxit de Pujol El contrari de torbar la normalitat parlamentària és fer una votació aclaparadora i una manifestació a favor de Pujol.	La querrela de Banca Catalana va suscitar emoció.

És clar que a [2.1.] s'hi implica que hi ha hagut normalitat institucional i s'hi diu que hi ha hagut un subratllat parlamentari i popular a l'elecció de Pujol com a president.

Ara bé, l'entortolligament de l'oració no ha d'impedir treure'n el lligam entre una cosa i altra. A l'oració també es diu que el 'contrari' de 'torbar la normalitat institucional' és (o ha estat) 'un subratllat parlamentari' (el suport parlamentari aclaparador) i popular (la manifestació). És

una forma tanmateix particular i sorprenent d'entendre la normalitat institucional per dos motius. Primer, és particular perquè és tan normal institucionalment perdre com guanyar votacions i tant si hi ha majories com minories, i tant si les majories són simples com si són absolutes. En segon lloc, és sorprenent per a un diari ideològicament conservador especialment en el camp de la mobilització social com hem vist en el perfil ideològic abans tractat.

El que en definitiva es posa en evidència és que el suport del diari a Pujol és consistent.

[2.2.] Su ambición política para la legislatura que empieza encuentra así un respaldo impresionante.	Pujol té un gran suport		
[2.3.] Esa ambición es la que expuso el presidente de la Generalitat en su discurso programático de 65 folios.	<i>La pressuposició</i>		Els projectes / ambició del president estan recollits en els 65 folis del discurs
[2.4.] El objetivo es un despliegue de todas las capacidades del país y a él quiere contribuir el Gobierno de la Generalitat con los recursos a su alcance.	El president té com a objectiu contribuir a desplegar totes les capacitats del país [Catalunya]		
[2.5.] Cataluña, concluía precisamente el presidente en su discurso de investidura, está creando un modelo de sociedad civil con su complejidad, tolerancia, equilibrio y operatividad.	"Catalunya" crea una societat civil modèlica	La societat civil –no així la política– es caracteritza per la tolerància, l'equilibri i l'operativitat.	La societat civil catalana es caracteritza per la complexitat, tolerància, equilibri i l'operativitat

Afirmar com a [2.4.] que l'objectiu de Pujol és 'contribuir a desplegar totes les capacitats del país' és una generalització que condueix a un raonament tautològic buit de contingut. Vegem-ho. Si impliqués realment 'totes les capacitats' comportaria tant les negatives i com les positives, la qual cosa o bé seria absurda o bé s'hauria de fonamentar en la creença igualment absurda que Catalunya només té capacitats positives. Per tant, descartem aquesta implicació.

Ara bé, si només implica que 'contribuiria a desplegar les capacitats positives', llavors ens hem de preguntar: Quines són 'totes' les positives? La resposta ha de ser: les que el govern estimi que ho són i aquestes són 'totes' les que són positives. Les que no hi entrin no són

positives i no s'han de promoure. És a dir, que el fet de promoure-les els 'confereix' la categoria de 'promocionables'. I així es tanca el cercle tautològic de la promoció de 'totes les capacitats del país'. Un conjunt de capacitats que, de fet, ja no les comprèn a totes perquè la qualificació de les tasques depèn d'un criteri de valor polític no necessàriament compartit amb altres corrents polítics. En síntesi, un compromís que no compromet a res comprovable i per tant buit de contingut i que té com a efecte o la idealització de Catalunya o la del govern.

Amb aquesta mateixa idealització segueix l'oració [2.5.] en la qual es fa evident que el diari combrega amb el president. El diari fa seus 'precisament' el conceptes utilitzats pel president: 'La societat civil catalana és modèlica amb la seva complexitat, tolerància, equilibri i operativitat.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Tema fundamental del discurso del candidato ha sido la voluntad de buscar la colaboración de las fuerzas sociales en todos los ámbitos.	Pujol busca la col·laboració de les forces socials.	Per a Jordi Pujol és fonamental comptar amb altres forces polítiques	
[3.2.] La mayoría absoluta es un instrumento que, sin duda, permite afrontar con decisión la persecución de los objetivos políticos propuestos	<i>Idem i les implicacions</i>	Pujol pot prescindir dels grups polítics que no li han donat suport.	
[3.3.] Pero una sociedad como la catalana en un momento de crisis es algo, en definitiva, sumamente complejo y por eso el propósito de buscar acuerdos y establecer consensos es una señal de sensatez.	<i>La implicació</i>	Pujol és sensat perquè busca el consens.	La societat catalana està en un moment de crisi.

Si com diu a [3.1.] Pujol busca la col·laboració de les forces socials en tots els àmbits i a [3.3.] diu que és sensat buscar acords i establir consensos, la inferència és gairebé innecessària: 'Pujol és sensat perquè busca acords i consensos'. Jordi Pujol demostra sensatesa quan busca consens en una qüestió fonamental, especialment tenint en compte que té majoria absoluta i no necessita d'aquest consens per governar.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t. Paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] No se presentan, en efecto, fáciles las cosas para el gobierno que va a constituir Jordi Pujol.	Hi ha problemes per arribar a consensos	Pujol necessita suport.	
[4.2.] En primer lugar, el modelo de autonomía no queda todavía en España suficientemente claro.	El govern central fluctua a l'hora de portar endavant el model autonòmic	Hi ha problemes del govern català amb el govern de l'Estat.	
[4.3.] Si hay textos inequívocos para mantenerlo y defenderlo, las actitudes se muestran fluctuantes, la novedad desconcierta a unos y molesta a otros.			Els textos sobre el model autonòmic són inequívocs
[4.4.] Esta cuestión la planteó Jordi Pujol hace poco al presidente del Gobierno y ha querido reafirmar públicamente las preguntas esenciales.			
[4.5.] ¿Qué clase de autonomía va a haber en España?			
[4.6.] ¿Cuál va a ser la autonomía catalana?			L'autonomia catalana ha de ser específica, no té perquè ser com la de la majoria de les altres autonomies

Fins aquí queda clar que l'únic actor que apareix amb una actitud fluctuant és el govern de l'Estat i que el diari dóna suport a les peticions de Pujol en el sentit que l'autonomia catalana ha de ser específica com mostra la pregunta –també retòrica– de [4.6].

Jordi Pujol, doncs, busca el consens a Catalunya, perquè pot tenir problemes amb el govern de l'Estat, en tant que hi ha discrepàncies sobre com ha de ser el model autonòmic i, concretament, el model autonòmic per a Catalunya.

[4.7.] No todo depende de la Generalitat.	El grau d'autonomia depèn també del govern i de la legislació.		
[4.8.] La posición del Gobierno es importante, como lo es la legislación que se haga en el Congreso de los Diputados.	El Congrés dels Diputats té la llei autonòmica a les seves mans.		
[4.9.] Para profundizar en la autonomía, además, las finanzas son básicas.	Pujol reclama per un futur un nou model de finançament semblant al basc.	Sense diners no hi ha autonomia real.	
[4.10.] El presidente Pujol apuntó la aspiración a algo parecido al concierto económico que rige las relaciones con Euskadi.			
[4.11.] La ley de financiación de las autonomías, la LOFCA, entiende que es mala y no está, por otra parte, determinado el porcentaje de participación de las comunidades autónomas en los presupuestos generales del Estado.	Pujol rebutja la Llei d'Ordenament del Finançament de les Comunitats Autònomes.	S'hauria de determinar el percentatge de participació de les autonomies en els pressupostos generals de l'Estat.	
[4.12.] Y existe, además de todo eso, lo que puede llamarse el centralismo de las burocracias.	<i>La implicació</i>	La burocràcia estatal destorba el desenvolupament del model autonòmic.	L'Estat és centralista.

El quart paràgraf fa una síntesi del discurs de Pujol, amb el qual –tal com es dedueix de la forma en què el diari l'exposa– *La Vanguardia* hi està d'acord. El contingut d'aquest paràgraf aporta uns quants elements sobre la concepció de l'Estat de les autonomies i del paper que hi té el govern català. *La Vanguardia*, en parlar de la burocràcia i titllar-la de centralista, la connota negativament, per tant trobaria legítima una descentralització burocràtica.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] No faltan, pues, dificultades en la andadura del nuevo gobierno, como en la del país mismo.	El govern Pujol acara dificultats		
[5.2.] Pero el debate parlamentario ha resultado un buen augurio.	<i>La implicació</i>	<p>És extraordinari el clima de correcció registrat en el debat parlamentari [malgrat la querella de Banca Catalana]</p> <p>Pujol es comporta com a president de tots els catalans.</p> <p>Escollir el president de Catalunya és una circumstància que requereix una conducta exemplar dels diputats catalans.</p>	Pujol és el president de tots els catalans
[5.3.] El presidente Pujol dio las gracias a los que le habían votado y a los que no le habían votado.			
[5.4.] El presidente de la Cámara, señor Coll Alentorn, elogió la conducta de todos los diputados como "ejemplar".			
[5.5.] Mayoría y minorías, gobierno y oposición han sabido mantenerse en los dos días del debate de investidura a la altura que las circunstancias requerían.			
[5.6.] Todos están al servicio del mismo pueblo y cuanto más delicadas las circunstancias y más ambiciosos los proyectos más se necesita del concurso de todos, pues todo el mundo tiene su papel.	<i>La implicació</i>	<p>Tothom ha de contribuir al bon clima polític donada la crispació preexistent.</p> <p>Hi ha circumstàncies delicades.</p> <p>Tant els que aplaudien com els es van aixecar i no van aplaudir accepten respectuosament l'elecció de Pujol.</p>	<p>Tots estan al servei del mateix poble.</p> <p>Les dues legislatures de Pujol tenen contingut històric.</p>
[5.7.] Unos aplaudieron al nuevo presidente –antiguo y nuevo ya, en la sucesión de dos legislaturas henchidas de contenido histórico– y otros se pusieron deferentemente en pie: todos sentían la responsabilidad de representar a un pueblo, recientes aún las elecciones.			

És notòria la lloança a la calma i el manteniment de les formes que executa l'editorialista.

A [5.3] *La Vanguardia* destaca que Jordi Pujol, com a president de tots els catalans –els que el van votar i els que no–, ha de ser tractat amb el respecte que li correspon pel càrrec. Com diu a [5.5], encara més, quan hi ha circumstàncies delicades imposades des de fora de Catalunya.

A [5.6.] es diu explícitament que 'Tots estan al servei del mateix poble' que hem volgut posar en la columna de les pressuposicions no perquè formi part de la informació implícita sinó perquè és una nova afirmació general que a causa de la seva generalitat queda buida de contingut. Diguem per a demostrar-ho tant sols que 'estar al servei del mateix poble' podria incloure actituds pròpies d'estar al servei de parts diferents del mateix poble' amb la qual cosa la pressuposició no té cap valor.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [6]

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] Este pueblo es el que a través de los hombres y de los años ha de encontrar los hábitos políticos que le permitan gobernarse de una manera auténtica y eficaz.		Catalunya s'ha d'autogovernar de manera autèntica i eficaç amb persones adequades	
[6.2.] Sólo así podrá responder de forma fecunda y positiva a la pregunta que el mismo presidente de la Generalitat planteaba al presidente del Gobierno, y que reprodujo en el discurso de investidura: ¿cómo puede Cataluña incrementar su aportación al quehacer común español?		Catalunya ha d'escollir les persones adequades per a augmentar la participació en el quefer d'Espanya.	Catalunya ha de participar en el quefer comú espanyol
[6.3.] Al comenzar la nueva legislatura el propósito de todos deber ser ir a más.	Hi ha d'haver més consens entre els polítics		
[6.4.] A más en entendimiento, en eficacia de servicio, en cooperación.			
[6.5.] Hubo una palabra ayer en el Parlament que sonó como síntesis de unas impresiones de dos días y como propósito decidido ante los que van a sucederle: superación.	<i>La implicació</i>	S'ha de superar el clima d'enfrontament que hi va haver fins al debat d'investidura.	

[6.6.] El Parlament ha estado a la altura del pueblo que representa.	Els parlamentaris no han protagonitzat enfrontaments i s'han comportat amb correcció tal com havia de ser.		
--	--	--	--

De [6.1.] es podria inferir que *La Vanguardia* vol l'autodeterminació per a Catalunya. Per això, tot seguit matisa a [6.2.] que l'autogovern s'ha d'entendre dins del marc autonòmic de l'Estat. Així, doncs, és un autogovern que vol comptar amb un reconeixement d'identitat per part de l'Estat, per a la qual cosa necessitarà el suport polític de tots els diputats catalans. Aquí, doncs, es comprova com hi ha coincidència ideològica entre el discurs de Jordi Pujol i el de *La Vanguardia*.

Per acabar, *La Vanguardia*, amb to d'epíleg i, per tant amb una funció emotiva contundent recorda que Catalunya ha de ser present com a poble davant de l'Estat i, particularment, els polítics haurien d'actuar en conseqüència, [6.5.], superant-se, de la mateixa manera que s'ha produït l'acte d'investidura ([6.6.]).

Veiem en la darrera oració a qui es referia el títol: el Parlament ha estat 'a l'alçada del poble'.

7.4. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Decisión justa y conciliatoria"

7.4.1. L'editorial

LA VANGUARDIA. SÁBADO, 22 NOVIEMBRE 1986

Decisión justa y conciliadora

[1]

[1.1.] La noticia, la gran noticia, de la que se puede afirmar que toda España estuvo hasta ayer pendiente, se produjo al fin: el pleno de la Audiencia Territorial no acepta el procesamiento de Jordi Pujol. [1.2.] Tenía que ser así, porque era de justicia que así fuera. [1.3.] Pero la obligada impermeabilidad e independencia del alto tribunal y las prolijas controversias de todos estos meses habían influido en gran medida, en mantener la duda sobre la decisión judicial hasta el último instante.

[2]

[2.1.] El caso de Banca Catalana llenó millares de folios y acerca del mismo se han escrito largos reportajes, centenares de comentarios y densos libros, a lo largo de los últimos años. [2.2.] Esa profusión de informes, contrainformes y opiniones discrepantes no siempre ayudó a echar luz sobre el asunto. [2.3.] Pero sí quedó muy clara la honorabilidad del presidente de la Generalitat, cuya exculpación queda ahora oficialmente declarada y reconocida. [2.4.] "No ha lugar a procesamiento –manifestaba anoche el presidente de la Audiencia– porque no hay indicios racionales de criminalidad".

[3]

[3.1.] Lo que, por supuesto, no ofrecía dudas, es que nos hallábamos ante un caso político que arrancaba desde la misma creación de Banca Catalana, nacida por impulso de una idea de resurgimiento y de recuperación de la personalidad de este país, en un período de sometimiento y de arbitrariedades que se trataba de superar y de cambiar radicalmente. [3.2.] Esa implicación de la política, magnificada por el hecho de que el fundador de la entidad financiera fuera elegido y reelegido, años más tarde, para desempeñar la más alta magistratura de Cataluña, no podía eludirse. [3.3.] Gravitaba, por tanto –es cierto– sobre la sociedad catalana, inquietada por las posibles consecuencias del eventual procesamiento requerido por los fiscales, convencida la opinión, en su mayoría, de que el hombre que por dos veces consecutivas llegó a la presidencia de la Generalitat estaba libre de culpas. [3.4.] Alarmaba, incluso, en el caso de procesamiento, la increíble perspectiva de situaciones absurdas y humillantes, susceptibles de provocar reacciones de imprevisible amplitud. [3.5.] En definitiva, eran de temer las graves consecuencias que podían seguir a una decisión errónea o injusta. [3.6.] Aunque la decisión tuviera que hacerse en estricto derecho y en justicia, no era realista el subestimar el incuestionable factor político y, asimismo, no tener en cuenta el agravio comparativo con precedentes actuaciones bancarias impelidas por las circunstancias de excepción vividas anteriormente.

[4]

[4.1.] Con su decisión jurídica tan esperada, el pleno de la Audiencia Territorial levanta una muy pesada hipoteca sobre el devenir político. [4.2.] Supone, ante todo un gran alivio, al tiempo que despeja el horizonte en un momento especialmente importante para el desarrollo de la vida colectiva tanto catalana como de toda España. [4.3.] Logrado un

estimable consenso en la resolución de problemas que enfrentaban a los diferentes ejecutivos en materia de financiación y otros aspectos de la gestión administrativa y a la vista de interesantes perspectivas de común interés, este momento pide más que nunca un normal desenvolvimiento de la vida pública. [4.4.] Exige, singularmente, la toma de decisiones y la puesta en marcha de numerosos proyectos que estimulen y consoliden esa recuperación social y económica ya iniciada y a la espera de alcanzar el ritmo conveniente.

[5]

[5.1.] Libre de obstáculos artificiales, la máquina de la administración autónoma puede cobrar finalmente el dinamismo propio de un país activo y multifacético como Cataluña cuya marcha hacia delante habrá de influir en la del resto de España.

[6]

[6.1.] Es, en este sentido, que la decisión del alto tribunal era esperada en todo el ámbito del Estado, como la más justa y estabilizadora, por encima de las divisiones partidistas, a sabiendas de que Cataluña es uno de los grandes motores de la recuperación.

[7]

[7.1.] Es justo reconocer también, que la prudente y serena actitud del president Pujol, convencido siempre no sólo de su inocencia, sino del recto y equitativo proceder de la Justicia, contribuyó no poco a mantener la estabilidad y la mesura en la conducción de los asuntos públicos durante todo este tiempo. [7.2.] Lo cual permite que se entre en el nuevo período de decisiones políticas sin sacudidas y sin crispaciones. [7.3.] El suspense ha sido soportado con pulso firme y hasta con templanza cooperando en ello los propios adversarios políticos que intuyeron la necesidad de un entendimiento ante la gravedad de una eventual crisis política, totalmente indeseable en las presentes circunstancias.

[8]

[8.1.] En su mensaje al pueblo de Cataluña, el president Pujol ha tenido el acierto de reconocer que la capacidad de convivencia y el sentido de responsabilidad de nuestra sociedad ha sido la que mejor ha contribuido a no desestabilizarla. [8.2.] Su llamamiento a seguir en esta línea de equilibrio y de fuerza serena y constructiva ha sido muy oportuno. [8.3.] Como muy bien ha afirmado, esta capacidad de convivencia es garantía de futuro y "el futuro ha de pesar más que el pasado".

7.4.2. Les macroproposicions semàntiques

Només cal comprovar que el text de l'editorial versa sobre l'exculpació de Jordi Pujol pel cas Banca Catalana per entendre que el significat del titular coincideix amb la tesi central:

'La decisió de l'Audiència Territorial de Catalunya de no processar Jordi Pujol pel cas Banca Catalana és justa i conciliadora'

A part de la simpatia política del diari amb Jordi Pujol, ja comprovada en el perfil ideològic derivat de la quarantena d'editorials analitzats d'aquest diari, la consideració de la conveniència de la sentència es basa en una apreciació més genèrica i de tipus polític que dóna coherència a l'editorial:

'Si Pujol no hagués estat exculpat hauríem pogut entrar en una forta crisi política de conseqüències terribles'

Vegem quines altres proposicions conté aquest editorial.

8.2.3.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Decisión justa y conciliadora	<i>La implicació</i>	La decisió d'exculpar Jordi Pujol del cas Banca Catalana és justa i conciliadora.	

Com acabem de comentar, en aquest context, el titular no ofereix dubte sobre la seva significació.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] La noticia, la gran noticia, de la que se puede afirmar que toda España estuvo hasta ayer pendiente, se produjo al fin: el pleno de la Audiencia Territorial no acepta el procesamiento de Jordi Pujol.	L'Audiència Territorial no admet el processament de Pujol.	Al diari li sembla molt bé.	
[1.2.] Tenía que ser así, porque era de justicia que así fuera.	És una decisió justa.		
[1.3.] Pero la obligada impermeabilidad e independencia del alto tribunal y las prolijas controversias de todos estos meses habían influido en gran medida, en mantener la duda sobre la decisión judicial hasta el último instante.	<i>La implicació</i>	És una gran notícia perquè podia haver estat la contrària. Fins l'últim moment es dubtava sobre la decisió del tribunal.	

Per al diari, la notícia de l'exculpació de Pujol és una 'gran' notícia particularment perquè la sentència ha estat com el diari entén que havia de ser i, sobretot, tal com afirma a [1.3.] perquè hi havia incertesa, és a dir que la notícia podia haver estat la contrària. En aquest segon cas, la consideració que era una 'gran' notícia no hauria tingut una connotació avaluativa, sinó simplement descriptiva en un sentit polític-periodístic, però no va ser el cas.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] El caso de Banca Catalana llenó millares de folios y acerca del mismo se han escrito largos reportajes, centenares de comentarios y densos libros, a lo largo de los últimos años.	<i>La implicació</i>	Una part de la gran quantitat d'informació i d'opinions sobre el cas han enterbolit la seva comprensió.	
[2.2.] Esa profusión de informes, contrainformes y opiniones discrepantes no siempre ayudó a echar luz sobre el asunto.			

2.3.] Pero si quedó muy clara la honorabilidad del presidente de la Generalitat, cuya exculpación queda ahora oficialmente declarada y reconocida.	L'honor de Jordi Pujol sempre ha quedat clar. I ara, oficialment clar amb l'exculpació.	El diari comparteix el criteri dels que sempre van entendre que l'honorabilitat del president va estar clara.	
[2.4.] "No ha lugar a procesamiento –manifestaba anoche el presidente de la Audiencia– porque no hay indicios racionales de criminalidad".	No hi ha indicis 'racionals' de criminalitat.	El diari assumeix les paraules del president de l'Audiència. Si hi havia indicis no tenien valor probatori.	

Noti's que tret d'*El País*, que va esperar a conèixer el text de la sentència, *La Vanguardia* i els altres dos diaris estudiats van fer un editorial per l'endemà de saber el resultat exculpatori que va fer públic el president de l'Audiència de Barcelona.

En aquest segon paràgraf es remarca que la sentència 'reconeix' ([2.3.]) 'l'exculpació' que el diari ja tenia clara.

El fet que [2.4.] destaca aquest fragment de tots els emesos pel Tribunal és un recurs per argumentar el que vindrà tot seguit al 3r paràgraf. Això és, queda demostrat que la criminalització de Jordi Pujol era una maniobra política, perquè jurídicament estava fonamentada en indicis no racionals.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Lo que, por supuesto, no ofrecía dudas, es que nos hallábamos ante un caso político que arrancaba desde la misma creación de Banca Catalana, nacida por impulso de una idea de resurgimiento y de recuperación de la personalidad de este país, en un periodo de sometimiento y de arbitrariedades que se trataba de superar y de cambiar radicalmente.	El cas Banca Catalana era un cas polític, indestruïble del caràcter nacionalista de l'entitat i del càrrec de president de la Generalitat del principal inculpat.	La consideració del cas no pot prescindir de la història de BC i del fet que el fundador, Jordi Pujol, sigui president reelegit de la Generalitat.	BC va ser fundada per Pujol sota el franquisme amb la idea de construir una banca que potenciés la recuperació de la personalitat de Catalunya
[3.2.] Esa implicación de la política, magnificada por el hecho de que el fundador de la entidad financiera fuera elegido y reelegido, años más tarde, para desempeñar la más alta magistratura de Cataluña, no podía eludirse.			

La idea amb què Pujol va impulsar la creació de Banca Catalana inferida com a contingut implícit de [3.1.] ha estat documentada per diversos investigadors i periodistes investigadors¹ i no ofereix dubtes versemblants.

De la naturalesa, per tant, nacionalista del naixement de Banca Catalana i de la condició de president de la Generalitat de Jordi Pujol, el diari infereix que el cas Banca Catalana és un cas polític. Una proposició que contrasta amb la mantinguda per *El País*.

¹ L'interès de Pujol per l'existència d'una banca catalana ja és palesa en el seu escrit de 1958 "¿Què necessita Catalunya?" (BAIGES I REIXACH 1991, 175). I la intenció de fundar un banc d'aquestes característiques també la va expressar Pujol en una conversa amb Vicens Vives, segons va explicar ell mateix el juny de 1980, i segons es recull a MISSÉ 1997 (209). Aquests dos exemples d'autors no sospitosos de *pujolisme* són suficients per il·lustrar una proposició que no ofereix dubtes versemblants. Les primeres passes per a la construcció Banca Catalana daten de 1959.

[3.3.] Gravitava, por tanto –es cierto– sobre la sociedad catalana, inquietada por las posibles consecuencias del eventual procesamiento requerido por los fiscales, convencida la opinión, en su mayoría, de que el hombre que por dos veces consecutivas llegó a la presidencia de la Generalitat estaba libre de culpas.	<i>La implicació i</i> <i>Les pressuposicions</i>	Com diu Pujol, la querella gravitava sobre la societat catalana.	La majoria de la societat catalana estava convençuda de la innocència de Pujol. La societat catalana era conscient de la doble dimensió política del cas.
---	--	--	--

El contingut del missatge institucional de Pujol després de conèixer l'exculpació –vegi's la reproducció en el capítol 6.3.– permet inferir que, quan el diari diu que és cert que la querella gravitava sobre la societat catalana, el que fa és corroborar les paraules de Pujol en el sentit que 'l'exculpació 'allibera Catalunya d'una greu pressió'.²

Les dues pressuposicions derivades de [3.3.] requeririen una comprovació fora del nostre abast. De tota manera, s'ha de fer constar que són afirmacions no banals³ a favor de les quals no s'aporta cap evidència.

[3.4.] Alarmaba, incluso, en el caso de procesamiento, la increíble perspectiva de situaciones absurdas y humillantes, susceptibles de provocar reacciones de imprevisible amplitud.	Hi ha havia alarma per les conseqüències d'un eventual processament, que hauria estat erroni o injust.	El processament hauria implicat situacions absurdes i humiliants. Les situacions absurdes i humiliants podrien haver generat reaccions imprevisibles de gran amplitud social	
[3.5.] En definitiva, eran de temer las graves consecuencias que podían seguir a una decisión errónea o injusta.		La decisió encertada i justa havia de ser l'exculpació de Pujol.	

Noti's que la humiliació que podria ser generada pel processament depenia de la consideració de la condició de Pujol com a processat en tant que president de la Generalitat. És a dir, que contra el que diu el diari, la situació no és en si mateixa humiliant, sinó que és considerada

² En el mateix sentit ja s'havia pronunciat Pujol també, tres dies abans que l'Audiència es reunís, en una compareixença a TV3. "[Pujol] Reitera, per enésima vegada, que, la de Banca Catalana, no és una querella personal, sinó que gravita sobre tota la societat catalana." (ANTICH 1994, 130).

³ Les proposicions inferides no són banals, entre altres coses perquè tenen un efecte silenciador sobre la dissidència que pot ser gens menyspreable o fins i tot majoritària. En cap consulta directa es va preguntar als ciutadans que hi pensaven. D'altra banda, notem que com explica NOELLE- NEUMANN (1995) els individus acomoden la seva opinió a la que creuen que és l'opinió dominant o bé la silencien, si discrepen, per a no sentir-se aïllats.

com a tal pels que creuen que la dimensió política de Pujol és indestruïble de les responsabilitats de la persona-banquer de Jordi Pujol en el passat.

D'altra banda, noti's el raonament gratuït de [3.5.]. Recordem:

[3.5.] En definitiva, eran de temer las graves consecuencias que podían seguir a una decisión errónea o injusta.

Les conseqüències a témer no procedien de l'encert o justícia de la decisió, sinó, com es deriva de l'editorial, d'una decisió favorable al processament i, per tant, contrària al desig de Pujol i els seus partidaris. En aquesta mesura, els partidaris de Pujol podien –no necessàriament havien de– entendre/pensar que la decisió de l'audiència fos errònia o injusta, però no és això el que es diu a l'editorial, sinó que es presenta aquesta creença subjectiva com si fos un creença objectiva.

El que s'afirma a [3.5.] implica, doncs, que el diari entén que la decisió de l'Audiència havia de ser l'exculpació de Pujol, la qual cosa situa inequívocament *La Vanguardia* en el camp dels partidaris de Pujol i en contra dels querellants.

Pel que fa a l'absurditat, sembla que hagi de procedir del caràcter –objectiu, segons el diari– 'erroni' d'una eventual decisió de l'Audiència, però no és així. Una explicació més completa apareix en la següent oració.

<p>[3.6.] Aunque la decisión tuviera que hacerse en estricto derecho y en justicia, no era realista el subestimar el incuestionable factor político y, asimismo, no tener en cuenta el agravio comparativo con precedentes actuaciones bancarias impelidas por las circunstancias de excepción vividas anteriormente.</p>	<p><i>Les implicacions</i></p>	<p>El tribunal havia de ser realista.</p> <p>Ser realista implica tenir en compte la doble dimensió política, en particular que Pujol sigui president hagués comportat el factor humiliant.</p> <p>Ser realista implica també tenir en compte el greuge comparatiu en relació amb altres crisis bancàries.</p> <p>L'absurditat procediria del greuge comparatiu que comporta que altres casos de crisis bancàries similars no han estat jutjats.</p>	<p>Les actuacions bancàries de què s'acusa Pujol i que també van fer altres entitats bancàries van ser impel·lides per 'circumstàncies d'excepció'.</p> <p>Els que han pretès encausar Pujol no han estat realistes.</p>
---	--------------------------------	--	--

Les circumstàncies d'excepció a què *La Vanguardia* fa referència són la crisi econòmica i la inclosa crisi bancària que va afectar a 56 dels 110 bancs que operaven a Espanya entre 1977 i 1985 (MISSÉ 1997, 209). Només en 1982 van caure 12 bancs.

Segons *La Vanguardia*, com que no es podia destriar la repercussió política negativa en Catalunya i Espanya, el Tribunal Constitucional ha estat realista. Una qualitat de la que no disfrutarien els suposats instigadors de la querella.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] Con su decisión jurídica tan esperada, el pleno de la Audiencia Territorial levanta una muy pesada hipoteca sobre el devenir político.	<i>Idem.</i>	La decisió de l'Audiència obre el futur de Catalunya i Espanya	El futur polític estava hipotecat
[4.2.] Supone, ante todo un gran alivio, al tiempo que despeja el horizonte en un momento especialmente importante para el desarrollo de la vida colectiva tanto catalana como de toda España.			
[4.3.] Logrado un estimable consenso en la resolución de problemas que enfrentaban a los diferentes ejecutivos en materia de financiación y otros aspectos de la gestión administrativa y a la vista de interesantes perspectivas de común interés, este momento pide más que nunca un normal desenvolvimiento de la vida pública.	<i>La implicació</i>	Cal un desenvolupament de la vida política sense trasbalsaments	Hi ha acord entre el govern central i el català sobre finançament autonòmic. Actualment no hi ha un normal desenvolupament de la vida pública.
[4.4.] Exige, singularmente, la toma de decisiones y la puesta en marcha de numerosos proyectos que estimulen y consoliden esa recuperación social y económica ya iniciada y a la espera de alcanzar el ritmo conveniente.	S'han de prendre decisions que afecten a la recuperació social i econòmica que requereixen un 'desenvolupament normal de la vida pública'		

Amb el quart paràgraf l'editorialista fa un canvi temàtic cap les perspectives de futur per a Catalunya en ella mateixa i en el si d'Espanya. Cosa que es remarca en el cinquè paràgraf.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] Libre de obstáculos artificiales. la máquina de la administración autónoma puede cobrar finalmente el dinamismo propio de un país activo y multifacético como Cataluña cuya marcha hacia delante habrá de influir en la del resto de España.	<i>Les implicacions</i>	L'administració autonòmica ha de treballar perquè Catalunya recuperi dinamisme econòmic. Catalunya ha d'influir amb la seva activitat i pluralitat en la resta d'Espanya	El cas Banca Catalana era un obstacle artificial. Catalunya és un país actiu i multifacètic.

Per a *La Vanguardia*, el cas Banca Catalana era un conflicte artificial, i com a tal no tenia una altra raó de ser que frenar la política de Pujol a Catalunya. La dimensió econòmica al·ludida aquí s'explicita en el sisè paràgraf en la consideració de Catalunya com a un dels motors de la recuperació de l'Estat.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [6]

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] Es, en este sentido, que la decisión del alto tribunal era esperada en todo el ámbito del Estado, como la más justa y estabilizadora. por encima de las divisiones partidistas, a sabiendas de que Cataluña es uno de los grandes motores de la recuperación.	En tot l'Estat es desitjava/esperava aquesta decisió.	No només el govern català, sinó també el de l'Estat desitjava aquesta decisió.	

Si la decisió era 'esperada' –queda clar que ho era en el sentit de 'desitjada'– 'en tot l'àmbit de l'Estat' i per 'sobre de divisions partidistes', amb la qual cosa s'implica que el partit del govern de l'Estat també l'esperava.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [7]

7è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[7.1.] Es justo reconocer también, que la prudente y serena actitud del presidente Pujol, convencido siempre no sólo de su inocencia, sino del recto y equitativo proceder de la Justicia, contribuyó no poco a mantener la estabilidad y la mesura en la conducción de los asuntos públicos durante todo este tiempo.	Pujol ha actuat amb prudència i així ha contribuït a mantenir l'estabilitat mentre ha estat obert el cas.		Pujol confiava en la Justicia
[7.2.] Lo cual permite que se entre en el nuevo período de decisiones políticas sin sacudidas y sin crispaciones.	La nova etapa no representa cap convulsió i està lliure de crispacions		En l'etapa anterior hi havia crispació
[7.3.] El suspense ha sido soportado con pulso firme y hasta con templanza cooperando en ello los propios adversarios políticos que intuyeron la necesidad de un entendimiento ante la gravedad de una eventual crisis política, totalmente indeseable en las presentes circunstancias.	<i>Les implicacions</i>	Una crisi política era indesitjable. Els adversaris han entès que una eventual crisi política era indesitjable i han cooperat a mantenir la calma. Si hi ha adversaris que no pensen així no se'ls té en compte com a membres del conjunt denotat amb la paraula adversaris ni, per tant, en l'àmbit de la política.	

Al setè paràgraf l'editorialista confirma la implicació inferida en el sisè –l'interès del govern de l'Estat en la decisió favorable a Pujol– i lloa les dues parts perquè han mantingut la calma i l'estabilitat. Noti's que queden exclosos de consideració entre els adversaris aquells que no han considerat que la crisi era indesitjable. D'aquesta manera, una part dels adversaris, entre ells altres mitjans de comunicació i els situats a l'esquerra del PSOE que van considerar errònia la decisió de l'Audiència, deixen d'existir mediàticament per a aquest diari.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [8]

8è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[8.1.] En su mensaje al pueblo de Cataluña, el president Pujol ha tenido el acierto de reconocer que la capacidad de convivencia y el sentido de responsabilidad de nuestra sociedad ha sido la que mejor ha contribuido a no desestabilizarla.	Pujol està encertat en la seva anàlisi sobre l'estabilitat.	La societat ha contribuït a neutralitzar els intents de desestabilitzar-la (la querella).	La societat catalana té capacitat de convivència i sentit de la responsabilitat.
[8.2.] Su llamamiento a seguir en esta línea de equilibrio y de fuerza serena y constructiva ha sido muy oportuno.	Pujol està encertat en la crida a l'equilibri, serenitat.	S'ha de mantenir el clima de serenitat i actitud constructiva (no destructiva com la querella).	La societat catalana ha estat equilibrada, serena i constructiva.
[8.3.] Como muy bien ha afirmado, esta capacidad de convivencia es garantía de futuro y "el futuro ha de pesar más que el pasado".	Pujol està encertat en demanar que mirem cap el futur.		

El diari també assumeix el contingut essencial del missatge de Pujol.

A [8.1.] el diari, com Pujol, considera que el cas Banca Catalana ha estat un intent de desestabilitzar Catalunya. Implica la societat catalana, en aquesta lectura que fa el diari, quan interpreta que l'actitud tranquil·la i de suport a Pujol en aquest temps és la mostra que no s'ha aconseguit el que la querella perseguia.

Com podem veure a [8.2.], ens trobem de nou amb una expressió tòpica, part dels dipòsits de sentit del grup a qui parla el diari i també Jordi Pujol, la qual entén com a positiu pensar en el futur, especialment quan el passat no li ha estat gaire favorable.

El suport del diari a Pujol no presenta fissures, encara que el diari no assumeix el supòsit dels defensors de Pujol, de presentar el govern central com a instigador de la querella.

És significatiu que l'argumentació sobre la adequació de l'exculpació es basa en les repercussions polítiques desestabilitzadores que hagués pogut tenir una decisió a favor de procedir amb la querella, i no tant en la justícia i encert de la decisió. Confirma l'estimació del diari per l'estabilitat i la disposició dels recursos discursius al servei del seu quadrat ideològic.

7.5. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Las vocaciones de Cataluña"

7.5.1. L'editorial

LA VANGUARDIA. SÁBADO, 23 ABRIL 1988

Las vocaciones de Cataluña

[1]

[1.1.] El acto de inauguración del milenario de Cataluña fue un ejemplo de concordancias.

[1.2.] El discurso del Rey y el del president de la Generalitat perfilaron con decisión y sobriedad un noble programa de reflexiones con el que la conmemoración del milenario puede servirle a Cataluña no para recluirse en sí misma, sino para reconocer en la historia y en la actualidad lo que ayer se llamó, y precisamente por el presidente de la Generalitat, "la vocación hispánica de Cataluña".

[2]

[2.1.] Nace Cataluña como una marca carolingia, como el baluarte meridional del imperio de Carlomagno. [2.2.] No puede pues haber origen más europeo. [2.3.] Y desde que aquellos condados, en la fecha que ahora conmemoramos, dejaron de rendir vasallaje a los reyes francos, fueron ampliando sus horizontes en España y en el Mediterráneo, y los condes de Barcelona se convirtieron por matrimonio en reyes de Aragón.

[3]

[3.1.] Jordi Pujol evocó ayer con emoción aquel momento, en 1380, culminación de un período esplendoroso, cuando la Generalitat empezaba a construir su magnífico palacio y el Consell de Cent alzaba ya el edificio también espléndido del Ayuntamiento. [3.2.] Evocó las Atarazanas y el Consolat de Mar y la fortaleza de la libra barcelonesa en el Mediterráneo, centro entonces del mundo europeo. [3.3.] Pero recordó también que aquel mismo año la economía catalana empezaba a entrar en crisis. [3.4.] Los pueblos, en efecto, tienen altibajos y sus relaciones los renuevan y rehacen. [3.5.] Y así los condes de Barcelona y reyes de Aragón establecerían pronto con Castilla una alianza que se revelaría —con palabras de don Juan Carlos, ayer— "factor de la fusión común y general española".

[4]

[4.1.] Cataluña, sin embargo, era ya española, como era ya europea. [4.2.] Pujol recordó las palabras de Jaime I en el concilio de Lyon en 1272: "Podem dir que avui aquí és honrada tota Espanya". [4.3.] Y recordó que, como explicaba Ramón d'Abadal, ahora hace mil años Cataluña se abrió al mundo con esos cuatro componentes: el europeo, el español, el mediterráneo y el de una probada capacidad de integración. [4.4.] Y es que Cataluña ha conjugado a través de pruebas y oscilaciones diversas una personalidad definida y fuerte y una voluntad de integración española. [4.5.] Ese vino a ser el "leit-motiv" del acto de ayer.

[5]

[5.1.] Lo que reconforta en Cataluña, decía don Juan Carlos, es la variedad de sus opciones. [5.2.] Cataluña es tierra de encrucijadas. [5.3.] Y esa es también la actualidad de nuestra tierra y la variedad de los horizontes que tenemos a la vista. [5.4.] Si bien es cierto

que la diversidad de conmemoraciones que se nos ofrecen ahora podrían utilizarse con ánimo belicoso y excluyente, de modo que cada cual se alzara con su conmemoración, como si fuéramos a repartirnos la herencia común, también pueden articularse de forma creadora y positiva. [5.5.] Y eso es precisamente lo que debe hacerse.

[6]

[6.1.] El milenario, decía el Rey, vendrá a constituir algo así como la puerta de la Barcelona olímpica de 1992, en la que tantas esperanzas tenemos puestas. [6.2.] Y ese acontecimiento coincidirá con la celebración del Quinto Centenario del Descubrimiento, que será la ocasión oportuna para que estrechemos los lazos entre España y la América de nuestra estirpe. [6.3.] En los umbrales del año 2000 Cataluña ha de ser, dijo don Juan Carlos, impulsora de la España del Mercado Común Europeo, abierta a su vez a América, al Mediterráneo y al necesario diálogo norte-sur. [6.4.] El milenario podría utilizarse de otra manera, y seguramente habrá quien lo haga, pero la perspectiva enérgicamente subrayada ayer, tanto en el discurso de don Juan Carlos como en el de Jordi Pujol, fue esta de fecunda integración. [6.5.] Por eso nos conforta el acto de ayer, porque creemos que señala el buen camino, o al menos el que nosotros hemos creído y creemos que lo es.

[7]

[7.1.] El uso por ambos de las dos lenguas en sus respectivos discursos vino a resultar el símbolo de esa voluntad. [7.2.] También las lenguas pueden usarse de modo excluyente o de modo comprensivo, con la voluntad de equilibrio y de libertad personal en el seno de sociedades complejas e integradas.

[8]

[8.1.] Hermoso y prometedor programa el que esbozó el acto. [8.2.] Desde la serenidad y la esperanza –dijo el presidente de la Generalitat– iniciamos un proceso de reflexión y renovación en el que nos debe acompañar el espíritu de concordia.

[9]

[9.1.] ¿Será verdad tanta belleza? [9.2.] De todos depende. [9.3.] El secreto de la refundación europea que sobre el Tratado de Roma realizaron algunos estadistas maduros de una Europa desgarrada por dos guerras generales sucesivas consiste precisamente en que se gana más con la cooperación y la integración que con la suspicacia, la hostilidad y las barreras. [9.4.] El proceso de integración europeo ha sido y es un ejemplo histórico de cómo los sueños ambiciosos de buena voluntad rinden frutos cuando se saben traducir a fórmulas realistas y pacientes.

[10]

[10.1.] La renovada integración de Cataluña en España y de España en una Europa abierta a sus responsabilidades mundiales pedirá también una consolidación progresiva de esa voluntad de integración y una sucesión de fórmulas de conciliación y de concordia realistas y pacientes, europeas. [10.2.] Hará falta traducir las grandes intuiciones en que nuestros políticos habituales concuerdan en algo más: prácticas habituales de un hacer político que sería bueno y oportuno rehacer para no perdernos en un uso mezquino de reproches y una multiplicación monótona de enfrentamientos y desconfianza. [10.3.] Ésta es la incógnita que deja abierta el programa bella y noblemente expuesto ayer en el evocativo marco del palacio de la Generalitat.

[11]

[11.1.] Si el milenario deja como herencia una conciencia más clara de lo que una Cataluña más segura de sus capacidades puede aportar a una Europa que crece vigorosamente en sus fórmulas de integración, en el marco más flexible y abierto de una España democrática y solidaria, habrá sido una buena idea para una gran ocasión.

7.5.2. Les macroestructures semàntiques.

Pràcticament tot el pes de l'editorial està dedicat a remarcar que Catalunya és Espanya, malgrat que hi ha un embolcall més general que suggereix com a proposició central la següent:

'El Mil·lenari ha de servir per remarcar que Catalunya és europeista, espanyola, mediterrània i integradora, tal com han dit Pujol i el rei'

No obstant, la idea de fons que estructura reiterativament tot l'editorial i li dona coherència és:

'Catalunya és Espanya. El Mil·lenari i els discursos de la celebració han de servir per afavorir la renovada integració de Catalunya a Espanya'

8.2.4.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Las vocaciones de Cataluña	<i>La implicació</i>	Catalunya té una vocació espanyola i una vocació europea.	

El títol és la primera capa de l'embolcall i en aquesta mesura és una nominalització que només després de conèixer el text permet implicar-ne el contingut.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] El acto de inauguración del milenario de Cataluña fue un ejemplo de concordancias.	Pujol i el rei estan d'acord (i el diari també) que:		
[1.2.] El discurso del Rey y el del presidente de la Generalitat perfilaron con decisión y sobriedad un noble programa de reflexiones con el que la conmemoración del milenario puede servirle a Cataluña no para recluirse en sí misma, sino para reconocer en la historia y en la actualidad lo que ayer se llamó, y precisamente por el presidente de la Generalitat, "la vocación hispánica de Cataluña".	el Mil·lenari ha de servir per reconèixer la 'vocació hispànica de Catalunya'.	Amb un enfocament equivocacat, la celebració del Mil·lenari podria conduir Catalunya a recloure's en si mateixa.	

L'embolcall plurivocacional de Catalunya mostra les seves prioritats ja en el primer paràgraf: la 'vocació hispànica' de Catalunya.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Nace Cataluña como una marca carolingia, como el baluarte meridional del imperio de Carlomagno.	'Catalunya' neix europea.	Que Catalunya naixés com a marca hispànica de l'imperi carolingi implica que naixia europea.	
[2.2.] No puede pues haber origen más europeo.			Europa existia.
[2.3.] Y desde que aquellos condados, en la fecha que ahora conmemoramos, dejaron de rendir vasallaje a los reyes francos, fueron ampliando sus horizontes en España y en el Mediterráneo, y los condes de Barcelona se convirtieron por matrimonio en reyes de Aragón.	En deixar el vassallatge franc, 'Catalunya' comença a mirar cap a Espanya i la Mediterrània. Els comtes de Barcelona esdevenen reis d'Aragó.	Catalunya es comença a lligar a Espanya tant bon punt es deslliga de l'imperi carolingi. Espanya [si existia] era diferent de Catalunya.	Espanya existia.

El raonament que estableix l'editorialista és força gratuït. Per la mateixa raó que interpreta que el lligam de la naixent Catalunya a l'imperi carolingi és un origen europeu, hauria pogut dir

que el naixement ja estava lligat a la Gàl·lia i el que després seria França, i que, per tant, Catalunya és francesa.

Del que diu a [2.3.] s'infereix que Espanya existia en la mateixa mesura que existia la mediterrània, i d'igual manera és acceptable sempre que es tingui en compte que no era així en un sentit político-identitari¹. La denominació Espanya aplicada mil anys enrera, malgrat tota la seva complexitat, no comportava una unitat política ni nacional.

D'altra banda, el text mateix, pel fet de dir que Catalunya ampliava els horitzons a Espanya, comporta entendre que Catalunya no estava inclosa a [la suposada] Espanya.

En qualsevol cas, el més rellevant en aquest nivell d'anàlisi és fer palesa la utilització de conceptes polítics del present per reinterpretar la història de manera que aparegui com a natural –i per tant legitimada– la inserció de Catalunya a Espanya.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Jordi Pujol evocó ayer con emoción aquel momento, en 1380, culminación de un período esplendoroso, cuando la Generalitat empezaba a construir su magnífico palacio y el Consell de Cent alzaba ya el edificio también espléndido del Ayuntamiento.	<i>Idem</i>	El Palau de la Generalitat, el Consell de Cent, les Drassanes i la lliura barcelonesa són símbols de Catalunya. Al segle XIV Catalunya era al centre d'Europa.	
[3.2.] Evocó las Atarazanas y el Consolat de Mar y la fortaleza de la libra barcelonesa en el Mediterráneo, centro entonces del mundo europeo.	<i>Idem</i>		

¹ Vegi's sobre la formació de les nacions a Europa LLOBERA (1996).

[3.3.] Pero recordó también que aquel mismo año la economía catalana empezaba a entrar en crisis.	La crisi va portar l'aliança entre Castella i Aragó.	La unió de Catalunya i Espanya va ser fruit de la crisi econòmica que Catalunya va patir.	Hi va haver una fusió comuna i general espanyola després de l'aliança entre Castella i Aragó.
[3.4.] Los pueblos, en efecto, tienen altibajos y sus relaciones los renuevan y rehacen.	L'aliança va ser 'factor de la fusió comuna i general espanyola'.		
[3.5.] Y así los condes de Barcelona y reyes de Aragón establecerían pronto con Castilla una alianza que se revelaría –con palabras de don Juan Carlos, ayer– "factor de la fusión común y general española".			

A [3.5.] és diu –prenent les paraules del rei– que l'aliança entre el comtes de Barcelona i reis d'Aragó amb Castella seria 'factor de fusió comuna i general espanyola'. D'entrada és important notar que no diu que ja fos 'la fusió', sinó que seria un factor d'aquesta, la qual cosa està més acostada a la visió dels historiadors² que altres posicions que hem vist en altres editorials. Ara bé, pressuposa que en algun moment posterior hi ha hagut 'una fusió comuna i general espanyola', la qual cosa és molt més que la constatació de la unitat política sota un mateix estat.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] Cataluña, sin embargo, era ya española, como era ya europea.	<i>Ídem</i>		Les paraules de Jaume I, el 1272, ("Podem dir que avui aquí és honrada tota Espanya") al concili de Lió demostren que Catalunya era España.
[4.2.] Pujol recordó las palabras de Jaime I en el concilio de Lyon en 1272: "Podem dir que avui aquí és honrada tota Espanya".			

² Vegi's LLOBERA (1996) i la cita que n'hem fet a la crítica de l'editorial de *La Vanguardia* del 7.8.91 "¿Dónde vamos?"

[4.3.] Y recordó que, como explicaba Ramón d'Abadal, ahora hace mil años Cataluña se abrió al mundo con esos cuatro componentes: el europeo, el español, el mediterráneo y el de una probada capacidad de integración.	Fa mil anys Catalunya era espanyola, europea, mediterrània i tenia capacitat d'integració.		
[4.4.] Y es que Cataluña ha conjugado a través de pruebas y oscilaciones diversas una personalidad definida y fuerte y una voluntad de integración española.	Catalunya sempre ha tingut una forta personalitat i la voluntat d'integrar-se a Espanya	Hi ha hagut elements desintegradors que han estat compensats per la voluntat d'integració.	
[4.5.] Ese vino a ser el "leit-motiv" del acto de ayer.	El lema directriu de la celebració del Mil·lenari ha estat l'espanyolitat de Catalunya		

Si en el paràgraf anterior van ser paraules del rei ara són paraules de Jordi Pujol per remarcar el caràcter espanyol de Catalunya. No pot passar per alt que la cita de Jaume I és un indici a favor de l'espanyolitat de Catalunya, però no prova com diu l'editorial que Catalunya ja fos Espanya ni que fos europea. Torna a ser interessant com el diari posa al mateix nivell l'espanyolitat que l'uropeïtat de Catalunya, donant així la mateixa 'naturalitat' a una que l'altra. Tingui's en compte també el que hem exposat a la fonamentació teòria sobre la consolidació d'una consciència nacional catalana, com a conseqüència d'una interpretació meliquista de Castella, respecte Catalunya. (Vegi's Capítol 2, subcapítol 2.4.).

Noti's també com a [4.3.] s'introdueix la idea de 'capacitat d'integració' de Catalunya com a component de Catalunya distint d'altres tres –europeu, espanyol, mediterrani–, sense més precisió i, per tant, impossible d'entendre què significa a no ser que més endavant hi hagi una nova referència o explicació. I efectivament, acte seguit, a [4.4.] hi ha més pistes: la capacitat d'integració s'ha convertit en 'una voluntat d'integració espanyola'.

Per reblar l'argument, [4.5.] emfasitza que la integració espanyola de Catalunya és el lema directriu de la celebració.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] Lo que reconforta en Cataluña, decía don Juan Carlos, es la variedad de sus opciones.	<i>Ídem</i>	La varietat d'opcions [no diu de quina mena] és un valor.	
[5.2.] Cataluña es tierra de encrucijadas.		L'encreuament és un valor.	
[5.3.] Y esa es también la actualidad de nuestra tierra y la variedad de los horizontes que tenemos a la vista.		La varietat d'horitzons a la vista reconforta.	
[5.4.] Si bien es cierto que la diversidad de conmemoraciones que se nos ofrecen ahora podrían utilizarse con ánimo belicoso y excluyente, de modo que cada cual se alzara con su conmemoración, como si fuéramos a repartirnos la herencia común, también pueden articularse de forma creadora y positiva.	Les diverses commemoracions que hi ha i les que s'acosten [1992] s'han d'articular positivament, no amb ànim bel·licós o excloent.	Les diverses commemoracions que hi ha i les que s'acosten [1992] s'han d'articular de manera que reforcin la unitat d'Espanya.	Les diverses commemoracions que hi ha i les que s'acosten [1992] són comunes.

El que es diu a [5.1.], [5.2.] i [5.3.] és una incògnita, són tòpics buits. Podríem especular sobre a quina mena de varietat opcional es referia el rei i sobre quina mena d'encreuaments parla l'editorialista. Podríem suposar que parla d'opcions culturals i/o lingüístiques, però no passariem del nivell especulatiu perquè tampoc podem deduir amb la seguretat necessària que vol dir l'editorialista a [5.3.] quan diu que 'aquesta és també l'actualitat de nostra terra', tret d'inferir –superant el desencert expressiu– que Catalunya avui també és terra d'encreuaments.

Pel que fa als horitzons, no queda més remei que entendre que es tracta dels horitzons lligats a les commemoracions que s'acosten i de les quals en parla a continuació: els Jocs Olímpics de Barcelona de 1992 i el Cinquè Centenari del Descobriment d'Amèrica.

Tot dient que no es tracta de repartir-nos l'herència comuna, l'editorialista pressuposa que hi ha una herència comuna. Una herència que descriurà en el paràgraf següent.

Queda clar, atès el conjunt del text de l'editorial que el diari entén que articular de forma creadora i positiva les celebracions vol dir 'reforçar la unitat d'Espanya'.

En particular és notori com en aquest paràgraf l'abstracció en què es presenten diversos elements tendeix a reforçar la idea que existeix una identitat comuna.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [6]

6è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[6.1.] El milenario, decía el Rey. vendrá a constituir algo así como la puerta de la Barcelona olímpica de 1992, en la que tantas esperanzas tenemos puestas.	El Mil-lenari lliga amb els Jocs Olímpics i aquests amb el Cinquè Centenari.	Els Jocs Olímpics del 92 a Barcelona i la celebració del Cinquè Centenari del Descobrimient d'Amèrica (les commemoracions anunciades al paràgraf anterior) han de reforçar la unitat (l'herència comuna). El Cinquè Centenari ha de servir per estrènyer els lligams entre Espanya i Amèrica Llatina.	Hi ha una Amèrica de l'estirp espanyola.
[6.2.] Y ese acontecimiento coincidirá con la celebración del Quinto Centenario del Descubrimiento, que será la ocasión oportuna para que estrechemos los lazos entre España y la América de nuestra estirpe.			
[6.3.] En los umbrales del año 2000 Cataluña ha de ser, dijo don Juan Carlos, impulsora de la España del Mercado Común Europeo, abierta a su vez a América, al Mediterráneo y al necesario diálogo norte-sur.	<i>La implicació</i>	Catalunya ha de ser motor d'Espanya en el món.	
[6.4.] El milenario podría utilizarse de otra manera, y seguramente habrá quien lo haga, pero la perspectiva enérgicamente subrayada ayer, tanto en el discurso de don Juan Carlos como en el de Jordi Pujol, fue esta de fecunda integración.	L'enfocament del rei i de Jordi Pujol és de fecunda integració de Catalunya a Espanya. El diari està d'acord amb el rei i amb Pujol.	Qui no enfoqui el mil-lenari com el rei o Pujol no ho fa fecundament.	La integració es fecunda.
[6.5.] Por eso nos conforta el acto de ayer, porque creemos que señala el buen camino, o al menos el que nosotros hemos creído y creemos que lo es.			

El sisè paràgraf és un nou reforç de la positivitat de la idea d'integració. Passem per alt el comentari sobre la conveniència de celebrar el Cinquè Centenari, perquè queda massa fora de l'àmbit del nostre interès present.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [7]

7è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[7.1.] El uso por ambos de las dos lenguas en sus respectivos discursos vino a resultar el símbolo de esa voluntad.	<i>Ídem</i>	L'ús de les dues llengües simbolitza la voluntat d'integració. L'ús del castellà simbolitza a Catalunya simbolitza la voluntat d'integració a Espanya.	
[7.2.] También las lenguas pueden usarse de modo excluyente o de modo comprensivo, con la voluntad de equilibrio y de libertad personal en el seno de sociedades complejas e integradas.	<i>La implicació</i>	L'ús de les llengües pot ser excloent o comprensiu.	La societat catalana és complexa i integrada.

El que es diu a [7.1.] és clar, però no el que es diu a [7.2.]. L'abstracció i generalitat del contingut dona pocs elements per a res més que l'especulació sobre què entén l'editorialista per 'equilibri', de quina 'llibertat personal' parla –més enllà d'usar una o altra llengua– i a quins aspectes complexos de la societat es refereix. Sí que queda clar que torna a emfasitzar que la societat catalana està 'integrada', encara que no digui en què o com ho està. De fet, implica que l'ús del castellà és símbol de la integració de Catalunya a Espanya, com es dedueix combinant [6] amb [7.1] i [7.2.]. El diari no aclareix per què o com l'ús de les llengües pot ser excloent. Com que ho diu després d'apostar per l'ús de les dues llengües, es podria inferir que el diari entén que l'ús exclusiu de l'una o de l'altra seria excloent. En canvi, l'ús de les dues seria una actitud comprensiva. Però és difícil executar aquesta inferència perquè, llavors, *La Vanguardia*, que es defineix a [7.1.] com partidària del bilingüisme social, en teoria, en la pràctica fa un ús exclusiu del castellà, i segons la seva lògica, excloent respecte el català.

Hem volgut amb aquesta disquisició posar en evidència la vulnerabilitat i la maleabilitat d'asseveracions sobregeneralitzants i especulatives sense cap mena de concreció, que permeten arguments gratuïts sense possibilitats de verificació.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [8]

8è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[8.1.] Hermoso y prometedor programa el que esbozó el acto.	La concòrdia ha de presidir la reflexió sobre la integració de Catalunya a Espanya.		
[8.2.] Desde la serenidad y la esperanza –dijo el presidente de la Generalitat– iniciamos un proceso de reflexión y renovación en el que nos debe acompañar el espíritu de concordia.		La concòrdia és un valor.	

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [9]

9è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[9.1.] ¿Será verdad tanta belleza?	Hi ha d'haver cooperació i integració. S'han d'excloure la suspicàcia, l'hostilitat i les barreres.		La concòrdia amb Espanya és bella.
[9.2.] De todos depende.		La responsabilitat és del govern català i del govern de l'Estat.	
[9.3.] El secreto de la refundación europea que sobre el Tratado de Roma realizaron algunos estadistas maduros de una Europa desgarrada por dos guerras generales sucesivas consiste precisamente en que se gana más con la cooperación y la integración que con la suspicacia, la hostilidad y las barreras.		Hi ha hagut suspicàcia, hostilitat i s'han posat o s'han volgut posar barreres que separin Catalunya d'Espanya.	
[9.4.] El proceso de integración europeo ha sido y es un ejemplo histórico de cómo los sueños ambiciosos de buena voluntad rinden frutos cuando se saben traducir a fórmulas realistas y pacientes.		S'ha de ser realista i pacient.	

Les formes seguides en el procés de cooperació i integració europea han de ser un exemple per a Catalunya i Espanya, segons el diari.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [10]

10è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[10.1.] La renovada integració de Cataluña en España y de España en una Europa abierta a sus responsabilidades mundiales pedirá también una consolidación progresiva de esa voluntad de integración y una sucesión de fórmulas de conciliación y de concordia realistas y pacientes, europeas.	Per a ser a Europa, Espanya necessita una Catalunya amb voluntat d'integració. Caldrà paciència per arribar a acords realistes.	La integració de Catalunya a Espanya necessita de consolidació progressiva, conciliació i concòrdia. Calen fórmules de conciliació i concòrdia, perquè no n'hi han prou.	És propi d'uropeus ser pacient i realista.
[10.2.] Hará falta traducir las grandes intuiciones en que nuestros políticos habituales concuerdan en algo más: prácticas habituales de un hacer político que sería bueno y oportuno rehacer para no perdernos en un uso mezquino de reproches y una multiplicación monótona de enfrentamientos y desconfianza.	S'han d'abandonar els costums polítics de desconfiança i enfrontaments.		Ens hem perdut en retrets, enfrontaments i desconfiança.
[10.3.] Ésta es la incógnita que deja abierta el programa bella y noblemente expuesto ayer en el evocativo marco del palacio de la Generalitat.		Els polítics catalans i espanyols tenen davant el repte de portar endavant la integració i fer-ho amb una nova actitud.	

És una pressuposició gratuïta considerar que és propi d'uropeus ser pacient i realista, que és el que s'infereix de [10.1.] en un simple exercici d'edulcorament del que es presenta com a model d'integració a imitar.

Segons [10.1], la integració de Catalunya a Espanya haurà de consolidar-se progressivament, perquè no hi ha una voluntat d'integració renovada i, atesos els problemes d'integració, cal conciliar i crear concòrdia entre els polítics, en una actitud que qualifica positivament de realista, pacient i europeu.

A [10.2] la pressuposició posa en evidència que les relacions entre Catalunya i Espanya han estat tenses. Però el diari fa responsables els polítics actuals de les pràctiques per superar aquestes tensions i aconseguir la integració, cosa que encara és una incògnita [10.3.].

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [11]

11è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[11.1.] Si el milenario deja como herencia una conciencia más clara de lo que una Cataluña más segura de sus capacidades puede aportar a una Europa que crece vigorosamente en sus fórmulas de integración, en el marco más flexible y abierto de una España democrática y solidaria, habrá sido una buena idea para una gran ocasión.	Del Mil·lenari ha de quedar la consciència de la necessitat d'una integració de Catalunya en un Espanya democràtica i solidària, en el marc d'Europa.		

El darrer paràgraf és la reiteració de la tesi central en la que *La Vanguardia* utilitza els termes democràtic i solidari perquè són indiscutiblement positius per a tots dos grups, Espanya i Catalunya.

En síntesi, tret del seguiment una vegada més del quadrat ideològic, en aquesta ocasió el discurs és perfectament diàfan. La proliferació d'adjectius positius per descriure l'escenari de futur pel qual aposta el diari és aclaparadora. I també són notòries les asseveracions generals i gratuïtes tant sobre la llengua com sobre la història. Dos dels vectors d'identitat nacional més prominents.

7.6. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial "La hora de la coherencia"

7.6.1. L'editorial

LA VANGUARDIA. JUEVES, 5 SEPTIEMBRE 1991

La hora de la coherencia

[1]

[1.1.] Jordi Pujol acaba de recordar que la voluntad de Cataluña de consolidar su autogobierno se expresa en el marco de una España "sólida" y "democrática". [1.2.] La afirmación del presidente de la Generalitat no hace otra cosa que subrayar la que ha sido la voluntad de las fuerzas políticas mayoritarias en Cataluña desde la transición política y, al tiempo, se enmarca en la tradición del catalanismo político de conjugar la voluntad autonómica y su articulación en una España democrática. [1.3.] No es una casualidad que el binomio libertad y autonomía haya corrido igual suerte en nuestra historia común.

[2]

[2.1.] Es lógico, en este contexto, que el presidente de la Generalitat, que une a su cargo institucional el de líder de un partido nacionalista, se alegre de que el "derrumbe" del comunismo dé paso a la libertad y a los derechos nacionales en Europa Central y del Este. [2.2.] El axioma de que no pueden haber hombres libres sin pueblos libres ha vuelto a ponerse así de manifiesto cuando los vientos de la libertad han desplazado a un sistema totalitario. [2.3.] Las naciones como Lituania en la URSS o Eslovenia en Yugoslavia retoman ahora el camino de la democracia lo hacen como resultado de la quiebra política y económica de un régimen de no libertad que no respetaba los derechos humanos de sus ciudadanos ni atendían sus necesidades materiales.

[3]

[3.1.] Es lógico también, en esta línea, que Pujol asegure que nunca ha querido efectuar extrapolaciones entre Lituania o Eslovenia y Cataluña. [3.2.] "Lo único que digo – ha precisado el presidente catalán– es que todos los pueblos, sea el que sea, tienen derecho a defender su libertad e identidad". [3.3.] Se trata de un principio que no sólo un líder nacionalista sino cualquier demócrata debe esgrimir siempre como bandera. [3.4.] Y desde este razonamiento, el presidente Pujol ha dado otro paso clarificador al destacar que también los contextos lituano y catalán son distintos: "España, en contraposición a la URSS, es una realidad sólida, que viene de muy lejos, con una interrelación muy fuerte; es un país democrático, que va a más y que funciona". [3.5.] Pujol, incluso, ha lanzado un guiño político al gobierno central al apuntar que la nueva situación europea da más fuerza a sus planteamientos, pero "no para cambiarlos, sino para mantenerlos e incluso, si es posible, para hacer alguna cosa por el conjunto de España". [3.6.] Y ya que las cosas están claras, no dejemos que las comparaciones estériles con Lituania dividan a la clase política catalana y acallemos así la alarma injustificada que la polémica ha encendido en algunos medios políticos y de opinión madrileños.

[4]

[4.1.] La que se presenta como "fuerza serena" de Cataluña sigue apostando, como lo hiciera la Lliga o la antigua Esquerra, por articularse con España. [4.2.] Y esa fuerza no está tanto en realidades exteriores como en nosotros mismos, en nuestra cohesión social,

vocación por el trabajo y voluntad de ser. [4.3.] El historiador Vicens Vives, en una sentencia que hoy resulta aleccionadora dejó escrito que "el primer soporte de la psicología catalana no es la razón, como en los franceses; la metafísica, como en los alemanes; el empirismo, como en los ingleses; la inteligencia, como en los italianos, o la música, como en los castellanos. [4.4.] En Cataluña el móvil primero es la voluntad de ser".

[5]

[5.1.] Y es lógico, por otra parte, que el presidente Pujol, como buen conocedor de Cataluña, distinga entre lo que puede ser un deseo de sectores minoritarios de la población, e incluso de su propia militancia, y lo que es la realidad de la inmensa mayoría del electorado catalán, incluido el 46% de votantes que cosechó CiU en las autonómicas de 1988, que ha apostado desde 1977 por el Estatut y la Constitución. [5.2.] A CiU y al PSC, como partidos mayoritarios, corresponde ahora imponer la coherencia democrática a sus concejales para que no secunden proposiciones aventuristas en el marco municipal como la que ha lanzado ERC. [5.3.] Las fuerzas mayoritarias catalanas, en primer lugar CiU y después el PSC, consolidarán desde esta coherencia la fuerza que ya tienen en Cataluña y el respeto del resto de España. [5.4.] Las urnas se encargarán de evaluar la apuesta independentista, una carta que hasta ahora ha desechado el electorado.

7.6.2. Les macroproposicions semàntiques.

L'editorial que ens ocupa té una particularitat que ja expressa el títol, tracta sobre la coherència. En particular tracta sobre la coherència política que el diari entén que ha de tenir l'actuació de la coalició que dirigeix Jordi Pujol. Aquesta particularitat fa que la tesi central sigui no un posicionament de l'editorialista sobre un fet puntual sinó una tesi que dona coherència global a l'editorial:

1. Pujol fa bé de recordar que Catalunya vol consolidar l'autogovern en el marc d'una Espanya solidària i democràtica

Ara bé, ja que l'editorial s'escriu arran de la polèmica encetada per la comparació que Pujol va fer de Catalunya amb Lituània és oportú incloure dins dels temes centrals de l'editorial una segona proposició:

2. L'alarma per la comparació de Catalunya amb Lituània que va fer Pujol era injustificada

Hi ha encara una tercera proposició que reflecteix la posició del diari en relació amb els independentistes i de la qual el diari en deriva una crida a l'actuació política que acaba d'arrodonir la coherència global:

Els independentistes són una minoria, encara que n'hi hagi algun dins de CiU. Tant CiU com el PSC han d'impedir que des de les seves files se secundin mocions independentistes als municipis.

Temes, implicacions i pressuposicions al títol

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
La hora de la coherencia	<i>La implicació</i>	Pujol ha de fer que el seu partit actuï amb coherència	

Del títol i el coneixement del text s'infereix que el diari demana que Pujol faci actuar el seu partit (i coalició) amb coherència, però en què consisteix aquesta coherència ho veurem en l'estudi del cos de l'editorial.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Jordi Pujol acaba de recordar que la voluntat de Catalunya de consolidar su autogobierno se expresa en el marco de una España "sólida" y "democrática".	<i>Ídem i</i> <i>La implicació</i>	Pujol recorda a qui ho nega que ell no està a favor de la independència i sí de l'autonomia. Pujol parla en nom de Catalunya o de la majoria dels catalans.	Existeix una voluntat de Catalunya.
[1.2.] La afirmación del presidente de la Generalitat no hace otra cosa que subrayar la que ha sido la voluntad de las fuerzas políticas mayoritarias en Cataluña desde la transición política y, al tiempo, se enmarca en la tradición del catalanismo político de conjugar la voluntad autonómica y su articulación en una España democrática.	<i>La implicació</i> El catalanisme polític tradicional va en la mateixa línia.	La majoria de les forces polítiques tampoc són independentistes i sí autonomistes .	
[1.3.] No es una casualidad que el binomio libertad y autonomía haya corrido igual suerte en nuestra historia común.	A Espanya no hi hagué autonomia sense que hi hagués llibertat.	Sense llibertat no hi pot haver l'autonomia.	

El primer paràgraf no només conté el que evidentment s'hi diu sinó també el que es nega implícitament, a saber, que la majoria dels ciutadans de Catalunya i de les forces polítiques majoritàries no són independentistes sinó que estan a favor de l'autogovern en el marc d'Espanya; una Espanya descrita com a 'sòlida' i 'democràtica'. La sobregeneralització de "la voluntat de Catalunya" es factible per al diari perquè, en aquest cas, ell combrega amb la posició ideològica amb què caracteritza aquesta suposada 'la' voluntat. El diari se situa així com a membre d'aquesta comunitat i voluntat i es veu investit amb la capacitat de parlar en nom seu, cosa que fa Jordi Pujol en qualitat de president.

Vegem què va dir exactament Pujol.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Es lógico, en este contexto, que el presidente de la Generalitat, que une a su cargo institucional el de líder de un partido nacionalista, se alegre de que el "derrumbe" del comunismo dé paso a la libertad y a los derechos nacionales en Europa Central y del Este.	Pujol s'alegra dels avenços nacionalistes i liberals a Europa central i de l'Est. No té res d'estrany que ho faci perquè ell és nacionalista i presideix Catalunya.		
[2.2.] El axioma de que no pueden haber hombres libres sin pueblos libres ha vuelto a ponerse así de manifiesto cuando los vientos de la libertad han desplazado a un sistema totalitario.	<i>Idem</i>		No hi pot haver homes lliures sense pobles lliures. Els vents de llibertat han desplaçat el sistema totalitari soviètic i Iugoslau.
[2.3.] Las naciones como Lituania en la URSS o Eslovenia en Yugoslavia retoman ahora el camino de la democracia lo hacen como resultado de la quiebra política y económica de un régimen de no libertad que no respetaba los derechos humanos de sus ciudadanos ni atendían sus necesidades materiales.	<i>Les pressuposicions</i>		La crisi a l'URSS i Iugoslàvia va ser política i econòmica: manca de llibertats i respecte dels drets humans, i necessitats materials dels ciutadans sense cobrir. Eslovènia i Lituània són nacions.

És de lloar que en una oració, [2.3.], no es pretengui simplificar a una causa la crisi de l'URSS i de Iugoslàvia sinó que es formuli amb unes generalitzacions obertes com "fallida política i econòmica d'un règim". De tota manera aquesta 'fallida' es concreta en el mateix text al descriure el sistema polític en crisi com el d'un 'règim que no respectava els drets humans dels ciutadans ni atenia les seves necessitats materials', dues característiques que necessàriament descriuen la 'fallida política i econòmica' que les precedeix en el text.

Òbviament l'editorial no versa sobre la crisi als països de l'Est i en aquesta mesura no se li pot demanar que sigui més exhaustiu, precís i rigorós. Però volem assenyalar que l'esfondrament del països de l'Est no respon tan sols a causes internes com apunta l'oració [2.3.] sinó a un conjunt de factors entre els quals també n'hi ha d'internacionals –com és l'economia capitalista, la carrera d'armaments, etc.– que passen desapercebuts en aquest paràgraf, potser per les reduïdes possibilitats d'espai, però que necessàriament generen una visió simplificada i

polaritzada en contra dels règims que han caigut. Aquest és un fenomen generalitzat en el periodisme, però sempre la simplificació s'efectua d'acord amb el quadrat ideològic.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
3.1.] Es lógico también, en esta línea, que Pujol asegure que nunca ha querido efectuar extrapolaciones entre Lituania o Eslovenia y Cataluña.	<i>La implicació</i>	Pujol assegura que no tenia la intenció de fer una extrapolació al comparar Catalunya amb Lituània.	Pujol va comparar Catalunya amb Lituània.
[3.2.] "Lo único que digo – ha precisado el presidente catalán– es que todos los pueblos, sea el que sea, tienen derecho a defender su libertad e identidad".	<i>La implicació</i>	El diari, com Pujol, assumeix que: Catalunya, Lituània, Eslovènia, tots els pobles tenen dret a defensar la seva llibertat i la seva identitat.	
[3.3.] Se trata de un principio que no sólo un líder nacionalista sino cualquier demócrata debe esgrimir siempre como bandera.		Pujol no diu que Catalunya hagi de ser independent com ho són Lituània i Eslovènia. (aquesta és l'extrapolació)	
[3.4.] Y desde este razonamiento, el presidente Pujol ha dado otro paso clarificador al destacar que también los contextos lituano y catalán son distintos: "España, en contraposición a la URSS, es una realidad sólida, que viene de muy lejos, con una interrelación muy fuerte; es un país democrático, que va a más y que funciona".	<i>La implicació</i>	Com diu Pujol, l'extrapolació no és pertinent perquè Espanya és una realitat sòlida (amb interrelació forta entre els seus pobles), hi ha democràcia (llibertat i autonomia) i pròspera, coses que no passaven a l'URSS.	
[3.5.] Pujol, incluso, ha lanzado un guiño político al gobierno central al apuntar que la nueva situación europea da más fuerza a sus planteamientos, pero "no para cambiarlos, sino para mantenerlos e incluso, si es posible, para hacer alguna cosa por el conjunto de España".	Pujol se sent fort políticament i s'ofereix al govern central per col·laborar en la consolidació d'Espanya.		

<p>[3.6.] Y ya que las cosas están claras, no dejemos que las comparaciones estériles con Lituania dividan a la clase política catalana y acallemos así la alarma injustificada que la polémica ha encendido en algunos medios políticos y de opinión madrileños.</p>	<p><i>La implicació</i></p>	<p>Pujol pot fer coses per Espanya.</p> <p>Com que Pujol està disposat a col·laborar en la consolidació d'Espanya, aquestes altres coses no tenen cap importància.</p>	<p>La classe política catalana està dividida a favor o en contra de la comparació.</p> <p>La comparació de Catalunya amb Lituània és estèril.</p> <p>L'alarma aixecada per alguns polítics i mitjans d'opinió madrilenys és injustificada.</p>
---	-----------------------------	--	--

La qüestió de la independència –que acabava d'aconseguir Lituània–, no present explícitament, subjau permanentment en el text, d'aquí la pertinència de les implicacions en què la fem explícita.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
<p>[4.1.] La que se presenta como "fuerza serena" de Cataluña sigue apostando, como lo hiciera la Lliga o la antigua Esquerra, por articularse con España.</p>	<p>CiU és presenta com a 'força serena' de Catalunya</p> <p>El partit de Pujol continua les antigues línies de la Lliga i d'Esquerra.</p>	<p>És mostra de serenitat l'aposta per l'articulació amb Espanya.</p>	
<p>[4.2.] Y esa fuerza no está tanto en realidades exteriores como en nosotros mismos, en nuestra cohesión social, vocación por el trabajo y voluntad de ser.</p>	<p><i>La implicació</i></p>	<p>La força dels catalans està en: 1- la cohesió social; 2- la vocació per la feina; 3- la voluntat de ser.</p> <p>1, 2 i 3 són valors catalans.</p>	
<p>[4.3.] El historiador Vicens Vives, en una sentencia que hoy resulta aleccionadora dejó escrito que "el primer soporte de la psicología catalana no es la razón, como en los franceses; la metafísica, como en los alemanes; el empirismo, como en los ingleses; la inteligencia, como en los italianos, o la música, como en los castellanos.</p>	<p><i>La implicació</i></p>	<p>Dels tres valors el més importants és 'la voluntat de ser'.</p>	
<p>[4.4.] En Cataluña el móvil primero es la voluntad de ser".</p>			

A [4.2.] és clar que el diari pren el rol de portaveu dels catalans i en descriu els que entén que són els seus valors. Especialment el de la 'voluntat de ser', per a la qual cosa recorre a Vicens Vives. L'abstracció provisional d'aquest valor s'esvaeix en el següent paràgraf.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [5]

5è paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[5.1.] Y es lógico, por otra parte, que el presidente Pujol, como buen conocedor de Cataluña, distinga entre lo que puede ser un deseo de sectores minoritarios de la población, e incluso de su propia militancia, y lo que es la realidad de la inmensa mayoría del electorado catalán, incluido el 46% de votantes que cosechó CiU en las autonómicas de 1988, que ha apostado desde 1977 por el Estatut y la Constitución.	<i>Les implicacions</i>	'La voluntat de ser' majoritària entre la població i de l'electorat català aposta per l'Estatut i la Constitució, o sigui, no és independentista. Tampoc és independentista la majoria dels votants de CiU. Existeix una minoria de la població i, en particular dels votants de CiU, que és independentista.	
[5.2.] A CiU y al PSC, como partidos mayoritarios, corresponde ahora imponer la coherencia democrática a sus concejales para que no secunden proposiciones aventuristas en el marco municipal como la que ha lanzado ERC.	Pujol (la direcció identificada de CiU) i la direcció del PSC han d'impedir l'èxit de mocions independentistes.	Les direccions de CiU i PSC han d'impedir que els seus regidors independentistes secundin les mocions d'ERC.	Les mocions d'ERC són irresponsables. ERC proposa mocions d'independència.
[5.3.] Las fuerzas mayoritarias catalanas, en primer lugar CiU y después el PSC, consolidarán desde esta coherencia la fuerza que ya tienen en Cataluña y el respeto del resto de España.	CiU i PSC han de ser coherents I fer callar els alarmistes madrilenys.		
[5.4.] Las urnas se encargarán de evaluar la apuesta independentista, una carta que hasta ahora ha desechado el electorado.	<i>Les implicacions</i>	Els independentistes són minoritaris. Si volen avaluar el suport a la independència que ho facin quan hi ha eleccions.	

El diari dedueix a [5.1.] que dels resultats electorals se'n deriva que la majoria de la població no és independentista. Aquesta extrapolació és si menys no discutible. Segons, l'estudi d'ESTRADÉ i TRESSERRA (1990), que ja hem esmentat a la fonamentació teòrica, en cas d'una consulta sobre la independència, un 60,5% dels catalans hi estaria a favor. Òbviament és un estudi i està fet en un moment determinat i per tant no ens serveix per dir què pensen sempre els catalans, però sí per dir que no es pot afirmar el que el diari implica.

El més rellevant, en qualsevol cas, en el nivell 2 de l'anàlisi és la posició del diari contrària a l'independentisme i les consegüents minimització de la seva força i presentació negativa de la seva imatge com a 'aventuristes'.

El diari fa una recomanació solapada, perquè Pujol controlï els aires independentistes que coloren alguns dels seus discursos i d'altres de CiU. Li recorda el camí a seguir: la Constitució i l'autonomia són el marc ideal per a Catalunya.

7.7. Anàlisi de nivell 3 de l'editorial: "¿Dónde vamos?"

7.7.1. L'editorial

La Vanguardia, 7 de septiembre de 1991

¿Dónde vamos?

[1]

[1.1] Todos los años, en vísperas del Onze de Setembre, la hoja diocesana que editan conjuntamente tres obispados catalanes, Solsona, Vic y Tarragona, suele publicar un editorial de acentuados tonos nacionalistas, que tiene la virtud de convertirse en noticia.

[1.2] El año pasado invitaba a los inmigrantes que han venido a Cataluña a convertirse a la catalanidad en vista de que aquí han encontrado el pan de sus hijos. [1.3] Este año advierte que el pueblo catalán se halla actualmente en una situación ambigua y desengañada ("desencisada"), políticamente hablando, que si se prolonga algún tiempo podría llevarlo al desastre.

[2]

[2.1] El editorial, titulado "D'on venim, cap a on anem", dice que somos nosotros quien tiene que decidir, tarde o temprano, por vías pacíficas y democráticas, quién y qué queremos ser y con quién queremos y necesitamos unirnos y solidarizarnos. [2.2] Es probable que algún lector de la hoja se diga, ciertamente perplejo, que él creía que llevamos quinientos años unidos, desde los Reyes Católicos, y que, para no remontarnos tan sólo a la historia lejana, habíamos decidido con quién queríamos uni[r]nos y solidarizarnos al refrendar la Constitución y un Estatut de autonomía y al incorporarnos a la Comunidad Europea, ya en los años ochenta de este siglo. [2.3] Hay quien no lo entiende así y algún partido levanta en vísperas electorales bandera de independencia.

[3]

[3.1] Otros católicos recordarán lo que la Constitución "Gaudium et Spes", del Concilio Vaticano II, dijo de la autonomía de las realidades terrenas y pensarán que no es a las hojas diocesanas a las que corresponde aleccionar a los políticos "políticamente hablando". [3.2] Poniéndose a la sombra de un notable estudioso de Freud, Erich Fromm, y tomándolo como argumento de autoridad para sacar consecuencias, la redacción de las hojas recuerda que el principio del mal menor es el principio de la desesperación: la mayoría a veces no hace más que alargar las cosas hasta que se impone el mal mayor. [3.3] El mal menor ha tenido siempre en la Iglesia católica sus defensores y también sus contradictores, que en el último siglo eran los integristas. [3.4] La división no es de hoy.

[4]

[4.1] La fórmula anual de la hoja diocesana de los tres obispos es hábil. [4.2] No son los obispos quienes se pronuncian, podrían hacerlo si lo juzgaran oportuno, bien solos, bien en trío, bien en las reuniones de la Tarraconense. [4.3] Fuera de Cataluña, las proclamas diocesanas del Onze de Setembre escandalizan mucho. [4.4] Aquí, entre nosotros, no tanto, porque todos nos conocemos. [4.5] Pero la verdad es que tampoco vamos a engañarnos. [4.6] Si los obispos no los nombra el pueblo, sino Roma, los directores de las hojas diocesanas los nombra la empresa, esto es, los respectivos obispos. [4.7] Que cada palo aguante su vela.

7.7.2. Estructura i estratègies discursives

Les macroestructures semàntiques

La tesi central de l'editorial es pot expressar així:

Els bisbes de les diòcesis implicades són els responsables del contingut del *Full diocesà*.

I la proposició principal de fons que dona coherència a l'argumentació de l'editorial, així:

L'Església no s'ha d'immiscir en política.

Per descomptat, com tot seguit veurem, hi ha més proposicions rellevants –per exemple: 'no cal l'autodeterminació'–, però, encara que siguin importants políticament i ens hi aturem després, no són les destacades d'aquest editorial. De fet, la posició de *La Vanguardia* sobre l'autodeterminació ja queda clara en la descripció del mapa ideològic global feta en el subcapítol 7.1. Aquesta perspectiva encara més global és la que emmarca la peça que ara analitzem.

Hem utilitzat el terme 'autodeterminació' encara que en el text de l'editorial de *La Vanguardia* no aparegui ni tampoc en l'editorial del *Full*. La nostra interpretació està feta en funció del que afirma el diari quan diu:

"somos nosotros quien tiene que decidir, tarde o temprano, por vías pacíficas y democráticas, quién y qué queremos ser y con quién queremos y necesitamos unirnos y solidarizarnos".

Vegem a poc a poc com es construeix l'estructura semàntica de l'editorial i alguns trets rellevants semànticament de l'estructura superficial.

Temes, implicacions i pressuposicions

Titol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
¿Dónde vamos?	<i>La implicació</i>	On ha d'anar Catalunya?	

El títol de l'editorial pren una part del títol de l'editorial del *Full diocesà* i en aquesta mesura el parafraseja i l'evoca, no obstant la implicació més forta és la formulació de la pregunta 'On ha d'anar Catalunya?' a què l'editorialista respon.

Temes implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1] Todos los años, en vísperas del Onze de Setembre, la hoja diocesana que editan conjuntamente tres obispos catalanes, Solsona, Vic y Tarragona, suele publicar un editorial de acentuados tonos nacionalistas. que tiene la virtud de convertirse en noticia.	<i>La implicació</i>	El <i>Full</i> sovint és nacionalista extremista. Que el <i>Full diocesà</i> sigui notícia no és una virtut.	
[1.2] El año pasado invitaba a los inmigrantes que han venido a Cataluña a convertirse a la catalanidad en vista de que aquí han encontrado el pan de sus hijos.	<i>La implicació</i>	El <i>Full</i> diu que els immigrants s'han de convertir a la catalanitat perquè aquí han trobat el pa dels seus fills.	L'editorial del <i>Full</i> de l'any passat invitava els immigrants a convertir-se a la catalanitat.
[1.3] Este año advierte que el pueblo catalán se halla actualmente en una situación ambigua y desengañada ("desencisada"), políticamente hablando, que si se prolonga algún tiempo podría llevarlo al desastre.	<i>Ídem</i>	El <i>Full</i> és catastrofista.	

Estructura i estratègies discursives al paràgraf [1]

La primera oració, [1.1.], conté el cor del paràgraf i diu, en síntesi, que aquest *Full diocesà* és nacionalista extremista, tal com implica la fórmula "acentuados tonos nacionalistas", la qual cosa té una connotació negativa dins el marc global ideològic de *La Vanguardia*. Que s'hagi convertit en notícia no afegeix cap informació a allò que el lector estàndard del diari sap, però que l'editorial ho qualifiqui com a 'virtut' pressuposa que no hauria d'haver estat així. El to irònic de la paraula 'virtut' i la metàfora gramatical que atribueix a l'editorial (o si es vol al *Full*) l'acció de 'convertir-se en notícia' ho posa de manifest, perquè mai les coses 'es converteixen' en notícia, sinó que algú les hi converteix. La presentació negativa del fet de convertir-se en notícia ja ve preparada des de les primeres paraules de l'editorial amb una

clàusula temporal que acciona la implicació: "Todos los años...". I es reforça amb la perífrasi "suele publicar" que dóna consistència a les argumentacions que tot seguit exposarà, en tant que no ho podem considerar com un cas aïllat, sinó repetit.

Recordem el que diu [1.2.]:

[1.2] El año pasado invitaba a los inmigrantes que han venido a Cataluña a convertirse a la catalanidad en vista de que aquí han encontrado el pan de sus hijos.

I ara vegem què deia exactament el *Full* del 9 de setembre de 1990 (núm. 4.143), [titulat "Voluntat de ser"] en l'únic paràgraf que parla d'alguna mena de conversió i en el paràgraf anterior:

"Primer, doncs, hem de voler ser catalans amb tot el que això significa d'història, geografia, llengua, cultura, costums, tradicions, etc. Des de posar els anuncis comercials en català fins a defensar tots els drets i complir tots els deures que ens incumbeixen com a poble diferenciat. No s'hi val només a ballar sardanes i portar la senyera al cotxe o penjar-la al balcó un parell de vegades l'any, mentre creiem que el més important de tot és el calaix.

"La fe cristiana, en aquest cas, no ha de ser cap obstacle, sinó tot al contrari: ens ha d'ajudar a encarnar-nos encara més en la realitat a fi d'universalitzar-nos més i millor, esdevenint «catòlics». Homes lliures i solidaris amb totes les conseqüències. Com Jesús el Crist. Allò de sant Pere: «No sols hem de saber donar la raó de la nostra fe», sinó també de la nostra catalanitat. Amb serenor i respecte. Però també amb valentia. Sense prepotència. Però també sense complexos, sense covardies, sense traïcions. I els germans immigrants, això, si són cristians, ho han de comprendre i s'han de convertir, en agraïment, si més no, al gest d'haver-los acollit a casa. ..."

La redacció del *Full* és una mica confusa pel que fa a la 'conversió' dels immigrants. De tota manera, en tant que ja matisa "si són cristians" no podem interpretar que es converteixin a la fe de Crist, però sí en «catòlics» en el sentit d'*universalitzar-se* –recordem que 'catòlic' vol dir 'universal'– i fer-ho tal com l'editorialista del *Full* ho acaba de descriure i demanar dels catalans, és a dir, "esdevenint" "homes lliures i solidaris amb totes les conseqüències". Aquesta és, doncs, la conversió que demana als immigrants, "en agraïment, si més no, al gest d'haver-los acollit a casa", i no la conversió a la catalanitat.

Però *La Vanguardia* utilitza l'estratègia de substituir el que el *Full* demana, que és un acte d'agraïment i solidarització pel que convenientment manipulat passa a ser una pretesa exigència de la redacció del *Full* a passar comptes:

'aquí els immigrants guanyen el pa del seus fills', per tant, 'han de convertir-se a la catalanitat'.

Haver escollit aquesta concatenació argumentativa és tota una tria ideològica entre d'altres possibles que en la mesura que se'n fa responsable al *Full*, li atorga a aquest un caràcter irrespectuós amb la identitat dels immigrants¹ i, fins i tot, humiliant. És irrespectuós perquè tal com està formulat implica que el *Full* exigeix –sota la fórmula irònicament mitigadora de 'invitava'– una 'conversió' identitària dels immigrants. És humiliant perquè la planteja com a compensació del 'pa del seus fills' com si el *Full* digués que el pa 'els el regalaven' – "encontrado"–.

Notem també la funció dística del verb a l'expressió "los inmigrantes que han venido a Cataluña" mitjançant la qual el diari s'ubica a Catalunya, en forma part i no com a immigrant.

A [1.3.], ara sobre el contingut del *Full* d'aquest any (1991), l'editorialista –la personalitat del qual és irrellevant, diguem-ho una vegada més– diu que el *Full* afirma que si el desencís polític del poble català es perllonga podria conduir-lo al desastre. Certament, el *Full diocesà* diu això, però la frase completa és:

"És evident que el nostre poble, el català, es troba actualment en una situació ambigua i desencisada, políticament parlant, que, si es perllongava gaire temps, podria portar-lo al desastre, talment un adolescent perpetu que no vol o pot realitzar-se en plenitud" (*Full diocesà*, Vic, 8.9.91, núm. 4195)

És innegable que el *Full* parla de 'desastre', però no és el mateix parlar de 'desastre' i posar-hi un punt final que descriure el desastre com a la no consecució de la plenitud com a poble (entengui's com s'entengui "plenitud com a poble"). I, encara més, la hipèrbole resultant de la

¹ És il·lustratiu un editorial que parlava d'immigració, però es referia a la discriminació que pateixen els immigrants estrangers (*Full diocesà*, 25.8.90). En les pàgines interiors d'aquest *Full*, hi havia un comentari de Càritas sobre la situació dels immigrants estrangers i una ressenya de les actuacions de Càritas diocesanes que, encara que òbviament no sigui la mateixa entitat que la 'redacció del *Full*', té una afinitat palmària, i que per contrast amb el diu *La Vanguardia* que deia el *Full* reproduïm a continuació:

"Servei d'integració: Càritas, finalment, els presta un servei que podríem anomenar d'integració, és a dir, s'intenta de promoure la seva integració a la nostra societat, sense que per això hagin de perdre la seva identitat. Per aconseguir aquesta integració s'elaboren projectes socials que, bàsicament, consisteixen en un curs d'iniciació a les llengües catalana i castellana per a dones marroquines, alhora que s'intenta que les dones i les seves famílies es facin cada vegada més presents a la comunitat a que pertanyen, i en un suport extraescolar per a nens marroquins, amb l'objectiu sobretot de fer-los més fàcil la seva integració a l'escola i al municipi on viuen" (*Full diocesà* del 25 d'agost de 1990, p. 5).

descripció que fa l'editorialista és més òbvia si es té en compte que justament el *Full* de l'any anterior² titulat "Voluntat de ser" ja parlava d'adolescència:

"Entre les moltes mancances que tenim els catalans com a poble, hi ha la nostra poca voluntat de ser. I sense voluntat de ser, no serem mai res. Uns adolescents perpetus. Per grans que siguem" (*Full diocesà*, Vic, 9.11.90, nº 4143)

A més en el pas de [1.2.] a [1.3.] hi ha una intensificació de la presentació negativa del *Full* o si es vol dels seus autors, malgrat les metàfores gramaticals 'el *Full* invitava' i 'el *Full* adverteix'. O sigui, el que diu el diari implica un caràcter catastrofista exagerat del *Full* i dels seus autors.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1] El editorial, titulado "D'on venim, cap a on anem", dice que somos nosotros quien tiene que decidir, tarde o temprano, por vías pacíficas y democráticas, quién y qué queremos ser y con quién queremos y necesitamos unirnos y solidarizarnos.	<i>Idem</i>	Segons el <i>Full</i> , nosaltres encara no hem decidit què volem ser i amb qui volem unir-nos i solidaritzar-nos.	
[2.2] Es probable que algún lector de la hoja se diga, ciertamente perplejo, que él creía que llevamos quinientos años unidos, desde los Reyes Católicos, y que, para no remontarnos tan sólo a la historia lejana, habíamos decidido con quién queríamos uni[r]nos y solidarizarnos al refrendar la Constitución y un Estatut de autonomía y al incorporarnos a la Comunidad Europea, ya en los años ochenta de este siglo.	<i>Les implicacions</i>	Fa cinc cents anys que va començar la unitat d'Espanya. L'autodeterminació es va exercir en refrendar la Constitució, l'Estatut d'autonomia i amb la incorporació a la Comunitat Europea.	La majoria sap que la decisió ja està presa fa cinc-cents anys. L'editorial de <i>Full</i> pot produir perplexitat.
[2.3] Hay quien no lo entiende así y algún partido levanta en vísperas electorales bandera de independencia.	<i>Idem i la implicació</i>	El <i>Full</i> i algun partit són independentistes.	Algú no ha entès que la decisió ja ha estat presa.

² Aquest és el *Full* que realment correspon a l'Onze de Setembre de l'any anterior.

Estructura i estratègies discursives al paràgraf [2.]

El tema central del segon paràgraf es troba a [2.2.] i consisteix a afirmar que la unitat d'Espanya ja es va decidir en el referèndum sobre la Constitució, amb l'Estatut d'autonomia i amb l'entrada a la Comunitat europea. Té interès, però, veure com es construeix aquest significat.

A [2.1.] el diari pren la personalitat del poble català quan, referint-se a *Full*, diu: "dice que somos nosotros quien tiene que decidir". S'ha de reconèixer que el *Full* també usa el plural incloent i pren aquesta personalitat en el fragment a què es refereix el diari i que, de fet, tradueix literalment sense posar-hi cometes (des de "somos nosotros" fins a "solidarizarnos", és idèntic) sense prendre precaucions d'íctiques, o sigui, fa el mateix, s'arroga la personalitat del poble català.

A [2.2.], en primer lloc, trobem un emmascarament. L'editorialista recorre a la figura retòrica d'un suposat lector del *Full*, per fer una sèrie de reflexions sobre la unitat d'Espanya –les ja esmentades– i reiteradament defensades des dels editorials de *La Vanguardia*. És rellevant que el volum d'aquestes reflexions en aquest editorial, és a dir de [2.2.], contrasta amb el molt menor volum de [2.3.] per descriure conjuntament la posició del *Full* i la d'algun partit independentista. Sobre això darrer hi tornarem tot seguit, però abans mirem de més a prop altres trets semàntics de [2.2.]. Recordem que hi diu:

[2.2] Es probable que algún lector de la hoja se diga, ciertamente perplejo, que él creía que llevamos quinientos años unidos, desde los Reyes Católicos, y que, para no remontarnos tan sólo a la historia lejana, habíamos decidido con quién queríamos uni[r]nos y solidarizarnos al refrendar la Constitución y un Estatut de autonomía y al incorporarnos a la Comunidad Europea, ya en los años ochenta de este siglo.

Primerament, el diari formula una hipòtesi, referida a un món suposat possible: "Es probable que algún lector de la hoja...". De fet, es tracta d'una estratègia que reafirma que la decisió ja està presa, tal com mostra la pressuposició, gràcies a la ironia "creía que... habíamos decidido". No discutirem aquí si el poble sobirà va tenir molt o poc a veure amb la unitat d'Espanya instaurada pels Reis Catòlics i per tant si l'episodi històric va tenir gaire a veure amb l'autodeterminació, que sembla un dels temes de què tracta el paràgraf com coassenyala la resta de [2.2.] i el contingut de [2.1.]. Ens sembla força fora de lloc i de temps, com, de fet,

el mateix editorialista admet en afegir que es tracta d'història llunyana. [Ja hem discutit la pertinència d'aquest argument al subcapítol 5.6, arran de l'editorial d'*El País* sobre "La fiesta nacional". Vegi's també LLOBERA (1996)]

I tan sols comentarem que els referèndums de la Constitució i l'Estatut d'autonomia no signifiquin una decisió sobre amb qui el poble català volia unir-se i solidaritzar-se feta una vegada per sempre, entre altres raons, perquè, tant la Constitució com l'Estatut van ser referendats en condicions polítiques precàries. *La Vanguardia* mateixa diu en un editorial anterior (subcapítol 7.2) que va ser una concessió del polítics catalans per no desestabilitzar la situació política. Durant la transició de la dictadura franquista a la democràcia parlamentària, l'electorat va estar influït per un possibilisme induït per l'amenaça constant d'un eventual cop d'Estat orquestrat des dels aparells de l'Estat, que no havien estat depurats. El rebaixament continu de les reivindicacions democràtiques i socials i el discurs polític de l'època així ho demostren³. Fer abstracció d'això és un oblit històric que almenys ara convé a *La Vanguardia*. Va en relació amb el que hem argumentat en la fonamentació teòrica, en relació als processos de supressió d'informació. Pragmàticament té a veure amb el control i la consolidació d'una memòria col·lectiva gens conflictiva amb les creences i ideologies de l'elit, que fa un procés de selecció de la informació que considera rellevant per al grup.

Per acabar amb el paràgraf, la darrera oració:

[2.3] Hay quien no lo entiende así y algún partido levanta en vísperas electorales bandera de independencia.

En aquest cas, la pressuposició va dirigida contra els independentistes, que representarien aquest "algú" que no ha entès que la decisió ja ha estat presa. D'aquesta manera, *La Vanguardia* situa fora de la realitat –ja que no entenen– els independentistes, els quals no han estat capaços de percebre el que el diari considera la demostrada voluntat del poble, manifesta en el segle XV i que novament al XX es reafirma.

D'altra banda, com que està parlant del *Full* i entén que la mateixa posició és la dels independentistes, llavors implica que la redacció del *Full* és independentista, cosa de la qual no només no en té cap prova, sinó que és falsa. Vegem-ho.

³ Vegi's les aportacions dels historiadors i politòlegs en aquest sentit al subcapítol 7.2.

Efectivament, la posició del *Full*, expressada al fragment

"Som nosaltres, per tant, i ningú més que nosaltres, qui ha de decidir, tard o d'hora, i per vies pacífiques i democràtiques, qui i què volem ser i amb qui volem o necessitem unir-nos i solidaritzar-nos" (8.9.91),

és autodeterminista i nacionalista com és fàcilment deduïble i com demostra el següent fragment del mateix *Full*:

"cap nació no té dret a dominar-ne una altra, per més que totes s'han d'agermanar" (8.9.91)

Però, fins aquí, no és necessàriament independentista. És més, si la redacció⁴ del *Full*, la signatària dels editorials dels dies 8.9.91 i del 9.9.90 fos independentista no hauria escrit mai:

"Si volem ser alguna cosa, comencem per ser i per sentir-nos catalans, després, podrem ser espanyols, europeus, el que vulguem. L'universal es fa a còpia del particular, i no al revés" (9.9.90)

La coherència ideològica d'ambdós editorials i, per tant, la pertinença de la nostra argumentació, ja ha quedat demostrada més amunt amb la semblança entre els dos fragments citats dels *Full* del 1991 i del 1990 respecte a l'adolescència política.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1] Otros católicos recordarán lo que la Constitución "Gaudium et Spes", del Concilio Vaticano II, dijo de la autonomía de las realidades terrenas y pensarán que no es a las hojas diocesanas a las que corresponde aleccionar a los políticos "políticamente hablando".	<i>La implicació</i>	Segons el Concili Vaticà II, el fulls diocesans no s'haurien de ficar en política.	

⁴ Com a restes d'alguna altra polèmica anterior sobre el contingut de l'editorial del *Full*, el 7 de gener de 1990, explicava que hi havia tres *Fulls* diferents, el de Vic, Tarragona i Solsona; que cada un tenia un director i que quan publicaven un editorial firmat per 'la redacció', volia dir que els tres directors preniem una "responsabilitat solidària" sobre el seu contingut. També explicaven que si els bisbes volien dir alguna cosa ho publicaven signant-ho com a tals, individualment o conjuntament.

[3.2] Poniéndose a la sombra de un notable estudioso de Freud, Erich Fromm, y tomándolo como argumento de autoridad para sacar consecuencias, la redacción de las hojas recuerda que el principio del mal menor es el principio de la desesperación: la mayoría a veces no hace más que alargar las cosas hasta que se impone el mal mayor.	<i>Idem</i>		Que l'Església es pose on ningú no li demana pot generar un conflicte greu.
[3.3] El mal menor ha tenido siempre en la Iglesia católica sus defensores y también sus contradictores, que en el último siglo eran los integristas.	<i>La implicació</i>	Els redactors del <i>Full</i> són els integristes d'avui.	Contradir l'opció del mal menor és ser integrista.
[3.4] La división no es de hoy.			

Estructura i estratègies discursives al paràgraf [3.]

Hi ha al tercer paràgraf tres idees centrals que formulades suaument són: a) el *Full* no s'hauria de ficar en política i b) el *Full* està equivocat en el seus plantejaments, c) que l'Església es fiqui en política pot causar un conflicte greu a la llarga.

Resulta extremadament interessant veure com aquestes tres idees estan fonamentades. Per tant, com tantes vegades, procedim a pams. ¿Què diu [3.1.]? Que altres catòlics ("otros") recordaran que d'un dels textos del Concili Vaticà II es dedueix que l'Església no ha de dir que creu que han de fer el polítics. En primer lloc, ¿qui són els 'altres catòlics'? Només poden ser definits en contraposició als 'uns' que ja han aparegut explícitament, és al dir, als autors del *Full*. I com que els 'altres' sí que recorden la Constitució "Gaudium et Spes", el que s'hi diu implica que els autors del *Full* no recorden els textos del Vaticà II. El diari fa partícip de l'acció al grup anomenat 'altres catòlics', els quals representen la posició del diari. És, per tant un nou emmascarament, provocat per un desplaçament de l'acció des del diari al subjecte.

En segon lloc, encara més important és el que es diu sobre el contingut de la Constitució "Gaudium et Spes". El text pressuposa, no afirma res específic sobre el seu contingut, però si manté que d'ell se'n dedueix que els *Fulls* no han d'alliçonar els polítics. I com que de la

"Gaudium et Spes" diu que parla sobre l'autonomia de les realitats terrenes, només es pot implicar que la "Gaudium et Spes" ve a dir allò de 'que cadascú es preocupi del que és seu'. Resulta, però, que el text del Concili Vaticà II [va acabar el desembre de 1965, l'edició dels textos en castellà és de 1978] que ha estat evocat com a font d'autoritat per l'editorialista no diu el que l'editorialista manté que diu. Vegem-ho.

En el § 76 la "Gaudium et Spes" [Els goigs i les esperances] relatiu a l'acció dels Pastors, diu:

"La comunidad política y la Iglesia son independientes y autónomas, cada una en su propio terreno. Ambas, sin embargo, aunque por diverso título, están al servicio de la vocación personal y social del hombre" (Concilio Ecuménico Vaticano II, 1978: 329)

Sí que parla de la independència i l'autonomia orgànica de les dues instàncies, però no en el sentit que cada una es dediqui a esferes exclusives de la vida dels sers humans, sinó, amb plena consonància amb la filosofia central de compromís social del concili, posa l'Església al servei també de la vocació social de l'home. Això encara queda més clar si continuem la lectura i notem que crida a la cooperació entre les dues esferes i alerta l'Església perquè fugi dels privilegis que li pot haver atorgat la política. Aquest és el context en què el Vaticà II parla de 'instàncies independents i autònomes' i no un altre:

"Ciertamente, las realidades temporales y las realidades sobrenaturales están estrechamente unidas entre sí, y la misma Iglesia se sirve de medios temporales en cuanto su propia misión lo exige. No pone, sin embargo, su esperanza en privilegios dados por el poder civil; más aún, renunciará al ejercicio de ciertos derechos legítimamente adquiridos tan pronto como conste que su uso puede empañar la pureza de su testimonio o las nuevas condiciones de vida exijan otra disposición. Es de justicia que pueda la Iglesia en todo momento y en todas partes predicar la fe con auténtica libertad, enseñar su doctrina sobre la sociedad, ejercer su misión entre los hombres sin traba alguna y dar su juicio moral, incluso sobre materias referentes al orden político, cuando lo exijan los derechos fundamentales de la persona o la salvación de las almas, utilizando todos y solos aquellos medios que sean conformes al Evangelio y al bien de todos según la diversidad de tiempos y de situaciones" (Concilio Ecuménico Vaticano II, 1978: 330-1).

Per descomptat ens abstrindrem ara d'una anàlisi crítica d'aquest ric text. El que ens pertoca assenyalar és que, per cru que sigui, és palès el falsejament que ha efectuat l'editorialista del diari.

Per a més dades, mantenir que l'Església no s'ha d'immiscir en assumptes polítics, com es fa en aquest editorial, està en contradicció flagrant amb un altre editorial de *La Vanguardia*.

L'editorial titulat "La violencia no ha cesado" (27.7.82), que tractava de la LOAPA, el País Basc i els bisbes bascos, afirma que els bisbes s'equivoquen en les seves estimacions, no obstant, manté que tenen dret a prendre posicions polítiques.

Veiem ara [3.2]:

[3.2] Poniéndose a la sombra de un notable estudioso de Freud, Erich Fromm, y tomándolo como argumento de autoridad para sacar consecuencias, la redacción de las hojas recuerda que el principio del mal menor es el principio de la desesperación: la mayoría a veces no hace más que alargar las cosas hasta que se impone el mal mayor.

No hi ha res a objectar al fet que de nou la cita de Fromm sigui una cita traduïda de forma literal –del *Full*– malgrat que no hi siguin les cometes que ho denotin. No té majors implicacions. Sí que en té que es digui que Fromm va ser un estudiós de Freud, però es silenciï que era cristià. La citació de Fromm té la funció d'argumentar l'opinió del diari sobre una base que el lector consideri sòlida. La cita actua com les sentències o el refranys en la tradició popular, és a dir com a font d'autoritat quant al coneixement profund de la realitat. És una manera de legitimar el seu discurs a partir de veritats pretesament irrefutables, perquè pertanyen, en aquest cas, a un reconegut savi.

Pel que fa a la resta del contingut no és aquí on toca discutir-lo.

Vegem [3.3.] i [3.4.]

[3.3] El mal menor ha tenido siempre en la Iglesia católica sus defensores y también sus contradictores, que en el último siglo eran los integristas. [3.4] La división no es de hoy.

Senzillament, implica que els redactors del *Full* són com els integristes del segle passat perquè com aquests estan contra el mal menor. La presentació negativa i catastrofista arriba al clímax amb la tria lèxica del mot 'integristes', després d'haver passat dels mals menors a majors i viceversa. Novament, s'acut a la legitimació de "nosaltres" amb la deslegitimació de "ells". És clar, com diu la pressuposició, que qui no està amb mi està en contra meu.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [4]

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1] La fórmula anual de la hoja diocesana de los tres obispos es hábil.	<i>Idem</i>	El <i>Full diocesà</i> té una estratègia.	
[4.2] No son los obispos quienes se pronuncian, podrían hacerlo si lo juzgaran oportuno, bien solos, bien en trío, bien en las reuniones de la Tarraconense.	<i>Idem</i>	L'estratègia és presentar-se en grup, i no sols.	
[4.3] Fuera de Cataluña, las proclamas diocesanas del Onze de Setembre escandalizan mucho.	<i>La implicació</i>	Qui s'escandalitza, exagera.	
[4.4] Aquí, entre nosotros, no tanto, porque todos nos conocemos.			
[4.5] Pero la verdad es que tampoco vamos a engañarnos.	<i>La implicació</i>	Encara que no l'hagin escrit, els bisbes són responsables de l'editorial del <i>Full</i> .	
[4.6] Si los obispos no los nombra el pueblo, sino Roma, los directores de las hojas diocesanas los nombra la empresa, esto es, los respectivos obispos.			
[4.7] Que cada palo aguante su vela.			

Estructura i estratègies discursives al paràgraf [4.]

El tema central del paràgraf és: 'Els bisbes, encara que ells no ho escriguin, són els responsables del *Full*'. El tema secundari: 'No és tan greu com ho veuen des de fora de Catalunya'. Que aquests són temes, és comprovable en la lectura del paràgraf.

A [4.1.] lloa l'habilitat de fer un editorial cada Onze de setembre que té la 'virtut' de convertir-se en notícia, però no atorga la responsabilitat de l'habilitat a ningú, sinó a la 'fórmula anual'. L'ús de la metàfora gramatical és el primer pas per transferir la responsabilitat de la redacció del *Full*, que és qui firma l'editorial, als bisbes com farà al final. A [4.2.] admet que no és l'opinió dels bisbes, sinó la de la redacció. A [4.3.] i [4.4.] diu que malgrat l'escàndol que es

munta fora de Catalunya, no n'hi ha per tant, perquè ja se sap qui ho escriu i què pensen els bisbes, implicant que tot plegat té poca importància. I a [4.5.]. [4.6] i [4.7.] diu que, malgrat tot, els bisbes en són responsables, perquè són ells qui nomenen la redacció que fa les "proclames" –noti's la connotació negativa de la paraula–, i els demana que no es treguin les puces de sobre, que deixa entendre –implica– que és el que estan fent.

La poca importància que segons [4.4.] té tot l'afer, contrasta amb el fet que se li dediqui un editorial. Però en realitat, el que està carregat d'importància política no és l'editorial en si mateix, sinó l'escàndol que es va muntar al seu voltant, i sobre ell gira l'editorialista que deixa en la seva argumentació l'empremta del seu complex ideològic.

7.7.3. Els conflictes, els actors i el quadrat ideològic

Els dos conflictes principals que apareixen en aquest editorial giren respectivament al voltant de les següents qüestions:

- 1) ¿Té el poble català dret a l'autodeterminació?
- 2) ¿Té dret el *Full* dominical a prendre una posició política al respecte?

La qüestió de la immigració que apareix en el primer paràgraf és només utilitzada pel diari per presentar negativament la redacció del *Full* i, per tant, per no fer inacabable aquest capítol, la deixarem al marge. D'altra banda, l'assumpció de responsabilitat pel que diu el *Full* per part dels bisbes tampoc és rellevant per al nostre àmbit d'interès.

Al voltant de la primera qüestió els actors són: el poble català, 'algun partit' polític, la redacció del *Full* i *La Vanguardia*. I al voltant de la segona qüestió: el *Full*, els bisbes implicats, l'Església i *La Vanguardia*.

Recordem que no hem de fer una anàlisi en detall de cada un dels conflictes implicats, sinó una anàlisi del rol del diari en els conflictes rellevants. Les seves posicions respectives han quedat clares en l'anàlisi que hem fet fins ara. *La Vanguardia*, mitjançant el seu editorial,

entén que el poble català ja es va començar a autodeterminar fa cinc-cents anys i ho va tornar a fer amb la ratificació de la Constitució i l'Estatut. Per tant seria ociós que tornés a decidir amb qui es vol unir i solidaritzar-se. Pel que fa al *Full*, el diari està en contra de la posició que s'hi expressa i del mateix fet que hagi pres posició; en fa responsables els bisbes implicats, i està en contra que l'Església prengui la paraula en qüestions polítiques.

En el discurs que ha desenvolupat en el text que analitzem, l'editorialista fa aparèixer els punts de vista del diari de forma implícita, però clara, com quan, per exemple, diu "Que cada palo aguante su vela". Però en dues altres ocasions, ho fa sota la personalitat fictícia (a) d'un lector del *Full* contrari a les posicions de la redacció i (b) com a un catòlic presumptament coneixedor dels textos de Concili Vaticà II.

El diari s'ha autopresentat positivament, en ocasions sota emmascaraments i ha presentat negativament els contrincants (la redacció del *Full*, els bisbes). De tota manera, ha distingit entre la redacció del *Full* i els bisbes encara que aquests darrers els fes co-responsables del contingut del *Full*. El to catastrofista usat per parlar dels redactors del *Full* no arriba a la jerarquia eclesial.

Ha maximitzat el que entenia que eren els errors del contrincant ("desastre" a [1.3.], per exemple, o citant Freud) i també ha maximitzat el que es pensava que era el seu encert en citar la "Gaudium et Spes". En un terreny secundari, presenta negativament, com a oportunista, a 'algun partit' que en vespres electorals aixeca la bandera independentista.

En síntesi, l'actuació de l'editorialista encaixa amb el comportament definit pel quadrat ideològic.

7.8. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial "El no de Pujol"

7.8.1 L'editorial

LA VANGUARDIA, VIERNES, 25 JUNIO 1993

El no de Pujol

[1]

[1.1.] La segunda ronda de las negociaciones entre el presidente del Gobierno en funciones, Felipe González, y el president de la Generalitat, Jordi Pujol, ha sido concluyente en muchos aspectos. [1.2.] La semana pasada, Felipe González abrió el proceso negociador al lanzar su oferta a los dirigentes nacionalistas catalanes y vascos para formar un gobierno de coalición con los socialistas. [1.3.] Ahora, después de dos horas de conversaciones en la Moncloa, Pujol se ha mostrado partidario de que Convergència i Unió colabore en la gobernabilidad del país, pero no a través de un pacto de gobierno o de legislatura, sino mediante acuerdos parlamentarios circunstanciales. [1.4.] Dicho de otra manera: el presidente de la Generalitat ha rechazado la oferta concreta formulada por Felipe González para formar un gobierno de coalición con los nacionalistas catalanes.

[2]

[2.1.] ¿Quiere esto decir que el proceso negociador se ha cerrado? No. [2.2.] Y por dos razones. [2.3.] Primero, porque así cabe deducirlo del compromiso aceptado por ambas partes de crear una comisión de trabajo entre las dos fuerzas políticas para ver los puntos de coincidencia de sus programas. [2.4.] Y, segundo, porque el mismo Pujol ha reiterado su disposición a contribuir a que el futuro gobierno pueda gobernar eficazmente y garantizar un grado suficiente de estabilidad en el país. [2.5.] Pero lo que ha quedado subrayado en el encuentro de ayer es que el presidente de la Generalitat se ha declarado en contra de que las fuerzas políticas que representa entren a formar parte del gobierno de coalición propuesto por González. [2.6.] El no, aunque se ve acompañado del "pero" de la voluntad de seguir negociando, es claro, incluso si se pretende, por parte nacionalista, aparcar la posibilidad de tal coalición hasta un próximo futuro. [2.7.] Pero hay algo que sólo el tiempo podrá descifrar: si la propuesta realizada por González de crear la citada comisión de trabajo es interpretada de forma diferente por ambas partes; para el presidente del Gobierno en funciones, como una forma de allanar el camino hacia el gobierno de coalición; para Pujol, como un medio de sellar hipotéticos pactos parlamentarios circunstanciales.

[3]

[3.1.] Sea como fuere, e incluso si por un momento se deja al margen las consecuencias inmediatas de este desacuerdo, la insistencia de González en su predisposición a formar un gobierno de coalición con los nacionalistas catalanes subraya la sensación de que se puede desaprovechar una oportunidad histórica. [3.2.] Porque, como dice Jordi Pujol, seguirá abierta la puerta a la colaboración de los nacionalistas catalanes en la gobernabilidad de España. [3.3.] Y, seguramente, habrá numerosos puntos de acuerdo que la facilitaran. [3.4.] Pero el rechazo a la idea de un gobierno de coalición va más allá de la simple aritmética parlamentaria, especialmente cuando el país atraviesa por una dura crisis económica que exige la formación de un gobierno sólido, tal como aconsejan tanto personalidades del

mundo financiero y económico, entre ellas el gobernador del Banco de España, Luis Ángel Rojo, como reclaman aquellos electores de CiU atraídos por la posibilidad de decidir en la política española. [3.5.] Pero ahora, ante la nueva situación política, la cuestión no sólo es pronunciarse sobre un gobierno de coalición, sino también sobre si acepta o no el principio de participar en el gobierno español. [3.6.] Históricamente, uno de los objetivos del catalanismo político ha sido influir, cuando se daban las circunstancias, en la política del Estado. [3.7.] Ahora, estas circunstancias parecían darse, pero se deja pasar la oportunidad. [3.8.] No se puede poner en entredicho que la decisión se haya tomado desde la convicción de que así se defiende la postura nacionalista, pero eso sólo el tiempo lo dirá.

7.8.2. Les macroproposicions semàntiques

La tesi central de l'editorial té una funció sol·licitadora d'una acció per part de Jordi Pujol contrària a la que defensa el líder de CiU:

'Pujol no fa bé negant-se a entrar en un govern de coalició amb González que permetria al catalanisme influir en la política de l'Estat'.

D'acord amb el perfil ideològic del diari, la lògica que guia la recomanació a Pujol d'entrar en un govern de coalició és que:

'En aquests temps de dura crisi econòmica cal un govern sòlid'

Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
El no de Pujol	<i>La implicació</i>	Pujol ha dit no a la proposta de González de formar un govern de coalició.	Pujol ha decidit.

El títol, com tants altres, no conté cap verb i, per tant, fins i tot per poder fer la inferència que hem exposat en la implicació, cal conèixer el text de l'editorial. De la formulació del títol no se'n pot treure gaire més. L'absència d'un qualificatiu o algun altre element indicatiu d'oposició del diari a la posició de Pujol es manté fins al tercer i darrer paràgraf.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] La segunda ronda de las negociaciones entre el presidente del Gobierno en funciones, Felipe González, y el president de la Generalitat, Jordi Pujol, ha sido concluyente en muchos aspectos.	<i>Idem</i>		

[1.2.] La semana pasada, Felipe González abrió el proceso negociador al lanzar su oferta a los dirigentes nacionalistas catalanes y vascos para formar un gobierno de coalición con los socialistas.	González va proposar un govern de coalició amb nacionalistes catalans i bascos.	És a Felipe González a qui li interessa el consens.	Felipe González vol pactar amb Jordi Pujol.
[1.3.] Ahora, después de dos horas de conversaciones en la Moncloa, Pujol se ha mostrado partidario de que Convergència i Unió colabore en la gobernabilidad del país, pero no a través de un pacto de gobierno o de legislatura, sino mediante acuerdos parlamentarios circunstanciales.	Pujol rebutja el govern de coalició i el pacte de legislatura. Pujol està disposat que CiU col·labori en la governabilitat del país (Espanya).	Felipe González ha hagut de parlar dues hores per convèncer a Pujol.	Pujol no es mostrava partidari de col·laborar amb González.
[1.4.] Dicho de otra manera: el presidente de la Generalitat ha rechazado la oferta concreta formulada por Felipe González para formar un gobierno de coalición con los nacionalistas catalanes.	Pujol proposa acords parlamentaris circunstancials.		

En aquest paràgraf cal destacar l'interès que posa el diari a mostrar un Felipe González disposat a convèncer els nacionalistes i, particularment, a Jordi Pujol a col·laborar en un govern de coalició. La poca disposició que mostra Pujol és argumentada quan el diari recorda que González ha hagut de fer dues rondes de converses, i que en la segona ha necessitat dues hores per treure només un compromís d'acords circumstancials. El diari, d'acord amb el quadrat ideològic, no critica la posició de Pujol obertament, però el presenta poc flexible, en l'ús de formes com "rebutja l'oferta". Això demostra que *La Vanguardia* preferia un govern de coalició, encara que, fidel a Pujol, no s'atreveixi a manifestar-ho obertament. De fet, en el següent fragment, el diari s'encarregarà de mitigar el que considera un error de Pujol, tal com correspon a les expectatives, atesa la coincidència ideològica.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] ¿Quiere esto decir que el proceso negociador se ha cerrado? No.	La negociació continua.		
[2.2.] Y por dos razones.			
[2.3.] Primero, porque así cabe deducirlo del compromiso aceptado por ambas partes de crear una comisión de trabajo entre las dos fuerzas políticas para ver los puntos de coincidencia de sus programas.	S'ha creat una comissió bilateral per estudiar punts de coincidència programàtics.		
[2.4.] Y, segundo, porque el mismo Pujol ha reiterado su disposición a contribuir a que el futuro gobierno pueda gobernar eficazmente y garantizar un grado suficiente de estabilidad en el país.	Pujol està disposat a assegurar: - governabilitat - estabilitat en el país.	Pujol no és inflexible.	Pujol pot garantir un govern estable. Pujol podria ser inflexible.
[2.5.] Pero lo que ha quedado subrayado en el encuentro de ayer es que el presidente de la Generalitat se ha declarado en contra de que las fuerzas políticas que representa entren a formar parte del gobierno de coalición propuesto por González.	Pujol està ara rotundament en contra del govern de coalició.		
[2.6.] El no, aunque se ve acompañado del "pero" de la voluntad de seguir negociando, es claro, incluso si se pretende, por parte nacionalista, aparcir la posibilidad de tal coalición hasta un próximo futuro.		Existeix la possibilitat futura que Pujol accepti entrar en un govern de coalició.	

<p>[2.7.] Pero hay algo que sólo el tiempo podrá descifrar: si la propuesta realizada por González de crear la citada comisión de trabajo es interpretada de forma diferente por ambas partes; para el presidente del Gobierno en funciones, como una forma de allanar el camino hacia el gobierno de coalición; para Pujol, como un medio de sellar hipotéticos pactos parlamentarios circunstanciales.</p>	<p>Pot ser que González i Pujol donin sentits diferents a la comissió de treball.</p> <p>Pot ser que per González s'orienti cap el govern de coalició.</p> <p>Pot ser que per Pujol s'orienti cap a pactes circumstancials.</p>		
--	---	--	--

És notòria la manca d'adjectius i d'implicacions extratextuals que es poden derivar a causa de l'escariment del text amb el que portem d'editorial. La presentació encara que especulativa de les possibles dues orientacions amb què s'aborden les converses no està carregada a favor de cap de les dues. La posició de Pujol, per exemple, podia ser presentada com a insuficient introduint un "sólo". En lloc de

"...; para Pujol, como un medio de sellar hipotéticos pactos parlamentarios circunstanciales"

podia haver escrit:

'...; para Pujol, sólo como un medio de sellar hipotéticos pactos parlamentarios circunstanciales'.

Aquesta modificació hauria estat coherent amb la posició global de l'editorial, però l'editorialista no afegeix cap modificador com l'esmentat i així, en conjunt, el segon paràgraf aconsegueix una posició del diari equidistant de les posicions respectives de Pujol i González.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Sea como fuere, e incluso si por un momento se deja al margen las consecuencias inmediatas de este desacuerdo, la insistencia de González en su predisposición a formar un gobierno de coalición con los nacionalistas catalanes subraya la sensación de que se puede desaprovechar una oportunidad histórica.	És pot perdre una oportunitat històrica.	Hi ha l'oportunitat històrica que es formi un govern de coalició.	González insisteix que està disposat a un govern de coalició.
[3.2.] Porque, como dice Jordi Pujol, seguirá abierta la puerta a la colaboración de los nacionalistas catalanes en la gobernabilidad de España.	<i>Idem</i>	Encara que no hi hagi govern de coalició pot haver-hi col·laboració, però no és el mateix.	
[3.3.] Y, seguramente, habrá numerosos puntos de acuerdo que la facilitaran.	<i>Idem</i>		
[3.4.] Pero el rechazo a la idea de un gobierno de coalición va más allá de la simple aritmética parlamentaria, especialmente cuando el país atraviesa por una dura crisis económica que exige la formación de un gobierno sólido, tal como aconsejan tanto personalidades del mundo financiero y económico, entre ellas el gobernador del Banco de España, Luis Ángel Rojo, como reclaman aquellos electores de CiU atraídos por la posibilidad de decidir en la política española.	<i>Les implicacions</i>	- La crisi econòmica reclama un govern sòlid, un govern de coalició. Pujol hauria d'estar a favor del govern de coalició.	Personalitats del món financer i econòmic i una part dels electors de CiU (els que volen 'decidir') reclamen un govern de coalició.
[3.5.] Pero ahora, ante la nueva situación política, la cuestión no sólo es pronunciarse sobre un gobierno de coalición, sino también sobre si acepta o no el principio de participar en el gobierno español.	<i>Idem</i>		
[3.6.] Históricamente, uno de los objetivos del catalanismo político ha sido influir, cuando se daban las circunstancias, en la política del Estado.	<i>Idem</i>		Pujol-CiU són avui el catalanisme polític.

[3.7.] Ahora, estas circunstancias parecían darse, pero se deja pasar la oportunidad.	<i>La implicació</i>	Pujol rebutja l'oportunitat històrica d'influir en la política de l'Estat i, per tant, no és coherent amb la història del catalanisme polític.	
[3.8.] No se puede poner en entredicho que la decisión se haya tomado desde la convicción de que así se defiende la postura nacionalista, pero eso sólo el tiempo lo dirá.	<i>La implicació</i>	Pujol pot estar conveçut del que fa, però s'equivoca.	

Com diu [3.1], *La Vanguardia* considera que s'ha perdut una ocasió històrica. Per matisar el que seria un atac directe a l'opció de Pujol, el diari no ho assegura, però sí que utilitza una clàusula performativa: "(Jo opino que) fa la sensació". La utilització d'un verb factic com 'desaprofitar' i tot seguit referir-s'hi amb termes com 'ocasió històrica' deixa molt clara la posició del diari.

Malgrat això, l'editorial reafirma la confiança en Pujol [3.2] moderant cada crítica [3.3.] amb matisacions i mostres de fe que apareixen just després. Observem com a [3.7.] utilitza la mateixa estratègia que a [3.1.]

El paràgraf no deixa lloc a dubtes sobre la posició del diari favorable al govern de coalició i les raons que l'impulsen a expressar-se en aquest sentit. L'exquisitesa amb què l'editorial presentava la posició de Pujol al titular i al segon paràgraf és mostra de la delicadesa amb què tracta a un governant a qui dona suport però amb el qual discrepa en aquesta ocasió.

7.9. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "Anguita y Cataluña"

7.9.1. L'editorial

LA VANGUARDIA. MIÉRCOLES, 6 DE JULIO 1994

Anguita y Cataluña

[1]

[1.1.] El proceso de constitución del nuevo Parlamento de Andalucía ha comenzado con mal pie en lo que hace referencia al coordinador general de Izquierda Unida, Julio Anguita.

[1.2.] No es la primera vez que el ex comunista Anguita, que parece comportarse como si la toma del Palacio de Invierno fuera para mañana por la mañana, se sube por las ramas de la burguesía. [1.3.] Anguita intentó rebatir ayer las críticas que le ha formulado el PSOE por pactar con el Partido Popular la presidencia de la Cámara regional. [1.4.] Pero tuvo una salida de pata de banco. [1.5.] Según Anguita, "no pueden criticar nada los que han pactado con la peor burguesía, la catalana".

[2]

[2.1.] Anguita es un político al que no parecen dolerle prendas cuando habla. [2.2.] Está en su derecho. [2.3.] Y, además, por lo general, se explica como un libro abierto. [2.4.] Criticar a la burguesía parece lógico desde el punto de vista de un dirigente heredero de una organización política creada para combatir a la burguesía. [2.5.] Pero los tiempos han cambiado. [2.6.] Y si la burguesía sigue, lo que ha desaparecido, prácticamente borrada del mapa, ha sido la organización que pretendía eliminarla. [2.7.] ¿Ha cambiado entonces Anguita? [2.8.] Puede ser, si hemos de seguir juzgándolo por sus palabras. [2.9.] Porque, en definitiva, de sus palabras puede entenderse que su carácter antiburgués de antes se ha trocado en anticatalanismo. [2.10.] La burguesía evidentemente, no es toda Cataluña, pero es imposible entender Cataluña sin su burguesía.

[3]

[3.1.] Anguita se presenta con sus críticas al gobierno socialista como el banderín de enganche de las fuerzas progresistas. [3.2.] Sin embargo, perdió ayer una buena oportunidad de permanecer callado. [3.3.] Se proclama progresista, pero su comportamiento se compadece mal con la definición. [3.4.] Históricamente, entre la izquierda democrática española las tradiciones democráticas y federalistas siempre han facilitado el camino del entendimiento con las fuerzas nacionalistas catalanas. [3.5.] ¿Qué queda ahora para Anguita de la colaboración de sus antecesores con la Asamblea de Cataluña durante la dictadura? [3.6.] ¿O qué tiene que decir de la abundante contribución desde la burguesía catalana a las filas de la izquierda democrática? [3.7.] Con su empecinamiento en pasar factura a la burguesía Anguita parece situarse fuera del mundo actual y con su ataque furibundo a la burguesía catalana parece romper con la tradición no anticatalanista del progresismo español.

[4]

[4.1.] Si ya sabemos lo que piensa, ahora sería bueno conocer lo que opina su correligionario Rafael Ribó, máximo responsable de Iniciativa per Catalunya y, sin embargo, procedente de la burguesía catalana.

7.9.2. Les macroproposicions semàntiques

El principal objectiu de l'editorial és criticar Julio Anguita per les declaracions que esmenta el mateix text:

'Anguita no hi toca; és un anticatalanista i un polític del passat'.

El raonament pel qual el diari acusa Anguita d'anticatalanista consisteix a mantenir que:

'Atacar la burgesia catalana és atacar Catalunya'.

Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
Anguita y Cataluña	<i>Ídem</i>		Anguita té alguna relació amb Catalunya.

El títol posa de relleu que Anguita té alguna relació amb Catalunya. Després de conèixer el conjunt de l'editorial podem deduir que és una relació d'oposició en la qual Anguita és presentat com a anticatalà, cosa que encaixa amb el perfil ideològic dretà de *La Vanguardia*.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] El proceso de constitución del nuevo Parlamento de Andalucía ha comenzado con mal pie en lo que hace referencia al coordinador general de Izquierda Unida, Julio Anguita.	<i>Les implicacions</i>	Anguita és comporta com un comunista, desvarieja i no sap en quin temps vivim.	Anguita és excomunista.
[1.2.] No es la primera vez que el ex comunista Anguita, que parece comportarse como si la toma del Palacio de Invierno fuera para mañana por la mañana, se sube por las ramas de la burguesía.		Anguita ataca, contra la burgesia, i no és la primera vegada	

[1.3.] Anguita intentó rebatir ayer las críticas que le ha formulado el PSOE por pactar con el Partido Popular la presidencia de la Cámara regional.	<i>Idem</i>	Anguita va intentar rebatre les crítiques del PSOE, però no ho va aconseguir.	
[1.4.] Pero tuvo una salida de pata de banco.	Anguita respon a les crítiques del PSOE amb arguments fora de lloc.	Criticar el PSOE per pactar amb la burgesia catalana no és una resposta acceptable a les crítiques del PSOE a IU-Anguita per pactar amb el PP a Andalusia.	
[1.5.] Según Anguita, "no pueden criticar nada los que han pactado con la peor burgesia, la catalana".	Anguita manté que el PSOE ha pactat amb la burgesia catalana. Anguita manté que el pacte del PSOE amb CiU desautoritza el PSOE per criticar el pacte de IU amb el PP. Anguita manté que la burgesia catalana és la pitjor burgesia.	El pacte del PSOE amb CiU no el desautoritza per criticar el pacte d'IU amb el PP.	

Amb l'ànim de no fer-nos repetitius recordarem que el mateix assumpte de què s'ocupa aquest editorial ha estat tractat en un editorial d'*El Periódico* del 14.7.94 i que nosaltres hem comentat en el subcapítol 6.10. Allí ja hem explicat uns quants punts rellevants també per a l'editorial de *La Vanguardia* que ara ens ocupa:

- és inadequat qualificar Anguita d'excomunista
- l'atac d'Anguita no és interpretable com un atac ni anticatalà, ni anticatalanista, ni contra Catalunya, sinó com un atac a la burgesia en tant que classe social.

Dit això passem a comentar alguns aspectes de l'editorial que ens ocupa.

A [1.2.] és qualifica Anguita d'excomunista i se li adjudica un comportament propi del passat quan s'afirma que 'sembla comportar-se' com si la presa del Palau d'Hivern fos a l'ordre del dia. També s'hi implica que desvarieja com assenyala l'expressió "se sube por las ramas de la burgesia" i es reforça aquesta idea a [1.4.] en dir que Anguita respon amb arguments que estan fora de lloc.

Pel que fa a [1.5.] ens hem estès en la columna dedicada als temes per fer explícites les identitats dels actors que es dedueixen de les oracions anteriors –fruit, per tant, de la progressió temàtica– i del context polític.

Quant al darrer dels temes apuntats –'Anguita manté que la burgesia catalana és la pitjor burgesia'– ja ha estat comentat com hem dit al subcapítol 6.10. I el mateix passa amb el contingut literal del que es diu a [1.5.].

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Anguita es un político al que no parecen dolerle prendas cuando habla.	<i>Les implicacions</i>	Anguita és arrauxat.	
[2.2.] Está en su derecho.		Anguita té dret a dir el que vulgui.	
[2.3.] Y, además, por lo general, se explica como un libro abierto.		Les paraules d'Anguita no ofereixen dubtes sobre el seu significat.	
[2.4.] Criticar a la burguesía parece lógico desde el punto de vista de un dirigente heredero de una organización política creada para combatir a la burguesía.	<i>La implicació</i>	No és lògic, avui dia, criticar/combatre la burgesia.	El partit comunista va ser creat per combatre la burgesia.
[2.5.] Pero los tiempos han cambiado.			Anguita és hereu del partit comunista (PC).
[2.6.] Y si la burguesía sigue, lo que ha desaparecido, prácticamente borrada del mapa, ha sido la organización que pretendía eliminarla.	La burgesia continua existint. <i>Les implicacions</i>	El PC ha fracassat. El PC pràcticament no existeix.	
[2.7.] ¿Ha cambiado entonces Anguita?			
[2.8.] Puede ser, si hemos de seguir juzgándolo por sus palabras.	<i>Idem</i>		

[2.9.] Porque, en definitiva, de sus palabras puede entenderse que su carácter antiburgués de antes se ha trocado en anticatalanismo.	Potser és el caràcter antiburgès que s'ha transformat en caràcter anticatalà.		Anguita era anti burgès. Anguita és anticatalà.
[2.10.] La burguesia evidentemente, no es toda Cataluña, pero es imposible entender Cataluña sin su burguesía.	<i>La implicació</i>	Atacar la burguesia catalana és atacar Catalunya.	

Com en altres paràgrafs no comentarem pas totes les inferències explicitades. Diguem que al paràgraf [2], des del començament fins a [2.6.] es diu en síntesi que és lògic que Anguita – 'hereu del PC' – critiqui la burgesia, encara que això sigui cosa pròpia del passat, en opinió del diari.

De pas, l'editorialista ha descrit el PC com una organització creada per 'combatre la burgesia', cosa que és coherent amb perfil ideològic del diari, en lloc d'haver dit que el PC va ser 'creat per alliberar el proletariat' que no seria tant congruent amb les prioritats descriptives derivades de perfil de *La Vanguardia*.

A [2.9.] modulats per un "puede entenderse que" es suggereix que com que criticar la burgesia era cosa del passat, el caràcter antiburgès d'Anguita s'ha transformat en anticatalanisme. I per justificar aquesta deducció del diari, l'editorialista al·lega a [2.10.] que Catalunya no pot ser entesa sense la seva burgesia, implicant així que atacar la burgesia catalana –cosa que fa Anguita indubtablement– comporta atacar Catalunya, perquè ja havia suggerit a l'oració anterior que les paraules d'Anguita eren anticatalanes. Diem 'eren' i no 'podien entendre's com a' perquè la modulació –especulació– afectava l'hipotètic procés de transformació del caràcter antiburgès d'Anguita en caràcter anticatalà, no a la caracterització 'anticatalana' de les declaracions efectivament fetes..

La deducció de l'editorialista és insostenible com hem vist a 6.10. i com acabem de veure en la simple exposició de la seva argumentació.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Anguita se presenta con sus criticas al gobierno socialista como el banderín de enganche de las fuerzas progresistas.	<i>Idem</i>		
[3.2.] Sin embargo, perdió ayer una buena oportunidad de permanecer callado.	<i>La implicació</i>	Ahir, no hauria d'haver dit el que va dir.	
[3.3.] Se proclama progresista, pero su comportamiento se compadece mal con la definición.	No es va comportar ahir com un progressista.	Criticar la burgesia catalana no és progressista. I Criticar Catalunya no és progressista.	
[3.4.] Históricamente, entre la izquierda democrática española las tradiciones democráticas y federalistas siempre han facilitado el camino del entendimiento con las fuerzas nacionalistas catalanas.	L'esquerra espanyola democràtica sempre es va entendre amb les forces nacionalistes catalanes.	No ha estat progressista dir que CiU és la pitjor de les burgesies.	
[3.5.] ¿Qué queda ahora para Anguita de la colaboración de sus antecesores con la Asamblea de Cataluña durante la dictadura?	<i>La implicació</i>	Anguita no és coherent amb el passat del seu partit.	El PCE va 'col·laborar' amb l'Assemblea de Catalunya.
[3.6.] ¿O qué tiene que decir de la abundante contribución desde la burguesía catalana a las filas de la izquierda democrática?	<i>Idem</i>	Que nombrosos fills de la burgesia catalana fossin membres d'organitzacions d'esquerres contradiu les paraules d'Anguita.	
[3.7.] Con su empecinamiento en pasar factura a la burguesía Anguita parece situarse fuera del mundo actual y con su ataque furibundo a la burguesía catalana parece romper con la tradición no anticatalanista del progresismo español.	L'obstinació i la fúria de l'atac d'Anguita no encaixen en la tradició no anticatalanista del progressisme espanyol.	L'actuació d'Anguita és anticatalana.	Anguita està obstinat en atacar la burgesia. L'atac a la burgesia catalana és furibund.

A [3.3.] es diu que Anguita no es va comportar com un progressista. Ara bé com que el comportament d'Anguita ha estat descrit negativament –ja sigui perquè era una crítica-atac a

la burgesia catalana ja sigui perquè era una crítica-atac a Catalunya– s'ha d'inferir que tots dues possibilitats són enteses com a no progressistes per part del diari.

A [3.4.] hi ha una reducció de l'objectiu atacat per Anguita. No es parla de la burgesia catalana ni de Catalunya, sinó de les forces nacionalistes catalanes, que en la progressió temàtica derivada de l'oració anterior implica que 'no ha estat progressista per part d'Anguita criticar les forces nacionalistes catalanes d'avui', que en aquest context, no són altres que CiU.

A [3.5.] es torna a efectuar un salt enrera del present cap a l'Assemblea de Catalunya. Notem que l'editorialista comet dues imprecisions importants. Primer, en venir el que es diu a [3.5.] darrera del que es diu a [3.4.] es dona per pressuposat que l'Assemblea de Catalunya era una força nacionalista i és notori que no era exactament així¹, perquè es tractava d'una plataforma de diverses organitzacions entre les quals n'hi havia de nacionalistes i n'hi havia que no ho eren.

En segon lloc, no és precís dir que el PC col·laborava amb l'Assemblea de Catalunya, quan el PSUC –entès fins i tot com una organització diferenciada del PCE, però equivalent al PCE a Catalunya– n'era membre principal –per no dir el principal– de l'Assemblea de Catalunya.

Certament, en el si de l'Assemblea de Catalunya i fora d'ella, el PSUC i el PCE van col·laborar amb les forces nacionalistes catalanes. Però no és això el que diu l'editorial. Pot ser

¹ YSÀS (1994, 87):

"Incluso dejando aparte la naturaleza y la composición de la Asamblea de Catalunya, hay que resaltar que su discurso político no puede interpretarse, en rigor, como expresión de una ideología nacionalista; sus propuestas eran la manifestación de un movimiento democrático que consideraba el autogobierno de Cataluña una pieza esencial de la recuperación de las libertades negadas por la dictadura franquista. Efectivamente en su seno había partidos nacionalistas, aunque minoritarios; además algunos sectores nacionalistas mantuvieron siempre un notable recelo hacia la Asamblea de Catalunya. Jaume Lorés ha contrapuesto el proyecto de la Asamblea de Catalunya con el posterior nacionalismo de Convergència Democràtica de Catalunya:

«El nacionalisme definit per l'Assemblea era ple de contingut, extret de l'anàlisi de la realitat social i històrica de Catalunya, que el vinculaven fortament al progressisme social i que feien de les forces socialistes i comunistes necessaris –però no exclusius– protagonistes de la futura reconstrucció nacional. Al contrari, la Catalunya pujolista, muntada a corre-cuita sobre les possibles motivacions sentimentals dels electors i la retòrica pratiana, esdevenia una realitat metafísica, colorejada l'any 1977 per gotes de socialdemocràcia, però sense continguts concrets, més enllà del bé i del mal, de la crítica i de la justificació, viables sobretot a nivell de voluntarisme i emotivitat». (LORÉS, Jaume, *La transició a Catalunya (1977-1984)*. Barcelona, 1985, pp. 29-30.)

que es tracti d'una desafortunada redacció, però dir això és purament especulatiu i no altera per a res la comprovació que el diari formula oracions en la línia del seu quadrat ideològic.

D'altra banda, del text de l'editorial, se'n dedueix que utilitza el terme 'forces nacionalistes catalanes' per referir-se a CiU, la qual cosa ja hem explicat més amunt que exclou altres forces nacionalistes no necessàriament representatives de la burgesia catalana.

És curiosa la concepció patrimonialista del diari que s'expressa a [3.6.], la qual es demostra amb el fet de recórrer a aquest argument com a contraargument de la crítica d'Anguita.

A [3.7.] el retret a Anguita per les seves declaracions es manifesta amb claredat. Queda per remarcar, però, la combinació de dues idees diferents –si som rigorosos– 'anticatalanista' i 'anticatalà' que s'usen pràcticament com a sinònims. Així, com diu [3.7.], que Anguita va fer un 'atac furibund a la burgesia catalana' pot implicar –si seguïssim el raonament del diari– un atac anticatalà, però no necessàriament 'anticatalanista' –entre altres raons, perquè sectors significatius de la burgesia catalana no tenen perquè ser 'catalanistes'-. I justament el diari, per molt que moduli a [3.7.] amb un "parece romper" implica que l'atac d'Anguita és anticatalanista. Recordem:

[3.7.] Con su empecinamiento en pasar factura a la burguesía Anguita parece situarse fuera del mundo actual y con su ataque furibundo a la burguesía catalana parece romper con la tradición no anticatalanista del progresismo español.

Per tant, l'editorialista fa un raonament injustificat.

4t paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[4.1.] Si ya sabemos lo que piensa, ahora sería bueno conocer lo que opina su correligionario Rafael Ribó, máximo responsable de Iniciativa per Catalunya y, sin embargo, procedente de la burguesía catalana.	<i>La implicació</i>	Ribó hauria de desqualificar Anguita. Ribó és un exemple de polític d'esquerres fill de la burgesia catalana.	

La concepció patrimonialista acaba per generar una demanada a Ribó que acabaria per desqualificar Anguita, que és l'objectiu central de l'editorial.

L'objectiu, doncs, de l'editorial és posar en evidència Julio Anguita en tant que antiburgès, i segons el diari, anticatalà. L'argumentació que presenta revela que per a *La Vanguardia* la seva raó de ser catalanista ho és en tant que defensa els interessos de la classe social i política de la burgesia catalana.

7.10. Anàlisi de nivell 2 de l'editorial: "La lengua absuelta"

7.10.1. L'editorial

LA VANGUARDIA. SÁBADO, 24 DE DICIEMBRE 1994

La lengua absuelta

[1]

[1.1.] Finalmente, a pocas horas de la Navidad, el Tribunal Constitucional ha emitido su fallo sobre la Llei de Normalització Lingüística que se viene aplicando en Cataluña desde 1983. [1.2.] En los últimos tiempos, y coincidiendo con una intensa campaña de prensa sobre una supuesta marginación de la lengua castellana en Cataluña, el Tribunal Supremo decidió atender el recurso del abogado Esteban Gómez Rovira. [1.3.] Ese recurso se concretaba en el decreto de inmersión lingüística en las escuelas catalanas y el hecho de haber sido aceptado por el Supremo provocó una justificada inquietud general. [1.4.] La lengua propia de Cataluña ha sido siempre un tema fundamental, inseparable de la recuperación de las libertades. [1.5.] La permeabilidad de la sociedad catalana ha hecho posible una integración lingüística espontánea y natural que en ningún momento ha desembocado en ningún tipo de conflicto. [1.6.] La Llei de Normalització Lingüística ha sido importante para que la lengua catalana pudiera remontar el estado de postración pública tras el régimen franquista, pero en ningún caso ese remonte ha ido en menoscabo de la lengua castellana. [1.7.] Hace poco una encuesta realizada por la Inspecció d'Ensenyament daba como resultado que los alumnos de las escuelas de Cataluña al finalizar la etapa de EGB muestran mayor conocimiento de la lengua castellana que de la catalana. [1.8.] No en vano la mayoría de los medios de comunicación o de producción cinematográfica y de difusión editorial siguen siendo hegemónicos en la lengua de Cervantes.

[2]

[2.1.] Pero el avance que ha significado esa ley podía quedar truncado en el caso de que el alto tribunal hiciera suyas las reservas del Supremo. [2.2.] No ha sido así. [2.3.] Es más: el Tribunal Constitucional no sólo refuerza la corrección de la ley sino que recuerda que "este modelo de conjunción lingüística es constitucionalmente legítimo en cuanto responde a un propósito de integración y cohesión social en la comunidad autónoma, cualquiera que sea la lengua habitual de cada ciudadano". [2.4.] El Tribunal considera asimismo que es la lengua catalana "el centro de gravedad de este modelo de bilingüismo" e insiste en las necesarias garantías para que el castellano no quede excluido como lengua docente "de forma que quede garantizado su uso y conocimiento".

[3]

[3.1.] Con este fallo el Tribunal Constitucional sanciona definitivamente una ley cuyo espíritu ya venía siendo practicado por los ciudadanos de hoy y los del futuro. [3.2.] Sería bueno que la comprensión demostrada por los magistrados del TC hacia la ley no hiciera olvidar al Govern de la Generalitat la necesidad de prevenir los eventuales abusos que se pudieran cometer en la aplicación de los reglamentos. [3.3.] El consenso que permitió alumbrar la ley hace once años debe continuar, manteniéndose con la misma serenidad de la que hoy Cataluña se puede jactar por encima de interesadas invenciones de conflictos

inexistentes. [3.4.] En 1983 la ley pretendía que el catalán saliera de su desamparo y se normalizara. [3.5.] Ahora, por fin, esa normalización puede continuar avanzando de forma automática, a favor de la convivencia de todos los ciudadanos y, por supuesto, cuidando de no ir en contra de los derechos de nadie.

7.10.2. Les macroproposicions semàntiques

La sentència del Tribunal Constitucional responia als dubtes plantejats pel Tribunal Suprem sobre la Llei de Normalització arran d'un recurs de Gómez Rovira sobre el Decret d'Immersion Lingüística que desenvolupa l'esmentada Llei. És per aquest motiu que la sentència del Constitucional té dues vessants, de les qual el diari pensa que:

'El Tribunal Constitucional està encertat en la sentència a favor de la Llei de Normalització i del Decret d'Immersion Lingüística'

La sentència del Tribunal Constitucional rebutjava, doncs, un recurs que es basava en una pretesa marginació del castellà, que el diari també nega. Sobre aquesta base es construeix la proposició que dona coherència global a l'editorial:

'No hi ha marginació del castellà i el govern de la Generalitat ha d'evitar que n'hi hagi'

7.10.3. Temes, implicacions i pressuposicions

Títol	Temes	Implicacions	Pressuposicions
La lengua absuelta	<i>La implicació</i>	La sentència del Tribunal Constitucional és absolutòria per la Llei de Normalització i el Decret d'Immersion Lingüística.	La llengua estava acusada.

La presència de l'adjectiu 'absolta' permet inferir la implicació amb l'ajuda del coneixement del text de l'editorial. Noti's que l'absolució de l'acusació de presumpta inconstitucionalitat és per a la Llei i el Decret d'Immersion Lingüística, no per a la llengua. En el títol, es fa, doncs, una substitució de la Llei i el Decret per 'la llengua'; una metàfora que té com a efecte secundari la personalització de la llengua.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [1]

1r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[1.1.] Finalmente, a pocas horas de la Navidad, el Tribunal Constitucional ha emitido su fallo sobre la Llei de Normalització Lingüística que se viene aplicando en Cataluña desde 1983.	<i>La implicació</i>	La sentència del Tribunal Constitucional sobre la Llei de Normalització Lingüística s'ha fet esperar: hi havia molta inquietud.	
[1.2.] En los últimos tiempos, y coincidiendo con una intensa campaña de prensa sobre una supuesta marginación de la lengua castellana en Cataluña, el Tribunal Supremo decidió atender el recurso del abogado Esteban Gómez Rovira.	Hi ha hagut una campanya de premsa que parlava de marginació del castellà a Catalunya. El Suprem va atendre un recurs d'Esteban Gómez Rovira.	No hi ha marginació del castellà a Catalunya.	
[1.3.] Ese recurso se concretaba en el decreto de inmersión lingüística en las escuelas catalanas y el hecho de haber sido aceptado por el Supremo provocó una justificada inquietud general.	El recurs de Gómez Rovira era contra el Decret d'Inmersió Lingüística a les escoles. El Suprem va acceptar el recurs. L'acceptació del recurs va causar inquietud.	El recurs posava en perill la immersió lingüística escolar.	
[1.4.] La lengua propia de Cataluña ha sido siempre un tema fundamental, inseparable de la recuperación de las libertades.	El que passa amb el català va lligat a la recuperació de les llibertats.	La recuperació del català s'entén com a part de la recuperació de les llibertats.	
[1.5.] La permeabilidad de la sociedad catalana ha hecho posible una integración lingüística espontánea y natural que en ningún momento ha desembocado en ningún tipo de conflicto.	<i>Les pressuposicions</i>		La societat catalana és permeable. Mai hi ha hagut conflicte per causes lingüístiques. Els immigrants s'han integrat lingüísticament de forma espontània i natural.

[1.6.] La Llei de Normalització Lingüística ha sido importante para que la lengua catalana pudiera remontar el estado de prostración pública tras el régimen franquista, pero en ningún caso ese remonte ha ido en menoscabo de la lengua castellana.	La Llei de Normalització Lingüística ha tret el català de l'estat de prostració en què es trobava. La remuntada del català no ha estat en detriment del castellà.		El franquisme va deixar el català en un estat de prostració pública.
[1.7.] Hace poco una encuesta realizada por la Inspección d'Ensenyament daba como resultado que los alumnos de las escuelas de Cataluña al finalizar la etapa de EGB muestran mayor conocimiento de la lengua castellana que de la catalana.	Al finalitzar l'EGB, els alumnes coneixen millor el castellà que el català.		
[1.8.] No en vano la mayoría de los medios de comunicación o de producción cinematográfica y de difusión editorial siguen siendo hegemónicos en la lengua de Cervantes.	Els mitjans de comunicació, els cinemes i els llibres usen majoritàriament el castellà. Els alumnes coneixen millor el castellà perquè l'entorn lingüístic és majoritàriament en castellà.		

L'adverbi 'finalment' amb què comença el primer paràgraf permet inferir ja la inquietud que esmenta el diari després a [1.3.], l'oració on és relaciona la inquietud amb el temor a veure declarat inconstitucional el decret d'immersió.

A [1.2.] el diari insinua que no hi ha marginació del castellà a Catalunya mitjançant l'adjectiu 'suposada', però ho podem inferir ja aquí perquè l'editorialista nega la marginació unes línies més avall.

A [1.5.] es pressuposa que la societat catalana és permeable i aquest factor –segons el diari– hauria permès 'una integració lingüística espontània i natural', amb la qual cosa es pressuposa que hi ha hagut una tal integració, dels immigrants; clar, no pot ser de ningú altre.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [2]

2n paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[2.1.] Pero el avance que ha significado esa ley podía quedar truncado en el caso de que el alto tribunal hiciera suyas las reservas del Supremo.	<i>Idem</i>		
[2.2.] No ha sido así.	El Tribunal Constitucional no assumeix les reserves del Suprem.		
[2.3.] Es más: el Tribunal Constitucional no sólo refuerza la corrección de la ley sino que recuerda que "este modelo de conjunción lingüística es constitucionalmente legítimo en cuanto responde a un propósito de integración y cohesión social en la comunidad autónoma, cualquiera que sea la lengua habitual de cada ciudadano".	El Tribunal Constitucional troba que la immersió és legítima perquè integra els immigrants i cohesionen la societat catalana.		La immersió integra els immigrants sigui quina sigui la seva llengua habitual i cohesionen la societat.
[2.4.] El Tribunal considera asimismo que es la lengua catalana "el centro de gravedad de este modelo de bilingüismo" e insiste en las necesarias garantías para que el castellano no quede excluido como lengua docente "de forma que quede garantizado su uso y conocimiento".	El Tribunal Constitucional troba bé que el català sigui llengua vehicular del model bilingüista. El Tribunal Constitucional demana garanties que no s'exclougui la possibilitat que el castellà sigui llengua docent, que se'n garanteixi l'ús i el coneixement.		

En el segon paràgraf bàsicament cita fragments de la sentència. Cal destacar que a [2.3.] i a [2.4.] el diari es manifesta a favor de la immersió, del 'model bilingüista' i de les garanties perquè el castellà s'usi i es conegui.

Temes, implicacions i pressuposicions al paràgraf [3]

3r paràgraf	Temes	Implicacions	Pressuposicions
[3.1.] Con este fallo el Tribunal Constitucional sanciona definitivamente una ley cuyo espíritu ya venía siendo practicado por los ciudadanos de hoy y los del futuro.	El Tribunal Constitucional falla a favor de la Llei. <i>La implicació</i>	La Llei ja s'aplica amb les garanties que demana el Tribunal per part del mestres i dels alumnes.	
[3.2.] Sería bueno que la comprensión demostrada por los magistrados del TC hacia la ley no hiciera olvidar al Govern de la Generalitat la necesidad de prevenir los eventuales abusos que se pudieran cometer en la aplicación de los reglamentos.	El govern de la Generalitat ha de prevenir possibles abusos.	Hi ha la possibilitat d'una aplicació abusiva discriminatòria dels castellanoparlants.	
[3.3.] El consenso que permitió alumbra la ley hace once años debe continuar, manteniéndose con la misma serenidad de la que hoy Cataluña se puede jactar por encima de interesadas invenciones de conflictos inexistentes.	El consens amb què es va aprovar la llei s'ha de mantenir.	Si hi apareix algun conflicte s'ha de reaccionar amb serenitat. Catalunya és manté serena.	Gómez Rovira s'ha inventat un conflicte on no n'hi havia.
[3.4.] En 1983 la ley pretendía que el catalán saliera de su desamparo y se normalizara.	La Llei perseguia la normalització del català		
[3.5.] Ahora, por fin, esa normalización puede continuar avanzando de forma automática a favor de la convivencia de todos los ciudadanos y, por supuesto, cuidando de no ir en contra de los derechos de nadie.	La normalització pot continuar. La normalització afavoreix la convivència dels ciutadans. La normalització no ha de vulnerar els drets dels castellanoparlants.	La normalització podria anar en contra dels drets dels castellanoparlants o d'alguns castellanoparlants.	

La comunió del diari amb el fallo del Tribunal Constitucional és tal que fins i tot li fa dir que 'els ciutadans del futur' ja han estat practicant l'esperit de la Llei de Normalització. Vegi's si no [3.1.].

El tema central del tercer paràgraf, però, és a [3.2.]. El diari demana que el govern de la Generalitat previngui 'eventuals abusos' i com que ho presenta com a contraprestació de l'atenció que el Tribunal Constitucional ha dedicat a la llei favorable al català, queda clar que

la demanada al govern va en el sentit d'evitar abusos discriminatoris per al castellà, és a dir, superant la metàfora substitutiva que posa la llengua en el lloc de qui la parla, per als castellanoparlants.

A [3.3.] el diari es mostra partidari del consens en matèria lingüística i pressuposa que Gómez Rovira s'inventa conflictes on no n'hi ha. Noti's que no nega que n'existeixin.

De [3.5.] s'infereix que l'editorialista entén que el català encara no està normalitzat i com a final d'editorial recorda que la normalització no ha de vulnerar els drets de ningú, però aquesta generalització amaga l'eventual víctima descrita indirectament a l'editorial: els castellanoparlants o una part dels castellanoparlants.

Els trets més destacables són la comunió del diari amb la sentència del Tribunal Constitucional, l'acord consegüent amb la política lingüística en presència, la idealització de la integració dels immigrants i l'avis que la normalització no es dirigeixi contra els castellanoparlants.